AZƏRBAYCAN MİLLİ ELMLƏR AKADEMİYASI
MƏRKƏZİ ELMİ KİTABXANA

“HEYDƏR ƏLİYEV. Müstəqilliyimiz əbədidir“

çoxcildliyin elmi-biblioqrafik göstəricisi

2 cilddə

1-ci cild

ÜMUMMİLLİ LİDER HEYDƏR ƏLİYEVİN 90 İLLİK YUBİLEYİNƏ HƏSR OLUNUR

Qərb West 1986-cı ildən
Şərq East since 1986
BAKI 2013

Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası
Rəyasət Heyətinin qərarı ilə çap olunur

Layihənin rəhbəri:
Akif Əlizadə
Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti,
akademik

Elmi redaktor:
İsa Həbibbəyli,
Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti,
akademik

Tərtibçi-müəllif:
Aybəniz Əliyeva-Kəngərli,
filologiya üzrə elmlər doktoru

"HEYDƏR ƏLİYEV. Müstəqilliyimiz əbədidir" çoxcildliyin
elmi-biblioqrafik göstəricisi. 2 cilddə. 1-ci cild.
Bakı, **"Şərq-Qərb"** Nəşriyyat Evi, 2013, 632 səh.

Ümummilli lider, görkəmli dövlət və ictimai-siyasi xadim Heydər Əliyevin zəngin irsini əks etdirən "Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir" külliyatının 2 cildli elmi-biblioqrafik göstəricisi ulu öndər Heydər Əliyevin müxtəlif dövrləri əhatə edən çıxışlarının, nitqlərinin, bəyanatlarının, müsahibə və məktublarının müvafiq bölmələrdə əks olunduğu bibliometrik vəsaitdir.

"Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir" elmi-biblioqrafik göstəricisinin 1-ci cildində materiallar "Dövlətçilik, müstəqillik və demokratiya", "Milli təhlükəsizlik", "Ordu quruculuğu", "Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi", "İqtisadiyyat", "Neft strategiyası", "Aqrar siyasət", "Elm və təhsil", "Mədəniyyət, ədəbiyyat, dil, incəsənət", "Bədən tərbiyəsi və idman", "Tibb və səhiyyə", "Milli-mənəvi dəyərlər", "Qadın və ailə", "Uşaq və gənclər" bölmələrdə oxucuya təqdim edilir.

Elmi-biblioqrafik göstərici Heydər Əliyev irsini tədqiq edən alim və mütəxəssislər üçün dəyərli informasiya mənbəyi olacaqdır.

ISBN 978-9952-404-79-1
ISBN 978-9952-404-77-7

Şərq East Qərb West
1986-cı ildən since 1986
www.eastwest.az
www.fb.com/eastwest.az
© "Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evi, 2013

AZƏRBAYCANIN
DÖVLƏT MÜSTƏQİLLİYİ,
MİLLİ AZADLIĞI ƏBƏDİDİR

Heydər ƏLİYEV

AZƏRBAYCANDA MÜSTƏQİL DÖVLƏTÇİLİYİ YARADAN VƏ YAŞADAN – ÜMUMMİLLİ LİDER HEYDƏR ƏLİYEVİN QADİR SİYASƏTİDİR

İstər bir azərbaycanlı,
Azərbaycan Respublikasının
vətəndaşı, istərsə də onun rəhbəri,
Prezidenti kimi mənim həyat amalım
yalnız sizə – bütün varlığım qədər
sevdiyim Azərbaycan xalqına,
dövlətçiliyimizə, ölkəmizin iqtisadi,
siyasi, mənəvi inkişafına xidmət olmuşdur.

Heydər Əliyev

Böyük missiyanı gerçəkləşdirən siyasi düha

Dövlət qurmaq, müstəqil yaşamaq bəşər tarixində heç də bütün xalqlara nəsib olmur. Milli quruculuğun lideri kimi, xalqın böyük əzm və etimadına layiq olmaq siyasətçinin, dövlət xadiminin fədakar əməyini, böyük dühasını tələb edir. Tarixdə vaxtı ilə dövləti olan, sonra müxtəlif səbəblərdən varlığına son qoyulan ölkələr də, zahirdə öz suverenliyini hissə-hissə itirən (Ermənistan kimi) formal müstəqil dövlətlər də az olmamışdır. Dövlətlərin yaranması və inkişaf tarixi çox çətinliklərdən keçib, çiçəklənmə və tənəzzül fazalarını yaşayıblar.

Bütün bu proseslərdə danılmaz və ümumi olan bir cəhət var. Bu həmin proseslərin həlledici bir amilə –

"milli siyasi lider" faktoruna bağlı olmasıdır. Hər bir dövlətin uğurları bu konkret amildən asılı olur.

Tarixdə adı dövlətçiliyin simvoluna çevrilən və onunla qoşa çəkilən çox az siyasi liderə rast gəlmək olar. Tanrının və taleyin hökmü ilə müstəqil dövlətimizin ən müasir tarixi də məhz belə liderin adı ilə bağlıdır və dövlətçilik salnaməsinə şanlı səhifələr məhz onun siyasi xətti ilə, rəhbərliyi ilə yazılıb. XX əsr tarixində, dünya siyasətində etiraf edilən fenomen şəxsiyyət Heydər Əliyevin yaratdığı milli dövlətçilik, tarixin bizə bəxş etdiyi milli sərvətdir və onun dəyərini dərk etməliyik.

İstər Azərbaycan tarixində, istərsə də xalqın yaddaşında Heydər Əliyev müstəqil və suveren dövlətin simvolu, xarizmatik siyasət dahisi, cəsur insan və ən böyük vətəndaş kimi qalmışdır və qalacaq. O, Azərbaycanın ən yeni tarixində bütöv bir epoxanı özündə təcəssüm etdirən, müstəqil dövlətin siyasi, iqtisadi, hüquqi, sosial-mədəni, elmi əsaslarını yaradan, onların ardıcıl inkişafını təmin edən siyasi kursun və milli inkişaf strategiyasının müəllifidir. Bu gün biz azərbaycanlıların ölkəmiz haqda danışanda fəxr edə biləcəyi, qürurla öyünəcəyi çox uğurları var. Onların istisna olmadan hamısı Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Müstəqil Azərbaycanda elə bir sahə yoxdur ki, onun inkişafında Heydər Əliyevin zəhməti olmasın.

Belə deyim var ki, insanlar yaxşıya tez alışır, onları adi kimi qəbul edirlər. Eyni zamanda Azərbaycanı əvvəllər görən, uzun zaman burada olmayan və yenidən gələn insanlar onun nə qədər inkişaf etdiyini görərək heyrətlərini sadəcə gizlədə bilmirlər. Bu həmin qadir siyasətin təntənəsidir.

Milli dövlət və milli lider müasir tarixin fenomenləridir

Ümumi qənaətə görə, məhz XX əsrdə "dövlət" və "şəxsiyyət" anlayışları bir simada – "milli lider" simasında cəmlənə bilmiş və həmin əsr tarixə dünya şöhrətli liderlər bəxş etmişdir. Azərbaycan xalqının Ümummilli Lideri Heydər Əliyev həmin lider şəxsiyyətlərdən biridir.

Milli lider olmağın meyarları və izahı müxtəlifdir. Hələ Aristotel yazırdı ki, "siyasi liderliyin ilkin şərti dövlətin gələcəyini öncədən görmək və gördüyünü həyata keçirə bilməkdir".

Adətən, dünyanın klassik siyasi sistemlərində (məsələn, ABŞ-da) dövlətin Konstitusiyasını yaradanlar millətin, xalqın lideri hesab edilə bilərlər. Həmin Konstitusiyalarda dövlət başçısının, prezidentin səlahiyyət və vəzifələri barədə yazılır. Onlar dövlətin daxili və xarici siyasətini müəyyən edən, onu beynəlxalq münasibətlərdə təmsil edən ali vəzifəli şəxslər kimi qeyd edilir.

Azərbaycan xalqı bilir ki, dövlətimizin ilk, müstəqil və demokratik Konstitusiyasının – Ana Qanunun müəllifi də Heydər Əliyevdir. Lakin o, Ümummilli Lider zirvəsində təkcə buna görə qərar tutmayib. İlk əvvəl Konstitusiyada adı həkk olunacaq "Müstəqil Azərbaycan dövlətini" yaratmışdır və onun bütün sahələrdə sarsılmaz təməllərini müəyyən etmişdir.

Onun xalq üçün gördüyü, sadalanması mümkün olmayan başqa neçə-neçə tarixi xidmətləri, fədakarlıqları var. Təkcə bu misal Ümummilli Liderin həm yaddaşımızda, həm də azərbaycanlı-

ların qəlbində tutduğu müstəsna tarixi yer haqda təsəvvür əldə etməyə imkan verir. Həm də göstərir ki, Heydər Əliyevin xidmətləri dünya siyasi sistemlərində müəyyən edilən "milli lider" çərçivəsinə, hüdudlarına sığmır. Bu necə baş verir?

Dövlətlər kimi dövlət başçıları da çoxdur və hər birinə siyasi lider olmaq nəsib olmur. Siyasi liderliyin mahiyyəti – dövlətinin milli maraqlarına cavab verən yeganə və bənzərsiz inkişaf yolunu müəyyən etmək, xalqını yeni zəfərlərlə dolu qalibiyyətli gələcəyə aparan siyasəti təmin etməkdir.

Buna görədir ki, həyata keçirilən siyasətin nəticələri, ayrıca dövlətin uğurlar tarixinə çevriləndə sanki möcüzə baş verir. Milli lider həyatdan getsə də, onun siyasi xətti institutsionallaşır – siyasi idarəçilik nəzəriyyəsinə, alternativi olmayan dövlətçilik fəlsəfəsinə, milli quruculuğun nəzəriyyə və təcrübəsinə çevrilir. Daha dəqiq deyilsə, "əbədiyaşar milli quruculuq elmi" zirvəsinə yüksəlir. Hər gələn nəsil yenidən və yenidən bu siyasi irsi öyrənməli olur. Onların həyatda ən böyük nailiyyəti kimi yeni dövlətçilik, müstəqil respublika, yeni Konstitusiya, əvvəlki heç bir idarəçilik formasına bənzəməyən MİLLİ QURUCULUQ yolunun siyasi fəlsəfəsi sonrakı nəsillərə nemət və irs kimi qalır.

Buna görədir ki, Heydər Əliyev aramızdan getsə də, onun yaratdığı dövlətçilik fəlsəfəsi hər gün bizimlə qoşa, bizdən öndə addımlayır, yaşayır.

Dünya tarixinin təcrübəsi göstərir ki, böyük şəxsiyyətlərin ideyaları cəmiyyətdə baş verən hadisələrə çox ciddi təsir göstərir. Bu baxımdan, milli liderin dünyagörüşü, həyat təcrübəsi və siyasi ira-

dəsi inkişaf strategiyasının xüsusiyyətlərini şərtləndirir, ən çətin məqamlarda optimal seçimlər etməyə imkan verir.

XX əsrin sonu Azərbaycan xalqının həyatında taleyüklü bir dövrdür. Tarixin bu dövründə baş verən hadisələr dahi tarixi şəxsiyyəti – Heydər Əliyevi siyasi səhnəyə gətirmişdir. Dünya siyasi tarixində baş verən hadisələrin mürəkkəbliyi, bir quruluşa malik dövlətlərin məhvi, digərlərinin yaranması baxımından XX əsrin sonları heç bir dövrlə müqayisə edilə bilməz. Azərbaycanın mövcud olduğu coğrafiya, zəngin təbiəti, Şərq və Qərb arasında ortaq – sintez sivilizasiya missiyası ilə tarix boyu diqqət mərkəzində olmuşdur və belə bir dövlətin lideri olmaq daha da çətindir.

Heydər Əliyevin siyasi xidmətlərini dəyərləndirmək üçün ilk növbədə onun hakimiyyətə gəlişi zamanı mövcud olan dəyişiklik və inqilab dalğasının nə qədər güclü mənbələrdən yönəldildiyini yada salmaq kifayətdir. Xarici və daxili siyasi, milli gündəlikdə duran məsələlərin mürəkkəbliyi, anti-azərbaycançı qüvvələrin son dərəcə fəallaşması səhv etmək imkanlarını tükəndirmişdi.

Əsrin sonlarında sivilizasiya qarşısında duran problemlər həm tarixi miqyası, həm də mürəkkəbliyi baxımından demək olar ki, bütün dünya ölkələri üçün "yeni" problemlər idi. Onların başlıca spesifikası isə bu sahədə tətbiq edilə biləcək universal beynəlxalq təcrübənin olmaması idi. Başqa ölkələrin təcrübəsi isə konkret məkanların siyasi, mədəni-tarixi spesifikası ilə üz-üzə gəldikdə yeni-yeni problemlər spektrini şərtləndirirdi.

Milli dövlətin yaranmasında və inkişafında, milli birliyin və maraqların təmin edilməsində milli liderin tarixi rolu əvəzedilməzdir. Çünki bütün bu məsələlərin həlli onun şəxsi keyfiyyətinə, inamına və təcrübəsinə əsaslanır. Bu, inkaredilməz bir faktdır. Milli maraqlar millətin gələcək inkişaf məqsədlərinin təyin edilməsi ilə səciyyələnir. Dövlət başçısı, bu məqsədlərin və ona nail olmaq üçün vasitələrin seçimini, fəaliyyət planının hazırlanmasını təmin etməklə milli maraqların müəyyənləşməsində əsas rolu öz üzərinə götürür. O, riskləri və mövcud vasitələri dəyərləndirir, ölkənin xoşbəxt gələcəyini təmin edəcək yeni perspektivlər haqqında qərarlar verir.

Azərbaycan xalqının dövlətçilik tarixində mürəkkəb tərsələlər çox olmuşdur. Tarix boyu bütün çətinliklərə rəğmən heç bir qüvvə xalqımızın dövlətçilik arzularını, ənənələrini məhv edə bilməmiş, hər dəfə tarixi şəraitə müvafiq olaraq milli, müstəqil respublika yaratmaq yönündə səylər qarşısıalınmaz sel kimi yenidən baş qaldırmışdır.

Məhz, Heydər Əliyevin xidmətləri sayəsində Azərbaycanda dövlət müstəqilliyinin əsasları gücləndirildi. Bu illərdə xalqımız qeyri-adi cahanşümul tarixi proseslər içərisində oldu. Bir dövlət quruluşu yox oldu, yerində yeni milli dövlət yarandı, dünyanın siyasi xəritəsi kökündən dəyişdi. Bu siyasi xəritədə nüfuzu bütün dünyada etiraf edilən Azərbaycan adlı məmləkət müstəqilliyini bərpa etdi.

Məlumdur ki, 90-cı illərin əvvəlində Azərbaycanın daxilində və onun ətrafında yaranan siyasi vəziyyət o zaman hakimiyyətdə olan insanların şəxsi xüsusiyyətlərindən irəli gəlirdi.

Daxili çəkişmələr, Ermənistanın təcavüzü, ölkəni idarə edənlərin təyin etdiyi siyasətin doğurduğu fəsadlar böyük çətinliklər yaratmış, dövlət müstəqilliyinin taleyini sual altına almışdı.

Buradan aydın etmək olur ki, milli lider dövlətin özünütəsdiqində, beynəlxalq siyasətin formalaşmasında mühüm rol oynayan əsas amildir.

90-cı illərin çətin anlarında Ümummilli lider Heydər Əliyev Azərbaycanı böyük bəlalardan, dağılmaqdan xilas etdi. O, Azərbaycanın müstəqilliyinin reallaşmasında və möhkəmlənməsində, beynəlxalq nüfuzunun artmasında, iqtisadiyyatın dirçəlməsində əsas aparıcı tarixi şəxsiyyət idi.

XX əsrdə ikinci dəfə müstəqillik əldə etdikdən sonra Azərbaycanda demokratikləşmə milli inkişafın vacib faktoru kimi dövlət siyasətinin strateji prioritetinə çevrildi. 1995-ci ildə qəbul edilmiş müstəqil Azərbaycan Respublikasının ilk Konstitusiyası insan hüquqlarının, fikir plüralizminin, söz və məlumat azadlığının, vətəndaş cəmiyyəti institutlarının formalaşdırılması və inkişafına etibarlı zəmin yaratdı.

Suveren Azərbaycan dövlətinin yaradıcısı olan Ulu Öndərin siyasi portretini, ideal lider obrazını, zaman çərçivəsinə sığmayan şəxsiyyətini, milyonlarla dünya azərbaycanlılarının qürur ünvanı, cəmiyyət həyatının bütün sahələrində milli intibahın qarantı kimi sağlığında ikən əfsanəyə çevrilən, həyatının hər məqamı bizlər üçün örnək olan nadir dövlət xadimi kimi dərin elmi təhlilini bir yazı ilə əhatə etmək qeyri-mümkündür.

Azərbaycana həmişə yeni-yeni zəfərlər gətirəcək milli inkişafın bitkin nəzəri konsepsiyası, mütərəqqi irəliləyişin Azərbaycan modeli kimi təqdim edilmişdir.

Milli dövlətçiliyin təməl əsasları

Müasir Azərbaycanın otuz ildən artıq müddətdə dövlət quruculuğu, iqtisadi dirçəliş, ictimai-siyasi və sosial həyatda tərəqqi dövrünü əhatə edən bütöv bir epoxa Heydər Əliyevin adı ilə bağlıdır. Təkcə sovet hakimiyyəti illərində onun fəaliyyəti böyük bir təcrübə xəzinəsi, dövlət idarəçiliyi akademiyasıdır. Bu gün Azərbaycanın istifadə etdiyi iqtisadi, siyasi, elmi, hərbi, energetik, mədəni, ictimai və sosial potensial məhz həmin illərdə Heydər Əliyevin uzaqgörənliyi sayəsində yaradılmışdır. Məhz həmin illərdən xalqımızın şüurunda azərbaycançılıq ideyası həmişəlik hökm sürməyə başlamışdır.

Kommunist ideologiyasının şəriksiz hökm sürdüyü sovet dövründə "milli dövlət" anlayışı yasaq idi. Buna baxmayaraq, Heydər Əliyevin respublikaya bacarıqla rəhbərlik etməsi sayəsində Azərbaycan elitasının mənlik şüurunda "milli maraqlar" anlayışı dərindən kök saldı. Məhz sovet dövrü çərçivəsində milli maraqların real siyasətdə ardıcıl gerçəkləşməsi keçən əsrin 80-ci illərinin sonunda ölkədə milli hərəkatın genişlənməsi üçün zəmin hazırlamış, 1991-ci ildə dövlət müstəqilliyinin qazanılması üçün baza yaratmışdır.

Heydər Əliyev son dərəcə yüksək təhsilli və dərin biliklərə malik bir insan idi. Onun şəxsiy-

yətində Azərbaycan ziyalılarının bir neçə nəsli tərəfindən formalaşdırılmış milli ideallar sistemi ümumbəşəri dəyərlərlə ahəngdar şəkildə birləşmişdir. Özünün nadir siyasi istedadı sayəsində o, ümummilli dəyərlər və müqəddəs amallar haqqında təsəvvürləri milli dövlətçiliyin konkret fəlsəfi konsepsiyasında təcəssüm etdirməklə yanaşı, həm də bizim müasir Azərbaycan adlandırdığımız dövləti, onun bugünkü reallıqlarını və sabahkı günün etibarlı əsasını yarada bilmişdir.

Məlum olduğu kimi, ötən əsrin 60-cı illərinin sonunda keçmiş SSRİ-nin inzibati-ərazi vahidlərindən biri olan Azərbaycanın istər sosial-iqtisadi, istərsə də ictimai-siyasi həyatında təşviş doğuran tam tənəzzül meyilləri aşkar görünürdü. Sovet İttifaqının tərkibinə daxil olan başqa müttəfiq respublikaların diqqəti cəlb edən fasiləsiz inkişafı fonunda Azərbaycanda cəmiyyət həyatının bütün sahələrində geriləmə müşahidə olunur, mənfı meyillər və təzahürlər getdikcə daha dərin kök salır, hakimiyyət uğrunda səhnəarxası mübarizə ifrat dərəcəyə çataraq eybəcər formalar kəsb edir, respublikanın iqtisadi potensialının zəifləməsi isə xalqın milli-mənəvi birliyinə vurulan zərərdən heç də az olmayan təhlükəli miqyas alırdı.

Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatında böhran xalqın mənəvi-psixoloji durumuna da mənfi təsir göstərirdi, respublika rəhbərliyində kosmopolit əhval-ruhiyyə hökm sürürdü. Milli kadrların hazırlanması, milli dilin düşünülmüş şəkildə inkişafı və onun tətbiq sahəsinin genişləndirilməsi, dövlət orqanlarında milli kadrların faizinin artırılması

istiqamətində heç bir ciddi addım atılmırdı. Siyasi amorfluq, təfəkkürdə və dövlətin idarə edilməsində durğunluq halları milli mənlik şüuruna, milli təfəkkürə və mentalitetə malik olan kadrlar yetişdirilməsinə ciddi əngəl idi.

Respublikanı bürümüş böhranın ən qısa müddətdə aradan qaldırılması, sağlam mənəvi-psixoloji ab-hava və ictimai ovqat yaradılması zərurəti ən ciddi, hətta qeyri-standart qərarlar qəbul olunmasını tələb edirdi. Lakin bundan daha vacibi çoxşaxəli dəyişikliklər və yenilənmə proseslərini həyata keçirməyə qabil olan şəxsiyyətin ölkə rəhbərliyinə gəlməsi idi. Respublikanın rəhbəri vəzifəsinə Heydər Əliyevin gəlişindən sonrakı dövrün tarixi yekunları ona dəlalət edir ki, Heydər Əliyevə üstünlük verilməsini təsadüf saymaq olmaz.

Respublikada yaranmış iqtisadi, sosial, mənəvi-psixoloji vəziyyət rəhbər seçimi məsələsinə xüsusi məsuliyyətlə yanaşmağı tələb edirdi. Rəhbərin şəxsi keyfiyyətlərinə, onun istedadına maksimum sərt tələbkarlıq olmasa, respublikanın qarşısında duran tarixi məsələlərin uğurla həll ediləcəyinə hər hansı zəmanət barədə danışmaq olmazdı. Təkcə bu səbəbdən 1969-cu ildə Azərbaycanda qəbul edilmiş siyasi qərar Heydər Əliyevin liderlik keyfiyyətlərinin, dövlətçilik təcrübəsinin və ustalığının etiraf edilməsi kimi qiymətləndirilməlidir. O tarixi vaxtdan ötən bir neçə onillik ərzində xalqımızın keçdiyi tərəqqi və azadlıq yolu bu həqiqətin əyani təsdiqi olmuşdur.

İndi tam qətiyyətlə demək olar ki, milli mənliyin ifadə edilməsinin bütün formalarının, Azərbaycanda

milli şüurun güclənməsinin geniş inkişafına stimul yaradan sürətli inkişaf strategiyasının seçilməsi və onun uğurla həyata keçirilməsi Heydər Əliyevin rəhbərlik fəlsəfəsinin ideya-siyasi prinsipinə çevrilmişdir. Bu fəlsəfənin əsası keçən əsrin 70-ci illərində qoyulmuşdur. Sübuta ehtiyac yoxdur ki, həyatın bütün sahələrində sürətli yüksəliş, istehsalın, elmin, mədəniyyətin, mənəviyyatın tərəqqisi, bir sözlə, Heydər Əliyev hakimiyyətə gələndən sonra respublikada ictimai-mənəvi ab-havanı səciyyələndirən bütün amillər əslində milli ruhun inkişafına, milli mənlik şüurunun və milli qürurun yüksəlişinə xidmət edən möhtəşəm planın tərkib hissəsinə çevrilmişdir.

Başqa imperiyalarla müqayisədə Sovet İttifaqını fərqləndirən cəhət ondan ibarət idi ki, bu ölkəyə daxil olan müttəfiq respublikalar iqtisadi cəhətdən bir-biri ilə six bağlı idi və onların heç biri ayrılıqda tam istehsal dövriyyəsinin infrastrukturuna, demək olar ki, malik deyildi. Digər tərəfdən, tarixi, milli mənəvi ənənələr, mədəni sərvətlər, xalqın inamı kimi dəyərlər keçmişin qalığı adlandırılır və vətəndaşlarımızın şüurunda bu dəyərlərin kökü kəsilir, insanları öz tarixi keçmişini unutmağa məcbur etmək cəhdləri göstərilir, bununla razılaşmayanlar isə təqib olunurdular. 1969-cu il iyulun 14-nə, yəni Heydər Əliyev Azərbaycan rəhbərliyinə gələnə qədər ölkəmiz və xalqımız bu acı mənzərə ilə üzləşmişdi.

Bununla əlaqədar qeyd etmək lazımdır ki, Heydər Əliyevin idarəçilik fəlsəfəsi onun sələflərinin və başqa müttəfiq respublikalardakı həmkarlarının idarəçilik fəlsəfəsindən əsaslı şəkildə fərqlənirdi.

O, Azərbaycanda hakimiyyətə Moskvanın canişini olmaq, respublikanı İttifaq üçün istismar obyektinə çevirmək, xalqı öz tarixi keçmişindən ayırmaq və "sovet xalqı"nın bir seqmentinə çevirmək üçün gəlməmişdi. Onun konkret missiyası, fəaliyyət proqramı Azərbaycana xidmət etməklə bağlı idi. O, respublikanın gələcəyini aydın təsəvvür edirdi. Nadir idarəçilik keyfiyyətlərinə, xarizmatik lider məziyyətlərinə, fitri istedada, böyük vətənpərvərlik hissinə malik olan Heydər Əliyev hələ xüsusi xidmət orqanlarında işlədiyi dövrdə sovet idarəetmə maşınının və bütövlükdə bu sistemin formalarını və məzmununu, onun bütün incəliklərini dəqiqliyi ilə öyrənmişdi. O, sovet bürokratik aparatının total nəzarəti altında Azərbaycanı inkişaf etdirməyə, hətta öz ideyalarını reallaşdırmaq üçün mərkəzin dəstəyini almağa çox gözəl nail olurdu.

Hakimiyyətdə olduğu elə ilk illərdə təxirəsalınmaz sosial-iqtisadi məsələləri həll edəndən sonra Heydər Əliyev SSRİ rəhbərliyinin Azərbaycanı, ilk növbədə, xammal əlavəsi kimi saxlamaq siyasətinin nəticələrini aradan qaldırmaq üçün respublikanın mənafelərinə cavab verən tarazlı milli iqtisadiyyat formalaşmasına yönəlmiş ardıcıl tədbirlər həyata keçirməyə başladı. Bu məqsədlə əsas diqqət Azərbaycanda maşınqayırma müəssisələri, olduqca zəngin yerli xammaldan məhsul hazırlanması üzrə digər sənaye obyektləri yaradılmasına yönəlmişdi. Bütün bunlar Azərbaycan xammal əlavəsindən müasir texnologiya əsasında hazır məhsul istehsalını həyata keçirən və onu ixrac edən respublikaya çevirməyə yönəlmiş uğurlu addımlar idi.

İqtisadiyyatda sürətli artım əvvəlki onilliklərdə yığılıb qalmış çoxsaylı problemlərin həlli üçün zəmin yaratmışdı. Bütövlükdə, 1970-1980-ci illərdə respublikanın inkişaf modelinin səciyyəvi cəhətlərindən biri həyatın ayrı-ayrı sahələrinin kompleks şəkildə inkişafı, irəliyə doğru harmonik hərəkətin təmin edilməsi idi. Heydər Əliyevin nəzərincə sosial-iqtisadi inkişaf konsepsiyasının təməl daşı belə bir müddəadan ibarət olmuşdur ki, istənilən iqtisadi artım həmişə xalqın sosial-iqtisadi ehtiyaclarının təmin edilməsi, insanların həyatının yaxşılaşdırılması məqsədlərinə tabe olmalıdır. Təsadüfi deyildir ki, 1970-1980-ci illərdə qısa müddətdə sürətli iqtisadi artım sosial sahənin də inkişafına təkan vermiş, həyat səviyyəsində və tərzində kəskin dəyişikliklərə səbəb olmuşdur.

Həmin illərdə qazanılmış bütün iqtisadi nailiyyətlər rəqəmlər şəklində ümumiləşdirildikdə görülmüş işlərin möhtəşəmliyi xüsusilə, aşkar nəzərə çarpır. Bu illər ərzində respublikanın milli gəliri 2,5 dəfə, sənaye istehsalının həcmi 2,7 dəfə artmış və ya əvvəlki 30 ildə istehsal edilmiş məhsulun ümumi həcmindən iki dəfə çox olmuşdur. Kənd təsərrüfatı məhsullarının ümumi həcmi də 2,7 dəfə artmışdır. İqtisadiyyatın inkişafına əsaslı vəsait qoyuluşunun həcmi əvvəlki 50 il üçün müvafiq göstəricidən 1,4 dəfə çox olmuşdur. Azərbaycan quruculuq, yaradıcılıq və tərəqqi dövrü keçirirdi, cəmiyyətin bütün təbəqələrində fasiləsiz inkişaf, irəliləyiş ruhu hökm sürürdü. Məhz bütün deyilənlərin nəticəsində yalnız Azərbaycan, həmçinin keçmiş SSRİ respublikalarından Rusiya və Ukrayna ittifaq büd-

cəsindən dotasiya almırdı. Tarixdən məlum olduğu kimi, iqtisadi müstəqillik, iqtisadi qüdrət millətin siyasi müstəqilliyinin bazasını təşkil edir. Bu baxımdan keçən əsrin 70-80-ci illərində Azərbaycanın iqtisadi sahədə qazandığı nailiyyətlər siyasi müsəqillik yolunda mühüm təməl hesab edilməlidir.

Bu kontekstdə Heydər Əliyevin sovet Azərbaycanına rəhbərliyi ölkənin gələcək müstəqillik perspektivinə hazırlığının ilkin mərhələsi kimi səciyyələndirilə bilər, əsas işlər isə 1990-cı illərin əvvəlində, Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycanın Prezidenti olanda başlanmışdır. Milli tariximizin bu dövrü milli dövlətçilik quruculuğuna o vaxt zəruri olan qətiyyətli etatist yanaşmanın əsası, ilk mənbəyi, onun bazis konsepti isə Azərbaycan cəmiyyətinin siyasi, iqtisadi və sosiomədəni baxımdan səfərbər edilməsinin prioritet komponenti sayılan Realpolitik olmuşdur. Bu yanaşma Azərbaycanı siyasi maraqların toqquşma arenası və müxtəlif kliyentalist qrupların eksperimentlər keçirmək üçün bir meydança kimi görənlərin siyasi romantizmə və uzaqgörməzliyə əsaslanan səylərini alt-üst etdi.

Heydər Əliyev mürəkkəb geosiyasi dövrdə ölkəni vətəndaş qarşıdurması və hərc-mərclik, dərin iqtisadi və sosial-siyasi böhran vəziyyətindən çıxarmağa, onu sabit inkişaf səviyyəsinə qaldırmağa nail oldu.

1993-cü ildən 2003-cü ilə qədər olan onillik ən müxtəlif təhdidləri və təhlükələri əhatə edirdi. Gənc respublikaya təzyiq həddən artıq çox idi. Heydər Əliyevin siyasi nüfuzu və onun vaxtında qəbul etdiyi qərarlar Azərbaycanın simasız dövlət vəziyyətinə düşməsi təhlükələrini heçə endirdi.

Bu on il ərzində Azərbaycan dövlətçiliyinin bərqərar olması, demokratik tranzit və həmrəyliklə paralel surətdə genişmiqyaslı iqtisadi islahatlar, ölkənin siyasi sisteminin və sosial münasibətlərin humanistləşdirilməsi yolu keçmişdir.

Dövlətçilik və milli şüur, iqtisadiyyat və sosial quruluş, siyasi sistem və identiklik staqnasiya və reqressiya dövrünü yaşadığı o tarixi vaxtdan təxminən 20 il keçəndən sonra cəsarətlə demək olar ki, 1993-2003-cü illərdə Heydər Əliyevin Prezident olduğu on ilin əsas uzunmüddətli tərkib hissələri aşağıdakılar olmuşdur:

– ölkənin həyatında çox zəruri olan ictimai-siyasi sabitləşmə, demokratik prinsiplərin və təsisatların yaradılması və təkmilləşdirilməsi;

– dövlət aparatının möhkəmləndirilməsi və iş qabiliyyətli dövlət idarəçilik təsisatlarının formalaşdırılması;

– cəmiyyətdə yeni davranış norma və stereotiplərinin yaradılması, yeni – açıq və demokratik vətəndaşlığın formalaşdırılması;

– 1994-cü ildən etibarən Qarabağ cəbhəsində atəşkəs rejimi şəraitində iqtisadi inkişafın əsas prioritetlərinin formalaşdırılması;

– müstəqil dövlətin neft strategiyasının yaradılması, bu strategiyanın əsası olan "Əsrin müqaviləsi" sazişinin imzalanması, ölkənin əsas regional energetik aktora transformasiyasının başlanması;

– "Böyük İpək Yolu" layihəsində fəal iştirak etməklə Azərbaycanın regional logistik mərkəz kimi rolunun dəyişməsi;

– həyat qabiliyyətli tarazlı xarici siyasət modelinin formalaşdırılması;

– müasir və döyüş qabiliyyətli ordunun yaradılması və s.

Heydər Əliyev həm nəzəri səviyyədə, həm də praktikada norma və dəyərlər məcmusunu həyata keçirmiş, bu məcmu həyat qabiliyyətli demokratiya modelinə çevrilmişdir. Heydər Əliyevin Prezident olduğu dövrdə ölkənin müasir inkişafı üçün möhkəm təməl qoyulmuş, Azərbaycanın qərarlaşmış dövlət kimi qəbul olunması təmin edilmiş, gələcəkdə Azərbaycanın müasir dünyaya inteqrasiyası üçün şərait yaradılmışdır.

Dövlət dilimizin böyük himayədarı

Azərbaycan dilinin dövlət dili kimi yaşaması,
möhkəmlənməsi, inkişaf etməsi də bizim
ən böyük nailiyyətlərimizdən biridir.
Bu, təkcə dil məsələsi deyil,
həm də azərbaycançılıq məsələsidir.

Heydər Əliyev

Bütövlükdə Heydər Əliyev epoxası yüksəliş epoxasıdır. İqtisadiyyatdan başlamış mədəniyyətə qədər müxtəlif sahələrdə yüksəliş. Məsələn, hazırda hamının obyektiv olaraq, Azərbaycanda müasir renessans dövrü kimi qiymətləndirdiyi 1969-1980-ci illər o vaxta qədər xalqın qəlbində və ən ülvi niyyətlərində illərlə gizli qalan milli ideyanın, azadlıq və müstəqillik, suveren Azərbaycan dövləti ideyasının dirçəldilməsi, onun ideya-mənəvi özək və gələcək milli azadlıq hərəkatının hərəkətverici qüv-

vəsi səviyyəsinə yüksəlməsi üçün əlverişli zəmin yaratmışdır.

Bu illərdə Azərbaycanda milli mənlik şüuru xüsusilə güclənmişdi. Heydər Əliyev bu prosesi çox böyük həssaslıq və uzaqgörənliklə idarə edir və tənzimləyirdi. Sovet sisteminin güclü təzyiqinə baxmayaraq, Azərbaycanın gələcək milli dövlətçiliyi naminə mühüm addımlar atılırdı. Bu fəaliyyətin ən mühüm istiqamətlərindən biri Heydər Əliyev tərəfindən yaradılmış milli dövlətçilik, xalqımızın ümummilli mənəvi birliyi konsepsiyasında mühüm yer tutan Azərbaycan dilinin hərtərəfli dəstəklənməsi olmuşdur.

Mübaliğəsiz deyə bilərik ki, XX əsrin son 30 ilində Azərbaycan dilinin hərtərəfli inkişaf etməsi və zənginləşməsi, onun dövlət dilinə, rəsmi sənədlərin dilinə çevrilməsi, gündəlik həyatda, praktikada bu dildən istifadə edilməsi, beynəlxalq münasibətlər, dünya diplomatiyası sahəsində tətbiqi və onun hörmət qazanması – bütün bunlar Heydər Əliyevin yorulmaz və çoxşaxəli fəaliyyətinin, daimi diqqət və qayğısının nəticəsi olmuşdur. O, Azərbaycan dilinin inkişaf etməsi, onun insanların mənəvi-əxlaqi və siyasi dünyagörüşünün əsasına çevrilməsi, cəmiyyətimizdə layiqli yer tutması üçün nə etmək lazım olduğunu çox gözəl bilir və hiss edirdi.

Bu halda onu da unutmamalıyıq ki, Azərbaycan dili çox əlverişsiz inkişaf şəraitində olduğu bir vaxtda ilk dəfə bu problemə Heydər Əliyev müraciət etmişdir. Məlumdur ki, dil ona qarşı zorakılığa dözmür, bu və ya digər dilin istifadəsi və inkişafı sahəsini məhdudlaşdırmaq arzusuna əsaslanan hər

hansı siyasi kataklizmlərə son dərəcə həssas reaksiya verir.

Bir sıra geosiyasi səbəblər üzündən mürəkkəb tarixi proseslərin yol ayrıcında olmuş Azərbaycan xalqı müxtəlif etnosların, mədəniyyətlərin və konfessiyaların qarşılıqlı nüfuzu və bir-birini qarşılıqlı zənginləşdirməsi şəraitində bütün çoxəsrlik tarixi boyunca dilə son dərəcə qayğıkeş münasibət bəsləmişdir. Çox vaxt bu dil bilinqvizm şəraitində mövcud olmuş, lakin xalq həmişə xüsusi məsuliyyət hissi ilə yanaşmışdır ki, ən çətin və qarışıq dövrlərdə Azərbaycan dili qorunsun və inkişaf etsin. Heydər Əliyev əsrlərin və minilliklərin kəsişməsində bu tarixi prosesləri qiymətləndirərək deyirdi ki, biz hamımız əvvəlki nəsillərin fədakarlığına görə minnətdar olmalı və fəxr etməliyik, ən əvvəl ona görə ki, tarixi kataklizmlər dövründə Azərbaycan dili məhv olmamış, inkişaf və zənginləşməkdə davam etmişdir.

Sovet ideologiyasının ən qızğın məddahları bu ideologiya çərçivəsində milli dillərin hər birini yeni tarixi birliyin – vahid dili rus dili olan sovet xalqının formalaşması və təşəkkülü yolunda yalnız maneə hesab edirdilər. Biz Heydər Əliyevin Azərbaycan dilinin inkişafı və zənginləşməsi ilə əlaqədar fədakar fəaliyyətini məhz mürəkkəb tarixi şərait prizmasından qiymətləndirməliyik.

1960-cı illərin axırlarından respublikaya başçılıq edən Heydər Əliyev özünün zəngin siyasi təcrübəsi, yüksək intellektual qabiliyyəti, milli mədəniyyətimizi, mənəvi meyarlarımızı dərindən bilməsi sayəsində milli dilin inkişafına və tətbiqinə şərait

yaratmış uzunmüddətli siyasət işləyib hazırlamış və bütün əngəllərə baxmayaraq, durmadan həyata keçirmişdir.

O, mərkəzdən asılı olan, qapalı sistemdə yaşayan və üstəlik, müsəlman-türk olan respublikamızda milli dil siyasətini olduqca dərindən ölçülüb-biçilmiş şəkildə həyata keçirirdi. Heydər Əliyev heç vaxt ötəri imic yaradan tələsik addımlar atmırdı. Onun bu keyfiyyəti milli dilə münasibətdə daha parlaq şəkildə ifadə olunmuşdu. Hər bir vətəndaş və ilk növbədə, yaradıcı ziyalıların nümayəndələri dilə çox ağrılı, həssas münasibət göstərirdilər. O hər kəsin diqqətini bu problemə cəlb etməklə onu gündəmə çıxardı və təkcə rəhbərlik səviyyəsində deyil, həm də zəngin tarixə və mədəniyyətə malik olan bütün xalq səviyyəsində həll etdi.

Beləliklə, Azərbaycan dilinin dövlət dili statusu qazanması məsələsi, həmçinin Azərbaycan cəmiyyətində onilliklər boyu yığılıb qalmış iqtisadi, siyasi və sosial problemlər yalnız keçən əsrin 60-cı illərinin sonunda Heydər Əliyev ölkə rəhbərliyinə gələndən sonra bütün kəskinliyi və aktuallığı ilə gündəmə çıxarılmışdır.

Yaşlı nəslin yaxşı yadındadır ki, onilliklərlə həm Azərbaycanda, həm də digər sovet respublikalarında bilinqvizm məişətdə məcburi şəkildə tətbiq edilirdi. Dövlət müəssisələrində isə rus dilinin geniş istifadəsi hər vasitə ilə təşviq edilir, bu isə milli dilin dövlət dili kimi inkişafı yolunda ciddi əngəllər yaradırdı.

Keçən əsrin 70-ci illəri Azərbaycan dövlətinin tarixinə iqtisadiyyatın, sənayenin, tikintinin, rabitə,

nəqliyyat, sosial və mənəvi həyatın, mədəniyyətin bütün sahələrinin sürətli inkişafı dövrü kimi daxil olmuşdur. Bu dövr həm də onunla səciyyəvidir ki, ölkədə bilinqvizmin qanuniləşdirildiyi şəraitdə Azərbaycan dili tədricən rus dilinin kölgəsindən çıxmağa başlamış, ictimai şüurda və milli dövlətçilik quruculuğunda öz yerini tutmuşdur.

Bu proses təkamül yolu ilə gedirdi və onu dayandırmaq, yaxud geri döndərmək mümkün deyildi. Həmin dövrə qədər yalnız nominal mənada Azərbaycan Respublikasının dövlət dili sayılan Azərbaycan dili artıq kağız üzərində deyil, real həyatda layiq olduğu yeri tutmağa başlamışdır. Bu illərdə respublikada tamdəyərli ikidillilik şəraitinin bərqərar olmasının tərəfdarı kimi çıxış edən Heydər Əliyev həm rəsmi, həm də qeyri-rəsmi tədbirlərdə Azərbaycan dilində nitq söyləməkdən və danışmaqdan çəkinmirdi. Bu isə mahiyyət etibarilə ana dilinin nüfuzunun artmasını təsdiq edirdi. Yaradıcı təşkilatların, xüsusən Yazıçılar İttifaqının qurultaylarında, genişmiqyaslı yubiley tədbirlərində çıxış edərkən Heydər Əliyev Azərbaycan dilində səlis və gözəl danışmaq bacarığını nümayiş etdirir, bununla da ziyalılarımızın diqqətini ana dilinin inkişaf etdirilməsinə cəlb edirdi. Şübhəsiz, bu da öz növbəsində milli mənlik şüurunun sürətlə inkişaf etməsinə şərait yaradırdı.

Ana dilinə münasibətin ifrat dərəcədə siyasiləşdirildiyi və çox vaxt əsassız siyasi ittihamlar üçün zəmin olduğu illərdə Heydər Əliyev Azərbaycan dilinin məişət və ədəbi dil səviyyəsindən dövlət dili səviyyəsinə çatdırılmasına yönəlmiş fəaliyyətlə

kifayətlənməyib, həm də öz şəxsi nümunəsi ilə ana dilimizin nüfuzunu artırır, onun elmi cəhətdən öyrənilməsi, geniş yayılması üçün stimul yaradırdı. Məsələn, onun təşəbbüsü ilə respublikanın bir qrup dilçi alimi Azərbaycan dilinin tədqiqi sahəsində araşdırmalara görə, Dövlət mükafatına layiq görülmüş, respublikada ilk dəfə müstəqil Dilçilik İnstitutu yaradılmışdır. Bu da ana dilinin ictimai-siyasi nüfuzunun möhkəmlənməsinə kömək edir və dilin tarixinə, dialektologiyaya və bir çox digər problemlərə dair fundamental tədqiqatlar aparılmasına imkan verirdi.

Əlbəttə, respublikada milli mənlik şüurunun inkişafı prosesi sovet rəhbərliyinin müqaviməti ilə üzləşdiyi, milli mənlik şüurunun artmasına imkan yaradan yeni ab-hava və təşəbbüslərin qarşısı sərt şəkildə alındığı bir şəraitdə yuxarıda sadaladıqlarımızın hamısının həyata keçirilməsi Heydər Əliyevdən böyük cəsarət, qətiyyət, prinsipiallıq və dönməzlik tələb edirdi. Lakin Heydər Əliyevin ölkə rəhbərliyinə gəlməsi ilə Azərbaycanda başlanmış milli-mədəni dirçəliş heç də həmişə müsbət qarşılanmır və müxtəlif dairələr, xüsusilə ermənilər tərəfindən əsassız siyasi ittihamlar, yalan və böhtan kampaniyaları ilə müşayiət olunurdu. Onlar bütün mümkün vasitələrdən istifadə edərək, ittifaq rəhbərliyini Azərbaycana qarşı yönəldir, türkdilli azərbaycanlılara etimadsızlıq və şübhə yaratmağa çalışırdılar.

Məhz ana dili məsələsində Heydər Əliyevin prinsipiallığı və qətiyyəti sayəsində, onun aktiv fəaliyyəti nəticəsində Azərbaycan Respublikasının

1978-ci ildə qəbul edilmiş Konstitusiyasına Azərbaycan dilinin Azərbaycan Respublikasının dövlət dili olması haqda məşhur 73-cü maddə daxil edildi. O dövrdə milli dilə Konstitusiya səviyyəsində dövlət dili statusu vermiş üç keçmiş sovet respublikasından biri və yeganə müsəlman respublikası Azərbaycan idi.

Şübhəsiz, bu uzaqgörən tarixi addım Heydər Əliyevin ana dilinə dövlətçilik münasibətinin və siyasi qətiyyətinin parlaq ifadəsi idi. Heydər Əliyev o dövrü belə xatırlayardı: "Bu maddə Moskvada çox böyük etiraza səbəb oldu. Belə izah edirdilər ki, başqa respublikalarda bu yoxdur, buna ehtiyac yoxdur... Ancaq o vaxt mən Sovetlər İttifaqının rəhbərliyi, Kommunist Partiyasının rəhbərliyi ilə çox gərgin danışıqlar aparırdım. Sübut etməyə çalışdım ki, biz dövlət dilinin Azərbaycan dili olduğunu da öz konstitusiyamıza yazmalıyıq və yazacağıq ".

Bu gün inamla demək olar ki, 1970-1980-ci illərdə Heydər Əliyevin milli dil sahəsində apardığı fəal siyasət Azərbaycanda milli dirçəliş, milli mənlik şüurunun inkişafı prosesini sürətləndirmiş və mahiyyət etibarilə Azərbaycan xalqını milli müstəqillik və milli dövlətçilik qazanmağa hazırlamışdır. Müstəqillik bərpa ediləndən sonra isə Azərbaycan dili xalqımızın ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və elmi-mədəni həyatında rəsmi dövlət dili kimi müstəsna əhəmiyyət kəsb etməyə baş- lamışdır.

Prezident Heydər Əliyevin müstəqil Azərbaycan dövlətinə rəhbərlik etdiyi ilk günlərdən etibarən yeni tarixi şəraitin ruhuna və tələblərinə uyğun olaraq Azərbaycan dilinə göstərilən diqqət və qayğı

həm siyasi, həm də praktiki baxımdan fərqlənirdi. Əvvələn, bir fakt göz qabağında idi ki, Azərbaycan dili ölkənin şəriksiz və qeyd-şərtsiz dövlət dili olmuşdur. Müstəqillik illəri Prezidentin ana dilini nə dərəcədə mükəmməl bilməsini və onun imkanlarından həm öz çıxışlarında, həm də əhali ilə görüşlərində necə bacarıqla istifadə etməsini göstərdi. Digər tərəfdən, Prezident Heydər Əliyevin yorulmaz fəaliyyəti sayəsində Azərbaycan dili daim dövlətlərarası münasibətlərdə dilinə, siyasi dialoq və diplomatik danışıqlarda istifadə edilmiş, onlarca ölkədə səslənmiş və hər yerdə dövlət başçısının öz ana dilinə məhəbbətini əks etdirmişdir.

Heydər Əliyevin "Dövlət dilinin tətbiqi işinin təkmilləşdirilməsi haqqında" və "Azərbaycan Respublikasında dövlət dili haqqında" Azərbaycan Respublikası Qanununun tətbiq edilməsinə dair" fərmanları sayəsində ədəbi dilimizin fəaliyyət sahəsi daha da genişlənmiş, onun müxtəlif üslublarının potensialı bir daha aşkar edilmiş, bütövlükdə bizim dil mədəniyyətinin qarşısında yeni üfüqlər açılmışdır.

Müstəqillik illərində Heydər Əliyev ana dilinə münasibətini, televiziya və informasiya texnologiyaları da daxil olmaqla, həyatımızın bütün sahələrində Azərbaycan dilinin mövqeyinin möhkəmləndirilməsinə dair xüsusi fərmanlarda və qərarlarda son dərəcə aydın ifadə edərək, eyni zamanda, öz çıxışlarında da bu mövzuya müraciət etmişdir. Onun bu mövzuda çoxsaylı fikirlərindən birini xatırlatmaq istərdik: "Millətin milliliyini saxlayan onun dilidir. Şübhəsiz ki, musiqi də,

ədəbiyyat da, ayrı-ayrı tarixi abidələr də millətin milliliyini təsdiq edir. Amma millətin milliliyini ən birinci təsdiq edən onun dilidir. Əgər Azərbaycan dili olmasa, Azərbaycan dilində ədəbiyyat da olmaz. Azərbaycan dili olmasa, Azərbaycan dilində mahnılar olmaz, musiqi olmaz. Bunların hamısı bir-birinə bağlıdır".

Müasir mərhələdə siyasi mübarizədə və dövlətin idarə edilməsində dil amilindən Heydər Əliyev kimi ustalıqla istifadə edə bilən başqa bir dövlət başçısı, başqa bir siyasi lider göstərmək çətindir. Bu, ilk növbədə, onun ana dilini, öz xalqının arzu və istəklərini dərindən bilməsi ilə izah edilir. Bir dəfə o demişdir: "Mən hər bir dilə öz hörmət və ehtiramımı bildirirəm. Amma hesab edirəm ki, öz dilimizlə – Azərbaycan dili ilə hər birimiz fəxr edə bilərik. Çünki bu, zəngin dildir, artıq dünyada tanınmış dildir. Xalqımızın adı da tanınıb, respublikamızın adı da tanınıb, dilimizin adı da tanınıb. Bu, reallıqdır".

İnamıla demək olar ki, Heydər Əliyev özünün çoxillik yorulmaz, titanik fəaliyyəti ilə həm Azərbaycan dövlətinin, həm də Azərbaycan dilinin nüfuzunu yüksəltmişdir. Məhz onun müdrik rəhbərliyi ilə Azərbaycan dili dünyanın siyasi xəritəsində öz yerini tutmuş dövlətimizin rəsmi dilinə çevrilmişdir.

Burada xatırlatmaq yerinə düşər ki, 1992-ci ildə Azərbaycanda bir sıra konstitusiya və hüquq normaları pozulmaqla Azərbaycan dilinin adının dəyişdirilməsi haqqında qərar qəbul edilmişdi. Bu, həmin təşəbbüsün müəlliflərinin təfəkküründən

məhdudluğuna, onların məsuliyyətsizliyinə və bu addımın siyasi nəticələrini anlamamasına dəlalət edirdi. Lakin o vaxt da xalq öz seçimi ilə Heydər Əliyevə Azərbaycan dövlətində ən yüksək hüquqlar verəndə də o, səhvin düzəldilməsi üçün birbaşa inzibatçılıq yolu ilə getmədi. Elmi tədqiqat müəssisələrində, ali məktəblərdə, Elmlər Akademiyasında çoxlu müzakirələr ke- çirildi.

Bu diskussiyanın gedişində sırf elmi arqumentlər prioritet əhəmiyyət kəsb edirdi. Bununla belə, son söz yenə xalqa verildi. Dilin adının özü yeni konstitusiya layihəsində əks etdirildi və referenduma çıxarıldı. Beləliklə, dünyada geniş yayılmış "Azərbaycan dili" anlayışının qanuni yaşamaq hüququ ona qaytarıldı. Bu halda dövlətimizin başçısı haqlı olaraq qeyd etmişdir ki, belə bir qərar qəbul edilməsi "həm bizim keçmişimizə böyük hörmət, həm də gələcək nəsillər üçün böyük dəyərdir. Hesab edirəm ki, biz çox düzgün və əsaslandırılmış qərar qəbul etmişik".

1991-ci ildə müstəqilliyimizin bərpası nəticəsində Azərbaycan dilinin adı haqqında yaranmış diskussiya Azərbaycan cəmiyyətində "biz kimik?" sualı ətrafında gedən debatların təzahürü idi. 1990-cı illərin lap əvvəlində kollektiv identifikasiya formalarından biri – etnik identifikasiya ümumazərbaycan identikliyinin bu komponentinin yetmiş il ərzində rədd edilməsinə cavab kimi prioritet əhəmiyyət kəsb etdi.

Lakin respublikada yaşayan millətlərin heç də hamısı türk etnikliyinin daşıyıcıları deyildi və buna görə də identifikasiyanın bu formasının qəti seçimi cəmiyyətin bütövlüyünə mənfi təsir göstərirdi. Azər-

baycanlıların etnik və dil identifikasiyası barədə debatlarda türkçülüyə üstünlük verilməsi cəmiyyətin sabitliyini laxladır, onu etnik əlamətə görə parçalanmaya sövq edirdi. Yalnız azərbaycançılığı vətəndaşlığın dövlət forması kimi etniklikdən üstün tutmuş Heydər Əliyevin bu prosesə vaxtında müdaxilə etməsi problemin kəskinliyini aradan qaldırdı. Bu halda millətin dövlətin adı ilə eyniləşdirilmiş adı saxlandı.

Beləliklə, Heydər Əliyevin rəhbərliyi ilə müstəqil Azərbaycan Respublikasında millətin özünütəsdiqi üçün çox vacib olan, onun hələ keçən əsrin 70-ci illərindən başladığı siyasət uğurla davam etdirildi – dilimizə tamdəyərli dövlət dili statusu verilməsi və ondan dövlət idarəçiliyinin və ictimai həyatın bütün sahələrində fəal istifadə olunmasının təmin edilməsi vəzifəsi həyata keçirildi. Bu, yalnız ardıcıl, çoxillik və ən başlıcası hərtərəfli düşünülmüş, ölçülüb-biçilmiş dövlət siyasəti sayəsində mümkün oldu.

Milli intibah

Xalq heç vaxt öz kökünü yaddan çıxarmamalı, öz tarixini öyrənməli, milli mədəniyyətindən heç zaman ayrılmamalıdır.

Heydər Əliyev

Geniş yayılmış belə bir ifadə var: ölkələr də insanlar kimidir. Həqiqətən də, gizli, naməlum alın yazısı bəzən onları sevinc və xoşbəxtlikdən məhrum edir, ağır imtahanlara çəkir. Ölkələr zəifləyir,

xalqlar alçaldılır, fəlakətli təfriqə fazası yaşayır, tarixi oriyentirlərini itirirlər. Azərbaycanın ən yeni tarixində – 1969-cu və 1993-cü illərdə, Heydər Əliyev həm birinci və həm də ikinci dəfə ölkə rəhbərliyinə gələndə də belə olmuşdu. Bu, ictimai münasibətlərin gözlənilmədən kəskinləşməsi, dövlət idarəçiliyinin fundamental əsaslarının dağılması, düşüncələrdə və cəmiyyətin mənəvi dayaqlarında ixtilaf məqamları idi.

Heydər Əliyev iki dəfə öz ölkəsinin dövlət gəmisini dərin tarixi sarsıntılar zolağından keçirə bilmiş, onun milli dəyərlərini, insanların mənəvi sağlamlığını, özünə inamını qoruyub saxlamışdır. Azərbaycan tarixində o, iki dəfə siyasətdə və dövlət idarəçiliyində bəsitliyə, səriştəsizliyə və primitivliyə "yox" deməyi bacarmışdır. Heydər Əliyev onu tənqid edənlərdən və siyasi opponentlərindən fərqli olaraq ölkənin siyasi, iqtisadi və ictimai həyatının əsasını müəyyənləşdirən bir çox problemlərin həlli yollarını tapmışdır.

Onun şəxsiyyətinin və fəaliyyətinin mahiyyətini dərk etmək bir çox onilliklər ərzində Azərbaycan ətrafında baş verən hadisələrin məğzini, mürəkkəb ümummilli problemlərin həlli yollarını aydınlaşdırır. O, əzmli işi ilə sübut etdi ki, dünyanı yalnız böyük dövlətlər idarə etmir, rəyləri ilə hesablaşılan kiçik xalqlar da vardır. O, öz şəxsi nümunəsində azərbaycanlıların mətin iradəyə və sarsılmaz ruha, şanlı tarixi yol keçmiş xalqının böyük energetik və intellektual potensiala malik olduğunu bütün dünyaya nümayiş etdirdi.

Qeyd edildiyi kimi, 1960-cı illərin sonlarında Heydər Əliyev birinci dəfə ölkə rəhbərliyinə gələndə Azərbaycanda sosial-iqtisadi həyatın bütün sahələrində geriləmə var idi, respublikanın SSRİ-nin perspektivsiz əyaləti olması fikri formalaşmışdı. Hakimiyyətə yaxın dairələr səviyyəsində fikir var idi ki, məşhur neft yataqları öz əvvəlki əhəmiyyətini itirmişdir və neftə istiqamətlənmiş respublika iqtisadiyyatı tənəzzülə məhkumdur.

İqtisadiyyatı dərin və uzunmüddətli böhran keçirən respublikanı bu ağır vəziyyətdən çıxarmağın yollarını tapmaq, onun prinsipcə yeni konseptual səviyyədə inkişaf planını işləyib hazırlamaq, xalq təsərrüfatında əsaslı struktur dəyişiklikləri aparmaq, təsərrüfatçılıqda və iqtisadi həvəsləndirmədə yeni metodlar tətbiq etmək zərurəti yaranmışdı. Bununla belə, 1970-ci illərdən başlayaraq Azərbaycan iqtisadiyyatın sürətli inkişafı və iqtisadi potensialın gücləndirilməsi ilə bərabər, demək olar ki, daxildə tədriclə təkamülün tarixən növbəti mərhələsi kimi şərtləndirilmiş müstəqilliyə və istiqlaliyyətə hazırlaşırdı.

Heydər Əliyevin müstəqilliyə nail olmağa yönəlmiş strateji proqramında diqqəti cəlb edən məhz odur ki, mənəvi, bədii və estetik təkamül iqtisadiyyatda parlaq nailiyyətlər və insanların rifahının keyfiyyətcə yaxşılaşması ilə uzlaşaraq vahid kompleksdə reallaşır. O, Azərbaycan xalqının potensialının inkişafı, onun identikliyinin və milli özünüdərkinin formalaşması üçün milli mədəniyyətin əhəmiyyətini həmişə gözəl başa düşürdü.

Yaxşı məlumdur ki, milli mədəniyyət millətin maddi və mənəvi dəyərlərinin məcmusu kimi cə-

miyyətin, dövlətin həyat fəaliyyətinin praktik olaraq bütün sahələrində, onun sosial təsisatlarının təşkilində, həmçinin milli ənənələrdə, mənəvi dəyərlər sistemində, düşüncə tərzində, dil xüsusiyyətlərində və dində özünü göstərir. Milli mədəniyyətin məhz, həmin milli birlik üçün səciyyəvi qəbul edilən spesifik elementlər, eyni zamanda, differensasiya və inteqrasiya funksiyalarını yerinə yetirir. Bununla yanaşı, milli mədəniyyətin yaranmasında başlıca rolu dövlətinin mənəvi və siyasi inkişafı üçün məsuliyyəti öz üzərinə götürən millətin yaradıcı elitası oynayır.

Eyni zamanda, tarix göstərir ki, milli mədəniyyətin formalaşması çox zaman millətin və milli dövlətin təşəkkül tapmasını qabaqlayır. Bu halda milli mədəniyyət diferensiasiya və inteqrasiya funksiyaları ilə birlikdə gələcək milli dövlətçiliyin bünövrəsi rolunu oynamağa başlayır.

1969-cu ildə hakimiyyətə gələn Heydər Əliyev iqtisadiyyatla yanaşı, məhz bu bünövrəni qurmağa başladı. Bir tərəfdən o, keçmiş SSRİ-də, sovet və partiya həyatında hökm sürən bütün normalara son dərəcə dəqiq riayət edirdi. Digər tərəfdən isə o, sovet mədəniyyətinin ənənəvi "formaca milli, məzmunca sosialist" formuluna tamamilə yeni məna verə bilmişdi. O, hər nə edirdisə formal olaraq, marksizm-leninizm ideologiyasının tələblərinə uyğun idi. Lakin o, köhnə, standart stereotiplərə elə bir şey tətbiq edə bilmişdi ki, həmin illərdə bunu başa düşmək və dürüst ifadə etmək çətin olsa da, son dərəcə dəqiq nəticələrə gətirib çıxarırdı.

SSRİ-nin digər respublikalarında rejimin əleyhinə çıxan ayrı-ayrı elm və mədəniyyət xadimlərinin təqibə məruz qaldığı və sıxışdırıldığı bir vaxtda, Azərbaycanda ziyalılara yaradıcılıq üçün, fikirlərini azad ifadə etmək, cəmiyyətdə, mədəniyyətdə baş verən prosesləri öz düşündükləri kimi yazmaq, əslində isə milli-mənəvi dəyərlərin təsdiq olunmasına aparan yolların axtarılması üçün şərait yaradılmışdı. Azərbaycanda "dissident"axtarışları aparılmırdı. Bu da şairlərə, yazıçılara, incəsənət xadimlərinə milli ruhda, milli tarixə və mədəniyyətə uyğun əsərlər yaratmağa imkan verirdi.

O, nəinki milli ruhun dirçəlməsinə, müasiri olduğu Azərbaycan mədəniyyətinin inkişafına nail olmuşdu, həm də bütün ziyalıların, bütün Azərbaycan xalqının diqqətini tarixi və mədəni qaynaqlara yönəltmişdi. Biz o illərdə nadir mədəniyyətimizin bütün laylarını – Azərbaycan dilini, Azərbaycan ədəbiyyatını, Azərbaycan tarixini, Azərbaycan musiqisini özümüz üçün sanki yenidən kəşf edirdik, yenidən dərk edirdik.

Eyni zamanda, Heydər Əliyev tərəfindən atılan ilk addımlar olduqca sadə idi – o, müntəzəm olaraq Azərbaycanın tanınmış şəxsiyyətlərinin yubileylərinin keçirilməsinin əsasını qoydu. Bu, formal hadisə deyildi, bədii əsərləri milli dəyərlərin təsdiqlənməsinə hədəflənən Azərbaycan mədəniyyəti klassiklərinin yaradıcılığının tarixinə və mahiyyətinə əsl müraciət idi. Həmin dəyərlər Heydər Əliyev siyasətinin prioritetini təşkil edirdi. Yubileyləri təntənə ilə qeyd edilən Azərbaycan mədəniyyəti nümayəndələrinin bir çoxunun taleyüklü problemlərlə, xalqın keçmişi

və gələcəyi ilə bağlı mühüm konseptual fikirləri bu və ya digər formada şərh edilir, təhlil olunur və sistemləşdirilir, son nəticədə böyüməkdə olan nəslin sərvətinə çevrilərək, onların yeni təfəkkür və dünyagörüşünün əsasını formalaşdırırdı.

O illərdə ən çox diqqət yetirilən, Azərbaycan KP MK-nın birinci katibinin himayəsində olan sahələrdən biri də tarix elmi idi. 1969-cu ilə qədər olan Azərbaycan tarixi tamamilə təhrif edilmiş, saxtalaşdırılmış mənbələr və sovet ideologiyası tərəfindən "zənginləşdirilmişdi". Tarix elmi məhz Heydər Əliyevin sayəsində ciddi dəstək və impuls qazandı, tarixçi alimlərə keçmişimizi dəqiq öyrənmək, elmi cəhətdən işıqlandırmaq üçün lazımi şərait yaradıldı. Milli bənzərsizliyimiz, xalqımızın formalaşma tarixi kimi mühüm məsələlər Heydər Əliyevin bilavasitə nəzarəti altında ciddi elmi tədqiqatların predmeti oldu.

Azərbaycanın şöhrətini yaymağa, onun elmini və mədəniyyətini, adət və ənənələrini, dünyada tanınmış şəxsiyyətlərini təbliğ etməyə xidmət edən genişmiqyaslı tədbirlər Heydər Əliyevin titanik fəaliyyətinin daha bir istiqaməti idi. Tarixi şəxsiyyətlərin adının əbədiləşdirilməsi, tanınmış mədəniyyət xadimlərinə fəxri adların verilməsi, keçmiş sovet respublikalarında, xarici ölkələrdə Azərbaycan mədəniyyəti və incəsənəti günlərinin təşkil edilməsi bütün dünyaya göstərdi ki, Azərbaycan təkcə neft, pambıq və üzüm diyarı deyil, həm də qədim və yüksək mədəniyyətə malik olan ölkədir.

Azərbaycanın təkcə SSRİ çərçivəsində deyil, bütün dünyada tanınmasına hərtərəfli yardım göstər-

mək Heydər Əliyevin uzaqgörən siyasətinin mühüm tərkib hissəsini təşkil edirdi. Bu istiqamətdə böyük işlər görülürdü. Məlum olduğu kimi, ittifaq respublikaları SSRİ-nin xarici siyasətində bilavasitə iştirak edə bilməzdilər. Lakin bütün maneə və məhdudiyyətlərə baxmayaraq, Azərbaycanın xarici aləmlə elmi-texniki, iqtisadi və mədəni əlaqələrinin genişlənməsi, müxtəlif ölkələrdə Azərbaycan mədəniyyəti günlərinin keçirilməsi üçün maksimum səylər göstərilirdi. Bakıda beynəlxalq miqyaslı tədbirlər keçirilir, xaricdə yaşayan azərbaycanlılarla əlaqələr qurmaq üçün əməli addımlar atılırdı. O illərdə Bakı dünyanın nüfuzlu elm və mədəniyyət mərkəzinə çevrilmiş, xalqımız qədim tarixə, özünəməxsus mədəniyyətə, adət və ənənələrə malik xalq kimi tanınmış, Azərbaycan isə Cənubi Qafqazın digər respublikaları arasında mühüm mövqelərə çıxmışdı.

Heydər Əliyev Azərbaycanı həm dirçəldir, yenidən qurur, həm də onun gələcəyi barədə düşünürdü. O, gənclərə böyük diqqət yetirirdi. Kadr korpusunun gənclərin hesabına yenilənməsi əvvəllər görünməmiş sürətlə aparılırdı. Gənclər respublikanın elmi-texnki və mədəni potensialını yüksəltmək üçün son dərəcə vacib olan ixtisaslara yiyələnmək məqsədilə Sovet İttifaqının qabaqcıl ali məktəblərinə göndərilirdi. Azərbaycanın elmi və kadr potensialı möhkəmləndirilir, eyni zamanda, gənclərimizin bacarıqlı nümayəndələri vasitəsilə milli mədəniyyətin, mənəvi dəyərlərin təbliği, Azərbaycanın hüdudlarından kənarda onun layiqli imicinin formalaşdırılması kimi mühüm məsələlərin

həllinə nail olunurdu. Bu gün biz qürur hissi ilə deyə bilərik ki, o illərdə təhsil almağa göndərilən gənclərin bir hissəsi hazırda postsovet ölkələrində və Qərb dövlətlərində Azərbaycan diasporunun ürəyini və beynini təşkil edir, ölkəmizin və xalqımızın maraqlarını ləyaqətlə təmsil edir.

O illərdə milli azadlığın və milli özünüdərkin təbliği üçün yaradılan şərait sonradan öz bəhrələrini verdi. SSRİ-nin dağılması ərəfəsində Azərbaycanda milli müstəqillik ideyalarının daşıyıcısı olan geniş təbəqə əslində formalaşmışdı. Bu ideya ilə dolub-daşan insanlar xalqın bütün təbəqələrində – ziyalılar, fəhlə və kəndlilər, tələbələr, dövlət və partiya orqanlarının işçiləri, o cümlədən yüksək vəzifə tutanlar arasında az deyildi. 1980-ci illərin sonlarında qondarma "Dağlıq Qarabağ problemi" ortaya atılandan sonra xalqımızın yüz minlərlə oğul və qızı respublikanın ərazi bütövlüyünün müdafiəsinə qalxdı. Bu, tədricən milli azadlıq mübarizəsinə keçən geniş xalq hərəkatının başlanğıcı idi. Danılmaz həqiqətdir ki, bu hərəkatın siyasi, iqtisadi və mənəvi-psixoloji bünövrəsi məhz 1970-ci illərdə, Azərbaycana Heydər Əliyevin başçılıq etdiyi dövrdə qoyulmuşdur.

Əgər xəyalən o illərə qayıtsaq, qazanılan uğurların qəribə mənzərəsi yaranır. Bu uğurların tam miqyasda əhəmiyyəti və mənası yalnız bu gün başa düşülür. Yalnız uzun illərdən sonra, səhv və yanılmalardan keçən Azərbaycan xalqı mənfı təcrübə sayəsində, 1980-ci illərin axırları 1990-cı illərin lap əvvəllərində qarşıdan gələn fəlakəti hiss edib Heydər Əliyevin 1969-1982-ci illərdə Azərbaycana

rəhbərliyi dövründə nələr etdiyini dərk edə bildi. Aydın oldu ki, o, ilk növbədə milli özünüdərki sovet ideologiya sisteminin buxovlarından azad edə bilmişdi. Hər şeyi və hamını inkar edən qarışıqlıq dövründə Heydər Əliyevin adını xalqın tarixindən və yaddaşından silməyə çalışanların hər biri ürəyinin dərinliyində gözəl başa düşürdü ki, onun siyasi və dövləti fəaliyyəti xalqın milli dövlətçilik barədə çoxəsrlik arzu və istəklərinin həyata keçirilməsi üçün münbit zəmin yaratmışdır.

Əslində, Heydər Əliyev öz siyasəti ilə bolşevizmin qırdığı müqəddəs zaman əlaqələrini təmin etməyə çalışırdı və həqiqətən də bu, çox çətin məsələ 1969-1982-ci illərdə onun tərəfindən həll olundu. Lakin onun Azərbaycan xalqının milli dirçəliş fəlsəfi konsepsiyası tam həcmdə, əlbəttə ki, yalnız müstəqil Azərbaycanda həyata keçə bilərdi. Burada onun fəlsəfi baxışlarının əsasını ümumbəşəri ideallarla milli dəyərlərin həmahəngliyi təşkil edirdi. Bizim bütün tariximiz onun nəzərlərində özünü əsl böyük humanizm dərsi, ən yüksək tolerantlıq, mədəniyyət və sivilizasiyaların ibrətamiz dialoqu kimi göstərirdi. Azərbaycanın nadir geosiyasi mövqeyi Heydər Əliyev tərəfından təkcə Böyük İpək Yolunun bərpası kimi irimiqyaslı iqtisadi layihələrin həyata keçirilməsində istifadə olunmurdu. Bu mövqe həm də Azərbaycan mədəniyyətinin tam dolğunluğu və müxtəlifliyi ilə əsl mənasının fəlsəfi dərkinin əsasını təşkil edirdi. Heydər Əliyevin prezident postunda olduğu 10 il müdddtində Azərbaycan Respublikasının təqvimində faşizm üzərində Qələbə gününün bərpası kimi sadə ad-

dımlardan tutmuş iqtisadiyyat, elm, mədəniyyət və təhsil sahələrindəki islahatlara qədər gördüyü bütün işlər, onun milli dirçəliş, azərbaycançılıq ideyasının formalaşdırılması fəlsəfəsinin həyata keçirilməsinə xidmət edirdi.

Eyni zamanda, o, bu milli-mənəvi dəyərlərin bütün dünyada populyarlıq qazanmasına böyük əhəmiyyət verirdi. Məsələn, Heydər Əliyevin dahi Azərbaycan şairi Məhəmməd Füzulinin 500 illik yubileyinin keçirilməsi ilə bağlı fikirləri bu gün də öz aktuallığını saxlayır. Heydər Əliyev yubileyin məhz müstəqil Azərbaycanda keçirilməsinin vacibliyini qeyd edərək, vurğulayırdı ki, "əsl poeziya bayramına, milli mədəniyyət bayramına çevrilmiş bu şənliklər Azərbaycan dövlətçiliyinin, Azərbaycanın müstəqilliyinin bayramıdır".

Milli dirçəliş yolunda atılmış ən mühüm addımlardan biri 1930-cu illərdən "pantürkizm"i təbliğ edən əsər kimi qadağan edilmiş misilsiz milli sərvətimiz olan "Kitabi-Dədə Qorqud" eposunun xalqımıza qaytarılmasıdır. "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanlarının 1300 illiyinə həsr edilmiş təntənəli yığıncaqdakı çıxışında o, türk xalqlarının ümumi tarixi köklərinin "Dədə Qorqud"la əlaqəsini qeyd etmiş, dastanın bütün türk xalqlarına, lakin ilk növbədə, Azərbaycan xalqına məxsus olduğunu vurğulamış, qəhrəmanlıq eposunu milli sərvətimizin ən möhtəşəm, ən parlaq abidəsi kimi səciyyələndirmişdir.

Heydər Əliyevin onillik prezidentliyi dövründə milli mədəniyyətin qorunması, inkişafı və təbliği sahəsində çoxşaxəli fəaliyyəti əslində ölkənin yeni

vətəndaşının və milli dövlətçiliyimizin prinsiplərinin ideya cəhətləri formalaşmasına xidmət edirdi. Bu prosesləri diqqətlə izləyən və çox vaxt onların təşəbbüskarı və iştirakçısı olan Heydər Əliyev belə bir fikri vurğulayırdı ki, "Azərbaycan xalqının milli sərvəti və intellektual mülkiyyəti, eyni zamanda, ədəbiyyat, mədəniyyətdir. Odur ki, biz öz müstəqil dövlətimizi boş yerdə qurmuruq. İqtisadi potensialla yanaşı, bizim intellektual potensialımız da vardır. Bizim mənəvi potensialımız–ədəbiyyat, mədəniyyət intellektual potensialımızın əsasını təşkil edir. Bütün bunlar xalqımızın görkəmli nümayəndələri tərəfindən yaradılmışdır. Onlar yüzilliklərdən bəri bəşər mədəniyyətini zənginləşdirən əsərləri ilə bütün Azərbaycanın mülkiyyəti olan nəhəng intellektual potensial yaratmışlar".

Bu gün qlobal dünyaya inteqrasiya edərkən biz bilməliyik ki, Heydər Əliyev Azərbaycan xalqının milli "Mən"ini, ənənələrini, dilini, tarixini, sosiomədəni fonunu qorumağa necə böyük əhəmiyyət verirdi. Qlobal mədəniyyəti formalaşdıran xarici amillər cəmiyydtimizə nəzərəçarpacaq təsir göstərir. Bunun nəticəsi ondan ibarət olur ki, milli mədəniyyət, tarix, ənənələr qlobal sosiomədəni koordinat sisteminin törəməsinə çevrilir. Bu koordinat sistemi bütün lokal dəyərləri əvəzləyir və milli sosiomədəni amilləri vahid qlobal amillərə transformasiya edir. Deməli, biz ümumbəşəri dəyərlərə doğru irəliləməyə kömək edən milli xüsusiyyətlərimizi qorumaq uğrunda mübarizə aparmalıyıq. Ona görə də nəinki milli mədəniyyəti və ənənələri qorumaq, həm də onların inkişaf etdi-

rilməsi və gələcək nəsillərə ötürülməsi üçün şərait yaradılması mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Məhz belə yanaşma dahi Heydər Əliyevin bizə miras qoyduğu Azərbaycan milli dövlətçiliyini inkişaf etdirməyə imkan yarada bilər.

Azərbaycan dövlətçiliyi milli ideyanin təcəssümü kimi

Müstəqil Azərbaycanın əsas ideyası azərbaycançılıqdır. Hər bir azərbaycanlı öz milli mənsubiyyəti ilə fəxr etməlidir, biz azərbaycançılığı – Azərbaycanın dilini, mədəniyyətini, milli-mənəvi dəyərlərini, adət və ənənələrini inkişaf etdirməliyik.

Heydər Əliyev

Azərbaycan dövlətçiliyi minilliklər boyu təşəkkül, tərəqqi və tənəzzül dövrlərini yaşamışdır. Bir hissəsi bu gün Azərbaycan Respublikasının tərkibinə daxil olan ərazilər uzun illər iri dövlətlərin təcavüz obyekti olmuşdur. Ancaq bu gün biz öz müstəqil, suveren dövlətçiliyi Dünya Birliyi tərəfindən tanınan, sayca bir o qədər də çox olmayan xalqlardan biriyik.

Lakin tarix göstərir ki, heç də bütün xalqlar milli dövlətçiliyin qədr-qiymətini obyektiv qavramaq iqtidarında deyil. Bu da son nəticədə onların yox olmasına və ya ümumdünya proseslərində əhəmiyyətinin itməsinə gətirib çıxarır. Digər tərəfdən, hər bir dövlət öz taleyinin sahibi olmur, odur ki, dünya geosiyasətinin

adi obyekti kimi dəyiş-düyüş vasitəsinə çevrilir. Bunun əsas səbəblərindən biri millətin strateji fəaliyyət proqramının, dövlətin və millətin mövcudluğunun mənası, inkişafın məqsəd və prioritetləri kimi çıxış edən milli ideyanın olmamasıdır.

Milli ideyanı milli gerçəkliyə və tarixi taleyə çevirən əsas qüvvə lider faktorudur. Dünya tarixi də, müstəqillik tariximiz də bunu sübut edir. Xalqın dəstəklədiyi və siyasi liderin fəhmlə duyduğu təməl dəyərlər məsələsində konsensus dövlətin sabitliyi və inkişafının dəyişməz şərtidir.

Heydər Əliyevin missiyası yalnız Azərbaycan dövlətinin dayaqlarının möhkəmləndirlməsi, müstəqilliyin inkişafı və dövlətçilik tariximizin müasir mərhələsinin sürəkliliyinin təmin edilməsi kimi şərəfli bir vəzifəni yerinə yetirməklə məhdudlaşmadı. O, müstəqil Azərbaycan dövlətinin yaradılması konsepsiyasını həyata keçirdi, eyni zamanda Azərbaycan vətəndaşlarını birləşdirən, xalqımızı beynəlxalq aləmdə vahid amal, əqidə, məqsəd və məram ətrafında səfərbər edən milli təlim – "azərbaycançılıq" ideologiyasını da yaratdı. Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əliyev müstəqil Azərbaycan dövlətinin təməlini qoymaqla müqəddəs bir missiyanı gerçəkliyə çevirdi: millilikla dövlətçiliyi bir-birinə qovuşdurdu, onların sarsılmaz vəhdətini təmin etdi. Dünyadakı hər bir xalqın arzusunda olduğu bu əlçatmaz ideal Azərbaycan adlı məkanda da reallaşdı.

Azərbaycan milli ideyası mürəkkəb təşəkkül yolu keçmişdir, öz spesifikasına malikdir, məzmunu, universallığı, insanpərvərliyi, çevikliyi və

təbiiliyi ilə seçilir. Bunu XIX əsrin ikinci yarısı — XX əsrin əvvəllərində milli ideyanın təşəkkülünün, daha sonra Azərbaycan Sovet İttifaqının tərkibində olarkən onun müəyyən transformasiyasının, nəhayət, müstəqilliyin bərpası, milli dövlətçiliyin qurulması və milli özünüdərkin sonrakı inkişaf mərhələsində qəti formalaşmasının tarixi təsdiq edir.

Məlum olduğu kimi, sovet dövrü cəmiyyətin obyektiv əsasları olmayan və süni yaradılmış yeni identifikasiyanın müəyyən olunması ilə seçilirdi. Milli siyasi təşkilatların yaradılmasına qadağalar, həmçinin totalitar, inzibati-amirlik idarəçiliyi sisteminin qurulması Azərbaycan gerçəkliyinə milli təfəkkürün transformasiyaya uğramış, sovet dövrünün tələblərinə uyğunlaşdırılmış modelini gətirdi.

Kommunist ideologiyası proletar təfəkkür haqqında müddəanı irəli sürərək, əslində milli özünüdərkin təkamülünə mənfi təsir göstərirdi, orada milli təfəkkürə yer yox idi.

Tələb olunurdu ki, hər halda tarix Kommunist Partiyasının alternativsizliyi şəraitində milli təfəkkürün və milli iqtisadiyyatın, mənəvi dirçəlişin, əhalinin rifah halının və milli özünüdərkin artması üçün baza olan təhsilin keyfiyyətinin yaxşılaşmasına hesablanan siyasət yürüdə bilən dövlət xadimini ön sıralara çıxarsın.

Millətin inkişafı problemləri və milli maraqlar Heydər Əliyev üçün həyatın mənası idi. Perspektivə hesablanan kadr potensialının formalaşması, yaradıcı ziyalılara, elm nümayəndələrinə qayğıkeş münasibət 1970-1980-ci illərdə millətin yüksək elmi-texniki və mədəni potensialını əks edən təşəb-

büslərin yaranmasına və həyata keçirilməsinə imkan verdi.

Milli dəyərlərin dirçəldilməsi, əhalinin rifahının artması və təhsilin səviyyəsinin yüksəlməsi insanların davranış modellərində dəyişikliklərə əhəmiyyətli təsir göstərdi. O illərdəki dəyişikliklər hər yerə, ölkənin ən ucqar guşələrinə belə yayılırdı. Doğrudur, ənənəvi cəmiyyətin modernləşdirilməsi, hər şeydən əvvəl, ölkənin sənaye mərkəzlərinin əhalisinə təsir göstərir, sonra isə mərkəzdən əyalətə doğru yayılırdı. Əlbəttə, o dövrdə Azərbaycan cəmiyyətinin daxilində milli ideyanın formalaşması məsələlərinə dair geniş diskussiyaların aparıldığını söyləmək olmaz. Lakin fakt odur ki, "milli maraqlar" ("milli ideya"nın əsası kimi) anlayışı Azərbaycan cəmiyyətinin qabaqcıl hissəsinə və Heydər Əliyev başda olmaqla hakim elitaya yad deyildi. İttifaq dövləti çərçivəsində real siyasətdə milli maraqların ehtiyatla və ardıcıl reallaşdırılması ötən əsrin 80-ci illərinin sonu – 90-cı illərinin əvvəllərində ölkədə milli hərəkatın genişlənməsinə zəmin hazırlamış, 1991-ci ildə dövlət müstəqilliyini bərpa etmək üçün baza yaratmışdır.

1991-ci ildə müstəqillik yoluna qədəm qoyulması, düşünmək olardı ki, Azərbaycan tarixində yeni səhifə açır, eyni zamanda, o vaxt meydana çıxan problemlərin dərhal həll edilməsi zərurətini ortaya qoyur.

Əfsuslar ki, müstəqilliyin ilk illərində Azərbaycan dövlət quruculuğunun zəruri vəzifələrinin heç kiçik hissəsini də (xarici təcavüzün dəf edilməsini, daxili siyasi kontekstin sabitləşdirilməsi, cəmiy-

yətin tam xaos və vətəndaş müharibəsinə sürüklənməsinin qarşısının alınması, heç olmasa, minimum həyat qabiliyyətinə malik iqtisadiyyatın yaradılması) həll etməyə müvəffəq ola bilmədi.

İdarəçilikdə diletant metodlar və ölkə rəhbərliyinin, xüsusilə də xarici siyasət, müdafiə qabiliyyəti və iqtisadi islahatlar sahəsində tam fərasətsizliyi Azərbaycan cəmiyyətində daxili siyasi qarşıdurmanı son həddə qədər qızışdırmış və separatçılıq əhvalruhiyyəsinin güclənməsi üçün zəmin yaratmışdı. Bu cür şəraitdə hər hansı uzunmüddətli plana nail olmaq üçün millətin birləşməsindən söhbət gedə bilməzdi. Ölkə rəhbərliyi də öz məqsədlərini aydın ifadə etmək iqtidarında deyildi. Uğursuz siyasət nəticəsində dövlət təsisatları və ictimai təsisatlar tamamilə tənəzzülə uğramışdı. 1988-ci ildən 1993-cü ilə qədər olan dövrü tam əminliklə qarışıqlıq, hakimiyyətsizlik və anarxiya dövrü adlandırmaq olar.

Tarixi miqyaslı şəxsiyyət olan Heydər Əliyev ölkədə yaranmış vəziyyəti dəqiq qiymətldndirərək bütün Azərbaycan cəmiyyətini Azərbaycan dövlətinin mövcudluğu baxımından həyati əhəmiyyət daşıyan məsələlərin, o cümlədən hakimiyyət vakuumunun aradan qaldırılması, separatçılıq və silahlı bandit dəstələrinin təhdidlərinin qarşısının alınması, döyüş qabiliyyətli ordu yaradılması məsələlərinin həll edilməsi üçün səfərbər etdi. Azərbaycan xalqı Heydər Əliyevin yorulmaz dövləti fəaliyyəti sayəsində cəmiyyətin daxilindəki ziddiyyətləri həll etməyə və yüksələn inkişaf üçün zəmin yaratmağı bacaran, güclü məna potensialı ilə yüklənmiş milli ideyaya sahib oldu.

Heydər Əliyevin onillik prezidentliyi dövründə ölkə köküdən dəyişmiş, daxili və xarici siyasətin bir çox istiqamətlərində əhəmiyyətli uğurlar qazanılmışdır. Azərbaycan dövləti uzunmüddətli yaşamaq qabiliyyətini, cəmiyyət isə tarixi prosesin növbəti mərhələsində iştirak etməyə hazır olduğunu nümayiş etdirmişdir. Müasir Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyi həm ölkənin sadə vətəndaşları, həm də qlobal miqyaslı mühüm güc mərkəzləri üçün aksioma çevrilmişdir. Məhz Heydər Əliyev şəxsiyyəti, onun xarizması, bəsirəti, iradəsi, təcrübəsi göstərilən dövrdə bizim üçün "millət", "dövlətçilik", "idarəçilik sistemi", "hakimiyyət", "inkişaf etmiş iqtisadiyyat", "mənəvi dirçəliş", "liderlik", "transformasiya", "çoxvektorluluq" kimi sistem dəyərlərin təşəkkülündə və möhkəmlənməsində mühüm rol oynadı.

1993-cü ilin ortalarından başlayaraq, Azərbaycan strateji seçimini müəyyənləşdirdi. O, müasir, dünyəvi, beynəlxalq birliyə inteqrasiya edən, demokratik əsaslara sadiq olan ölkə kimi inkişaf etməyə başladı. Siyasi modernləşmə sahəsində artıq ilk addımlar iqtisadiyyatın güclənməsinə təkan verdi. Bu da yığılıb qalan sosial problemlərin tədricən həll olunmasına gətirib çıxardı. Hakimiyyət özü üçün müəyyən etdi ki, səylərini inkişafın yeni alətlərinin axtarışına yönəltməlidir. Çünki bilirdi ki, milli təhlükəsizliyin möhkəmləndirilməsində uğur bir çox hallarda inkişaf etmiş iqtisadiyyat, sosiumun mənəvi və intellektual səviyyəsi ilə şərtlənir. Aydın idi ki, məhz milli hisslər, milli ənənələrə (milli identikliyin, özünəməxsusluğun

dirçəlməsinə, qorunmasına can atmaq, Qərb və Şərqin tarixi nailiyyətləri ilə zənginləşmək zəminində cəmiyyətin modernləşdirilməsi, güclü və müstəqil Azərbaycan qura bilən milli çoxluğun formalaşdırılması) dərindən bağlılıq sarsılmaz və uğurlu dövlət quruculuğunun rəhnidir.

Eyni zamanda, Heydər Əliyevin rəhbərliyi sayəsində Azərbaycan cəmiyyəti 1990-cı illərin əvvəllərinin xaos və özbaşınalığını arxada qoyaraq, özündə yeni inkişaf ideologiyası ilə ifadə oluna biləcək dəyərlərə can atmaq həvəsi hiss etdi. Yeni şəraitdə milli və dövlət quruculuğu ideyalarına uyğun olan daha etibarlı dəyərlər bazası və kollektiv özünüdərk zərurəti yarandı. Cəmiyyət, milli identikliyin inkişafı ilə bərabər, ənənəvi dəyərləri saxlamaqla ölkənin rəqabət qabiliyyətini təmin edən yeni inkişaf mənbələrinə müraciət etməyə başladı.

Milli və dövlət müstəqilliyinin qorunması, milli identikliyin inkişafı, Dünya Birliyinə inteqrasiya bundan belə azərbaycanlıların milli özünüdərkinin struktur hissəsinə çevrildi. Məhz müstəqil Azərbaycan dövləti üçün qürur hissi, onun hadisələrlə zəngin tarixi üçün qürur hissi, Azərbaycan millətinin dünya tarixinə töhfə verməyə hazır olması Heydər Əliyevi bu sözləri söyləməyə ruhlandırmışdır: "Mən fəxr edirəm ki, mən azərbaycanlıyam".

Bu kontekstdə "azərbaycançılıq" dövlət siyasətinin strategiyası olaraq Azərbaycan cəmiyyətinin bu gününün və gələcəyinin müasir ideoloji qavranması ilə six birləşir. "Azərbaycançılıq " milli ideologiyanın əsası kimi müxtəlif xalqların, mədə-

niyyətlərin, ənənələrin, konfessiyaların üzvi surətdə birliyini təcəssüm edir. O, milli maraqları ifadə edən güclü dövlət hakimiyyətinə və yüksək milli intizama, formalaşan milli özünüdərkə əsaslanır, ən müxtəlif sosial təbəqələrdə anlaşma axtarır, millətin və dövlətin öz potensialından irəli gələn daimi, lakin qeyri-radikal islahatçılığı təbliğ edir.

"Azərbaycançılıq" xalqımızın iztirabları ilə yoğrulmuş tarixi dəyərdir, real müstəqilliyə nail olunması, vahid, bölünməz Azərbaycanın qorunması və möhkəmləndirilməsi üçün açardır. Bu gün "azərbaycançılıq" milli həyatın, konfessiyaların harmoniyasının çoxəsrlik ənənəsi, ölkədə yaşayan bütün millət və etnik qrupların qardaşlığının, qarşılıqlı əlaqə və qarşılıqlı təsirinin tarixi, onların ümumi taleyi və müstəqil Azərbaycanın bütövlüyü uğrunda birgə mübarizələrinin tarixi təcrübəsidir.

Beləliklə, "azərbaycançılıq " ideologiyası etnik yox, siyasi və vətəndaşlıq xarakteri daşıyır, yalnız müstəqil Azərbaycanın vətəndaşlarına münasibətdə deyil, Azərbaycanın müstəqil dövlətçilik ideyasını əziz tutanlara münasibətdə də öz birləşdirici funksiyasını yerinə yetirir.

Nəticədə Heydər Əliyevin dünya azərbaycanlılarının birinci qurultayında dediyi kimi, millətin və dövlətin vəhdəti və bölünməzliyi ideyası əsas götürülür. Heydər Əliyev demişdir: "Azərbaycançılıq öz milli mənsubiyyətinin saxlanılması, millimənəvi dəyərlərin saxlanması, eyni zamanda, onların ümumbəşəri dəyərlərin sintezi, inteqrasiyası ilə zənginləşməsi, hər bir insanın inkişafının təmin edilməsi deməkdir".

Bu gün Azərbaycan müsbət təcrübəni uğurla mənimsəyir. Təsadüfi deyil ki, "özünü azərbaycanlı hiss edən azərbaycanlı sayıla bilər" tezisi yalnız azərbaycanlı doğulanlar üçün deyil, ölkənin etnik bağlantısı olmayan vətəndaşları üçün də aktualdır. Azərbaycan son illərdə bütün azərbaycanlılar üçün vətən olmuşdur. Bu da ilk növbədə, Heydər Əliyevin Azərbaycan diasporunu formalaşdırması üzrə səylərinin nəticəsidir.

Azərbaycançılıq məfkurəsi fəal sosial təbəqələrin səfərbər edilməsində, hakimiyyətin xalq kütlələri ilə inkişaf və modernləşdirmə strategiyasının ətrafında birləşməsində, ölkənin milli ideyasının həyata keçirilməsində səmərəli vasitə olmuşdur. Həmin strategiyanın hazırkı mərhələdə leytmotivi Azərbaycanın müstəqil varlıq kimi dərk edilməsidir.

Azərbaycan xalqının milli məfkurəsinin təkamül prosesinin iştirakçıları ideoloji konsepsiyanın son variantının formalaşmasına öz töhfələrini vermiş parlaq şəxsiyyətlər olmuşlar. Bu insanların öz xalqına sadiqliyi, milli maraqlar naminə özlərini qurban verməyə hazır olmaları öz böyük işlərinin dərk edilməsinə əsl nümunədir. Onların fəaliyyəti tariximizdə dərin izlər buraxmış, Azərbaycan xalqının taleyini dəyişmişdir. Həyatı boyu Azərbaycana iki dəfə rəhbərlik etməyə, ölkəni böhran vəziyyətlərindən çıxarmağa, milli inkişafın əsas prinsiplərini müəyyən etməyə çağırılmış Heydər Əliyev də bu cür şəxsiyyətlərdən idi.

Heydər Əliyev hesab edirdi ki, milli əsas – azərbaycançılıq, bərabərlik və Azərbaycanda yaşayan bütün millətlərin əməkdaşlığı, milli birlik, milli-

mənəvi dəyərlərin qorunması, ümumi tarix və ünsiyyət dilinin ümumiliyi etnik mənsubiyyətindən asılı olmayaraq, hər bir azərbaycanlıya özünü hamı üçün ümumi olan evin tikintisinə səfərbər edilmiş dəyərli insan kimi hiss etməyə imkan verir.

Gənc müstəqil dövlətin yaranması və inkişaf etməsi bizim əsrdə çox çətin vəzifədir. Yalnız öz gücünə və resurslarına arxalanaraq, real müstəqil daxili və xarici siyasət yürüdülməsi olduqca çətin məsələdir. İllər, onilliklər ötəcək, müstəqil və inkişaf etmiş Azərbaycan vətəndaşlarının nəsilləri dəyişiləcək, yeni çağırışlar meydana gələcək, lakin Heydər Əliyevin milli ideyanın reallaşdırılması üçün etdikləri əbədi olaraq Azərbaycan xalqının kollektiv yaddaşında qalacaqdır.

XIX əsrin sonu – XX əsrin əvvəlində milli ideya özünün ən ali məqsədini-milli birlik və müstəqilliyi təmin edən qarşısıalınmaz gücə çevrilə bilmədi.

Ötən əsrin 90-cı illərində, müasir dövrün siyasət dahisi, ümummilli lider Heydər Əliyev milli ideyanı tarixin verdiyi çox qısa və çətin zamanda milli varlığın təcəssümünə çevirməyə nail oldu. Milli ideya ilə bağlı məqalədə qeyd etdiyimiz kimi "Proseslərin gedişi təkidlə tələb edirdi ki, Azərbaycanı tamamilə dağılmaq və ya parçalanmaq təhlükəsindən yalnız sözün həqiqi mənasında tarixi miqyaslı, həm Azərbaycan millətinə xas olan mühüm dəyərlərin müəyyən toplusunun təcəssümü rolunda, həm də qeyri-standart siyasi qərarların güclü və iradəli mənbəyi rolunda çıxış etməyə qadir olan şəxsiyyət xilas edə bilər. Yalnız böyük dövlət xadimi milləti xilas edə, onun ideyasını həyata keçirə bilər. "

Milli ideyanın tarixdə ilk dəfə suveren formatda gerçəkləşdirilməsi dövlətçilik ənənəsində etatizmdən – müstəqil dovlətin siyasi təşkilatlanmasından güc alaraq daha qüdrətli zirvələrə yüksəlməsi başlanğıcını götürdü. XX əsrin əvvəllərində milli ideya öz ali məqsədini – etatizmi həyata keçirə bilməmişdi. Suveren dövlət statusunu qazanmaq kimi tarixi nailiyyətə qovuşmaq – arzu olaraq qalmışdı. Yəni milli ideyanın statusu, strukturu, prinsip və funksiyaları, mükəmməl strateji və taktiki hədəflər sistemi hələ formalaşmamışdı.

Ümummilli lider Heydər Əliyev bu cahanşümul məqsədləri müstəqil Azərbaycan adlı ünvanda reallığa cevirdi. Xalqımızın tarixi, siyasi uğurlarının zəfər trayektoriyası artıq davamlı kəsilməz xarakter aldı. XX əsrin ikinci yarısında qlobal transformasiya və sarsıntılarla paralel müşayiət olunan zamanda, bəzi ölkələrin süqut, bəzilərinin isə yenidən doğulduğu bir ərəfədə dünya siyasi xəritəsində xalqımız şanlı Azərbaycan tarixi adlı portretin cizgilərində özünü tanıdı, milli özünüdərk və mənlik mərhələlərini qət etdi. Milli ideal – Ümummilli lider nümunəsində ideyanın missiyası bu dövr üçün qələbələrlə başa çatdırıldı. Azərbaycanda tarixdə ilk dəfə müstəqil milli dövlət yaradıldı. İlk dəfə milli ideya nəzəri sxem kimi qalmayıb dövlətçiliyin varlığını təmin etdi, onu "əbədi, sarsılmaz və dönməz" (Heydər Əliyev) fenomeni kimi dünya tarixinə həkk etdi. Bütün bunlar: ideya və zamanın mürəkkəb münasibətlərini milli dühası ilə, Azərbaycan naminə fövqəlsəyləri ilə nizamlayan siyasi lideri Heydər Əliyevi – Milli ideala, Ümummilli lider zirvəsinə

ucaltdı. Tariximizdə dəfələrlə qısa və ya uzun müddətə müxtəlif səbəblərdən milli ideyanın qarşısının alınmasına, dövlətçilik ənənəmizin davamlı inkişafına əngəl olan fasilə, məğlubiyyət, süqut kimi xəstəliklərə birdəfəlik sədd çəkildi.

Bunlar azərbaycanlıların neçə nəsilləri durduqca onlar üçün milli ideal və örnək olacaq Heydər Əliyev şəxsiyyətinin, XX əsrin sonlarında milli ideyamızın nadir subyektinin tarixi xidmətləridir. Ümummilli lider tarixi təcrübə və nəzəri müddəaların varisliyini təmin etməklə yanaşı kollektiv və fərdi identikliyimizin, dövlət ideologiyamızı "azərbaycançılığı" mərkəzi müddəa kimi önə keçirdi. Bunun mənasını isə Heydər Əliyevin bütün fəaliyyəti, dövlətçilik və xalq qarşısında xidmətləri nümunəsində dərk etmək olar.

Müstəqilliyimiz Ümummilli Lider Heydər Əliyevin nəsillərə əmanətidir

Heydər Əliyevin əsəri olan
müasir Azərbaycan dövləti daha da
qüdrətli, zəngin olacaq,
hərtərəfli inkişafa nail olacaqdır.

İlham Əliyev

Azərbaycan xalqının əsas tarixi nailiyyəti olan dövlət müstəqilliyinin 20 ili artıq arxada qalmışdır. Azərbaycan tarixində mahiyyətinə və əhəmiyyətinə görə müstəsna səhifə olan milli müstəqilliyin qazanılması xalqımızın azadlıq və müstəqillik uğrunda

çoxillik mübarizəsinin məntiqi nəticəsidir. Milli ideyanı həyata keçirmək, dünya arenasına müasir millət və müstəqil dövlət kimi çıxmaq, öz taleyinin sahibi olmaq, azad və müstəqil yaşamaq hüququ qazanmaq, heç şübhəsiz, asan başa gəlmədi, xalqımız ziddiyyətli, həyəcanlı, çətin sınaqlarla dolu tarixi mərhələlərddn keçməli odu.

Tarix baxımından qısa müddətdə Azərbaycana rəhbərlik edən Heydər Əliyev ölkəmizin inkişafının çox möhkəm əsasını qoydu, bu inkişafın perspektivlərini işıqlandıran ideya və prinsipləri müəyyənləşdirdi. Bizə və gələcək nəsillərə bu dahi insanın, ümummilli liderin, XX əsrin böyük ictimai və siyasi xadiminin həyat və yaradıcılığını yaxşı öyrənmək, ideyalarını mənimsəmək və həyatımızda tətbiq etmək qalır. Xalqımızın xoşbəxt gələcəyi bir çox hallarda bundan asılıdır.

Heydər Əliyev artıq 10 ilə yaxındır ki, aramızda yoxdur. Lakin Azərbaycanın inkişafına və modernləşdirilməsinə hədəflənmiş səmərəli dövlətçilik siyasəti Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla həyata keçirilir. Heydər Əliyevin dərindən düşünülmüş, hazırlanmış və qətiyyətlə həyata keçirilən daxili və xarici siyasət kursu bu gün bütün istiqamətlərdə uğurla davam etdirilir.

Heydər Əliyev gözəl başa düşürdü ki, siyasi sabitlik, lazımi iqtisadi inkişaf və ictimai əmin-amanlıq olmadan istənilən demokratiyanın ömrü az olacaqdır. Bu siyasəti son 10 ildə davam etdirən Prezident İlham Əliyev milli ənənələri və geosiyasi özəllikləri nəzərə alaraq ölkəni iqtisadi

yetkinlikdən demokratik yetkinlik məkanına bacarıqla transformasiya edir.

Məhz bu kursun davamı kimi, 2003-cü ildən Azərbaycanda yeni inkişaf strategiyası həyata keçirilir. İlham Əliyevin daxili və xarici siyasəti nəticəsində təxminən son 10 ildə ictimai-siyasi, sosial-iqtisadi və mədəni həyatın bütün sahələrində, hüquqi dövlət və vətəndaş cəmiyyəti quruculuğunda ciddi yeniliklər və uğurlar qazanılmışdır. Bir çox parametrlərinə görə Azərbaycan sürətlə inkişaf edən ölkəyə çevrilmişdir. Regionların 2004-2008-ci və 2009-2013-cü illəri əhatə edən sosial-iqtisadi inkişafı Dövlət proqramlarının qəbul edilməsi və uğurla yerinə yetirilməsi respublikamızın hərtərəfli tərəqqisinə və iqtisadi inkişafına güclü təkan vermişdir. Bu müddətdə 40 mindən çox yeni müəssisə yaradılmış, çoxu daimi olmaqla ümumilikdə bir milyondan artıq yeni iş yeri açılmış, son 8 ildə yoxsulluğun səviyyəsi 49 faizdən 7,6 faizədək azalmış, işsizlik isə 5,3 faizə enmişdir. Son illərdə büdcə xərcləri 12 dəfə, ümumi daxili məhsul 3 dəfə artmış, 1995-2010-cu illərdə ölkə iqtisadiyyatına 80 milyard dollardan artıq investisiya cəlb olunmuşdur. Yalnız 2011-ci ildə iqtisadiyyata yatırılmış 21,7 milyard dollar investisiyadan 15,7 milyard dolları qeyri-neft sektoruna yönəldilmişdir, 149 ölkə ilə xarici ticarət dövriyyəsi 36,3 milyard dollar təşkil etmişdir. 2011-ci ildə ölkəmizdə ümumi daxili məhsulun həcmi 63,4 milyard dollara çatmışdır ki, bu da Cənubi Qafqaz regionunun ümumi daxili məhsulunun 80 faizindən çoxunu təşkil edir.

Azərbaycan bu gün Cənubi Qafqazda sabitlik və tərəqqi adasıdır. O, gündən-günə inkişaf edir, daha da inamlı olur. Bütün bunlar ölkəni və Azərbaycan cəmiyyətini inkişafın daha yüksək pillələrinə aparır.

Heydər Əliyev hər bir dövlətin varlığının əsasını təşkil edən iqtisadi inkişafı dövlət həyatının ən vacib vəzifəsi hesab edirdi. O öyrədirdi ki, dövlət qurarkən cəmiyyətin yaşam tərzini, ictimai həyat normalarını, idarəçiliyi, qanunçuluğu, sabitliyi, vətəndaş birliyini, milli həmrəyliyi, və s. vəzifələri o zaman dolğun və davamlı təmin etmək olar ki, dövlətin iqtisadiyyatı normal vəziyyətdə olsun və qarşıya qoyulmuş vəzifələrə cavab versin. Heydər Əliyev hər bir Azərbaycan vətəndaşını milli əxlaqa və güclü iradəyə malik, qlobal və azad düşüncəli, təşəbbüskar, fəal, ölkədaxili və beynəlxalq proseslərdən baş çıxara bilən, təhsilli, ədalətli, vətəni və xalqı üçün gərəkli insan kimi görmək istəyirdi.

Heydər Əliyevin sayəsində yeni yüzilliyə, həm də yeni minilliyə müstəqil dövlət kimi qədəm qoymaq tariximizdə ilk dəfə baş verdi və bu əbədi proses olacaqdır. Məhz Heydər Əliyev müasir müstəqil Azərbaycanın arxitekturasını yaratmış, milli dövlətçiliyimizin ideya təməlini qoymuşdur.

Çox illər keçəcək, lakin çiçəklənən Azərbaycanın vətəndaşları dövlət müdrikliyi və sarsılmaz mətinliyi sayəsində Azərbaycanın gələcəyini təmin etmiş bu dahi insanı unutmayacaqlar. Əsası Heydər Əliyevin yorulmaz əməyi ilə qoyulmuş bu dayanıqlı inkişaf İlham Əliyevin dövlət xadimi istedadı sayəsində davam edir.

Həmin inkişafın başlıca yekunlardan biri də dövlət başçısı İlham Əliyevin bu sözlərində bariz ifadəsini tapmışdır: "Azərbaycan bu illər ərzində həm öz vətəndaşlarına, həm də dünyaya sübut etdi ki, biz müstəqil ölkə, azad xalq kimi yaşayırıq və yaşaya bilərik!".

Ramiz MEHDİYEV
Azərbaycan Respublikası Prezident Administrasiyasının rəhbəri, Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının akademiki

XX ƏSRİN QÜDRƏTLİ SİYASİ LİDERİ

Azərbaycanın ümummilli lideri Heydər Əliyevin 90 illik yubileyi ilə əlaqədar tədbirlər nəinki Azərbaycanda, habelə dost və qardaş ölkələrdə və dünya azərbaycanlılarının məskunlaşdığı xarici aləmdə də geniş qeyd olunur. Azərbaycan zaman baxımından iki böyük tarixi dövr yaşamışdır. Birinci qədim dövrü əhatə edir və o zaman da ölkənin tanınmış şəxsiyyətləri, igid qəhrəmanları, müdrik və xeyirxah insanları zox olmuşdur. Onlar da öz dövrlərinin lazımi qiymətlərini almışlar. İkinci isə yeni dövrüdür ki, bu dövr məhz böyük düha sahibi Heydər Əliyev dövrüdür. Doğma xalqına qəlbən bağlı olan, onun səadəti naminə əlindən gələni əsirgəməyən Heydər Əliyev xalqımızın müdriklik simvoluna çevrilmişdir. O, dağ əzəmətli görkəmi, iti ağlı, dərin düşüncəsi və müdrik zəkası ilə dünya siyasətçilərini valeh etmişdir. Özünün uzaqgörənliyi, dərin düşüncə tərzi, böyük siyasi manevri ilə ən çətin məqamlarda belə çevik çıxış yolları tapan və mürəkkəb məsələləri həll etməyi bacaran dahi bir şəxsiyyət idi. Heydər Əliyevi Azərbaycanın bütün problem məsələləri düşündürürdü və bu məsələlərin hər birini çətinliyindən və mürəkkəbliyindən asılı olmayaraq həll etməkdə çıxış yolları axtarıb tapırdı və bunlara nail olurdu.

Heydər Əlirza oğlu Əliyev 10 may 1923-cü ildə Naxçıvan şəhərində sadə fəhlə ailəsində doğulmuşdur. Naxçıvan Pedaqoji Texnikumunu bitirdikdən

sonra 1939-1941-ci illərdə M.Əzizbəyov adına Azərbaycan Sənaye İnstitutunda təhsil almışdır. 1941-ci ildə Naxçıvan Muxtar Respublikası Xalq Daxili İşlər Komissarlığında və Naxçıvan Muxtar Respublikasının Xalq Komissarları Sovetində şöbə müdiri vəzifəsində çalışmışdır. 1944-cü ilin mayında Heydər Əliyev Naxçıvan şəhər Partiya Komitəsi tərəfindən Dövlət Təhlükəsizlik orqanlarına işə göndərilmiş və burada 1969-cu ilə qədər müxtəlif məsul vəzifələrdə çalışmışdır. 1950-ci ildə o, Sankt-Peterburq şəhərində Milli Təhlükəsizlik orqanları məktəbini, 1957-ci ildə isə Azərbaycan Dövlət Universitetinin tarix fakültəsini bitirmişdir. 1964-cü ildə Azərbaycan Nazirlər Soveti yanında Dövlət Təhlükəsizliyi Komitəsi sədrinin müavini, 1967-ci ildə isə sədri vəzifəsinə irəli çəkilmiş və ona general-mayor rütbəsinə layiq görülmüşdür.

1969-cu ilə qədərki dövrdə, xüsusən də 60-cı illərdən sonra Azərbaycan xalqı sanki bir ətalət dövrü yaşayırdı və həyatın hər bir sahəsində olmazın çətinliklərə və məhrumiyyətlərə məruz qalmışdı. Burada müdriklərimizin bir fikrini yada salmaq istərdim. Bəşəriyyət tarixində müxtəlif xalqlar və tayfalarda ağır çətinliklər olarkən, hərc-mərclik baş verərkən, qanunsuzluqlar hökm sürərkən o tayfa və xalqlar içərisində qanun-qayda yaratmaq üçün qadir Allah peyğəmbərlər göndərərmiş və o peyğəmbərlər hər işi qaydaya salarmış.

Belə bir çətin durumda Ulu Tanrımız Heydər Əliyevi sanki Azərbaycan xalqına bir xilaskar simasında göndərdi. O, Azərbaycana rəhbər təyin edildikdən sonra respublikanın bütün bölgələrini qarış-qarış gəzər, çatışmazlıqları aradan qaldırmaq üçün konkret təkliflər verər və tədbirlər görərdi.

1969-cu ildən həyatımızın bütün sahələrində sürətli inkişaf dövrü başladı. Azərbaycanın elm adamlarına, ziyalı zümrəsinə, ədəbiyyat və incəsənət xadimlərinə xüsusi diqqət göstərildi. Neft və kimya sənayesi, fabrik və zavod tikintiləri inkişaf etdirildi, təhsil sahəsi geniş vüsət aldı. Gənc azərbaycanlıların kezmiş SSRİ-nin müxtəlif ölkələrində təhsil almalarına geniş imkanlar yarandı. Sadə zəhmət adamlarının əməyi yüksək qiymətləndirildi. Böyük quruculuq işləri diqqət mərkəzində oldu. Bakıya Kür suyunun təmizlənərək gətirilməsi yüksək xalq sevincinə səbəb oldu. Vətən uğrunda qəhrəmanlıq göstərən igidlərimizin, elm, ədəbiyyat və incəsənət sahəsində sayılıb-seçilən yaradıcı insanların, habelə əməkdə qəhrəmanlıq göstərən sadə zəhmət adamlarının abidələri ucaldıldı, əməkləri yüksək mükafatlarla qiymətləndirildi. Hətta onların bir çoxu Sosialist Əməyi Qəhrəmanı adı kimi yüksək adlara layiq görüldülər.

Azərbaycan tarixinin taleyüklü zəngin hadisələrlə dolu 30 ildən artıq bir dövrğ məhz Heydər Əliyevin adı ilə barlıdır. Bu dövr ərzində Heydər Əliyev Azərbaycan dövlətini və millətini zamanın ən ağır və çətin sınaqlarından çıxardı, ölkənin ictimai-siyasi, iqtisadi və mədəni-mənəvi tərəqqisinə nail oldu. 1969-cu ildən 1982-ci ilə kimi ölkədə yüksək inkişaf dövrü hökm sürürdü. Heydər Əliyevin hərtərəfli siyasi və təşkilatçılıq bacarığının, dərin zəkasının, fenomen qabiliyyətini görən Moskva onu 1982-ci ildə SSRİ Nazirlər Sovetinin birinci müavini təyin etdi.

Heydər Əliyevin Moskvada işləməsinə baxmayaraq onun qayğı və diqqəti daima Azərbaycanda idi. Zəngin həyat təcrübəsi, yüksək siyasi və döv-

lətçilik bacarığı olan Heydər Əlirza oğlu Əliyev bütün fəaliyyəti dövründə ən təcrübəli siyasi xadim kimi özünü göstərmiş, hərtərəfli biliyə malik bir şəxsiyyət idi. Qorbaçov hakimiyyəti dövründə isə Heydər Əliyevə qarşı olmazın haqsızlıqlar və ədalətsizliklər başlandı. Heydər Əliyevin dərin zəkasından, müdrikliyindən, fitri istedadından, böyük siyasi bacarığından və yüksək nüfuzundan qorxan, ermənilərin əl oyuncağı olan Qorbaçov Heydər Əliyevə qarşı qərəzli, ədalətsiz və heç bir əsası olmayan ittihamlar irəli sürməyə başladı və onu vəzifədən uzaqlaşdırdı. Məhz, Heydər Əliyevin vəzifədən uzaqlaşdırıldığı dövrdə Azərbaycana birbirinin ardınca səriştəsiz, heç bir dövlətçilik, idarəçilik və siyasi bacarığı olmayan adamlar rəhbər təyin olundular. Onlar Azərbaycanın tamam iflasa uğratdılar, Respublikada özbaşınalıq və hərc-mərclik baş alıb gedirdi. Bundan məharətlə istifadə edən düşmənlər torpaqlarımızı zəbt etdilər, 1990-cı il yanvar qırğınını təşkil etdilər, xalqımızın başına çox böyük müsibətlər gətirdilər. Bir milyondan çox azərbaycanlı doğma torpaqlarından qaçqın düşdü.

Ölkəmizin belə bir ağır və çətin məqamında xalqımız yenə də ümidini öz müdrik oğluna – Heydər Əliyevə bağladı və onun yenidən ölkəyə rəhbərlik etməsini tələb etdi. Xalqını bütün varlığı ilə sevən Heydər Əliyev onun bu tələbinə biganə qala bilmədi. O, bu tələbi böyük qayğı hissi ilə yerinə yetirdi, Azərbaycanın belə bir ağır vəziyyətində ikinci dəfə Azərbaycana rəhbər vəzifəyə gəldi.

O, vaxtaşırı Akademiyamızın alimləri ilə görüşər, onların təklif və məsləhətlərini diqqətlə nəzərdən keçirərdi. Yeri gəlmişkən, qeyd edim ki, ulu öndə-

rimiz Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası haqqında çıxışlarının birində demişdi: "Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası bizim milli sərvətimizdir - onu qoruyub saxlamalıyıq. Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyası respublikamızın dövlət müstəqilliyinə xidmət etməlidir və Azərbaycan elminin inkişaf etməsində aparıcı rolunu oynamalıdır".

1993-cü il iyun ayında Heydər Əliyev hakimiyyətə yenidən gəldikdən sonra xalqın bu ağır və çətin vaxtında ilk növbədə "atəşkəs rejimini" təmin etdi və ölkədə sabitlik yaratdı. Azərbaycan demək olar ki, ağır böhran içərisində idi. Bu zaman o, heç kəsin təsəvvür edə bilmədiyi və heç kəsin ağlına gəlməyən taleyüklü bir problemi qarşıya qoydu. Heydər Əliyev çox düzgün olaraq fikirləşirdi ki, Azərbaycan torpağının altında zəngin neft və digər qiymətli sərvətlər yatdığı halda, bu torpağın üstə xalq aclıq və səfalət içindədir. Ona görə də o, neft strategiyası layihəsini irəli sürdü. 1994-cü il sentyabr ayının 20-də "Əsrin müqaviləsi" layihəsi çərçivəsində dünyanın bir çox iri neft ölkələri ilə birgə müqavilələr bağlandı, ölkəyə sərmayə axını başlandı və xalqımızın iqtisadi vəziyyəti xeyli yaxşılaşmağa başladı. Respublikada baş alıb gedən hərcmərcliyə, aclığa, özbaşınalığa son qoyuldu, qayda-qanun və nizam-intizam bərpa olundu. Azərbaycanı tədricən dünya ölkələri tanımağa başladılar. Məhz ulu öndərimizin uzaqgörənliyi nəticəsində xalqımız iqtisadi və sosial çətinliklərdən xilas oldu. Neft və qaz sərvətlərindən gələn gəlir hesabına digər sahələr də inkişaf etməyə başladı.

Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft kəmərinin çəkilişi ideyası dünya ölkələrinin böyük marağına səbəb oldu. Bu gün həmin neft kəməri layihəsi artıq reallığa

çevrilmişdir. Neftlə yanaşı qaz, qızıl, gümüş və digər mineral sərvətlərə də xarici sərmayə qoyuluşu başlandı və infrastruktur genişləndirildi. Ölkəmizin iqtisadi qüdrəti artdı, siyasi aləmdə mövqeyi möhkəmləndi, quruculuq sahələri genişləndi, dünya ölkələri ilə sülh münasibətləri yarandı, ölkə daxilində sabitlik bərqərar oldu. Beləliklə, ölkəmiz hərtərəfli inkişaf etməyə başladı.

Heydər Əliyevin xalqımızın dilinin, mədəniyyətinin və incəsənətinin inkişafında da misilsiz xidmətləri vardır. Vaxtilə məhv olmaq təhlükəsi ilə üzüzə qalan doğma ana dilimizi məhz, Heydər Əliyev xalqımıza yenidən qaytardı, dövlət dili səviyyəsinə qaldırdı. Azərbaycan dili hazırda dövlətçiliyimizin bütün sahələrində hakim dil kimi özünə yer tuta bilmişdir. Dövlətimizin ən əsas atributlarından olan dilimiz zaman-zaman təzyiqlərə və aşınmalara məruz qalmışdı. Bu böyük mənəvi sərvətin yenidən xalqımıza qaytarılması müstəqilliyimizin ən böyük nailiyyətlərindən biridir. Ulu öndərimiz dilimizin zənginliyini, şirinliyini və büllurluğunu çox gözəl bilirdi və bu dilin hərtərəfli qorunması üçün bütün ziyalılarımızı onun müdafgəsinə səsləyirdi.

Ulu öndərimiz Heydər Əliyev həyatımızın hər bir sahəsində silinməz izlər qoymuşdur. Ümummilli liderimizin siyasi uzaqgörənliyi nəticəsində hərtərəfli inkişaf edən Azərbaycan bu gün regionda lider dövlətdir. İndi Azərbaycan bütün sahələrdə çox böyük sürətlə inkişaf edir və dünyanın ən qabaqcıl ölkələri ilə yanaşı addımlayır.

Akif ƏLİZADƏ,
akademik,
AMEA-nın prezidenti

TƏRTİBÇİ-MÜƏLLİFDƏN

"Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir" çoxcildliyi həm tarixiliyi, həm məzmun etibarilə müasir Azərbaycan kitabiyyatı tarixində ən qiymətli və ən sanballı külliyyat kimi diqqəti cəlb edir. Külliyata zəmanəmizin görkəmli siyasi və dövlət xadimi Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqının müstəqil, dövlət quruculuğu yolunda ardıcıl və əzmkar mübarizəsini, gərgin və mürəkkəb siyasi hadisələrlə zəngin çağdaş tariximizin obyektiv mənzərəsini əks etdirən böyük ictimai-siyasi əhəmiyyətə malik çıxışları və nitqləri, bəyanat və məktubları, KİV-ə müsahibələri, eyni zamanda beynəlxalq arenadakı qətiyyətli mövqeyi, xarici dövlət rəsmiləri ilə danışıqları, bir sıra xarici dövlət və hökumət rəhbərləri, tanınmış ictimai-siyasi xadimlər, beynəlxalq təşkilat rəhbərləri ilə yüksək səviyyəli görüşləri, Dağlıq Qarabağ probleminin həlli yolları ilə bağlı materiallar, tanınmış ədəbiyyat, mədəniyyət və incəsənət xadimləri ilə söhbətləri və s. materiallar daxil edilmişdir.

Son 15 il ərzində 46 cildi işıq üzü görmüş bu nəfis, dəyərli çoxcildliyin bizə çatdırdığı tarixi gerçəklikləri, həqiqətləri tərəddüd etmədən müstəqil Azərbaycanın keçmişi, bu günü və gələcəyi adlandırmaq olar. Çünki Ulu öndər Heydər Əliyevin 1993-2003-cü illərdəki bənzərsiz çıxışları, nitqləri, müxtəlif bəyanatları, müsahibələri ölkəmizin ictimai-siyasi həyatında baş vermiş mürəkkəb, tarixi proseslərə millətini, xalqını sevən, onun gələcəyini düşünən dahi rəhbərin obyektiv və müdrik yanaşmasının nəticəsidir. Həmçinin kitabda dünya dövlətlərinin və xalqlarının

həyatındakı gedişatlara Heydər Əliyevin məxsusi yanaşması da öz əksini tapmışdır.

"Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir" çoxcildliyi böyük siyasi-tarixi əhəmiyyətə malik bir toplu kimi Azərbaycanın müstəqilliyin qorunub saxlanılmasının, inkişaf etdirilməsinin sınanılmış praktiki təcrübəsini əks etdirir. Bununla yanaşı, külliyyatın elmi-nəzəri dəyəri milli dövlət quruculuğu prosesinin başlıca istiqamətlərini dəqiqliklə və uzaqgörənliklə müəyyənləşdirməyə imkan verir. Təsadüfi deyil ki, toplunun müxtəlif cildlərinə daxil edilmiş materiallarda Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi ilə yanaşı, hüquqi dövlət quruculuğu, demokratik yeniləşmə, iqtisadi islahatların aparılması, respublikamızın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi, Ermənistanın hərbi təcavüzünün ağır nəticələrinin aradan qaldırılması, daxili və xarici siyasətin başlıca istiqamətləri və ictimai-siyasi həyatın digər vacib məsələləri öz parlaq əksini tapmışdır.

2013-cü ildə Ümummilli lider Heydər Əliyevin 90 illik yubileyi ilə əlaqədar tədbirlər nəinki Azərbaycanda, habelə dost və qardaş ölkələrdə və ümumiyyətlə, azərbaycanlıların yaşadığı bütün ölkələrdə geniş şəkildə qeyd olunmuşdur. Bu münasibətlə anım tədbirləri, konfrans və simpoziumlar, beynəlxalq əhəmiyyətli görüşlər keçirilir, sanballı əsərlər, kitablar nəşr olunmuşdur.

Ümummilli liderin 90 illik yubileyi ilə bağlı AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanası tərəfindən hazırlanan "Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir" çoxcildliyinin elmi-biblioqrafik göstərici də bu qəbildəndir. Ən yaxın tariximizə gün-gün işıq tutan külliyyatın istifadəçilərinin işini asanlaşdırmaq məqsədilə, Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqının tərəqqisi və aydın sabahı naminə

yorulmaz siyasi fəaliyyətinin gündəlik xronikası, zəngin və mənalı həyatının tarixi məqamlarının əks olunduğu "Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir" adlı külliyyata elmi biblioqrafik göstərici tərtib olunub. Biblioqrafik göstərici Heydər Əliyevin müxtəlif dövrlərə aid çıxışlarını, nitqlərini, bəyanatlarını, müsahibə və məktublarını özündə əks etdirən sanballı bir silsiləyə bibliometrik yanaşmanı cəmləşdirir. "Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir" çoxcildliyi üzrə ilk elmi biblioqrafik göstərici kimi hazırlanan bu nəşr sistemliliyi, əhatəliliyi, daxili strukturu ilə diqqəti cəlb edir.

Biblioqrafik göstəricinin 1-ci cildində "Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir" çoxcildliyində əks olunmuş siyasi, ictimai və sosial əhəmiyyətə malik materiallar "Dövlətçilik, müstəqillik və demokratiya", "Milli təhlükəsizlik", "Ordu quruculuğu", "Ermənistan-Azərbaycan Dağlıq Qarabağ münaqişəsi", "İqtisadiyyat", "Neft strategiyası", "Aqrar siyasət", "Elm və təhsil", "Mədəniyyət, ədəbiyyat, dil, incəsənət", "Bədən tərbiyəsi və idman", "Tibb və səhiyyə", "Milli-mənəvi dəyərlər", "Qadın və ailə", "Uşaq və gənclər" bölmələrdə, 2-ci cildində isə "Dünya azərbaycanlıları", "Dövlətlərarası münasibətlər, beynəlxalq təşkilatlar", "Tarix və tarixi hadisələr", "Azərbaycanın şəhərləri və bölgələri" bölmələrdə oxucuya təqdim edilir. Ən yaxın və şanlı tariximizin araşdırılması, Heydər Əliyev dühasının Azərbaycan tarixindəki təkrarsız xidmətlərini öyrənmək üçün nəzərdə tutulan göstəricidə eyni zamanda, xüsusi bölmədə ümummilli liderimizin səhhəti ilə bağlı mütəmadi Azərbaycan ictimaiyyətini məlumatlandıran Azərbaycan Prezidentinin Mətbuat Xidmətinin məlumatlarına da yer verilmişdir. Göstəricidə eyni zamanda külliyatın

buraxılmasına məsul, akademik Ramiz Mehdiyevin sonuncu cilddə əks olunan "Azərbaycanda müstəqil dövlətçiliyi yaradan və yaşadan – ümummilli lider Heydər Əliyevin qadir siyasətidir" məqaləsi və bibliqrafik göstəricinin hazırlanması layihəsinin rəhbəri akademik Akif Əlizadənin "XX əsrin qüdrətli siyasi lideri" məqaləsi də xüsusi yer tutur.

46 cildlik külliyyatda öz əksini tapmış çıxış və nitqlər, bəyanatlar, məktub və müsahibələr analitik təsvir olunaraq verilmiş və müvafiq bölmələrdə biblioqrafik göstəricidə təqdim edilmişdir. Xronoloji və sistematik struktur, informasiyaların dolğunluğu, informasiya-axtarış aparatı (şəxs adları və coğrafi adlar) üzrə göstəricilərin mövcudluğu nəşrin informativliyini və istifadə keyfiyyətini artırır.

Elektron formada da biblioqrafik göstəricinin oxucuların istifadəsinə verilməsi müxtəlif axtarış parametrlərinin genişlənməsinə, çoxistifadəliliyə, dünyanın hər yerində yaşayan azərbaycanlılarının külliyatla daha yaxından tanış olmasına zəmin yaradır.

"Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir" külliyyatının elmi biblioqrafik göstəricisində ayrı-ayrılıqda bütün cildlərin (46 cild) xülasəsi verilmişdir ki, bu da öz növbəsində toplunun annotativ-referativ izlənməsinə də imkan verir.

Ümidvarıq ki, Ümummilli lider Heydər Əliyevin 1993-cü ilin iyunundan 2003-cü ilədək fəaliyyətinin salnaməsi olan çoxcildliyin köməkçi elmi biblioqrafik göstəricisi Heydər Əliyev irsini tədqiq edən alimlər üçün dəyərli bibliometrik mənbə olacaqdır.

Aybəniz ƏLİYEVA-KƏNGƏRLİ
AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanasının direktoru,
filologiya üzrə elmlər doktoru

HEYDƏR ƏLİYEV. MÜSTƏQİLLİYİMİZ ƏBƏDİDİR:

ÇIXIŞLAR, NİTQLƏR, BƏYANATLAR, MƏKTUBLAR, MÜSAHİBƏLƏR

(iyun, 1993 – oktyabr, 2003)

HEYDƏR ƏLİYEV. MÜSTƏQİLLİYİMİZ ƏBƏDİDİR:

ÇIXIŞLAR, NİTQLƏR, BƏYANATLAR, MƏKTUBLAR, MÜSAHİBƏLƏR

(iyun, 1993 – oktyabr, 2003)

DÖVLƏTÇİLİK, MÜSTƏQİLLİK VƏ DEMOKRATİYA

DÖVLƏTÇİLİK, MÜSTƏQİLLİK VƏ DEMOKRATİYA

Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi bizim üçün ən əziz, ən qiymətli nailiyyətdir və bu nailiyyəti – dövlət müstəqilliyimizi biz daim qoruyub saxlayacağıq.

◆◆◆

Dövlət istiqlaliyyətinin əldə edilməsi Azərbaycan xalqı üçün tarixi hadisədir və bizim vəzifəmiz, məqsədimiz istiqlaliyyətimizi, beynəlxalq mövqelərimizi hər vasitə ilə möhkəmləndirməkdən ibarətdir.

◆◆◆

Dövlət müstəqilliyini əldə etdikdən sonra Azərbaycan Respublikası demokratik, hüquqi, dünyəvi dövlət quruculuğu yolu ilə əzmlə irəliləyir.

◆◆◆

Azərbaycanın müstəqillik, demokratiya yolu ilə inkişafı dönməzdir.

1. **Abşeron Regional Səhmdar** Su Cəmiyyətinin sədri Oqtay Əsədovun çıxışı // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 164-170.

2. **Avropa Şurası Parlament** Assambleyasının (AŞPA) nümayəndə heyəti – Azərbaycan Respublikasının Avropa Şurasına daxil olunmasına dair AŞPA-nın məruzəçiləri Jak Bomel və Corc Klerfayt ilə görüşdə çıxış. *22 yanvar 1998-ci il* //

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 157-163.

3. **Avropa Şurası və Azərbaycan** Respublikası arasında Əməkdaşlıq Proqramının həyata keçirilməsi tədbirləri haqqında Respublika Prezidentinin sərəncamının yerinə yetirilməsi məsələlərinə həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü. *10 iyul 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. - B.: Azərnəşr, 1998.- S. 80-82.

4. **Avropa Şurası Venesiya** komissiyasının katibi Canni Bukikkionun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *18 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009.- S. 340-349.

5. **Avropanın Yerli və Regional** Hakimiyyətlər Konqresinin nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *10 dekabr l999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 /

bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008.- S. 360-367.

6. **Avtomatlaşdırılmış "Seçkilər" İnformasiya** Mərkəzi ilə tanışlıq. *2 noyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 353-363.

* **Azərbaycan dövlətçiliyinin qorunub** saxlanması məsələlərinə həsr olunmuş müşavirədə çıxış. *17 mart 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997.– S. 279-300.

***Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları** konfederasiyasının II qurultayına // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 355-357.

***Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları** konfederasiyasının II qurultayında iştirak edən xarici həmkarlar İttifaqı təşkilatlarının nümayəndələri ilə görüş. Prezident sarayı. *6 fevral 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar,

mərузələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral, 2003 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 381-390.

7. **Azərbaycan Xalq Cəbhəsi** Partiyasının sədri Əbülfəz Elçibəyə, Müsavat Partiyasının sədri İsa Qəmbərə Azərbaycan Liberal Partiyasının sədri Lalə-Şövkət Hacıyevaya. *4 avqust 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərузələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev.– B.: Azərnəşr, 2006. – S. 67-70.

***Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin** yaradılmasının 85 illiyi münasibətilə Azərbaycan xalqına müraciət. 27 *may 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərузələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013.– S. 40-43.

8. **Azərbaycan xalqına Yeni** il təbriki. *31 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərузələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr,1998. – S. 229-234.

9. **Azərbaycan xalqına Yeni** il təbriki. *31 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbə-

didir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 475-484.

***Azərbaycan Jurnalistlərinin Birinci** Qurultayına. *15 mart 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 44: fevral, 2003 – may, 2003 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 151-152.

10. **Azərbaycan Milli Məclisi** Seçkilərinə həsr olunmuş müşavirədə nitq. *29 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 284-300.

11. **Azərbaycan Milli Televiziyasi** ilə xalqa müraciət. *23 avqust 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 90-100.

12. **Azərbaycan Milli Televiziyası** və Radiosu ilə çıxış. *22 sentyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr,

1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 275-286.

13. **Azərbaycan Polisinin 80** illik yubileyinə və Polis Gününə həsr olunmuş təntənəli yığıncaqda nitq. *2 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.16: iyun, 1998 – iyul,1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 170-182.

14. **Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev** Milli Parkda Dövlət Müstəqilliyi Gününə həsr olunmuş bayram konsertində. *18 oktyabr 2002-ci il* // *Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 105-106.

***Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin** yekun nitqi // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral, 2003 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 193-203.

15. **Azərbaycan Respublikası Daxili** İşlər Nazirliyi Polis Akademiyasının kollektivinə. *27 sentyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərman-

lar. K.7 : iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998.- S. 367.

16. **Azərbaycan Respublikası Daxili** İşlər Nazirliyində keçirilmiş müşavirədə çıxış. *20 sentyabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 139-147.

17. **Azərbaycan Respublikası Daxili** İşlər Orqanlarının şəxsi heyətinə. *1 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 167-169.

*__Azərbaycan Respublikası Dövlət__ Neft şirkətinin Prezidenti Natiq Əliyevin çıxışı // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral, 2003 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 153-163.

18. **Azərbaycan Respublikası Gömrük** Komitəsinin yaradılmasının 5-ci ildönümünə və gömrük əməkdaşlarının peşə bayramı gününə həsr edilmiş təntənəli yığıncaqda nitq. *30 yanvar 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:

çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 350-358.

19. **Azərbaycan Respublikası Konstitusiya** komissiyasının iclasında nitq. *14 yanvar 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.14 : dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 72-90.

20. **Azərbaycan Respublikası Milli** Məclisinin iclasında çıxış. *15 iyun 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 9-14.

21. **Azərbaycan Respublikası Milli** Məclisinin iclasında çıxış. *5 noyabr 1993-cü il* / H. Əliyev // Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 246-247.

22. **Azərbaycan Respublikası Milli** Məclisinin iclasında Respublikada qanunsuz həbslər olub-olmaması haqqında məsələnin müzakirəsi ilə bağlı çıxış. *29 sentyabr 1993-cü il* // Heydər Əli-

yev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 190-197.

23. **Azərbaycan Respublikası Milli** Məclisinin ilk iclasında nitq. *24 noyabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 5-17.

24. **Azərbaycan Respublikası Milli** Məclisinin növbədənkənar sessiyasında nitq. *11 sentyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.7 : iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 300.

25. **Azərbaycan Respublikası Milli** Məclisinin Strasburqa gedəcək nümayəndə heyəti ilə görüşdə çıxış. *19 yanvar 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 121-133.

26. **Azərbaycan Respublikası Nazirlər** Kabinetinin iclasında nitq. *27 noyabr 1996-cı il* // Heydər Əli-

yev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.8 : noyabr, 1996 - may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 75-85.

27. **Azərbaycan Respublikası Prezidenti** seçkilərində seçki məntəqəsində yerli və xarici kütləvi informasiya vasitələri müxbirlərinin suallarına cavab. *9 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 23-28.

28. **Azərbaycan Respublikası Prezidentinin** bəyanatı. *12 may 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 428.

29. **Azərbaycan Respublikası Prezidentinin** bəyanatı. *30 sentyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 326

30. **Azərbaycan Respublikası Prezidentinin** səlahiyyətlərini həyata keçirən Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sədri Heydər Əliyevin

bəyanatı. *2 iyul 1993-cü il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 15-16.

***Azərbaycan Respublikası Prezidentinin** mətbuat xidmətinin məlumatı. *17 mart 2003-cü il mart* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 44: fevral, 2003 – may, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 155.

***Azərbaycan Respublikası Prezidentinin** mətbuat xidmətinin məlumatı. 27 *may 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S.44.

***Azərbaycan Respublikası Prezidentinin** mətbuat xidmətinin məlumatı. 29 *may 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S.47.

31. **Azərbaycan Respublikası Prezidentinin** səlahiyyətlərini həyata keçirən Respublika Ali So-

vetinin sədri Heydər Əliyevin mətbuat konfransında bəyanatı. *10 sentyabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 128-137.

32. **Azərbaycan Respublikası prokurorluq** orqanlarının 80 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yığıncaqda nitq. *28 noyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 280-296.

33. **Azərbaycan Respublikası prokurorluq** orqanlarının rəhbər işçiləri ilə görüşdə nitq. *26 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000-aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 406-431.

34. **Azərbaycan Respublikası Təhlükəsizlik** Şurasının iclasında çıxış. *1 fevral 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 119-120.

35. **Azərbaycan Respublikası Təhlükəsizlik** Şurasının iclasından sonra mətbuat üçün bəyanat. *4 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 211-212.

Azərbaycan Respublikasında* **arxiv işinin təkmilləşdirilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 47-49.

36. **Azərbaycan Respublikasında dövlət** idarəetmə sistemində islahatların həyata keçirilməsi üzrə beynəlxalq konfransda nitq. *16 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 282-289.

37. **Azərbaycan Respublikasında dövlət** qeydiyyatından keçən siyasi partiyalara. *23 iyun 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.16 : iyun,1998 – iyul, 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 78-80.

38. **Azərbaycan Respublikasında ölüm** hökmünün ləğv edilməsi haqqında milli məclisə müraciət. *3 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.14 : dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 206-210.

39. **Azərbaycan Respublikasında söz**, fikir və məlumat azadlığının təmin edilməsi sahəsində əlavə tədbirlər haqqında. *6 avqust 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 71-76.

***Azərbaycan Respublikasının Daxili** İşlər Orqanlarının şəxsi heyətinə. *1 iyul 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 144-146.

***Azərbaycan Respublikasının Konstitusiya** Məhkəməsinə. *12 iyul 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S.161-163.

***Azərbaycan Respublikasının Milli** Məclisinə. *2 may 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 44: fevral, 2003 – may, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 301-304.

40. **Azərbaycan Respublikasının 1995-ci** ildə qəbul edilmiş Konstitusiyasının təklif olunan dəyişikliklərlə əlaqədar yerli və xarici jurnalistlərin suallarına verdiyi cavab. *24 avqust 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 389-392.

41. **Azərbaycan Respublikasının ilk** Konstitusiyasına uyğun olaraq icra və idarəetmə işlərinin təkmilləşdirilməsi ilə bağlı Respublika Nazirlər Kabinetinin ilk iclasında giriş sözü; yekun sözü. *8 yanvar 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 255-271.

42. **Azərbaycan Respublikasının keçmiş** Prezidenti, Azərbaycan Xalq Cəbhəsi Partiyasının sədri Əbülfəz Elçibəyin vəfatı ilə əlaqədar olaraq müraciət. *22 avqust 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəya-

natlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 2009.- S. 359-360.

43. **Azərbaycan Respublikasının Mərkəzi** Seçki Komissiyasına. *5 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010.- S. 156-157.

44. **Azərbaycan Respublikasinin Milli** Məclisinə. *5 may 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 258-259

45. **Azərbaycan Respublikasının Milli** bayramı – Respublika günü münasibətilə təntənəli mərasimdə nitq. *27 may 2002-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 381-386.

46. **Azərbaycan Respublikasının Milli** Məclisinə. *18 aprel 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərman-

lar. K.15 : mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 212-214.

47. **Azərbaycan Respublikasının Milli** Məclisinə. *24 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 - dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 460-461.

48. **Azərbaycan Respublikasının Milli** Məclisinə. *4 may 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998- iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 255-257.

49. **Azərbaycan Respublikasının Prezidenti** Heydər Əlirza Oğlu Əliyevin Andiçmə mərasimində nitqi. *10 oktyabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 201-208.

50. **Azərbaycan Respublikasının Prezidenti** Heydər Əliyevin bəyanatı. *12 may 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 188-190.

51. **Azərbaycan Respublikasının Prezidenti** Heydər Əliyevin Bəyanatı. *22 yanvar 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 148-156.

***Azərbaycan Respublikasının Prezidenti** Heydər Əliyevin sədrliyi ilə keçirilmiş müşavirə. *26 may 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 39.

***Azərbaycan Respublikasının Prezidenti** Heydər Əliyevin sədrliyi ilə keçirilmiş müşavirədə nitq. *16 iyun 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 108-113.

52. **Azərbaycan Respublikasının Prezidenti** seçilməsi münasibətilə təşkil olunmuş rəsmi qəbulda nitq. *18 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 72-80.

53. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə Daşkənd Universitetinin fəxri doktoru diplomunun təqdim edilməsi mərasimində nitq. *19 iyun 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 200-218.

54. Azərbaycan yazıçılarının bir qrupu ilə görüşdə söhbət. *10 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 63-108

55. Azərbaycanda Bələdiyyə seçkilərində iştirak etmiş Türkiyəli müşahidəçilərlə görüşdə söhbət. *12 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 401-411.

56. Azərbaycanda keçirilmiş prezident seçkiləri barədə yerli və xarici jurnalistlər üçün bəyanat və mətbuat konfransı. *13 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 29-47.

57. Azərbaycanın İstiqlal bayramına – Respublika gününə həsr olunmuş təntənəli yığıncaqda nitq. *27 may 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 5-13.

58. Azərbaycanın Dövlət Müstəqilliyi günü münasibətilə xalqa müraciət. *18 oktyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 413-416.

59. Azərbaycanın Dövlət Müstəqilliyi günü münasibətilə xalqa təbrik. *16 oktyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 389.

60. Azərbaycanın Dövlət Müstəqilliyi gününə həsr olunmuş təntənəli yığıncaqda çıxış. *17 oktyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 390-398.

61. **Azərbaycanın Dövlət Müstəqilliyi** haqqında Konstitusiya Aktının qəbul olunmasının 10-cu ildönümü münasibətilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin adından təşkil olunmuş rəsmi qəbulda nitq. *18 oktyabr 2001-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 36: sentyabr, 2001 – noyabr, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011.- S. 346-349.

62. **Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi** haqqında Konstitusiya aktının qəbul olunmasının 10-cu ildönümünə həsr olunmuş zirvə tədbirində – təntənəli mərasimdə nitq. *17 oktyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 36: sentyabr, 2001 – noyabr, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 2011.- S. 316-344.

63. **Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin** 10-cu ildönümü münasibətilə keçirilən müşavirədə nitq. *2 oktyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 36: sentyabr, 2001 – noyabr, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 2011. – S. 218-228.

64. **Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin** 11-ci ildönümünə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitq. *17 oktyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müs-

təqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 86-99.

* **Azərbaycanın enerji təchizatı** problemlərinə həsr olunmuş geniş müşavirədə giriş nitqi. Prezident sarayı. *10 dekabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 122-143.

65. Azərbaycanın Milli Bayramı – Respublika günü münasibətilə təntənəli yığıncaqda nitq. *27 may 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 5.

66. Azərbaycanın Müstəqillik Günü münasibətilə xalqa təbrik. *18 oktyabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 209.

* **"Azəriqaz" Səhmdar Cəmiyyətinin** prezidenti Əlixan Məlikovun çıxışı // Heydər Əliyev. Müs-

təqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 143-153.

67. **AzərTACın və Azərbaycan** televiziyasının müxbirinə müsahibə. *19 yanvar 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006.- S. 46-51.

68. **Bakı hava limanı** kompleksinin işi ilə əlaqədar keçirilən müşavirədə çıxış. *13 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 239-296.

* **Bakı Şəhəri İcra** Hakimiyyətinin başçısı Hacıbala Abutalıbovun çıxışı // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 170-178.

69. **Bakı Şəhər İcra** Hakimiyyətinin başçısı Rəfael Allahverdiyevin çıxışı // Heydər Əliyev. Müstə-

qilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 437-450.

70. **Bakıda akkreditə olunmuş** Diplomatik Korpusun üzvlərinin – xarici ölkələrin Respublikamızdakı səfirlərinin, beynəlxalq təşkilatların nümayəndələrinin Azərbaycan Prezidentinə təqdim edilməsi mərasimində nitq. *20 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 81-84.

71. **Bakının Səbail rayonundakı** Tofiq İsmayılov adına Uşaq-Gənclər yaradıcılıq sarayında bələdiyyə seçkilərinə səsvermə zamanı jurnalistlərin suallarına cavab. *12 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 381-393.

* **Baş nazirinin müavini,** Dövlətqaçqınkomun sədri Əli Həsənovun çıxışı // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral,

2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 179-186.

72. **Beynəlxalq Amnistiya Təşkilatının** Baş katibi Pyer Sane cənablarına. *17 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul,1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 266-268.

73. **Beynəlxalq Ərzaq Təşkilatının** (FAO) prezidenti Jak Düfü ilə görüşdəki söhbətdən *8 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 321-322.

74. **Dövlət Gömrük Komitəsinin** 1994-cü ildəki fəaliyyətinin yekunlarına həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü; yekun sözü. *9 yanvar 1995-ci il* / H.Əliyev // Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 109-116.

75. **Dövlət Müstəqilliyi Günü** münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *17 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar,

məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.22 : sentyabr, 1998- noyabr, 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 307-308.

* **Dövlət Sərhəd Xidmətinin** rəhbər heyəti və sərhəd dəstələrinin rəisləri ilə görüşdə nitq. *6 fevral 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 44: fevral, 2003 – may, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 5-27.

76. **Dünya azərbaycanlılarına.** *25 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 5-11.

77. **Dünya Azərbaycanlılarının Həmrəylik** Günü münasibətilə təntənəli toplantıda nitq. *27 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 13-19.

78. **Dünyanın bütün dövlətlərinə**, hökumətlərinə və beynəlxalq təşkilatlarına müraciət. *4 oktyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.

2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 354-360.

79. **Ermənistan silahlı qüvvələrinin** Azərbaycan Respublikasının ərazisinə yeni hücumları və təcavüzü ilə bağlı Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin Milli Televiziya və Radio ilə xalqa müraciəti. *2 noyabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 227-242.

80. **Ermənistanın Azərbaycana qarşı** təcavüzünün güclənməsi ilə əlaqədar Respublika Milli Televiziya və Radiosu ilə xalqa müraciət. *12 aprel 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 514-522.

81. **Gürcüstana rəsmi səfərə** yola düşməzdən əvvəl Binə hava limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *22 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.26 : mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 13-18.

82. **Heydər Əliyevin Azərbaycanın** siyasi rəhbərliyinə gəlməsinin 30 illiyinə (1969-1999-cu illər) dair sərginin açılışı mərasimində söhbət. *13 iyul 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.21 : iyul, 1999 – sentyabr,1999 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 5-19.

83. **2000-ci il martın** 26-da keçiriləcək Bələdiyyə seçkiləri ilə əlaqədar müşavirədə nitq. *20 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.25 : fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 432-450.

84. **İnsan və vətəndaş** hüquqlarının və azadlıqlarının təmin edilməsi sahəsində tədbirlər haqqında fərmanı. *22 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 313-319.

85. **İstanbul Zirvə görüşü** başa çatdıqdan sonra Bakıya qayıdarkən təyyarədə jurnalistlərlə görüşdə söhbət. *20 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 –

dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 173-182

86. **28 May –** Respublika gününə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitq. *27 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.27 : aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 368-388.

87. **28 May –** Respublika gününə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitq. *26 may 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 183-210.

88. **20 Yanvar faciəsinə** tam siyasi-hüquqi qiymət verilməlidir. 20 Yanvar faciəsinin dördüncü ildönümü ilə bağlı tədbirlərin hazırlanması və keçirilməsi üzrə dövlət komissiyasının iclasında çıxış. *12 yanvar 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 326-333.

89. **Qaçqınlar haqqında qanunvericilik**, insan hüquqları və miqrasiya məsələlərinə dair Bakıda

keçirilən beynəlxalq konfransda çıxış. *14 noyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 502-510.

90. Qaçqınların və məcburi köçkünlərin işləri üzrə dövlət komitəsinin sədri Gülabbas Qəhrəmanovun çıxışı... *23 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 450-457.

91. Qaçqınların və məcburi köçkünlərin məsələlərinə həsr olunmuş ümumrespublika müşavirəsində nitq. *27 iyun 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 100-131.

92. Qərbi Avropa ölkələrinə işgüzar səfərə yola düşməzdən əvvəl Bina hava limanında müxbirlərin suallarına cavab. *21 aprel 1996-cı* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 140-142.

93. **MDB-nin üzvü olan** ölkələrin bəzilərinin Konstitusiya Məhkəmələrinin sədrləri ilə görüşdə söhbət. *14 noyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 47-56.

94. **Milli bayram – Respublika** Günü münasibətilə təntənəli yığıncaqda nitq. *26 may 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 307-320.

95. **Milli Dirçəliş Günü** münasibətilə Azərbaycan xalqına müraciət. *16 noyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 511.

96. **Milli Televiziya və Radio** ilə xalqa müraciət. *15 mart 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 253.

97. **1994-cü il oktyabr, 1995-ci il mart** hadisələri və Azərbaycanda ictimai-siyasi vəziyyətə həsr olunmuş ümumxalq nümayəndələri toplantısında giriş sözü. *5-6 aprel 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 71-74.

98. **1992-ci ilin fevral-may** hadisələri ilə bağlı bir qrup qaçqın və telejurnalist ilə görüşdə giriş sözü. *16 iyun 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. S. 154-156.

99. **1995-ci il mart dövlət** çevrilişinə cəhdin beş illiyinin tamam olması ilə əlaqədar keçirilmiş müşavirədə çıxış. *17 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.25 : fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 407-427.

100. **1948-1953-cü illərdə** azərbaycanlıların Ermənistan SSR ərazisindəki tarixi-etnik torpaqlarından kütləvi surətdə deportasiyası haqqında fərmanı. *18 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev.

Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 397-398.

101. **"Müstəqil Azərbaycanın dövlətçiliyini** və ərazi bütövlüyünü qorumaq hər birimizin borcudur". Bakıda ümumrespublika müşavirəsində çıxış. *24 avqust 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 101-116.

102. **Müharibə qurbanlarının müdafiəsi** üzrə beynəlxalq konfrans (Cenevrə, 30 avqust – 1 sentyabr 1993-cü il) iştirakçılarına müraciət. *31 avqust 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 124.

103. **12 dekabr – Bələdiyyə seçkiləri** ilə əlaqədar Azərbaycan xalqına müraciət. *12 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 369-376.

104. 12 noyabr – Konstitusiya günü münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *11 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S.109-110.

105. 12 noyabr – Konstitusiya günü münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *11 noyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.8 : noyabr, 1996-may,1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr,1998. – S. 34-35.

106. 12 noyabr – Konstitusiya günü münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *11 noyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 32-34.

107. 12 noyabr – Konstitusiya günü münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *11 noyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr,1998-dekabr,1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 218-219.

108. 31 mart – azərbaycanlıların soyqırımı günü münasibətilə Azərbaycan xalqına müraciət. *30 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 385-387.

*** Ölkəmizdə baş verən** güclü zəlzələnin nəticələrinin aradan qaldırılması ilə əlaqədar keçirilmiş müşavirədə nitq. *26 noyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. - B.: Azərnəşr, 2010. - S. 92-118.

109. Ölkəmizin suverenliyini və ərazi bütövlüyünü qorumaq üçün bizim kifayət qədər qüvvə və imkanlarımız vardır. (*Rusiya Federasiyası Xarici İşlər Nazirliyinin əlahiddə tapşırıqlar üzrə səfiri V.Kazimirovla görüşdə çıxış*). *31 yanvar 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997.- S. 347-350.

110. Parlamentlərarası birgə qrupunun İsrail tərəfdən həmsədri Efraim Snehin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *4 dekabr*

1999-cu il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 330-336.

111. **Prezident Aparatında keçirilmiş** müşavirədə giriş nitqi.; Yekun nitqi. *26 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2008. – S. 306-322.

112. **Prezident Sarayında Daxili** İşlər Nazirliyi rəhbər işçilərinin geniş müşavirəsində giriş sözü. *29 aprel 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 537-344.

113. **Respublika Hüquqi İslahat** Komissiyasının ilk iclasında giriş və yekun sözü. *4 mart 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 383.

114. Respublika Xarici İşlər nazirliyinin kollektivi ilə görüşdə nitq. *6 mart 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 5-33.

115. Respublika ictimaiyyəti nümayəndələrinin ATƏT-in İstanbul Zirvə görüşünün yekunlarına həsr olunmuş toplantıda giriş nitqi. *24 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 209-238.

116. Respublika ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdə nitq. *30 yanvar 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S.103-116.

117. Respublika Milli Televiziyası və Radiosu ilə çıxış. *3 oktyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 330-348.

118. Respublika Milli Televiziyası və Radiosu ilə xalqa müraciət. *4 oktyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 355.

119. Respublika Nazirlər Kabineti rəhbərliyinin, aparatının və Prezident Aparatının rəhbər işçilərinin birgə iclasında nitq. *4 may 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 220-235.

120. Respublika Nazirlər Kabinetinin geniş iclasında çıxış. *3 may 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 394-417.

121. Respublikada dövlət çevrilişi cəhdi və onun qarşısının alınması ilə bağlı keçirilən müşavirədə giriş sözü. *19 mart 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 300-302.

122. Respublikada fəaliyyət göstərən siyasi partiyaların rəhbərləri ilə görüşdə çıxış. *3 oktyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 349-353.

123. Respublikanın Milli Təhlükəsizlik orqanları əməkdaşlarının peşə bayramı gününün təsis edilməsinə həsr olunmuş təntənəli yığıcaqda nitq. *5 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 330-366.

124. Respublikanın şəhər və rayon icra hakimiyyəti başçılarının iştirakı ilə keçirilən müşavirədə nitq. *6 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 422-437.

125. Respublikanın şəhər və rayon icra hakimiyyəti başçılarının iştirakı ilə keçirilən müşavirədə giriş sözü; yekun nitqi. *14 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar,

mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.16 : iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 238-261.

126. **Rusiya jurnalistləri qrupu** ilə görüşdə söhbət. *25 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 81-103.

127. **Seçici Birlikləri və Təşəbbüs** Qruplarının Azərbaycan prezidentinə müraciəti ilə əlaqədar Respublika televiziyası ilə bəyanat. *10 avqust 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 113-116.

* **Sumqayıt şəhər İcra** Hakimiyyətində keçirilmiş müşavirədə nitq. *2 aprel 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 44: fevral, 2003 – may, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 194-213.

128. **Sumqayıt şəhər icra** hakimiyyətinin başçısı Şakir Abışovun çıxışı // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciət-

lər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 457-461.

* **Sumqayıt Şəhər İcra** Hakimiyyətinin başçısı Təvəkkül Məmmədovun çıxışı // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 186-192.

129. Türkiyənin TQRT telekanalının "Üz-üzə" proqramına müsahibə. *13 noyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.8: noyabr, 1996 – may,1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 36-54.

130. Ukrayna prezidenti Leonid Kuçmanın 60 illik yubileyində iştirak etmək üçün Yalta şəhərinə yola düşməzdən əvvəl Binə hava limanında kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin suallarına cavab. *9 avqust 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 82-85.

131. Ümumxalq Hüzn Gününə, şəhidlərin anılmasına həsr olunmuş xatirə gecəsi başa çat-

dıqdan sonra ədəbi-bədii kompozisiyanın iştirakçıları – incəsənət ustaları ilə görüşdə çıxış. *20 yanvar 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.8 : noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 342-343.

132. **Ümumxalq nümayəndələri toplantısında** giriş sözü. *28 noyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 548-570.

133. **Yeni Azərbaycan Partiyasının** birinci qurultayında nitq. *20 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 41-80.

134. **Yeni Azərbaycan Partiyasının** gənclər birliyi nümayəndələrinin Ümumrespublika toplantısında nitq. *18 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 287-309.

135. **Yeni Azərbaycan Partiyasının** idarə heyətinin, Siyasi Şurasının, partiyanın qurultayına hazırlıq üzrə Təşkilat Komitəsinin üzvləri və mərkəzi aparatının rəhbər işçiləri ilə görüşdə giriş sözü; yekun nitqi. *4 sentyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 309-338.

136. **Yeni Azərbaycan Partiyasının** ikinci qurultayında nitq. *21 noyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 37: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 2011.- S. 26-63.

137. **Yeni Azərbaycan Partiyasının** yaradılmasının 2-ci ildönümü münasibətilə keçirilmiş ümumrespublika müşavirəsində nitq. *19 noyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 1997.- S. 517-536.

138. **Yeni Azərbaycan Partiyasının** yaradılmasının 5-ci il dönümü münasibətilə keçirilən təntənəli yığıncaqda nitq. *29 noyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitq-

lər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 2004. – S. 262-292.

139. Yeni Azərbaycan Partiyasının yaradılmasının altıncı ildönümünə həsr olunmuş təntənəli yığıncaqda nitq. *21 noyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 227-257.

*** Yeni Azərbaycan Partiyasının** on illiyinə həsr olunmuş yubiley mərasimində nitq. Respublika sarayı. *26 noyabr 2002-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 5-28.

140. Yeni 2001-ci il, yeni əsr və üçüncü minillik münasibətilə Azərbaycan xalqına müraciət. *29 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.31 : noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 283-360.

MİLLİ TƏHLÜKƏSİZLİK

MİLLİ TƏHLÜKƏSİZLİK

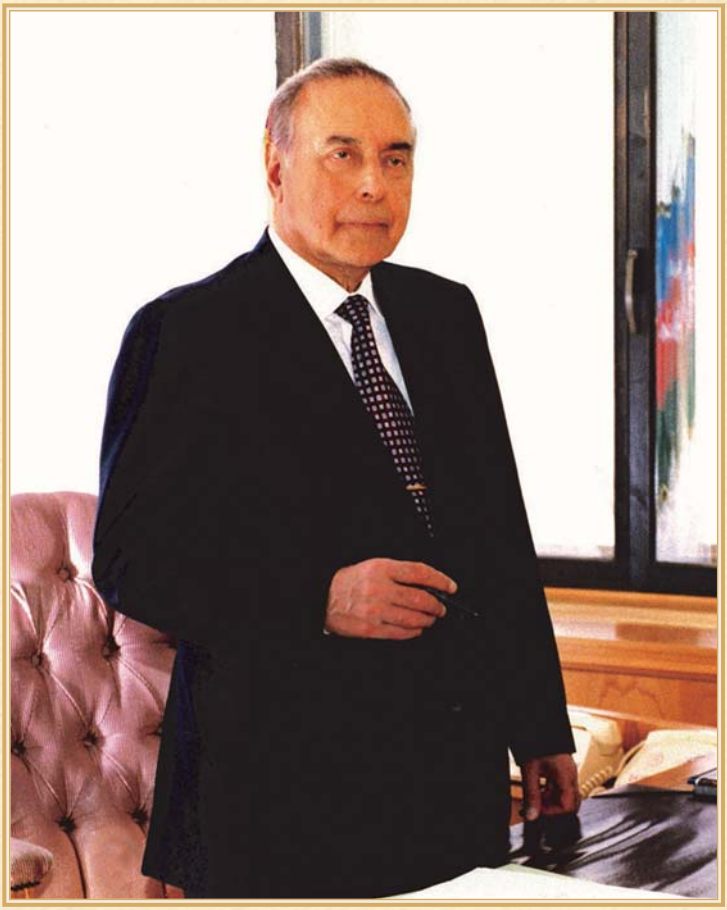

Azərbaycanın müstəqil siyasətinə xidmət etmək, dövlət müstəqilliyimizi qorumaq, mühafizə etmək Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin əsas vəzifəsidir.

◆◆◆

Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin qarşısında çox böyük vəzifələr durur. Bu vəzifələr birinci növbədə Azərbaycanın dövlət müstəqilliyini qorumaq, mühafizə etməkdən ibarətdir.

◆◆◆

Azərbaycanın müstəqil siyasətinə xidmət etmək, dövlət müstəqilliyimizi qorumaq, mühafizə etmək Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin əsas vəzifəsidir.

141. Amerika Birləşmiş Ştatları prezidentinin milli təhlükəsizlik məsələləri üzrə keçmiş müşaviri, görkəmli siyasi xadim Zbiqnev Bjezinski ilə görüşdəki söhbətdən. *15 fevral 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 112-113.

***Azərbaycan Milli Təhlükəsizlik** Nazirliyi əməkdaşlarının bir qrupu ilə görüşdə nitq. *28 mart 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqil-

liyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.15 : mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 108-126.

142. **Azərbaycan Milli Təhlükəsizlik** orqanları yaradılmasının 80 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley mərasimində nitq. *27 mart 1999-cu il* // *Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 353-363.

***Azərbaycan Respublikası Təhlükəsizlik** Şurasının iclasında çıxış. *1 fevral 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 119-120.

***Azərbaycan Respublikası Təhlükəsizlik** Şurasının iclasından sonra mətbuat üçün bəyanat. *4 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 211-212.

* **Polşanın Milli Təhlükəsizlik** Bürosu rəhbərinin müavini, nazir ilə görüşdə söhbət. *15 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 383-384.

143. Respublika Təhlükəsizlik şurasının geniş iclasında nitq. *10 iyun 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 315-348.

144. Respublika Milli Təhlükəsizlik Nazirliyinin rəhbər heyəti və sərhəd qoşunlarının dəstə rəisləri ilə görüşdə nitq. *6 mart 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul.R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 438-442.

145. Respublika Milli Təhlükəsizlik Nazirliyində İdman-Sağlamlıq Kompleksinin açılışı mərasimində nitq. *16 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 –

iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 176-192.

146. **Respublikanın Milli Təhlükəsizlik** orqanları əməkdaşlarının peşə bayramı gününün təsis edilməsinə həsr olunmuş təntənəli yığıcaqda nitq. *5 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 330-366.

***Respublika Təhlükəsizlik Şurasının** geniş iclasında nitq. *10 iyun 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 315-348.

ORDU QURUCULUĞU

ORDU QURUCULUĞU

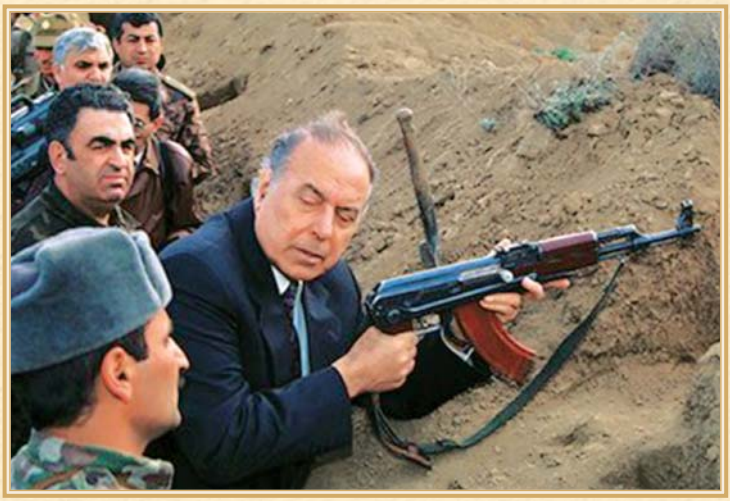

Biz müstəqil dövlətik. Müstəqil dövlətin özünəməxsus qüdrəti olmaldıdır. Bu qüdrətin əsasını xalq və onun bir hissəsi olan ordu taşkil edir.

◆◆◆

Azərbaycan xalqı öz müstəqilliyini, milli azadlığını qoruyub saxlamalıdır. Bunun üçün də Azərbaycanın güclü ordusu olmalıdır. Bu həm işğal olunmuş torpaqlarımızı düşməndən təmizləmək, həm də gələcəkdə müstəqil Azərbaycanın etibarlı müdafiəsini təmin etmək üçün gərəkdir. Ona görə də orduya diqqət və qayğı göstərmək hər bir vətəndaşın şərəfli borcu olmalıdır.Milli Ordumuz qurulub, yaranıb, möhkəmlənibdir, Azərbaycan torpaqlarının keşiyində, eyni zamanda dövlətçiliyimizin keşiyində dayanıbdır.

◆◆◆

Qəhrəman ordumuz Azərbaycan Respublikasının müstəqilliyinin təminatçısı olmuşdur və gələcəkdə də olacaqdır.

◆◆◆

Milli Ordumuzda xidmət etmək hər bir Azərbaycan gəncinin şərəfli vətəndaşlıq borcudur.

147. **ABŞ Baş Qərargah** rəisinin müavini general Riçard Mayerz və Müdafiə nazirinin müavini Valer Slokombe başda olmaqla Amerika Birləşmiş Ştatlarının nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *14 noyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 57-58.

148. **ABŞ-ın hərbi dəniz** akademiyasında kursantlar qarşısında çıxış. *23 aprel 1999-cu il* // Heydər

Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. - B.: Azərnəşr, 2007. - S. 65-76.

149. Alman faşizmi üzərində qələbənin 51-ci ildönümü münasibətilə Həzi Aslanov adına Bakı Ali Ümumqoşun Komandirləri məktəbinin meydanında rəsm-keçiddə çıxış. *9 may 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 260-272.

150. Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbi məzunlarının ikinci və Azərbaycan Ali Hərbi Təyyarəçilik Məktəbi məzunlarının birinci buraxılışına həsr olunmuş mərasimdə nitq. *27 iyul 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 157-168.

151. Azərbaycan Ali Hərbi Məktəbinin birinci buraxılışı münasibətilə keçirilən mərasimdə nitq. *25 avqust 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müra-

ciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 397-405.

152. Azərbaycan xalq cümhuriyyətinin 80 illik yubileyi münasibətilə milli qvardiya qərargahında keçirilən bayram mərasimində nitq. *28 may 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 417-421.

153. Azərbaycan Milli Ordusunun yaradılmasının 80 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley mərasimində nitq. *26 iyun 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul,1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 81-97.

154. Azərbaycan Respublikası Hərbi Təyyarəçilər məktəbinin ilk buraxılışına həsr olunmuş təntənəli mərasimdə çıxış. *15 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyab, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. S. 326-336

155. **Azərbaycan Respublikası Milli** Qvardiyasının yaradılmasının beş illiyinə həsr olunmuş mərasimdə çıxış. *25 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr,1996 – may,1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S.198-200.

156. **Azərbaycan Respublikası Sərhəd** Qoşunlarının yaradılmasının beş illiyinə həsr olunmuş təntənəli yığıncaqda nitq. *16 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may,1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S.187-197.

157. **Azərbaycan respublikası Silahlı** Qüvvələrinin və digər Qoşun birləşmələrinin ali hərbi rütbələr almiş zabitlərinə general poqonlarının təqdimetmə mərasimində nitq. *26 may 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998- iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 375-377.

* **Azərbaycan Respublikası Silahlı** Qüvələrinin şəxsi heyətinə. *24 iyun 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məru-

zələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 131-134.

158. **Azərbaycan Respublikası Silahlı** Qüvvələrinin şəxsi heyətinə. *24 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 308-309.

159. **Azərbaycan Respublikası silahlı** qüvvələrinin şəxsi heyətinə. *25 iyun 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 372-373.

160. **Azərbaycan Respublikası silahlı** qüvvələrinin şəxsi heyətinə. *8 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyab, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 277-278.

161. **Azərbaycan Respublikası Silahlı** Qüvvələrinin yaranmasının 5-ci ildönümü münasibətilə çıxış. *9 oktyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər,

bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. S. 382-383

162. Azərbaycan Respublikası Silahlı Qüvvələrinin yaranmasının 5-ci ildönümü münasibətilə keçirilən təntənəli yığıncaqda nitq. *7 oktyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. S. 375-381.

163. Azərbaycan Respublikasının Sərhəd Qoşunlarının 82-ci ildönümünə həsr olunmuş təntənəli yığıncaqda nitq. 18 avqust 2001-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 365-384.

164. Azərbaycan Respublikasının Silahlı Qüvvələri gününə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitq. *25 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 52-69.

165. **Azərbaycan Respublikasının Silahlı** Qüvvələrinin şəxsi heyətinə. *25 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 232-234.

166. **Azərbaycan Respublikasının və** NATO-nun nümayəndə heyətləri arasında danışıqlar başa çatdıqdan sonra yerli və xarici kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri üçün birgə mətbuat konfransı. *30 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 418-421.

167. **Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin** 3-cü ildönümünə həsr olunmuş təntənəli yığıncaqda nitq. *8 oktyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. S. 373-380

168. **Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin** 3-cü ildönümü münasibəti ilə təbrik. *7 oktyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, mək-

tublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 372

169. **Azərbaycan Silahlı Qüvvələri** gününə həsr edilmiş təntənəli mərasimdə nitq. *26 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. - S. 323-341.

170. **Bakı Ali Birləşmiş** Komandirlər Məktəbinin şəxsi heyəti ilə görüşdə nitq. *20 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 406-416.

171. **Bakıda səfərdə olan** NATO-nun Baş katibi Havyer Solana ilə təkbətək görüşdəki söhbətdən. *30 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 409-412.

172. **Bir qrup hərbi** qulluqçuya və onlarin ailə üzvlərinə yüksək dövlət mükafatlarının təqdim edilməsi mərasimində nitq. *17 mart 1999-cu il* //

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 301-310.

173. BMT-nin Vyanadakı nümayəndəliyində Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyinin Baş direktoru Məhəmməd Elbarade ilə görüşdə söhbət. *5 iyul 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 70-71.

174. BMT-nin Vyanadakı nümayəndəliyində nüvə silahlarının hərtərəfli qadağan edilməsi üzrə təşkilatın hazırlıq komissiyasının icraçı katibi Volfqanq Hoffmanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *5 iyul 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 68-69.

175. Brüsseldə NATO iclasında çıxış. *4 may 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 548-550

176. Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin 30 illik yubileyi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı. *19 noyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 361-365.

177. Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin Naxçıvan filialında kursantlarla görüşdə nitq. *17 iyun 2002-ci il* / H.Əliyev // Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 143-152.

* **Cəmşid Naxçıvanski adına** Hərbi Liseyin 30 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley mərasimində nitq. *21 aprel 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 44: fevral, 2003 – may, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2013.- S. 272-277.

* **Cəmşid Naxçıvanski adına** Hərbi Liseyin 30 illiyinə həsr olunmuş yubiley mərasimində. *19 aprel 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciət-

lər, fərmanlar. K. 44: fevral, 2003 – may, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2013. – S. 262-271.

178. Cəmşid Naxçıvanski adına Hərbi Liseyin Naxçıvan filialının açılışında nitq. *13 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 251-258.

*** Dövlət Sərhəd Xidmətinin** rəhbər heyəti və sərhəd dəstələrinin rəisləri ilə görüşdə nitq. *6 fevral 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 44: fevral, 2003 – may, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 5-27.

179. Gəncədəki "N" Hərbi hissəsində keçirilən görüşdə nitq. *12 sentyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 114-121.

180. Gəncədəki "N" Hərbi Hissəsinin şəxsi heyəti ilə görüşdə nitq. *24 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitq-

lər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 313-322.

181. **Gülhanə Hərbi Tibb** Akademiyasında xüsusi Cərrahiyyə şöbəsinin ayrı-ayrı palatalarında müalicə olunan zabit və əsgərlərlə görüşdə söhbət. *2 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 443-459.

182. **Gürcüstanın Müdafiə naziri** general-leytenant David Tevzadze ilə görüş. *11 aprel 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 104-105.

183. **MDB ölkələri Sərhəd** Qoşunları Komandanları Şurasının növbəti iclasında iştirak etmək üçün ölkəmizə gəlmiş MDB-nin üzvü olan dövlətlərin sərhəd qoşunları nümayəndə heyətləri ilə görüşdə söhbət. *20 fevral 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 338-343.

184. **MDB ölkələrinin Müdafiə** nazirləri şurasının Bakıda keçirilən iclasının iştirakçıları ilə görüşdə söhbət. *15 may 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. - S. 110-117.

185. **Mərmərə Qrupu Strateji** və Sosial Araşdırmalar Vəqfinin sədri cənab Akkan Suverə. *28 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 319.

186. **Naxçıvan Hərbi Qarnizonunun** əsgər və zabitləri ilə görüşdə nitq. *30 oktyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 491-497

187. **Naxçıvan qarnizonu "N" Hərbi hissəsinin** şəxsi heyəti ilə görüşdə nitq. *12 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 212-220.

188. **Naxçıvanın sərhəd dəstəsinin** əsgər və zabitləri ilə görüşdə çıxış. *30 oktyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. - S. 498-501

189. **NATO Baş katibinin** elm və ətraf mühit məsələləri üzrə müavini, Alyansın elm komitəsinin sədri Jan Fürne ilə görüş. *7 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. - B.: Azərnəşr, 2011. – S. 243-245.

190. **NATO/Avroatlantika Tərəfdaşlıq** Şurasının üzvü olan ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının zirvə görüşündə çıxış. *22 noyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 382-384.

191. **NATO-nun Avropadakı Birləşmiş** Silahlı Qüvvələrinin Komandanı – Amerika Birləşmiş Ştatlarının Avropadakı Silahlı Qüvvələrinin Baş Komandanı general Co-Zef Ralstonun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş. *16 oktyabr*

2002-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 82-85.

192. NATO-nun Baş katibi Con Robertson ilə görüş. *21 noyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 378-379.

193. NATO-nun Baş katibi Havyer Solannanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdəki danışıqlardan. *30 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. - S. 413-417.

194. NATO-nun Baş katibi Lord Corc Robertson və onu müşayiət edən şəxslərlə görüşdə söhbət. *16 yanvar 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çixişlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: ynvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 103-108.

195. **NATO-nun Cənub–Şərqi** Avropadakı Birləşmiş Qüvvələrinin Komandanı, Ordu generalı Oktar Atamanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *13 noyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 37: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur.məsul.R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 5-9.

196. **NATO-nun Hərbi Komitəsinin** sədri, İtaliya Hərbi Dəniz qüvvələrinin admiralı Quido Benturoni başda olmaqla bu təşkilatın nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət . *28 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 27-30.

197. **Prezident Sarayında Azərbaycan** ərazisinə Ermənistan silahlı qüvvələrinin yeni hücumları ilə əlaqədar güclü ordu yaratmaq üçün bütün qüvvələrin səfərbərliyə alınması vəzifələrinə həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü. *17 aprel 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun,1993 – may,1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 526-536

198. **Respublika Milli Qvardiyasının** qərargahında Azərbaycanın Milli Qəhrəmanı Əfqan Hüsey-

novun büstünün açılışı mərasimində çıxış. *28 may 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 468-472

199. **Respublika Milli Təhlükəsizlik** Nazirliyinin rəhbər heyəti və sərhəd qoşunlarının dəstə rəisləri ilə görüşdə nitq. *6 mart 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul.R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 438-442.

200. **Rusiya Federal Sərhəd** Xidmətinin direktoru, general-polkovnik Konstantin Totski başda olmaqla nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *5 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 21-29.

201. **Rusiya Federasiyası Federal** Təhlükəsizlik Xidmətinin direktoru general polkovnik Nikolay Patruşev başda olmaqla bu idarənin nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *27 noyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbə-

didir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 121-125.

202. **Rusiya Federasiyası Təhlükəsizlik** Şurasının katibi və onu müşayiət edən şəxslərlə görüşdə söhbət. *14 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 138-145.

203. **Rusiya Federasiyasının Mülki** müdafiə işləri, fövqəladə hallar və təbii fəlakətlərin nəticələrinin aradan qaldırılması naziri Sergey Şoyqu başda olmaqla nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *8 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 338-345.

204. **Sizin biliyinizə və təcrübənizə** Vətənin ehtiyacı var. Prezident Aparatında zabitlərin bir qrupu ilə görüşdə çıxış. *13 yanvar 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdi-

yev. – B.: Azərnəşr, 1997. S. 334-336

205. Türkiyə Cümhuriyyəti Quru Qoşunlarının komandanı, ordu generalı Atilla Atəş ilə görüşdə söhbət. *17 iyul 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 202-203.

206. Türkiyə ilə Azərbaycan arasında strateji əməkdaşlığa əsaslanan ikitərəfli münasibətlərin daha da inkişaf etdirilməsi haqqında birgə bəyanat. *17 mart 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 33: mart, 2001 – aprel, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 213-218.

207. Türkiyə Jandarm Qüvvələrinin Baş komandanı, ordu generalı Aytac Yalman ilə görüşdə söhbət. *1 may 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 10-12.

208. Türkiyə quru qoşunları məktəbi ilə tanışlıq, tələbələrlə və Azərbaycan diasporunun nümayəndələri ilə görüşdə çıxış. *6 may 1997-ci il* //

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 301-304.

209. Türkiyə Silahlı Qüvvələri Baş Qərargahının sabiq rəisi, ordu generalı İsmayıl Haqqi Qaradayi ilə görüşdəki söhbətdən. *23 yanvar 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 75-76.

210. Türkiyə Silahlı Qüvvələri Baş Qərargahının əməliyyat rəisi, korpus generalı Köksal Karabayın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *15 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 385-391.

211. Türkiyə Silahlı Qüvvələri Baş Qərargahının maddi-texniki təminat rəisi, korpus generalı Hurşit Tolon ilə görüşdə söhbət. *30 mart 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 33: mart, 2001 – aprel, 2001 / bur. məsul R.Mehdi-

yev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 294-298.

212. Türkiyə Silahlı Qüvvələri Baş Qərargahının rəisi ilə görüş və ona "Şöhrət" ordeninin təqdim edilməsi mərasimində nitq. *27 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 276-288.

213. Türkiyə Silahlı Qüvvələri Baş Qərargahının rəisi, ordu generalı cənab Hilmi Özkökə. *5 avqust 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 171.

214. Türkiyə Silahlı Qüvvələri Baş Qərargahının rəisi, ordu generalı Hüseyn Kıvrıqoğlu ilə təkbətək görüş. *13 mart 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 33: mart, 2001 – aprel, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. - B.: Azərnəşr, 2011. - S. 104-109.

215. Türkiyə Silahlı Qüvvələri Quru Qoşunlarının komandanı, ordu generalı Hilmi Özkökü və onun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş. *11 iyul 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar,

müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 387-389.

216. **Ukraynanın Müdafiə naziri**, ordu generalı Aleksandr Kuzmuk və "Qızıl tale" Beynəlxalq Açıq Məşhurluq Reytinqinin Baş direktorluğunun sədri Dmitri Akimov ilə görüşdə söhbət. *18 may 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 124-128.

217. **Vətən torpaqlarını işğalçılardan** azad edəcəyik. "N" hərbi hissəsinin əsgər və zabitləri ilə görüşdə çıxış. *24 yanvar 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. S. 344-346

ERMƏNİSTAN – AZƏRBAYCAN, DAĞLIQ QARABAĞ MÜNAQİŞƏSİ

ERMƏNİSTAN – AZƏRBAYCAN, DAĞLIQ QARABAĞ MÜNAQİŞƏSİ

Müstəqilliyi, suverenliyi təmin etmək üçün Azərbaycan Respublikasının Ermənistan tərəfindən işğal olunmuş torpaqları geriyə qaytarılmalıdır.

◆◆◆

Azərbaycanın ərazi bütövlüyünün, onun sərhədlərinin toxunulmazlığının, müstəqil Azərbaycan Respublikasının suverenliyinin tamamilə təmin olunması bölgədə uzunmüddətli sülhü təmin edə biləcək mühüm şərtdir.

◆◆◆

Azərbaycanın daxilində fikir azadlığı, söz azadlığı, dünya baxışlarında fərqlərin olması təbiidir. Bunlarla bərabər, Azərbaycanın ülvi məqsədlərinin ətrafında hamı birləşməlidir. Bu məqsədlər nədən ibarətdir: Azərbaycanın müstəqilliyini qoruyub saxlamaq, ərazi bütövlüyünü təmin etmək, Azərbaycanı Ermənistanın təcavüzündən xilas etmək.

218. ABŞ Dövlət Katibinin birinci müavini, ATƏT-in Minsk Konfransının Həmsədri Stroub Talbott və Minsk qrupunun həmsədri Pinn Pasko ilə görüşdə söhbətdən. *31 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust 1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 187-188.

219. ABŞ Konqresi Xarici Əlaqələr Komitəsinin sədri Bencamin Gilman və komitənin üzvləri ilə görüş zamanı söhbətdən. *30 iyul 1997-ci il*

// Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 159-161.

220. **ABŞ Konqresi Nümayəndələr** Palatasının Yardımçı Komitəsinin sədri Sonni Kallahan və konqresmenlərlə görüşdə söhbətdən. *30 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 164-165.

221. **ABŞ-ın Energetika Naziri** Federiko Penya ilə görüşdə söhbətdən. *31 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: *iyul, 1997 – avqust, 1997* / bur.məsul R.Mehdiyev. - B.:Azərnəşr, 2003. – S. 192-194.

222. **ABŞ-ın tanınmış politoloqları**, siyasi xadimləri və mətbuat nümayəndələri ilə görüşdə çıxış. *30 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 116-131.

223. Ağdam rayonunun Ermənistan Silahlı Qüvvələri tərəfindən işğalının üçüncü ildönümü ilə əlaqədar Ağdam rayonu İctimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdə giriş sözü. *2 avqust 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 177-179.

224. Amerika Birləşmiş Ştatlarının Prezidenti Bill Klinton cənablarına, Amerika Birləşmiş Ştatlarının vitse prezidenti Albert Qor cənablarına, Amerika Birləşmiş Ştatları Konqresinin spikeri Tomas Foli cənablarına. *2 sentyabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 125-126.

225. Amerika–Azərbaycan ticarət palatası tərəfindən təşkil edilmiş rəsmi qəbulda nitq. *16 fevral 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 139-151.

226. ATƏM-in üzvü olan ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının Budapeşt görüşündə çıxış.

6 dekabr 1994-cü il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 573-576.

227. **ATƏT-in icraçı sədrinin** və ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədri olan ölkələrin Xarici İşlər Nazirlərinin Azərbaycan və Ermənistan prezidentləri ilə görüşlərindəki söhbətdən. *18 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 156-158.

228. **ATƏT-in Lissabon Zirvə** görüşü başa çatdıqdan dərhal sonra mətbuat konfransında bəyanat *3 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S.97-102.

229. **ATƏT-in Lissabon zirvə** görüşündə nitq. *2 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 /

bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 89-93.

230. ATƏT-in Lissabon Zirvə Görüşündən vətənə qayıdarkən təyyarədə respublika jurnalistlərinə müsahibə. *5 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998.- S. 111-116.

231. ATƏT-in Lissabon Zirvə görüşünün yekun iclasında nitq. *3 dekabr 1996-cı il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr,1996-may, 1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S.94-96.

232. ATƏT-in Lissabon Zirvə toplantısının yekunları ilə əlaqədar respublika ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdə nitq *6 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr,1996-may,1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S.117-154.

233. ATƏT-in Minsk qrupunun nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *14 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxış-

lar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral,2000 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2008. – S. 5-20.

234. **Avropa Şurasının Baş** katibi Daniel Tarşis ilə görüşdə söhbətdən. *9 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyab, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 283-285.

235. **Avropa Şurasının üzvü** olan ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının zirvə görüşündə nitq. *11 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyab, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 311-315.

236. **Azərbaycan jurnalistlərinə müsahibə**. *1 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 77-84.

237. **Azərbaycan prezidentinin şərəfinə** Fransanın Xarici İşlər Naziri Erve de Şarettin təşkil etdiyi rəsmi qəbulda nitq. *14 yanvar 1997-ci il* //

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 288-292.

238. Azərbaycan Prezidentinin və Türkiyə Cümhuriyyətinin Prezidenti Süleyman Dəmirəlin Azərbaycan İctimaiyyəti ilə görüşündə nitq. *10 may 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 304-309.

239. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin BMT-nin baş katibi Butros Butros-Qalinin Azərbaycan səfərinə həsr olunmuştəntənəli iclasında çıxış. *31 oktyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 447-451.

240. Azərbaycan Respublikası Milli Məclisinin növbəti iclasında Ermənistan–Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həll olunması prosesinə aid məsələnin müzakirəsində nitq. *23 fevral 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər,

bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 362-397.

241. **Azərbaycan Respublikası Prezidentinin** səlahiyyətlərini həyata keçirən Azərbaycan Respublikası Ali Sovetinin sədri Heydər Əliyevin və ATƏM-in Dağlıq Qarabağa dair Minsk Konfransının sədri Mario Raffaellinin birgə mətbuat konfransında bəyanatı. *14 iyul 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. - S. 32-42.

242. **Azərbaycan və Ermənistan Prezidentlərinin** görüşündə Ermənistan–Azərbaycan münaqişəsinin aradan qaldırılmasına dair müzakirə və danışıqların yekunu barədə məlumatın mətbuat üçün birgə bəyanatın mətninin elan edilməsi. *10 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 305-306.

243. **Azərbaycan və Polşa arasında** əməkdaşlığın müxtəlif sahələrini əhatə edən sənədlərin imzalanma mərasimindən sonra Polşa və Azər-

baycan prezidentlərinin bəyanatları və birgə mətbuat konfransı. *26 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyab, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 31-40.

244. Azərbaycana rəsmi səfərə gəlmiş NATO-nun baş katibi Xavyer Solana ilə görüşdə çıxış. *13 fevral 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996-may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 403-404.

245. Azərbaycanda qaçqınların və məcburi köçkünlərin problemlərinə həsr olunmuş beynəlxalq konfransda nitq. *16 oktyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 407-412.

246. Azərbaycan–Gürcüstan sənədlərinin imzalanması mərasimindən sonra birgə bəyanat və mətbuat konfransı. *22 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart,

2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. - S. 27-38.

247. Bakıda akkreditə olunmuş diplomatik korpusun üzvləri – xarici ölkələrin respublikamızdakı səfirləri və müvəqqəti işlər vəkilləri, beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri ilə görüşdə çıxış. *9 may 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 275-279.

248. Bakının 6-ci mikrorayonunda şəhid ailələri və Qarabağ müharibəsi əlilləri üçün inşa edilmiş yaşayış binasının istifadəyə verilməsi münasibətilə keçirilmiş təntənəli mərasimdə nitq. *15 noyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 201-211.

249. Beynəlxalq humanitar təşkilatların rəhbərləri ilə görüşdə söhbətdən. *29 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 99-101.

250. Biləsuvar rayonunda məskunlaşmış qaçqınlar və məcburi köçkünlərlə görüşdə çıxış. *19 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 311-320.

251. Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri jurnalistinə müsahibə. *3 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S.110.

252. Birləşmiş Krallığın Müdafiə İşləri üzrə Dövlət katibi Corc Robertson ilə görüşdəki söhbətdən. *21 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 360-362.

253. BMT Baş Məclisinin 49-cu sessiyasında çıxış. *29 sentyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 /

bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 306-314.

254. **BMT Təhlükəsizlik Şurasının** sədrinə surəti: BMT-nin baş katibinə. *18 avqust 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 89-100.

255. **BMT Təhlükəsizlik Şurasının** sədrinə surəti: BMT-nin Baş katibinə. *26 iyul 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 44-45.

256. **BMT Təhlükəsizlik Şurasının** üzvü olan dövlətlərin daimi nümayəndələri ilə görüşdə nitq. *28 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S.48-60.

257. **BMT-də akkreditə olunmuş** xarici jurnalistlər üçün mətbuat konfransında bəyanat. *28 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərman-

lar. K. 11: iyul,1997 – avqust, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 40-47.

258. BMT-nin Baş Katibi Butros Butros-Qalinin şərəfinə verilən ziyafətdə çıxış. *30 oktyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 445-446.

259. BMT-nin baş katibi Kofi Annan ilə görüşdəki söhbətdən. *11 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 382-384.

260. BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarı xanım Sadako Oqata ilə görüşdə söhbət. *9 sentyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 340-349.

261. BMT-nin Qaçqınlar üzrə Ali Komissarı xanım Sadako Oqata ilə görüşdəki söhbət. *29 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbə-

didir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 364.

262. Bolqarıstan prezidenti Petr Stoyanovun Bakıya rəsmi səfərə gəlişindən əvvəl Binə Hava Limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *2 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 293-298.

263. Cenevrədən Bakıya qayıdarkən Binə Hava Limanında Azərbaycan televiziyası müxbirinin sualına cavab. *23 avqust 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 204-205.

264. Danimarka televiziyasi müxbirinə müsahibə. *3 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 106-107.

265. Erməni millətçilərinin apardığı etnik təmizləmə nəticəsində Ermənistan ərazisindəki öz tarixi torpaqlarından didərgin salınmış azərbaycanlıların məskunlaşması problemlərinin həlli haqqında. *22 avqust 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 390-396.

266. Ermənistan Prezidenti ilə danışıqlar başa çatdıqdan sonra Azərbaycan prezidentinin bəyanatı. *22 avqust 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 201-203.

267. Ermənistan Prezidenti ilə görüşdən sonra Türkiyənin "Sabah" qəzeti müxbirinin Ermənistan–Azərbaycan münaqişəsinin həlli barədə sualına cavab. *10 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyab, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 304.

268. Ermənistan Respublikasının Prezidenti Robert Koçaryan ilə təkbətək görüşdəki söhbət-

dən. *24 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 276-277.

269. **Ermənistan Respublikasının Prezidenti** Robert Koçaryanla görüşü. *11 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 176-179.

270. **Ermənistan–Azərbaycan münaqişəsinin** sülh yolu ilə həlli məsələlərini Ermənistan Prezidenti Robert Koçaryanla müzakirə etmək üçün İsveçrənin Cenevrə şəhərinə yola düşməzdən əvvəl Binə Hava Limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *21 avqust 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 199-200.

271. **Füzuli, Cəbrayıl və Qubadlı** rayonlarının işğalının üçüncü ildönümü ilə əlaqədar həmin bölgələrin ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdə giriş sözü. *7 sentyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar,

nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 271-285.

272. **Fransa Prezidenti Jak** Şirakın, Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin, Ermənistan Prezidenti Robert Köçəryanın üçtərəfli görüşündən sonra keçirilmiş birgə brifinq. *5 mart 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 33: mart, 2001 – aprel, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 2011.- S. 40-43.

273. **Gürcüstan parlamentinin deputatları** ilə görüşdə nitq. *23 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 59-71.

274. **MDB ölkələri dövlət** başçılarının növbəti Zirvə görüşündə iştirak etmək üçün Moskvaya yola düşməzdən əvvəl Binə Hava Limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *28 aprel 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 239-240.

275. **Xocalı Soyqırımının ildönümü** ilə əlaqədar Azərbaycan xalqına müraciət. *24 fevral 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 398-399.

276. **İslam Konfransı təşkilatının** üzvü olan ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının Kasablanka Zirvə Toplantısında çıxış. *13 dekabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 19-23.

277. **İstanbul şəhərinin Atatürk** adına hava limanının şərəf salonunda jurnalistlərin suallarına cavab. *31 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 396-399.

278. **İstanbul Zirvə görüşü** başa çatdıqdan sonra Bakıya qayıdarkən təyyarədə jurnalistlərlə görüşdə söhbət. *20 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitq-

lər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 173-182.

279. **İstanbulun Atatürk adına** hava limanının Şərəf salonunda Türkiyə Cümhuriyyətinə səfərinin yekunları barədə jurnalistlər qarşısında bəyanat. *31 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 158-161.

280. **İsvesrəyə işgüzar səfərini** başa çatdıraraq Bakıya qayıdarkən Binə Hava Limanında jurnalistlərə bəyanat. *17 iyul 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr,1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 33.

281. **Kəlbəcər rayonunun Ermənistan** silahlı qüvvələri tərəfindən işğalının 4-cü ildönümü ilə əlaqədar Nərimanov rayonundaki yataqxanada məskunlaşmış kəlbəcər qaçqınları ilə görüşdə nitq. *2 aprel 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – de-

kabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 110-125.

282. Kəlbəcərin Ermənistan silahlı qüvvələri tərəfindən işğalının 3-cü ildönümü ilə əlaqədar rayon sakinlərinin nümayəndələri ilə görüşdə giriş sözü. *1 aprel 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 40-41.

283. Qaçqınlar haqqında qanunvericilik, insan hüquqları və miqrasiya məsələlərinə dair Bakıda keçirilən beynəlxalq konfransda çıxış. *14 noyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 502-510.

284. Qaçqınlar və köçkünlər üçün hazırlanmış evlərə və müxtəlif təyinatlı obyektlərə baxdıqdan sonra söhbət. *6 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr,1998-dekabr,1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 333-340.

***Qaçqınların və məcburi köçkünlərin** vəziyyətinə həsr olunmuş "İnkişaf problemləri və strateji problemlər" mövzusunda beynəlxalq konfransda nitq. *18 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 219-238.

***Qarabağ müharibəsi əlilləri** və şəhid ailələri üçün tikilmiş mənzillərin istifadəyə verilməsi mərasimində nitq. *30 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 82-92.

285. **Qaradağ rayonunda qaçqınlar** və məcburi köçkünlər üçün tikilmiş fərdi yaşayış evləri kompleksinin – "Ümid" qəsəbəsinin istifadəyə verilməsi mərasimində nitq. *29 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral,2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 123-131.

286. **Qazaxıstan Prezidenti Nursultan** Nazarbayevin H.Rəsulbəyov adına Rabitə Kollecinin yataqxanasında müvəqqəti məskunlaşmış qaç-

qınlarla görüşündə çıxış. *16 sentyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. - S. 328-330.

287. **Qırğızıstan Prezidenti Əsgər** Akayevin M. Ə. Rəsulzadə adına BDU-nun tələbə şəhərciyində müvəqqəti yerləşdirilmiş qaçqınlarla görüşündə çıxış. *23 aprel 1997-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 215-218.

288. **Qurban bayramı münasibətilə** "Qızılqum" sanatoriyasında müvəqqəti yerləşmiş Şuşa, Xocalı, Laçın, Ağdam qaçqınları ilə görüşdə çıxış. *28 aprel 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 212-219.

289. **Lissabona gedərkən yolüstü** İstanbulda – Atatürk Hava Lmanında jurnalistlərə bəyanat. *30 noyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər,

fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. S.88.

290. Londondan Bakıya qayıdarkən Binə Hava Limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *28 fevral 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 191-201.

291. MDB ölkələri dövlət başçılarının növbəti zirvə görüşündə MDB dövlət başçıları şurasının iclasında Ermənistan Silahlı qüvvələrinin Azərbaycan ərazisində genişmiqyaslı hücumları ilə əlaqədar bəyanatı. *15 aprel 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 523-526.

292. MDB dövlət başçıları şurasının iclasında bəyanat. *24 dekabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 297-299.

293. MDB dövlət başçıları şurasının Moskvada keçirilmiş iclasının yekunlarına dair mətbuat

konfransında Dağlıq Qarabağın statusu barədə suala cavab. *17 may 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 290.

294. **MDB Parlamentlərarası Assambleyası** Sosial siyasət və İnsan hüquqları daimi komissiyasının Bakıda keçirilən iclasının iştirakçıları ilə görüşdə söhbət və çıxış. *24 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 375-377.

295. **MDB-nin üzvü olan** dövlətlərin başçılarının iclasından sonra birgə mətbuat konfransında jurnalistlərin suallarına cavab. *29 mart 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çixişlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 96.

296. **Mərdəkandakı "Abşeron" sanatoriyasında** Novruz bayramı münasibətilə qaçqınlar və məcburi köçkünlər üçün keçirilən bayram şənliyində nitq. *20 mart 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitq-

lər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 59-72.

297. "Nərgiz TV"yə müsahibə. *29 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 384-388.

298. Polşa Prezidenti Aleksandr Kvasnevski ilə təkbətək görüşdə söhbətdən. *26 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 28-30.

299. Polşa Seyminin Marşalı (sədri) Yuzef Zix ilə görüşdə söhbətdən. *27 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 57-59.

300. Portuqaliya televiziyası müxbirinə müsahibəsi. *3 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar,

müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 1998. – S. 103-105.

301. "Ria-Novosti" agentliyinin təşkil etdiyi mətbuat konfransında bəyanat. *4 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 301-329.

302. Rumıniya Prezidenti İon İliyesku ilə Bakıdakı 10 saylı texniki peşə məktəbinin yataqxanasında müvəqqəti məskunlaşmış Füzuli, Ağdam, Zəngilan, Xocalı sakinlərinin görüşündə çıxış. *28 mart 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 37-39.

303. Rusiyanın "Vesti" informasiya-televiziya proqramına müsahibə. *3 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 109.

304. Şəhid ailələri və Qarabağ müharibəsi əlilləri üçün tikilmiş yaşayış evinin istifadəyə verilməsi mərasimində nitq. *30 iyun 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 394-406.

305. Şuşa və Laçın rayonları sakinlərinin bir qrupu ilə görüşdə giriş sözü. *6 may 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 236.

306. Türkiyə jurnalistinə müsahibə. *3 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S.108.

307. Türkiyə Prezidenti Süleyman Dəmirəl ilə M.Ə.Rəsulzadə adına BDU-nun tələbə şəhərciyində müvəqqəti məskunlaşmış qaçqınların görüşündə çıxış. *8 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995

– mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. S. 141-142.

308. Türkiyə Respublikasının baş naziri Məsud Yılmazla Sabunçu rayonundakı 6 saylı texniki peşə məktəbinin yataqxanasında yaşayan Füzuli, Cəbrayıl, Zəngilan qaçqınlarının görüşündə çıxış. *15 aprel 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 131-133.

309. Türkiyəyə işgüzar səfərin yekunları barədə Türkiyə və Azərbaycan prezidentlərinin birgə mətbuat konfransında bəyanatları. *14 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 276-285.

310. Türkmənistan Prezidenti Saparmurad Niyazov-Türkmənbaşı ilə Bakı Dəmir Yolu Nəqliyyatı texnikumunun yataqxanasında müvəqqəti məskunlaşan Füzuli, Zəngilan, Şuşa, Xocalı qaçqınlarının görüşündə çıxış. *18 mart 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5:

noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. - S. 469.

311. **Ukraynanın Yalta şəhərində** "Baltik-Qara dəniz əməkdaşlığı: XXI əsr Avropa inteqrasiyasına doğru ayırıcı xətlərsiz" mövzusunda beynəlxalq konfransda iştirak etmək üçün yola düşməzdən əvvəl Binə Hava Limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *9 sentyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr,1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 351-352.

312. **Ümumxalq hüzn günündə** öz doğmalarının məzarlarını ziyarət etmək üçün Şəhidlər Xiyabanına gəlmiş şəhid ailələrinin üzvləri ilə görüşdə çıxış. *20 yanvar 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 141-145.

313. **Yeni Azərbaycan Partiyasının** birinci qurultayında nitq: yekun nitqi. *20 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2008. – S. 41-80.

314. Zəngilan Rayonu ictimaiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdə giriş: yekun sözü. *29 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 209-224.

315. Zirvə görüşündə Ermənistan Respublikasının prezidenti Robert Koçaryanla görüşün yekunlarına əsasən imzaladıqları bəyanat. *28 aprel 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 243-244.

İQTİSADİYYAT

İQTİSADİYYAT

CSC

İqtisadiyyatı güclü olan dövlət hər şeyə qadirdir.

◆◆◆

Hər bir ölkədə demokratik inkişafı saxlamaq iqtisadiyyat və insanların rifahının tədricən yüksəldilməsi şəraitində həyata keçirmək mümkündür.

◆◆◆

Azərbaycan dövlətinin iqtisadi sahədə siyasəti iqtisadiyyatı bazar iqtisadiyyatı yolu ilə qurmaqdan və bu yol ilə Azərbaycan iqtisadiyyatını dünya iqtisadiyyatı ilə bağlamaqdan ibarətdir.

◆◆◆

Bazar iqtisadiyyatı, sərbəst iqtisadiyyat Azərbaycan iqtisadiyyatının bu günü və gələcəyini təşkil edir.

316. **ABŞ "Eksimbank"ının prezidenti** Ceyms Harmanla görüşdən sonra Azərbaycan Respublikası və Amerika Birləşmiş Ştatları hökumətləri arasında sərmayə qoyuluşunun qarşılıqlı qorunması və təşviqi haqqında müqavilənin imzalanması mərasimində çıxış. *31 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11: iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 189.

317. **ABŞ prezidentinin Xəzər** hövzəsinin Enerji Ehtiyatlarının İnkişafı üzrə xüsusi müşavir səfir

Stiven Mənn başda olmaqla ABŞ nümayəndə heyəti ilə görüş. *6 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 28-30.

318. ABŞ-ın "Con Vinq ənd Çarli Uilson" şirkətinin prezidentləri ilə görüşdə söhbətdən. *2 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11 : iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 269-271.

319. ABŞ-ın Maliyyə Naziri Robert Rubin ilə görüşdə söhbətdən. *31 iyul 1997-c il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11: iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 190-191.

320. ABŞ-ın ticarət naziri Uilyam Deyli ilə görüşdəki söhbətdən. *27 aprel 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 153-154.

321. ABŞ-ın Ticarət Nazirliyində Amerika işgüzar dairələrinin nümayəndələri ilə görüşdə çıxış. *31 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11 : iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 195-206.

*** Açıq Cəmiyyət İnstitutu** – Soros Fondunun Təsisçisi və İdarə Heyətinin sədri Corc Soros ilə görüş. 29 *may 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 48-52.

322. Almaniyanın "Döyçe Bank" idarə heyəti adından Azərbaycan prezidenti şərəfinə verilmiş ziyafətdə nitq. *3 iyul 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 63-66.

323. Almaniyanın "Mersedes-Bents" firmasının idarə heyəti adından Azərbaycan prezidentinin şərəfinə verilmiş ziyafətdə nitq. *4 iyul 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr,

məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 1998.- S. 67-68.

* **Altıncı Avrasiya İqtisadi** sammitinin iştirakçılarına. *30* sentyabr *2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 228-231.

324. Amerika Birləşmiş Ştatları Senatının Enerji və Təbii Sərvətlər Komitəsinin sədri Cef Binqəmənin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş. *26 mart 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul.R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 62-64.

325. Amerika Birləşmiş Ştatları Ticarət Nazirliyinin müşaviri, ABŞ prezidentinin MDB ölkələrində enerji məsələləri üzrə nümayəndəsi Yan Kalitskinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *18 noyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 66-67.

326. Amerika Birləşmiş Ştatları Ticarət Palatası İdarə Heyətinin üzvləri ilə görüşdə söhbət. *3 iyul 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 96-119.

327. Amerika Birləşmiş Ştatlarının energetika naziri Spenser Abraham və onun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *17 sentyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S.186-192.

328. Amerika Birləşmiş Ştatlarının Xəzər hövzəsinin enerji diplomatiyası üzrə səfiri Stiven Mənn ilə görüşdə söhbət. *16 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 2011.- S. 286-291.

329. Amerika maliyyə və bank qurumlarının rəhbərləri ilə görüşdə söhbətdən. *5 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11:

iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 382-383.

330. **Amerika–Avrasiya Sənaye-Ticarət** Palatasının sədri Yelena Teplitskaya ilə görüşdə söhbətdən. *4 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11: iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 371-372.

331. **Amerika–Azərbaycan Ticarət** Palatasında rəsmi qəbulda nitq. *26 aprel 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 131-140.

332. **Amerika–Azərbaycan Ticarət** Palatasının "Azərbaycan Avrasiyanın qapısı, strateji və iqtisadi alyanslar ölkəsidir" mövzusunda təşkil etdiyi beynəlxalq konfransda çıxış. *11 sentyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S.50-71.

333. **Amerika–Azərbaycan Ticarət** Palatasının Azərbaycan prezidentinin şərəfinə təşkil etdiyi rəs-

mi qəbulda çıxış. *30 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11 : iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 2003.- S. 175-182.

334. "AMOKO" Korporasiyasının Direktorlar Şurasının sədri Lourens Fuller ilə görüşdə söhbətdən. *4 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11 : iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 329-331.

335. Aşqabat zirvə görüşündə nitq. *13 may 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 442-445.

336. Avrasiya Dövlətləri beşinci İqtisadi Sammitinin iştirakçılarına. *24 sentyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 329-330.

337. Avropa Birliyi İqtisadi Komissiyasının sədri Jak Santer ilə görüşdə söhbətdən. *10 oktyabr*

1997-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.12 : avqust, 1997 – oktyab, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 297-299.

338. **Avropa Komissiyasının sədri** zati-aliləri cənab Romano Prodiyə. *7 may 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 2007.- S.172.

339. **Avropa Şurasının üzvü** olan ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının zirvə görüşündə nitq. *11 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 311-315.

340. **Avropa Yenidənqurma və İnkişaf** Bankı ilə Azərbaycan Respublikasının Beynəlxalq Bankı arasında Beynəlxalq Bank-Kredit Xətti açılması haqqında sazişin imzalanması mərasimində çıxış. *21 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.16: iyun, 1998 – iyul,

1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S.329-331.

341. Avropa Yenidənqurma və İnkişaf Bankının prezidenti Çarlz Frank ilə görüşdəki söhbətdən. *21 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.16 : iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 357-359.

342. Avstriya İqtisadiyyat Palatasında ölkənin xarici siyasət və beynəlxalq əlaqələr cəmiyyətinin üzvləri ilə görüşdə nitq. *4 iyul 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 28-51.

343. Avstriya Respublikasının İqtisadiyyat Palatasında bu ölkənin işgüzar dairələrinin nümayəndələri ilə görüşdə söhbət. *5 iyul 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 72-74.

344. Azərbaycan Beynəlxalq Bankının Moskvada Törəmə Bankının açılışı mərasimində çıxış.

26 yanvar 2002-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 37: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 307-308.

* **Azərbaycan Həmkarlar İttifaqları** konfederasiyasının II qurultayına // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 355-357.

345. Azərbaycan xalqına Yeni il təbriki. *31 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 46-52.

***Azərbaycan Mərkəzi Kooperativlər** İttifaqının XX Qurultayına. *23 avqust 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S.193-194.

346. Azərbaycan Milli Bankının yeni inzibati binasının açılışı mərasimində nitq. *6 oktyabr 1998-ci*

il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S.438-453.

347. Azərbaycan Prezidentinin şərəfinə Amerika–Avropa–Asiya Ticarət Palatası və "MİD-Amerika Komitəsi" adından rəsmi qəbulda nitq. *4 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11: iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S.332-350.

348. Azərbaycan Prezidentinin şərəfinə "Motorola" Şirkətinin təşkil etdiyi ziyafətdə çıxış. *4 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11: iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 369-370.

349. Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti (ARDNŞ) ilə ABŞ-ın "Monkrift oyl", "Eksson" və "Mobil" şirkətləri arasında üç neft müqaviləsinin və Azərbaycan Respublikası ilə ABŞ-ın Ticarət və İnkişaf Agentliyi arasında Bakıda ürək-damar xəstəliklərinin müalicəsi üzrə Maykl Debeyki və Heydər Əliyev adına mərkəzin tikintisinin texniki-iqtisadi əsasla-

rının hazırlanması barədə müqavilənin imzalanması mərasimində nitq. *27 aprel 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S.141-152.

350. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin ölkənin iqtisadi və sosial inkişafının yekunlarına həsr olunmuş geniş iclasında giriş nitqi; yekun nitqi. *6 noyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006.- S. 169-207.

351. Azərbaycan Respublikası Nazirlər Kabinetinin Respublikada sosial-iqtisadi sahənin inkişafına həsr olunmuş geniş iclasında giriş sözü. *18-19 iyul 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998.- S. 110-157.

352. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin şərəfinə Yaponiyanın "İtoçu" şirkətinin təşkil etdiyi rəsmi qəbulda nitq. *24 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:

çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 327-329.

353. **Azərbaycan Respublikası səfirliyinin** yeni binasının təntənəli açılışı mərasimində çıxış. *29 noyabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 41-45.

354. **"Azərbaycan Respublikasında insan** inkişafına dair hesabat" kitabının təqdimat mərasimində çıxış. *2 iyun 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 381-395.

355. **Azərbaycan Respublikasının Prezidenti** Heydər Əliyevin Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının onilliyi ilə əlaqədar bu təşkilatın üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının zirvə görüşündə iştirak etmək üçün Türkiyənin İstanbul şəhərinə yola düşməzdən əvvəl Binə Hava Limanında kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinə verdiyi qısa müsahibə. *24 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev.

Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 202-204.

356. Azərbaycan Sahibkarlar Assosiasiyası konfransının iştirakçılarına. *2 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 239-240.

357. Azərbaycan və Rumıniya prezidentlərinin hər iki ölkənin işgüzar dairələrinin nümayəndələri ilə görüşdə çıxış. *27 mart 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 22-24.

358. Azərbaycan–Amerika Ticarət Palatasının və "Hyüston Əməkdaşlıq Cəmiyyəti" adından Azərbaycan prezidentinin şərəfinə təşkil edilmiş rəsmi qəbulda çıxış. *2 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11: iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 279-291.

359. Azərbaycan–Amerika Ticarət Palatasının və Beynəlxalq Anlaşma Təşkilatı işgüzar şurasının üzvləri ilə görüşdə çıxış. *29 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11: iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 78-85.

360. Azərbaycanda iqtisadi islahatların gedişinə, eyni zamanda kənd təsərrüfatında cari işlərin vəziyyətinin müzakirəsinə həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü; yekun nitqi. *16 aprel 1997-ci il*. // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 163-183.

361. Azərbaycanda 1997-ci ilin birinci yarısında sosial-iqtisadi inkişafın yekunları, aqrar islahatı və özəlləşdirmənin gedişi, təbii fəlakətin nəticələrinin aradan qaldırılması məsələlərinə həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü. *19 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. S. 379-414.

362. Azərbaycanda Amerika Ticarət Palatasının açılışı mərasimində çıxış. *13 dekabr 1996-cı*

il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S.162-166.

363. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən sahibkarlarla görüşdə giriş sözü. *16 avqust 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 218-237.

364. Azərbaycanda ikinci beynəlxalq ticarət sərgisinin açılışı mərasimində çıxış. *3 sentyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 268-270.

365. "Azərbaycanda İnvestisiya İmkanları" beynəlxalq konfransında yekun nitqi. *30 noyabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 49.

366. "Azərbaycanda İnvestisiya İmkanları" beynəlxalq konfransında iştirak edən işgüzar dairələ-

rin nümayəndələri ilə görüşdə çıxış. *30 noyabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 33-40.

367. "Azərbaycanda İnvestisiya İmkanları" beynəlxalq konfransında iştirak edən işgüzar dairələrin nümayəndələri ilə görüşdə çıxış. *30 noyabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 59-64.

368. "Azərbaycanda İnvestisiya İmkanları" beynəlxalq konfransının açılış mərasimində çıxış. *29 noyabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 21-32.

369. "Azərbaycanda investisiya qoyuluşu imkanları" mövzusunda beynəlxalq konfransın iştirakçılarına. *22 aprel 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 –

dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 193.

370. **Azərbaycanın energetika sistemində** baş vermiş qəza ilə əlaqədar keçirilmiş müşavirədə çıxış. *15 iyul 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 398-409.

371. **"Azərbaycan-Türkiyə İqtisadi** Əməkdaşlığının perspektivləri" mövzusuna həsr olunmuş konfransın açılışında nitq. *30 may 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 352-364.

372. **Azərbaycan-Türkiyə Müştərək** Müəssisəsinin – Çaypaketləmə fabrikinin açılışı mərasimində çıxış. *28 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 202-207.

373. **"Azərelektromaş" Elm-İstehsalat** Birliyinin Nəsrulla Nəsrullayev adına Bakı Elektrik Maşınqayırma zavodunun 50 illik yubileyinə həsr

olunmuş mərasimdə nitq. *16 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 337-351.

374. "Azərqızıl" Dövlət Şirkəti ilə Amerikanin "R. V. İnvestment Qrup Servisis LLS" şirkəti arasında sazişin imzalanması mərasimində çıxış. *20 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 11-19.

375. "Azərneftyağ" İstehsalat Birliyində nəhəng Bitum qurğusunun istifadəyə verilməsinə həsr olunmuş mərasimdə nitq. *3 noyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 372-385.

376. "Azərsun" şirkətinə mənsub "Kaspian Şopinq" ticarət mərkəzinin açılışı mərasimində çıxış. *29 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fev-

ral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 28.

377. **"Azərsun" şirkətinin "Kaspian** investment bankı"nın ("Sibank") yeni ofisinin açılışı mərasimində "Kanal-6" televiziyası müxbirinə müsahibə. *29 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 26-27.

* **"Azərsutikinti" Dövlət Konserninin** kollektivinə. *29 fevral 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 375.

378. **Bakı Beynəlxalq Hava Limanı** layihəsinin təqdimetmə mərasimində çıxış. *19 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 363-364.

379. **Bakı Beynəlxalq Hava** limanının aerovağzal kompleksində tikintinin gedişi ilə tanış olduqdan sonra toplaşanlar qarşısında çıxış. *6 mart*

1999-cu il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 249-252.

380. Bakı Kondisioner Zavodunda paytaxtın sənaye müəssisələri əmək kollektivləri nümayəndələrinin mitinqində çıxış. *28 sentyabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 184-189.

381. Bakı Metropoliteninin 35 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitq. *6 noyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 217-229.

382. Bakı Məişət Kondisionerləri zavodunun 20 illik yubileyi münasibətilə təntənəli mitinqdə çıxış. *25 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 209-218.

383. **"Bakı Polad İstehsalı"** Şirkəti tərəfindən yaradılmış Bakı Poladtökmə zavodunun açılış mərasimində nitq. *23 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.36-48.

384. **Bakı şəhəri yaxınlığında**, Abşeron rayonu ərazisində "Kaspian Fiş" müəssisəsinin açılışı mərasimində nitq. *10 fevral 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. - B.: Azərnəşr, 2010. – S. 285-296.

385. **Bakı Tütün Fabrikinin** açılışı mərasimində nitq. *1 fevral 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S.390-400.

386. **Bakıda "İmproşop" ticarət** mərkəzinin açılışı mərasimində çıxış. *14 sentyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 302-311.

387. **Bakıda "Sahibkarlığın strategiyası** və iqtisadiyyatın yenidən qurulması" mövzusunda beynəlxalq konfransın açılışı mərasimində nitq. *13 sentyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 210-214.

388. **Bakıda "Kaspian-Amerikan telekom"** (Katel) Azərbaycan-Amerika birgə müəssisəsinin açılışı mərasimində çıxış. *14 aprel 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S.7-9.

389. **Bakıda Beynəlxalq Bankın** yeni binasının açılışı mərasimində çıxış. *19 mart 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 483-490.

390. **Bakıda Beynəlxalq Valyuta** Fondunun sərəncamçı direktoru Mişel Kamdessü ilə danışıqlar başa çatdıqdan sonra birgə mətbuat konfransında çıxış. *12 mart 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitq-

lər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 452-455.

391. Bakıda Britaniya Şərq Bankı filialının rəsmi açılışı mərasimində nitqi. *15 avqust 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 208-210.

392. Bakıda yeni Sellülyar Rabitə Sisteminin təntənəli açılışı mərasimində nitq. *15 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 181-184.

393. "Bakı-Kastel" Xırdalan Pivə zavodunun tam istifadəyə verilməsi mərasimində nitq. *16 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 184-193.

394. Bakının gənclər meydanında, Qoşa Qala qapısı önündə Novruz bayramı şənliyində çıxış.

21 mart 1999-cu il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 337-342.

395. BAM-ın 25 illiyinin keçirilməsi üzrə təşkilat komitəsinə. *7 iyul 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 2007.– S.432-433.

396. Beynəlxalq Atom Enerjisi Agentliyinin Baş direktoru Məhəmməd Əl-Baradeyi ilə görüşdə söhbət. *23 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 370-373.

397. Beynəlxalq Gənc Prezidentlər Təşkilatının nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *2 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.22 : sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 97-107.

*** Beynəlxalq Maliyyə Korporasiyasının** rəhbəri Piter Uoyke ilə görüş. *25 fevral 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 44: fevral, 2003 – may, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2013. – S. 84-85.

398. Beynəlxalq Valyuta Fondunun (BVF) ikinci Avropa Departamentinin direktoru Con Odlinq-Sminin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş. *17 iyul 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 29-33.

399. Beynəlxalq Valyuta Fondunun (BVF) Azərbaycan üzrə missiyasının rəhbəri Devid Ouen ilə görüşdə söhbət. *4 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 317-324.

400. Beynəlxalq Valyuta Fondunun Azərbaycan üzrə missiyasının rəhbəri Devid Ouenin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *31 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəya-

natlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 384-389.

401. Beynəlxalq Valyuta Fondunun icraçı direktoru cənab H.Köhlerə. *27 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 94.

402. Beynəlxalq Valyuta Fondunun II Avropa Departamentinin direktoru Con Odunq-Smi başda olmaqla bu maliyyə qurumunun nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *1 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 62-64.

403. Beynəlxalq Valyuta Fondunun nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *30 yanvar 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 216-221.

404. Beynəlxalq Valyuta Fondunun şöbə müdirinin müavini Con Uykman-Linn və onu müşayiət

edən nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *17 dekabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.149-151.

405. Bir nömrəli Bakı İstilik-Elektrik Mərkəzinin (İEM) birinci növbəsinin istifadəyə verilməsinə həsr edilmiş mərasimdə nitq. *19 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S.224-230.

406. BMT-nin Sənaye İnkişafı Təşkilatının – YUNİDO-nun Baş direktorunun müavini Nilmadxabon Moxanti ilə görüşdə söhbət. *5 iyul 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 65-67.

407. BMT-nin Sənaye İnkişafı Təşkilatının – YUNIDO-nun Baş direktoru Karlos Maqarinos ilə görüşdəki söhbətdən. *5 iyul 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktub-

lar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 93-94.

408. "Boinq" Korporasiyasının vitse-prezidenti Robert Spitzer ilə görüşdə söhbət. *10 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 169-173.

409. Böyük Britaniya sənayeçiləri konfederasiyasında çıxış. *22 fevral 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 416-419.

410. Böyük Britaniyanın Energetika və Sənaye naziri Brayan Uilsonun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş. *5 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 22-23.

411. Böyük Britaniyanın Ticarət və Sənaye üzrə Dövlət katibi xanım Marqarett Bekett ilə görüş-

dəki söhbətdən. *21 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 365-368.

412. Böyük İpək Yolu üzərində yerləşən ölkələrin regional əməkdaşlığın zirvə görüşündə çıxış. *8 sentyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 36-40.

413. Çikaqo Əmtəə-Xammal Birjasında toplaşanlar qarşısında çıxış. *5 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11: iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 379-381.

414. Davos İqtisadi Forumunda "Qafqazın və Mərkəzi Asiyanın perspektivləri: İpək Yolu və ya böyük oyun" mövzusunda keçirilmiş sessiyada çıxış. Sessiya iştirakçılarının suallarına cavab. *28 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 –

fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 329-335.

415. Dəmir Yolları Əməkdaşlıq Təşkilatı Nazirlər Müşavirəsinin XXIX sessiyasının iştirakçılarına. *6 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 284-285.

416. Dövlət nəzarəti sisteminin təkmilləşdirilməsi və sahibkarlığın inkişafi sahəsində süni maneələrin aradan qaldırılması haqqında. *7 yanvar 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 9-13.

417. Dünya Bankının Avropa və Orta Asiya regionu üzrə vitse-prezidenti Yohannes Linnin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *14 iyul 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 233-235.

418. Dünya Bankının Azərbaycan, Ermənistan və Gürcüstan üzrə direktoru xanım Cudi Okon-

nor ilə görüşdə söhbət. *18 yanvar 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 111-120.

419. Dünya Bankının Azərbaycan, Ermənistan və Gürcüstan üzrə direktoru xanım Cudi Okonnor və Dünya Bankının ölkəmizdəki daimi nümayəndəsi Tevfik Yapraq ilə görüşdə söhbət. *4 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 280-283.

420. Dünya Bankının Azərbaycan, Gürcüstan və Ermənistan üzrə direktoru Cudi Okonnor ilə görüşdə söhbət. *8 iyul 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 132-139.

421. Dünya Bankının Cənubi Qafqaz üzrə direktoru xanım Cudi Okonnor ilə görüş. *8 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərman-

lar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul. R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.247-251.

422. Dünya Bankının prezidenti Ceym Vulfenson və xanımı Eleyn Vulfenson ilə görüşdən sonra onların şərəfinə verdiyi rəsmi ziyafətdə çıxış. *29 may 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 290-291.

423. Dünya Bankının prezidenti Ceyms Vulfinson ilə görüşdə söhbətdən. *31 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11: iyul,1997 – avqust, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 207-208.

424. Dünya İqtisadi Forumunun "Mərkəzi Asiyada sabitlik" mövzusuna həsr olunmuş iclasında çıxış. *1 fevral 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 353-356.

425. Dünya İqtisadi Forumunun açılış mərasimi. *31 yanvar 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstə-

qilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.350-352.

426. Dünya İqtisadi Forumunun prezidenti Klaus Şvab ilə görüşdəki söhbətdən. *27 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 327-328.

427. Dünya Turizm Təşkilatının (DTT) Baş katibi Françesko Franjialli ilə görüş. *11 sentyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 89-92.

428. "Ekonomiçeskaya jizn" qəzetinin müxbirinə müsahibə. *2 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 150-152.

429. "Enç-Eyç-Key" telekanalına müsahibə. *27 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz

əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 408-416.

430. Energetika sahəsində Amerika–Azərbaycan dövlətlərarası dialoqunun yaradılmasına dair sazişin və ABŞ-ın neft şirkətləri ilə ARDNŞ arasında dörd müqavilənin imzalanması mərasimində çıxış. *1 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11: iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 233-234.

431. "Enerji, ekologiya, iqtisadiyyat" ikinci beynəlxalq simpoziumun iştirakçılarına. *17 avqust 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 81.

432. Əlcəzair Xalq Demokratik respublikasının prezidenti zati-aliləri cənab Əbdüləziz Butufləkə. *7 may 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 173-174.

433. **"FMS" Şirkətinin vitse-prezidenti** Mak Klanq ilə görüşdə söhbətdən. *4 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 327.

434. **Avropa Yenidənqurma və** İnkişaf Bankının prezidenti Çarlz Frank ilə görüşdəki söhbətdən. *21 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 357-359.

435. **Fransa–Azərbaycan Ticarət** Palatasının rəhbərləri ilə görüş. *24 yanvar 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 162-163.

436. **Fransa Milli Məclisində** Azərbaycan prezidentinin şərəfinə təşkil edilmiş rəsmi qəbulda nitq. *14 yanvar 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 286-287.

437. Fransa Ticarət-Sənaye Palatasında keçirilən görüşdə çıxış. *14 yanvar 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 258-267.

438. Fransa-Azərbaycan Ticarət–Sənaye Palatasının açılışı mərasimində çıxış. *14 yanvar 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 283-285.

439. Fransanın "Kastel" qrupunun yüksək səlahiyyətli nümayəndəsi Jan-Pol Lanfranki ilə görüşdə söhbət. *19 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 249-252.

440. Gəncə "Büllur" zavodunun kollektivi qarşısında nitq. *23 may 2000-ci il* // Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 293-297.

441. Gəncə "Cihaz" İstehsalat Birliyinin istehsal prosesi ilə tanışlıqda söhbət. *24 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 348-355.

442. Gəncə Gil-Torpaq İstehsalat Birliyində nitq. *24 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 93-297.

443. Yaponiya İxrac-İdxal Bankının prezidenti Yasuda Xiroşi ilə görüşdəki söhbətdən. *24 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 336-337.

444. GUÖAM-ın üzvü olan ölkələrin və bir sıra digər dövlətlərin Ticarət və Sənaye Palatalarının rəhbərləri ilə görüşdə söhbət. *4 may 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 2011.- S.14-27.

445. Xarici dövlətlərin Azərbaycandakı səfirliklərinin, beynəlxalq təşkilatların nümayəndəliklərinin və şirkətlərin rəhbərləri ilə rəsmi görüşdə nitq. *30 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998.- S. 225-226.

446. Xarici sahibkarlarla görüşdə nitq. *14 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul. R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 264-281.

447. İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatı Nazirlər Şurasının doqquzuncu görüşünün iştirakçılarına. *21 may 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 235-236.

448. İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (EKO) Baş katibi Əbdülrəhim Qəvahi ilə görüşdə söhbət. *17 fevral 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart,

2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 329-334.

449. İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (EKO) üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının dördüncü zirvə toplantısında çıxış. *14 may 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 279-282.

450. İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (EKO) üzvü olan ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının VI zirvə görüşündə iştirak etmək üçün İran İslam Respublikasına yola düşməzdən əvvəl Binə Hava Limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *9 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 70-75.

451. İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (EKO) üzvü olan ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının VI zirvə görüşündə nitq. *10 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 91-97.

452. İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının zirvə görüşündə iştirak etmək üçün Türkiyənin İstanbul şəhərinə işgüzar səfərə yola düşməzdən əvvəl Binə Beynəlxalq Hava Limanında kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinə verdiyi müsahibə. *13 oktyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002–noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 41-43.

453. İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının (İƏT; EKO) üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının növbədənkənar Aşqabat zirvə görüşünə yola düşməzdən əvvəl Binə Hava Limanında jurnalistlərə müsahibə. *13 may 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 439-441.

454. İran İslam Respublikasının Azərbaycanda VIII sərgisinin açılış mərasimində nitq. *29 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 37-50.

455. İran İslam Respublikasının Energetika naziri Həbibullah Bitərəfin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *28 mart 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 33: mart, 2001 – aprel, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 278-286.

456. İran İslam Respublikasının Kooperasiya naziri Əli Sufinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş. *31 oktyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 204-206.

457. İranın Kooperasiya naziri, İqtisadi, Ticarət və Mədəni əlaqələr üzrə İran–Azərbaycan dövlətlərarası müştərək komissiyasının həmsədri Morteza Hacı ilə görüşdə söhbət. *9 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 76-77.

458. İranın Kooperasiya naziri, İran ilə Azərbaycan arasında iqtisadi, ticarət və humanitar sahələrdə əməkdaşlıq üzrə müştərək komissiyanın həmsədri Əli Sufi ilə görüş. *19 may 2002-ci il* //

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 337-339.

459. İslam İnkişaf Bankının Beynəlxalq İnvestisiya Konfransında nitq. *21 sentyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 357-366.

460. İstanbulda İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının 2-ci görüşünün iştirakçılarına. *5 iyul 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 18.

461. İsveçrə Konfederasiyasının prezidenti Adolf Oqi ilə görüşdəki söhbətdən. *28 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 336-337.

462. İtaliya Xarici Ticarət Əlaqələri Nazirliyinin Azərbaycan Prezidentinin şərəfinə təşkil et-

diyi rəsmi qəbulda çıxış. *25 sentyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 206-209.

463. **İtaliyanın "Eni" korporasiyasının** direktorlar şurasının sədri Ulyelmo Moskota ilə görüşdə söhbətdən. *26 sentyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 229-230.

464. **İtaliyanın "Sole 24 Ope"** gündəlik iqtisadiyyat qəzetinə müsahibə. *26 sentyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 210-219.

465. **İtaliyanın Energetika, Sənaye** və İstehsal nazirinin müavini Mario Valduççi ilə görüş. *4 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 20-21.

* **"İTERA" Beynəlxalq şirkətlər** qrupunun prezidenti İqor Makarov başda olmaqla nümayəndə heyəti ilə görüş. Prezident sarayı. *28 dekabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 241-242.

466. Kanadanın "Alberta Enerji" şirkətinin sədri Don Steysi və onun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *27 iyul 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 277-281.

467. "Kastel" şirkətinin prezidenti Pyer Kastel başda olmaqla bu şirkətin nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *27 fevral 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 412-416.

468. "Katerpillar" şirkətinin rəhbərləri ilə görüşdə söhbətdən və çıxış. *5 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11: iyul,

1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 373-378.

469. **"Katerpillar" və "Motorola" şirkətlərinin** rəhbərləri ilə görüşdə söhbətdən. *4 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 328.

470. **Kioto Profektura və bələdiyyə** idarəsi, şəhərin ticarət-sənaye palatası adından Azərbaycan prezidentinin şərəfinə təşkil edilmiş rəsmi qəbulda nitq. *27 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 459-461.

471. **Kiotodakı Nişicin – Ori-Kalkan** toxuculuq-sənaye mərkəzindəki söhbətdən. *28 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 466-467.

472. **"Konoko" şirkətinin prezidenti** Arqu Dunxam ilə görüşdə söhbətdən. *2 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:

çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11: iyul, 1997 – avqust, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 278.

473. Kopenhagendə Sosial Tərəqqi Naminə Yüksək Səviyyədə Ümumdünya görüşündə çıxış. *12 mart 1995-ci il* // H.Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. S. 250-252.

474. Koreya Respublikasının "Samsunq elektroniks" şirkətinin MDB ölkələri və Baltikyanı ölkələr üzrə nümayəndəliyinin prezidenti Çjanq Çanq Dak başda olmaqla bu şirkətin nümayəndə heyəti ilə görüş. *5 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 26-27.

475. "Kredi Kommersial de Frans" Bankının rəhbərləri və işgüzar dairələrin nümayəndələri ilə görüşdə giriş sözü. *4 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 114-117.

476. **Qara Dəniz Hövzəsi** İqtisadi Əməkdaşlıq təşkilatının üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının zirvə toplantısında iştirak etmək üçün yola düşərkən Binə Hava Limanında jurnalistlərə müsahibə. *24 oktyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 457-458.

477. **Qara Dəniz Hövzəsi** İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının zirvə görüşündə nitq. *25 oktyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 459-462.

478. **Qara Dəniz Hövzəsi** ölkələri İqtisadi Əməkdaşlığı Parlament Məclisinin yeddinci sessiyası iştirakçılarının şərəfinə rəsmi ziyafətdə nitq. *11 iyun 1996-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 424-426.

479. **Qara Dəniz Hövzəsi** ölkələri İqtisadi Əməkdaşlığı Parlament Məclisinin yeddinci sessiya-

sında nitq. *12 iyun 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 427-437.

480. **Qara Dəniz İqtisadi** Əməkdaşlıq Təşkilatı Parlament Assambleyasının XVII plenar sessiyasının iştirakçılarına. *20 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. - S. 404-405.

481. **Qara Dəniz İqtisadi** Əməkdaşlıq Təşkilatının (QİƏT) Baş katibi Valeri Çeçelaşvili ilə görüşdə söhbət. *16 fevral 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010.- S. 321-328.

482. **Qara Dəniz İqtisadi** Əməkdaşlıq Təşkilatının üzvü olan ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının zirvə görüşündə nitq. *25 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 216-220.

483. Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının üzvü olan ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının 4-cü zirvə toplantısında çıxış. *5 iyun 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 435-438.

484. Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq təşkilatının zirvə görüşündə nitq. *17 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 141-142.

485. Qazaxıstan işgüzar dairələrinin nümayəndələri ilə görüşdə çıxış. *11 iyun 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 137-143.

486. Qətər Dövlətinin Nəqliyyat və Kommunikasiya naziri Şeyx Əhməd bin Nasir bin Fəlih əl-Təni başda olmaqla bu ölkənin nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *16 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel,

2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 193-197.

487. Yaponiyanın "Nissö İvai" şirkətinin prezidenti Husamiçe Masataki ilə görüşdəki söhbətdən. *26 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 371-372.

488. 1999-cu il üçün Dövlət Büdcəsi layihəsinin müzakirəsinə həsr olunmuş Respublika müşavirəsində giriş nitqi; yekun nitqi. *17 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 419-445.

489. "Metro" Beynəlxalq Assosiasiyasının üzvləri ilə görüş. *7 noyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 230-232.

490. "Motorola" Beynəlxalq Şəbəkələr Sisteminin rəhbərləri ilə görüşdə söhbətdən. *4 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:

çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11: iyul, 1997 – avqust, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 367-368.

491. Müstəqil Dövlətlər Birliyi ölkələrinin inşaat sahəsində əməkdaşlıq üzrə hökumətlərarası şurasının XIII toplantısına. *21 sentyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 85-86.

492. "Müsyo Brikolac Azəryanı market" ticarət mərkəzinin açılışı mərasimində nitq. *3 yanvar 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 53-62.

493. Naxçıvanda Ticarət-Tədris Mərkəzinin təntənəli açılışı mərasimində nitq. *10 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 173-175.

494. Nazirlər Kabinetinin Rəyasət Heyəti üzvlərinin, iqtisadiyyatın inkişafında mühüm rol

oynayan nazirliklərin başçılarının və prezidentin İcra Aparatı rəhbər işçilərinin iştirakı ilə 1996-cı ilin birinci yarısının iş yekunlarının təhlilinə həsr olunmuş iclasda çıxış. *28 iyun 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 493-501.

495. Norveçin iş adamları ilə görüşdə çıxış. *26 aprel 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 195-201.

*** Ölkəmizdə sosial-iqtisadi** vəziyyət və 2003-cü il prezident seçkilərinə hazırlıq barədə məsələlərin müzakirəsinə həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü; yekun nitqi. *31 may 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S.60-64.

496. Pekində Beynəlxalq Ticarətin İnkişafına Yardım Komitəsində çıxış. *9 mart 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun,

1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 466-469.

497. Polşa Ticarət Palatasında ölkənin işgüzar dairələrinin nümayəndələri ilə görüşdə nitq. *27 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyab, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 48-56.

498. Prezident Sarayında "Əhalinin Sosial Müdafiəsinin gücləndirilməsi və iqtisadiyyatın maliyyə vəziyyətinin sabitləşdirilməsi tədbirləri haqqında" 1994-cü il 15 iyun tarixli fərmanın yerinə yetirilməsi gedişinə həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü. *29 avqust 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 160-168.

499. Prezident Sarayında bank-maliyyə, tədiyyə sistemlərinin və idxal-ixrac əməliyyatlarının vəziyyətinə və onu yaxşılaşdırmaq sahəsində vəzifələrə həsr olunmuş ümumrespublika müşavirəsində çıxış. *19 noyabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun,

1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 257-265.

500. Prezident Sarayında əhalinin sosial müdafiəsini gücləndirmək və iqtisadiyyatın maliyyə vəziyyətinin sabitləşməsini təmin etmək tədbirlərinə həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü; yekun sözü. *20 may 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 568-575.

501. Prezident Sarayında geniş operativ müşavirədə giriş sözü; yekun sözü. *20 fevral 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 411-413.

502. Prezident Sarayında maliyyə sistemində və əhalinin taxıl məhsulları ilə təchizatında olan ciddi nöqsanların aradan qaldırılmasına həsr olunmuş müşavirədə çıxış. *8 dekabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 273-276.

503. Prezident Sarayında Respublika iqtisadiyyatının və həyatın digər sahələrinin cari məsələlərinə həsr olunmuş müşavirədə yekun sözü. *21 iyun 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 28-38.

504. Prezident Sarayında Respublika iqtisadiyyatının vəziyyətinə həsr olunmuş geniş müşavirədə giriş sözü; yekun sözü. *11 avqust 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 112-124.

505. Prezident Sarayında Respublikanın sosial-iqtisadi problemlərinə həsr olunmuş müşavirədə çıxış. *24 noyabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – 1 S. 266-272.

506. Yaponiya xarici ölkələrlə iqtisadi əməkdaşlıq fondunun prezidenti Akiro Nişiqaki ilə görüşdəki söhbətdən. *25 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məru-

zələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 341-342.

507. Respublikada özəlləşdirmənin həyata keçirilməsi məsələlərinə həsr olunmuş müşavirədə çıxış. *7 mart 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 231-245.

508. Rusiya Federasiyası Hesablama Palatasının sədri Sergey Stepaşin başda olmaqla Rusiya nümayəndə heyəti ilə görüş. *28 oktyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012.– S.161-164.

509. Rusiya Federasiyası Hökuməti sədrinin müavini, İqtisadi Əməkdaşlıq üzrə Hökumətlərarası Komissiyanın Rusiya tərəfdən sədri Viktor Xristenkonun başçılıq etdiyi Rusiya nümayəndə heyəti ilə görüş. *10 aprel 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul. R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.94-96.

510. Rusiya Federasiyasının Əmək və Sosial İnkişaf naziri Aleksandr Poçinokun başçılığı ilə nazirliyin nümayəndə heyəti ilə görüş // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 349-351.

511. Rusiya Federasiyasının Yollar naziri Gennadi Fadeyevin başçılığı ilə bu ölkənin nümayəndə heyəti ilə görüş. *22 oktyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 112-113.

512. Rusiyanın "İtera" Qaz şirkətinin prezidenti İqor Makarov ilə görüşdə söhbət. *28 avqust 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 419-424.

513. Rusiyanın maliyyə və işgüzar dairələrinin nümayəndələri ilə görüşdə çıxış. *3 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 249-254.

514. Rusiyanın Yollar naziri Nikolay Aksyonenko ilə görüşdə söhbət. *8 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 236-337.

515. Sahibkarlığın inkişafina mane olan müdaxilələrin qarşısının alınması haqqında. *28 sentyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 352-359.

516. Səttarxan adına zavodun işə salınmasının 100 illiyi münasibətilə zavodun kollektivi ilə görüşdə çıxış. *24 iyun 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 39-43.

517. Sosial-iqtisadi problemlərin həllinə, əhalinin təchizatını yaxşılaşdırmaq məsələlərinə həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü. *23 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar.

K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 403-404.

518. **Sumqayıt Etilen-Polietilen** zavodunda Buxar-Generator qurğusunun istifadəyə verilməsinə həsr olunmuş mərasimdə nitq. *7 iyul 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 136-145.

519. **"Şevron-Teksako" Korporasiyasının** vitse-prezidenti, Amerika–Azərbaycan Ticarət Palatasının həmsədri Riçard Matske ilə görüşdə söhbət. *11 dekabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.125-128.

520. **"Şəki-İpək" Açıq** Tipli Səhmdar Cəmiyyətində görüş. *9 noyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 268-271.

521. **Şəmkir Su Elektrik** Stansiyasının fəaliyyəti ilə tanışlıqda söhbət. *23 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitq-

lər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 278-292.

522. "Şimal" DRES-in yeni enerji blokunun təməlinin qoyulması mərasimində nitq. *19 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 234-242.

523. Londondakı Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində bir sıra şirkətlərin rəhbərləri ilə görüşdə söhbət. *24 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 476-478.

524. Şotlandiyanın biznes dairələrinin nümayəndələri ilə görüşdə nitq. *23 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 460-470.

525. Tarixi "İpək Yolu"nun bərpası üzrə Beynəlxalq Bakı Konfransının qərarlarının yerinə yeti-

rilməsi ilə əlaqədar tədbirlər haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı. *26 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 89-92.

526. "Teksako" Şirkətinin vitse-prezidenti Robert Blak ilə görüşdə söhbətdən. *3 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.11: iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 300.

527. Tokioda mətbuat konfransında çıxış və suallara cavablar. *27 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 439-446.

528. Türk Sənayeçi və İş Adamları Vəqfinin (TÜSIAV) sədri Vəli Sarıtoprağın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *10 sentyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002

– oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S.76-78.

529. Türkiyə Cümhuriyyətinin prezidenti Süleyman Dəmirəlin iştirakı ilə "Koçbank Azərbaycan" Bankının açılışı mərasimində çıxış. *9 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S.187-188.

* **Türkiyənin "ENKA" şirkətinin** fəxri prezidenti Şarık Taranın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş. Prezident sarayı. *28 noyabr 2003-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 29-31.

530. Türkiyənin iş adamlarının böyük bir qrupu ilə görüşdə çıxış. *10 fevral 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 390-392.

531. Türkiyənin "Sabançı Holdinq" Şirkətinin idarə heyətinin sədri Sakip Sabançının başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş. *11 noyabr*

2002-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 338-346.

532. Türkiyənin Dənizçilik Məsələləri üzrə Dövlət naziri Ramazan Mirzəoğlunun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *28 avqust 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 402-406.

533. Türkiyənin Enerji və Təbii Ehtiyatlar nazirinin müavini Yurdakul Yigitgüdənin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *13 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S.195-199.

534. Türkiyənin Enerji və Təbii Qaynaqlar naziri Zəki Çakanın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş. *5 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 24-25.

535. **Türkiyənin xarici iqtisadi** əməkdaşlıq komitəsinin üzvləri – işgüzar dairələrin nümayəndələri ilə görüşdə çıxış. *1 noyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 462-466.

536. **Türkiyənin iş adamları** ilə görüşdə çıxış. *12 aprel 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 332-334.

537. **Türkiyənin iş adamları** ilə görüşdə çıxış. *14 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 267-275.

538. **Türkiyənin iş adamları** ilə görüşdə nitq. *15 oktyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S.62-71.

539. Türkiyənin iş adamları ilə görüşdə nitq. *8 may 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 405-417.

540. Türkiyənin və Azərbaycanın iş adamları ilə görüşdə çıxış. *8 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 155-156.

541. Türkiyəyə işgüzar səfərin yekunları barədə Türkiyə və Azərbaycan prezidentlərinin birgə mətbuat konfransında bəyanatları. *14 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 276-285.

542. Ukraynanın Yalta şəhərində "Baltik-Qaradəniz əməkdaşlığı: XXI əsr Avropa inteqrasiyasına doğru ayırıcı xətlərsiz" mövzusunda beynəlxalq konfransda iştirak etmək üçün yola düşməzdən əvvəl Binə Hava Limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *9 sentyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktub-

lar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 351-352.

543. "Üç dənizin əfsanəsi" konfransının təntənəli açılış mərasimində çıxış. *25 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 225-231.

544. Üçüncü Azərbaycan Beynəlxalq Ticarət sərgisinin açılışında nitq. *3 sentyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 152-153.

545. Ümumdünya Bankının təşkil etdiyi "Azərbaycan üçün investisiyalar" beynəlxalq konfransının açılış mərasimində çıxış. *5 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 118-131.

546. Ümumdünya Gömrük Təşkilatı Siyasi Komissiyasının Bakıda keçirilən 44-cü sessiyasının iştirakçılarına. *4 dekabr 2000-ci il* // Heydər

Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 154-155.

547. Ümumdünya Gömrük Təşkilatı Siyasi Komissiyasının Bakıda keçirilən 44-cü sessiyasının iştirakçıları ilə görüşdə söhbət. *5 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 156-160.

548. Ümumdünya İqtisadi Forumunda iştirak etmək üçün İsveçrənin Davos şəhərinə yola düşməzdən əvvəl Binə Hava Limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *27 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 323-326.

549. Yaponiya Beynəlxalq Əməkdaşlıq Agentliyinin prezidenti Kimio Fucita ilə görüşdəki söhbətdən. *24 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 338.

550. Yaponiya xarici ticarətin inkişafı təşkilatının sədri Toyoşimo Toro ilə görüşdəki söhbətdən. *24 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 339-340.

551. Yaponiya İxrac-İdxal Bankının prezidenti Yasuda Xiroşi ilə

552. Yaponiya–Azərbaycan İqtisadi Əməkdaşlıq Komitəsinin sədri, "Niçimen Korporeyşn" şirkəti idarə heyətinin sədri cənab Vatari Akiranın başçılığı ilə bu komitənin nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *31 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 335-339.

553. Yaponiyanın "Capeks" şirkətinin prezidenti Vada ilə görüşdəki söhbətdən. *26 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 390-391.

554. Yaponiyanın "İtoçu" şirkətinin Prezidenti Minoro Murofuşi ilə görüşdəki söhbətdən. *24 fev-*

ral 1998-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 325-326.

555. **Yaponiyanın "Marubeni" şirkətinin** prezidenti İvao Toriumi ilə görüşdəki söhbətdən. *26 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 373-374.

556. **Yaponiyanın "Mitsubishi" şirkətinin** prezidenti Şinroku Moroxaşi ilə görüşdəki söhbətdən. *25 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 2005. – S. 346-347.

557. **Yaponiyanın "Mitsui" şirkətinin** Prezidenti Yeşimo Şqeyi ilə görüşdəki söhbətdən. *24 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 334-335.

558. Yaponiyanın "Niçimen" şirkətinin Azərbaycan prezidentinin şərəfinə təşkil etdiyi qəbulda nitq. *27 fevral 1998-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 392-394.

559. Yaponiyanın "Niçimen" şirkətinin vitse-prezidenti İto Şunro ilə görüşdəki söhbətdən. *24 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 330-331.

560. Yaponiyanın "Sankey Simbun" qəzetinin müxbirinə müsahibə. *27 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 447-452.

561. Yaponiyanın "Soni Media Uorld" korporasiyasının rəhbərləri ilə görüşdəki söhbətdən. *26 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 /

bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 375-376.

562. Yaponiyanin "Sumitomo" şirkətinin prezidenti Miyuxara Kinci ilə görüşdəki söhbətdən. *25 fevral 1998-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 348-349.

563. Yaponiyanın "Tomen" şirkətinin prezidenti Akixiro Tzuçi ilə görüşdəki söhbətdən. *24 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 332-333.

564. Yaponiyanın "Yomiuri Simbun" qəzetinin müxbirinə müsahibə. *27 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 453-458.

565. Yaponiyanın "İtoçu" Şirkətinin prezidenti Murofusi Minori ilə görüşdəki söhbətdən. *29 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciət-

lər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2008. – S. 360-361.

566. Yaponiyanın Baş naziri Ryutaro Haşimoto ilə görüşdəki söhbətdən. *26 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 383-389.

567. Yaponiyanın xarici ticarət və sənaye naziri Mistio Xoriuçi ilə görüşdəki söhbətdən. *27 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 417-418.

568. Yaponiyanın iqtisadi təşkilatlarının Azərbaycan prezidentinin şərəfinə təşkil etdikləri rəsmi qəbulda nitq. *26 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 377-382.

569. Yaponiyanın İqtisadiyyat və Sənaye Nazirliyi Neft və Qaz Departamentinin direktoru Takeo Xirata ilə görüşdə söhbət. *23 dekabr 2000-ci il* //

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S.270-274.

570. Yenikənd Su Elektrik Stansiyasının təntənəli açılışı mərasimində nitq. *23 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 263-277.

571. Yerli sahibkarlarla görüş. *25 aprel 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 149-167.

572. Yoxsulluğun azaldılması və iqtisadi inkişaf üzrə dövlət proqramı"nın təqdimatına həsr edilmiş ümummilli konfransda nitq. *25 oktyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 144-153.

NEFT STRATEGİYASI

NEFT STRATEGİYASI

Azərbaycan ən qədim neft məmləkətidir. Dünyada ilk dəfə olaraq neft 1848-ci ildə məhz Azərbaycanda fontan vurmuşdur.

◆◆◆

Neft xalqın ən böyük sərvətidir və bütün xalqa məxsusdur.

◆◆◆

Xəzər dənizində neft və qaz yataqlarının olması, onların kəşfi və indi dünyaya təqdim edilməsi Azərbaycan xalqının, alimlərinin neftçilərinin böyük xidmətidir.

◆◆◆

Neft sahəsində əldə edilən uğurlar ilk növbədə Azərbaycanda mövcud olan qüdrətli insan potensialı ilə bağlıdır.

◆◆◆

Neft sahəsində əldə edilən uğurlar, ilk növbədə, Azərbaycanda mövcud olan qüdrətli insan potensialı ilə bağlıdır.

573. **ABŞ dövlət katibinin** Xəzər hövzəsinin enerji məsələləri üzrə müşaviri səfir Stiven Mann və bu ölkənin Azərbaycandakı səfirinin müavini xanım Elizabet Şelton ilə görüşdə söhbət. *26 iyul 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 278-282.

574. **ABŞ prezidenti Bill Klintonun** Xəzəryanı bölgə üzrə xüsusi nümayəndəsi səfir Riçard Morninqstarla görüşdə söhbət. *22 fevral 1999-cu il*

// Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 199-202.

575. **ABŞ prezidenti Bill Klintonun** Xəzəryanı bölgə üzrə xüsusi nümayəndəsi, Səfir Riçard Morninqstar ilə görüşdəki söhbətdən. *28 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 114-116.

576. **ABŞ-a səfərdən vətənə** qayıdarkən İstanbulda Türkiyə Respublikasının Prezidenti Süleyman Dəmirəllə görüşdən sonra jurnalistlərə bəyanat. *1 oktyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 327-329.

577. **ABŞ-ın "Amoko" şirkətinin** Bakıda yeni ofisinin açılışı mərasimində çıxış. *11 aprel 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 149-150.

578. ABŞ-ın "Şevron" Şirkətinin prezidenti Riçard Matske ilə görüşdəki söhbətdən. *29 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2008. – S. 358-359.

579. ABŞ-ın Energetika naziri Bill Riçardsonla görüşdəki söhbətdən. *29 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 130-131.

580. ABŞ-ın Energetika naziri Bill Riçardsonun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *18 avqust 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 193-198.

581. ABŞ-ın Neft Şirkətləri rəhbərlərinin Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin şərəfinə verdikləri naharda çıxış. *29 sentyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 323-325.

582. **ABŞ-ın Ticarət Naziri** Uilyam Deyli və Energetika Naziri Federiko Penyanin Azərbaycan Respublikası Prezidentinin şərəfinə təşkil etdikləri rəsmi qəbulda çıxış. *31 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. - B.:Azərnəşr, 2003. – S. 209-218.

583. **Almatı Hava Limanında** Qazaxıstan televiziyası müxbirlərinin suallarına cavab. *10 iyun 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 61-62.

584. **Amerika Birləşmiş Ştatlarının** energetika naziri Bill Riçardson ilə görüşdə söhbət. *15 fevral 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 74-75.

585. **Amerika Birləşmiş Ştatlarının** "PI ES CI INTERNƏŞNL" şirkətinin prezidenti Ed Smit ilə görüşdə söhbət. *27 fevral 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral,

586. mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 183-190.

587. Amerika-Azərbaycan münasibətləri haqqında birgə bəyanatın və sərmayə qoyuluşunun qarşılıqlı qorunması və təşviq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası hökuməti və ABŞ hökuməti arasında müqavilənin imzalanması mərasimində bəyanat. *1 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 229-232.

588. Amerika–Azərbaycan ticarət palatası tərəfindən təşkil edilmiş rəsmi qəbulda nitq. *16 fevral 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 139-151.

589. Ankara bəyannaməsi. *29 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 125-127.

590. Ankara Bəyannaməsinin imzalanması mərasimindən sonra Türkiyə Böyük Millət Məcli-

sinin sədri Hikmət Çətinin adından təşkil edilmiş ziyafətdə Rusiya telekanalının "Vesti" informasiya proqramının Bakı müxbirinə müsahibəsi. *29 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 128-129.

591. **Aparıcı neft şirkətlərinin** və korporasiyalarının nümayəndələri ilə görüşdə çıxış. *17 avqust 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 82-87.

592. **ARDNŞ ilə xarici** neft şirkətləri arasında müqavilənin imzalanma mərasimi başa çatdıqdan sonra birgə mətbuat konfransı. *14 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 1998. – S.177-180.

593. "**Arko" Neft Şirkətinin** prezidenti Mayk Boblin ilə görüşdə söhbətdən. *3 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11:

iyul, 1997 – avqust, 1997/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 301-302.

594. Avropa Komissiyasının sədri Pomano Prodi ilə görüşdəki söhbətdən. *19 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 164-166.

595. Azərbaycan–Qazaxıstan sənədlərinin imzalanması mərasimindən sonra birgə bəyanat və mətbuat konfransı: Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin bəyanatı Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayevin bəyanatı. *7 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 132-139.

596. Azərbaycan Beynəlxalq Əməliyyat Şirkəti (ABƏŞ) və "Bİ-Pİ" Şirkətinin Bakıdakı ofisində ən müasir texnologiya ilə təchiz edilmiş üçölçülü vizualizasiya mühiti zalının açılış mərasimi. *22 iyun 2001-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 30-35.

597. Azərbaycan Beynəlxalq Əməliyyat Şirkətinin (ABƏŞ) ofisinin açılışı mərasimində nitq. *24 avqust 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 249-252.

598. Azərbaycan Beynəlxalq əməliyyat şirkətinin (ABƏŞ-in) prezidenti Devid Vudvord və şirkətin digər rəhbərləri ilə görüşdəki söhbətdən. *9 aprel 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 445-446.

599. Azərbaycan Beynəlxalq əməliyyat şirkətinin sabiq Prezidenti Terri Adamsa "Şöhrət" ordeninin təqdim edilməsi mərasimində çıxış. *31 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 288-392.

600. Azərbaycan Dəniz Neft Sənayesi işçilərinə. *6 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr,

müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 44-45.

601. **Azərbaycan Dövlət Neft** Fondunun Müşahidə Şurasının birinci iclasında nitq. *16 iyul 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 413-418.

602. **Azərbaycan dövlət neft** sənayesi Elmi -tədqiqat və Layihə İnstitutunun əməkdaşlarına. *2 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 215-216.

603. **Azərbaycan Dövlət Neft** Şirkəti ilə Fransanın "Elf Akiten" və "Total" şirkətləri arasında neft müqaviləsinin imzalanması mərasimində bəyanat. *13 yanvar 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S.243-244.

604. **Azərbaycan Dövlət Neft** Şirkətinin prezidenti Natiq Əliyevin çıxışı // Heydər Əliyev. Müstəqil-

liyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 416-431.

605. Azərbaycan Elmi-Tədqiqat və Layihə-Konstruktor Neft Maşınqayırması İnstitutunun əməkdaşlarına. *19 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 232-233.

606. Azərbaycan jurnalistlərinə müsahibə. *1 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 70-76.

607. Azərbaycan Neft Sənayesinin təşkilatçılarından biri, Dövlət mükafatı laureatı, Sosialist Əməyi Qəhrəmanı Qurban Abasqulu oğlu Abasovla vidalaşma mərasimində çıxış. *15 sentyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 223-225.

608. "Azərbaycan Neft Təsərrüfatı" jurnalının əməkdaşlarına. *23 noyabr 2000-ci il* // Heydər

Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 85-86.

609. Azərbaycan Neftinin Bakı-Qroznı-Tixoretsk-Novorossiysk kəməri ilə nəql olunması haqqında Azərbaycan-Rusiya-İçkeriya Çeçen Respublikası arasında saziş imzalanıqdan sonra Rusiya Federasiyasının nümayəndə heyətini qəbul edərkən çıxış. *11 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 373-374.

610. Azərbaycan Prezidenti adından Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda xarici şirkətlərlə birgə işlənilən neft yataqlarından ilkin neftin çıxarılması münasibətilə keçirilən təntənəli mərasimdə iştirak etmək üçün Azərbaycana gəlmiş qonaqların şərəfinə rəsmi qəbulda çıxış. *12 noyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 199-200.

611. Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin rəhbərləri, neftçi alim və mütəxəssislərilə

görüşdə çıxış. *5 fevral 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 352.

612. **"Azərbaycan Respublikası hökuməti** ilə əsas ixrac boru kəməri iştirakçıları arasında tranzit ərazisinə malik ölkənin hökuməti ilə saziş"in və "Bakı–Tbilisi–Ceyhan xam neft kəməri layihəsinin mühəndis işləri və layihələşdirilməsi üçün maliyyələşdirmə və əməkdaşlıq sazişi"nin imzalanması mərasimində nitq. *17 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 198-204.

613. **Azərbaycan Respublikası ilə** Böyük Britaniya və Şimali İrlandiya Birləşmiş Krallığı arasında partnyorluq münasibətlərinin genişləndirilməsi tədbirləri haqqında. *25 avqust 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 181-186.

614. **Azərbaycan Respublikası Prezidentinin** və Qazaxıstan prezidenti Nursultan Nazarbaye-

vin təkbətək görüşü başa çatdıqdan sonra hər iki ölkənin nümayəndə heyəti arasında Azərbaycan-Qazaxıstan danışıqlarında çıxış. *7 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2009. – S. 120-131.

615. Azərbaycan Respublikası və Rusiya Federasiyası hökumətləri arasında iqtisadi əməkdaşlığın əsas prinsipləri və istiqamətləri haqqında sazişlər imzalandıqdan sonra Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin Rusiyanın baş naziri V.S.Çernomırdinlə birgə mətbuat konfransı. *18 yanvar 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 279-283.

616. Azərbaycan Respublikasının Dövlət Neft Şirkəti ilə Amerikanın "Monkrif Oyl" və Türkiyənin "Türk Petrolları" şirkətləri arasında "Mişovdağ" və "Kələməddin" yataqlarında hasilatın pay bölgüsünə dair sazişin imzalanma mərasimində nitq. *12 sentyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sent-

yabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 72-77.

617. Azərbaycan və Bolqarıstan nümayəndə heyətləri arasında danışıqlarda çıxış. *2 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 303-318.

618. Azərbaycan və Polşa arasında əməkdaşlığın müxtəlif sahələrini əhatə edən sənədlərin imzalanma mərasimindən sonra Polşa və Azərbaycan Prezidentlərinin bəyanatları və birgə mətbuat konfransı. *26 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 31-40.

619. Azərbaycan və Türkiyə Respublikaları arasında neft sahəsində əməkdaşlığa dair sazişin yüksək səviyyədə imzalanması mərasimində çıxış. // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *12 aprel 1995-ci il.* K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 327-331.

620. **Azərbaycan, Rusiya və xarici** ölkə jurnalistləri üçün mətbuat konfransında bəyanat. *19 oktyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 417-429.

621. **Azərbaycanda çıxarılacaq ilkin** neftin Rusiya Federasiyasının ərazisi vasitəsilə nəqlinə dair sənədlərin imzalanması mərasimində çıxış. *16 fevral 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 336-337.

622. **Azərbaycanın Beynəlxalq Neft** Konsorsiumundakı payının bir hissəsini ABŞ-ın "Eksson" neft şirkətinə verməsi haqqında sənədlərin imzalanması mərasimində giriş sözü. *19 aprel 1995-ci il* // H. Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 385-387.

623. **"Azərenerji" səhmdar cəmiyyətinin** prezidenti Müslüm İmanovun çıxışı // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997

– dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 404-416.

624. **"Azəri", "Çıraq", "Günəşli"** yataqlarının tammiqyaslı işlənilməsinin birinci mərhələsinin qətnaməsinin imzalanması mərasimində giriş sözü. *30 avqust 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 428-435.

625. **"Azəriqaz" səhmdar cəmiyyətinin** sədri vəzifəsini icra edən Əlihüseyn Camalovun çıxışı // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 431-437.

626. **Azərneftyağ İstehsalat Birliyində** avtomatik idarəetmə mərkəzinin kollektivi ilə görüşdə çıxış. *17 sentyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 239-246.

627. **"Azərneftyağ" İstehsalat Birliyində** elou-avt-2 qurğusunun açılışına həsr olunmuş mi-

tinqdə çıxış. *7 fevral 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 165-175.

628. **"Azərneftyanacaq" İstehsalat Birliyində** görüşlər. *17 sentyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 234-237.

629. **"Bakı Xəzər Bitkisel Yağ"** fabrikinin açılışı mərasimində nitq. *29 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 29-41.

630. **"Bakı–Ceyhan Neft Odisseyası-2000"** layihəsi üzrə həyata keçirilən motoyürüşün iştirakçıları ilə görüşdə söhbət. *22 avqust 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 349-358.

631. **Bakıda "Xəzərneftqaz-96" Üçüncü** Beynəlxalq sərgisinin açılış mərasimində nitq. *4 iyun 1996-*

cı il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 408-411.

632. Bakıda "Xəzərneftqaz–2000" beynəlxalq sərgisi və konfransının açılışı mərasimində nitq. *6 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 30-45.

633. Bakıda Amerikanin "Pennzoyl Kaspian Korporeyşn" şirkəti ofisinin yeni binasının açılışı mərasimində çıxış. *7 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S.154-155.

634. Bakıda Xəzər dənizində neft-qaz hasilatına dair birinci beynəlxalq sərginin açılışında çıxış. *24 may 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 594-596.

635. Bakıda keçirilmiş Tarixi Böyük İpək Yolunun bərpası üzrə beynəlxalq konfransın yekunları

ilə əlaqədar geniş müşavirədə nitq. *10 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 265-292.

636. Bakı-Supsa neft kəmərinin açılışına həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitq. *17 aprel 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 15-22.

637. Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəmərinin təməlinin qoyulması mərasimi. *18 sentyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 201-238.

638. Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəmərinin təməlinin qoyulması münasibətilə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin adından dövlət başçılarının və nümayəndə heyətlərinin şərəfinə təşkil edilmiş rəsmi ziyafətdə nitq. *18 sentyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr,

2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 239-250.

639. Bakı–Tbilisi-Ceyhan marşrutunun müəyyənləşdirilməsini nəzərdə tutan Ankara bəyannaməsinin imzalanması mərasimində çıxış. *29 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998-dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 121-124.

640. Baltik-Qara Dəniz Əməkdaşlığı: XXI əsr Avropa inteqrasiyasına doğru ayırıcı xətlərsiz" mövzusunda beynəlxalq konfransda nitq. *10 sentyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 355-357.

641. Belçika beynəlxalq ticarət mərkəzində çıxış. *23 aprel 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 157-159.

642. Bi-Bi-Si televiziya müxbiri ilə müsahibə. *21 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsa-

hibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2005. – S. 373-374.

643. **"Bİ-Pİ / STATOYL" alyansının** Bakıda yeni ofisinin açılışı mərasimində çıxış. *31 mart 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 133-136.

644. **"Bi-Pi Amerika" neft** şirkətinin rəhbərləri ilə görüşdə söhbətdən. *28 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997 / bur. R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 76-77.

645. **"BI-PI/AMOKO" şirkətinin hasilat** bölümünün prezidenti Devid Vudvord və şirkətin geoloji kəşfiyyat bölümünün prezidenti Endi Hopvud ilə görüşdə söhbət. *4 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 84-295.

646. **"Bi-Pi" Şirkətinin prezidenti** Con Braunun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə

söhbət. *22 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 22-29.

647. Birinci Azərbaycan Beynəlxalq "Xəzərneft-qaz-94" konfransının iştirakçılarına. *19 sentyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 253-266.

648. Bir nömrəli Bakı İstilik-Elektrik Mərkəzində yeni Qaz-Turbin qurğusunun təməlinin qoyulması mərasimində nitq. *28 avqust 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 223-239.

649. Bolqarıstan Prezidenti Petr Stoyanovun Bakıya rəsmi səfərə gəlişindən əvvəl Binə Hava Limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *2 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 293-298.

650. Böyük Britaniyanın "Ay-Bi-Si" Şirkətinin təşkil etdiyi "Azərbaycanda biznes" mövzusunda beynəlxalq konfransda çıxış. *22 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2005. – S. 382-399.

651. Böyük Britaniyanın "Britiş Petroleum" şirkətinin prezidenti Con Braun ilə görüşdəki söhbətdən. *21 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 363-364.

652. Böyük Britaniyanın "Lazma" şirkətinin prezidenti Co Darbi və Braziliyanin "Petrobraz" şirkətinin İcraçı direktoru Renato Bertari ilə görüşdəki söhbətdən. *20 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 301-302.

653. Böyük Britaniyanin "MONUMENT Oyl ənd Qaz" şirkətinin Baş direktoru Tim Eqqar və şirkətin İcraçı direktoru Terri Adams ilə görüşdəki söhbətdən. *20 iyul 1998-ci il* // Heydər

Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 309-312.

654. Böyük Britaniyanın "Morrison Kaspian Ltd" Şirkətinin Direktorlar Şurasının sədri Freyzer Morrison ilə görüşdə söhbət. *17 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2008. – S. 213-215.

655. Böyük Britaniyanın "Ramko" şirkətinin Direktorlar Şurasının üzvü, keçmiş Xarici İşlər naziri Ser Mal Kolm Rufkind və şirkətin prezidenti Stiv Rempi ilə görüşdə söhbət. *17 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. - B.: Azərnəşr, 2008. – S. 208-212.

656. Böyük Britaniyanın "Ramko" şirkətinin rəhbərləri ilə görüşdə söhbət. *16 fevral 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 178-182.

657. Böyük Britaniyanın "ŞELL" Şirkətinin İcraçi direktoru Fill Bots ilə görüşdəki söhbətdən. *20 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2005. – S. 299-300.

658. Böyük Britaniyanın BP Şirkətinin ölkəmizdə həyata keçirdiyi layihələrin təqdimat mərasimində söhbət. *7 may 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 30-52.

659. Böyük Britaniyanın enerji üzrə Dövlət naziri Con Battl ilə BP Şirkətinin Kəşfiyyat və İstehsalat üzrə Baş direktoru Dik Olverin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş. *24 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 378-380.

660. "Britiş Petroleum" şirkətinin prezidenti Con Braun ilə görüşdəki söhbətdən. *30 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar.

K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2008. – S. 367.

661. "Britiş Petroleum" şirkətinin təşkil etdiyi Azərbaycan incəsənət ustalarının iştirakı ilə konsertdə çıxış. *22 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 437-439.

662. Britiş Petroleum-AMOKO Şirkətinin nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *14 noyabr 2000-ci i*l // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 41-46.

663. Cenevrə demokratiya quruculuğu İnstitutunun "Media dəstəyi layihəsi" çərçivəsində Bakıda keçirdiyi konfransda iştirak edən Gürcüstan və Ermənistan jurnalistləri ilə görüşdə söhbət. *1 iyul 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S.407-424.

664. Con Braun ilə görüşdəki söhbətdən. *21 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbə-

didir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 363-364.

665. Böyük Britaniyanın "AY-Bİ-Sİ" Şirkətinin təşkil etdiyi "Azərbaycanda Biznes" mövzusunda beynəlxalq konfransda çıxış. *22 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 382-399.

666. "Çikaqo tribun" qəzetinin redaksiya heyəti ilə görüşdə çıxış. 4 avqust 1997-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 317-326.

667. "Çıraq – I" platformasında işə başlanılması, neftin alınması münasibətilə keçirilən təntənəli mərasimdə nitq. *12 noyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 178-180.

668. Davos (İsveçrə) İqtisadi Forumunda dünyanın energetika problemlərinə həsr olunmuş sessi-

yada çıxış. *30 yanvar 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 155-157.

669. "**Dədə Qorqud" qazma** qurğusunun fəaliyyətə başlamasına həsr olunmuş mitinqdə nitq. *24 avqust 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R. Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 242-248.

670. Dübəndi Terminalının açılışı mərasimindəki söhbətdən. *4 yanvar 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 63-65.

671. Dübəndi terminalının açılışına həsr olunmuş mitinqdə nitq. *4 yanvar 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 66-71.

672. Dübəndi terminalının açılışına həsr olunmuş mitinqdə nitq.

673. **Dünya Bankının vitse-prezidenti** İohanos Linnlə görüşdə söhbətdən. *25 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 378-380.

674. **Dünya Energetika şəhərləri** nümayəndələrinin görüşü iştirakçılarına. 27 avqust 1996-cı il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 253-255.

675. **"Eksson" şirkətinin prezidenti** Terri Kuns ilə görüşdə söhbətdən. *3 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 297-299.

676. **Energetika sahəsində Amerika**–Azərbaycan dövlətlərarası dialoqunun yaradılmasına dair sazişin və ABŞ-ın neft şirkətləri ilə ARDNŞ arasında dörd müqavilənin imzalanması mərasimində çıxış. *1 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust,

1997/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2003. – S. 233-234.

677. "**Əsrin Müqaviləsi"** üzrə layihənin rəhbər komitəsinin üzvləri və ABƏŞ-in rəhbərləri ilə görüşdə giriş sözü; yekun nitqi. *28 fevral 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 467-471.

678. "**Əsrin müqaviləsi"ni həyata** keçirmək üçün yaradılmış Azərbaycan Beynəlxalq Əməliyyat Şirkətinin iki illik fəaliyyətinin yekunlarına həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü. *10 oktyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 386-396.

679. "Əsrin müqaviləsi"nin beşinci ildönümünə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitq. *20 sentyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 409-415.

680. "Əsrin müqaviləsi"nin beşinci ildönümü şərəfinə Azərbaycan prezidentinin adından

təşkil olunmuş rəsmi qəbulda nitq. *20 sentyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 5-11.

681. Görkəmli dövlət xadimi və ictimai xadim Nikolay Baybakova. *1 mart 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 33: mart, 2001 – aprel, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 5-6.

682. Böyük Britaniyanın enerji üzrə Dövlət naziri Con Battl ilə görüşdəki söhbətdən. *21 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2005. – S. 369-372.

683. Gürcüstan Beynəlxalq Neft Korporasiyasının rəhbəri Georgi Çanturiya ilə görüşdə söhbət. *13 iyul 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 193-199.

684. Gürcüstan jurnalistləri – Gürcüstan televiziyasının Birinci kanalından Georgi Kvitaşvilinin, "Sakartvelos Respublika" qəzetindən Aleko Aslanişvilinin və "Gürcüstan" (azərbaycan dilində) qəzetindən İslam Əliyevin suallarına cavab. *7 aprel 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 422-427.

685. Gürcüstan milli televiziyasına müsahibə. *23 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2009. – S. 72-77.

686. Gürcüstandan Bakıya qayıdarkən Binə hava limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *23 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 78-83.

687. Hava Limanında jurnalistlərə müsahibə. *28 aprel 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 /

bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 230-231.

688. **ABŞ-ın "Devon Enerji Korporeyşn"** Şirkətinin Nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *10 fevral 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 30-34.

689. **Hyüston–Bakı Assosiasiyasının** nümayəndələri ilə görüşdə çıxış. *3 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 292-296.

690. **Hyüstonun meri Robert** Lanyer ilə görüşdə söhbətdən. *1 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 243-246.

691. **Xam neftin Azərbaycan** Respublikası, Gürcüstan və Türkiyə Respublikasının əraziləri ilə Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəməri vasitəsilə nəql edilməsinə dair Azərbaycan Respublikası, Gürcüstan və Türkiyə Respublikası

arasında saziş"in imzalanması mərasimində nitq. *18 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 147-149.

692. Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda xarici şirkətlərlə müştərək işlənilən neft yataqlarından ilkin neftin çıxarılması münasibətilə təntənəli mərasimdə nitq. *12 noyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 181-196.

693. Xəzər Dənizinin Hüquqi Statusunun müəyyənləşdirilməsi məsələlərində Azərbaycan Respublikası ilə məsləhətləşmələrdə Rusiya Federasiyası Xarici İşlər Nazirinin birinci müavini Boris Pastuxovun başçılıq etdiyi Rusiya Federasiyasi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *29 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 5-20.

694. Xəzər Neft-Qaz, Neftayırma və Neft kimyası – 2002" IX beynəlxalq sərgi və konfransının tən-

tənəli açılış mərasimində nitq. *4 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 7-16.

695. Xəzər Neft-Qaz, Neftayırma və Neftkimyası-2002" IX beynəlxalq sərgi və konfransının iştirakçılarına. *4 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 5-6.

696. Xəzər şelfində yataqların birgə işlənməsi haqqında Bakıda Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti ilə Xarici Neft Şirkətlərinin Konsorsiumu arasında müqavilə imzalanması mərasimində nitq. *20 sentyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 254-266.

697. Xəzərin Azərbaycan Sektorunda "Dan Ulduzu" və "Əşrəfi" neft yataqlarının birgə işlənməsi haqqında Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti ilə Xarici Neft Şirkətləri arasında müqavilə imzalanması mərasimində nitq. *14 dekabr 1996-cı*

il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr,1998. – S. 167-176.

698. Xəzərin Azərbaycan sektorunda "Qarabag" perspektivli strukturunun müştərək işlənməsi ilə əlaqədar 1995-ci ilin noyabrında ARDNŞ-lə bir sıra transmilli neft şirkətləri arasında imzalanmış müqaviləni həyata keçirən "Xəzər" beynəlxalq neft şirkətinin rəhbər heyəti ilə görüşdə giriş sözü. *5 aprel 1997-ci il*. Yekun sözü // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 128-135.

699. Xəzərin Azərbaycan sektorundakı "Şahdəniz" yatağında əldə edilmiş nəticələrin təqdimat mərasimində giriş nitqi. *12 iyul 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 460-472.

700. Xəzərin Azərbaycan sektorundakı "Yanan tava", "Atəşgah" və "Muğan-Dəniz" blokunun kəşfiyyatı, işlənilməsi və hasilatın pay bölgüsü haqqında Azərbaycan Dövlət Neft Şirkəti ilə

Yaponiyanın "Capan Petroleum", "İndoneziya Petroleum", "İtoçu Oyl Eksploreyşn" və "Teykoku Oyl" neft şirkətləri arasında müqavilənin imzalanması mərasimində nitq; yekun nitqi. *25 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 462-469.

701. "Xəzərneftqaz-97" dördüncü beynəlxalq sərgisinin və konfransının açılışı mərasimində giriş və yekun nitqi. *3 iyun 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 38-43.

702. İkinci Beynəlxalq "Xəzərneftqaz – 95" sərgi-konfransının açılışında çıxış. *23 may 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 448-454.

703. İstanbul zirvə görüşü başa çatdıqdan sonra Bakıya qayıdarkən təyyarədə jurnalistlərlə görüşdə söhbət. *20 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitq-

lər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 173-182.

704. İstanbulda keçirilmiş "Qara dəniz regionunda yeni imkanlar" mövzusunda biznes konfransında nitq. *28 aprel 1997-ci il*// Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 323-234.

705. "İstiqlal" qazma qurğusunun işə salınmasına həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitq. *2 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 229-238.

706. İtaliya hökumətinin baş naziri Roman Prodi ilə görüşdə söhbətdən. *25 sentyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyab, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. S. 190-193.

707. İtaliya Parlamenti senatının rəhbəri Nikola Mancino ilə söhbətdən. *25 sentyabr 1997-ci il* //

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyab, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 194-196.

708. İtaliyanın "Eni" korporasiyasının direktorlar şurasının sədri Ulyelmo Moskota ilə görüşdə söhbətdən. *26 sentyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 220-228.

709. İtaliyanın "Sole 24 Ope" gündəlik iqtisadiyyat qəzetinə müsahibə. *26 sentyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 210-219.

710. İtaliyanın "Enel" korporasiyası direktorlar şurasının sədri cənab Tesma ilə görüşdə söhbətdən. *26 sentyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 241-242.

711. İtaliyanın "Eni" korporasiyasının direktorlar şurasının sədri Ulyelmo Moskota ilə gö-

rüşdə söhbətdən. *26 sentyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 229-230.

712. **"Şahdəniz" neft yatağı** üzrə müqavilə layihəsinin idarəetmə komitəsi üzvləri ilə görüşdə giriş sözü. *5 mart 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 5-10.

713. "**Kürdaşı" dəniz blokunun** və "Cənub-Qərbi Qobustan", "Kürsəngi – Qarabağlı" bloklarının birgə işlənilməsi haqqında Azərbaycan Dövlət Neft şirkəti ilə xarici neft şirkətləri arasında müqavilələrin imzalanması mərasimində nitq. *2 iyun 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 424-431.

714. **Qara Dəniz İqtisadi** Əməkdaşlıq təşkilatının üzvü olan ölkələrin İstanbulda keçiriləcək biznes konfransında iştirak etmək üçün Türkiyəyə yola düşməzdən əvvəl Binə Qurtuluş"

Qazma Qurğusunun istismara buraxılmasına həsr olunmuş mərasimdə nitq. *29 avqust 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 393-399.

715. "Lukoyl" açıq səhmdar cəmiyyətinin Prezidenti Vahid Yusifoğlu Ələkbərov cənablarına. *30 avqust 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 255.

716. "Lukoyl" Neft şirkətinin prezidenti cənab V.Y.Ələkbərova. *29 avqust 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 402-403.

717. Miçiqan gölündə gəmi ilə gəzinti zamani "AMOKO" Korporasiyasının, İllinoys Ştatının və Çikaqo şəhərinin nümayəndələri ilə görüşdə çıxış. *5 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997

– avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 384-388.

718. **"Mobil" Şirkətinin prezidenti** Bill Skolins ilə görüşdə söhbətdən. *3 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 304-305.

719. **Neapol şəhərinin meri** cənab Bassollini ilə görüşdə söhbətdən. *27 sentyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 248-250.

720. **Neapolun meri cənab** Bassollini ilə birgə mətbuat konfransında bəyanat və jurnalistlərin suallarına cavablar. *27 sentyabr 1997-ci il* // *Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 251-256.

721. **"Neft Daşları" Neft**-Qazçıxarma İdarəsinin əmək kollektivinə. *4 noyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mə-

ruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 488.

722. Neft müqaviləsini həyata keçirən rəhbər komitənin ilk iclasının açılışında çıxış. *24 yanvar 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 141-145.

723. Neft müqaviləsinin imzalanmağa hazırlanması ilə bağlı brifinqdə bəyanat. *16 sentyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 226-233.

724. Neftçi-geoloq Xoşbəxt Yusifzadəyə. *13 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 191-192.

725. Neftçilərin peşə bayramına – "Neftçilər günü"nə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitq. *22 sentyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanat-

lar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 36: sentyabr, 2001 – noyabr, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 124-143.

726. **Norveç Krallığının Neft** Sənayesi və Energetika üzrə Dövlət katibi xanım Brit Skelbred və onun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüş. *4 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 17-19.

727. **Norveçdə dəniz neft** platforması ilə tanışlıqdan sonra respublika televiziyasına müsahibə. *26 aprel 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 202.

728. **Norveçin Neft Sənayesi** və Energetika nazirinin müavini, dövlət katibi xanım Byord Sandalin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *4 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 260-264.

729. Nyu-Yorkdan Vaşinqtona gedərkən təyyarədə "Filadelfiya İnkuayrer" və "Cornel of Kommers" qəzetlərinin əməkdaşları ilə müsahibə. *29 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997 / bur. R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2003. – S. 102-108.

730. Özbəkistan Respublikasına rəsmi səfərə yola düşməzdən əvvəl Binə Hava Limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *18 iyun 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 166-169.

731. "**Pennzoyl" şirkətinin prezidenti** Ceyms Peyt ilə görüşdə söhbətdən. *2 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2003. – S. 272-274.

732. Polşanın "Jiçe Varşava" qəzetinin müxbirinə müsahibə. *27 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 67-81.

733. **Polşanın "Nafta Polska"** neft şirkətinin prezidenti Yeji Kaminskinin Azərbaycan Prezidentinin şərəfinə təşkil etdiyi qəbulda söhbətdən. *27 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 100-101.

734. **Poti–İliçovsk–Varna** bərə keçidinin təntənəli açılışı mərasimində çıxış. *17 aprel 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 23-24.

735. **Professor Fərman Salmanova**. *26 iyul 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 275-276.

736. **Respublika İctimaiyyəti nümayəndələrinin** ATƏT-in İstanbul zirvə görüşünün yekunlarına həsr olunmuş toplantıda giriş nitqi. *24 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 /

bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 209-238.

737. Respublika Təhlükəsizlik Şurasının geniş iclasında nitq. *10 iyun 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 315-348.

738. "Ria-Novosti" agentliyinin təşkil etdiyi mətbuat konfransında bəyanat. *4 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. S. 301-329.

739. RÖYTER agentliyinin Tokio müxbirinə müsahibə. *27 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 395-400.

740. Rusiya Federasiyası Hökuməti sədrinin birinci müavini Nikolay Aksyonenko başda olmaqla Rusiyanın Hökumət nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *5 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxış-

lar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 23-43.

741. Rusiya Federasiyasının "LUKoyl" Neft şirkətinin prezidenti Vahid Ələkbərova "Şöhrət" ordeninin təqdim olunması mərasimində nitq. *12 oktyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 36: sentyabr, 2001 – noyabr, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 262-268.

742. Rusiya Federasiyasının Azərbaycandakı Səfirliyinin və "LUKoyl" şirkətinin "LUKoyl" Açıq Səhmdar Cəmiyyətinin yaradılmasının 10 illiyi şərəfinə təşkil etdikləri rəsmi qəbulda nitq. *12 oktyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 36: sentyabr, 2001 – noyabr, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 269-275.

743. Rusiya jurnalistlərinin böyük bir qrupu ilə görüşdə söhbət. *4 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. - S. 249-279.

744. Rusiya və Azərbaycan Prezidentlərinin görüşündə çıxış. *3 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. — B.: Azərnəşr, 2002. – S. 239-241.

745. Rusiyanın "LUKoyl" Neft Şirkətinin prezidenti Vahid Ələkbərov başda olmaqla şirkətin nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *27 mart 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 33: mart, 2001 – aprel, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 264-277.

746. Rusiyanın "Slavneft" şirkətinin prezidenti Mixail Qutseriyev ilə görüşdə söhbət. *7 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 60-61.

747. Rusiyanın Yanacaq və Energetika naziri Viktor Kalyujni ilə görüşdə söhbət. *21 sentyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 12-41.

748. Rusiyanın "LUKoyl" neft şirkətinin Bakıdakı yeni ofisinin açılışı mərasimində nitq. *1 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 91-96.

749. Səkkizinci beynəlxalq "Xəzər neft, qaz, neft-ayırma və neft kimyası" sərgisi və konfransının açılış mərasimində nitq. *5 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 269-283.

750. Simferopol Hava Limanında Ukrayna və xarici ölkə jurnalistlərinin suallarına cavab. *9 avqust 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 86-87.

751. SNN televiziya kanalının müxbirinə müsahibə. *31 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 156-157.

752. "Statoyl" şirkətinin Azərbaycan Prezidentinin şərəfinə verdiyi rəsmi ziyafətdə nitq. *25 aprel 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 191-194.

753. "Statoyl" şirkətinin Azərbaycan Prezidentinin şərəfinə verdiyi rəsmi ziyafətdə nitq. *26 aprel 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 203-204.

754. "Statoyl" şirkətinin prezidenti Harl Norvinq iləgörüşdə çıxış. *25 aprel 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 190.

755. "Statoyl" Şirkətinin nümayəndə heyəti ilə görüş. *12 aprel 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 111-113.

756. Suraxanı neft yatağının sənaye üsulu ilə istismarına başlanmasının 90 illiyinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə çıxış. *26 avqust 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 149-159.

757. "Şahdəniz" neft yatağı üzrə müqavilə layihəsinin idarəetmə komitəsi üzvləri ilə görüşdə giriş sözü. *5 mart 1997 ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: mart, 1997 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2000. - S. 5.

758. "Şahdəniz" yatağının birgə işlənməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkəti ilə xarici neft şirkətləri arasında müqavilə imzalanması mərasimində çıxış. *4 iyun 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 412-417.

759. "Şell" Şirkətinin icraçı direktoru Filipp Vats ilə görüşdə söhbətdən. 3 avqust 1997-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.

11: iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2003. - S. 303.

760. "ŞEVRON OVERSİZ PETROLEUM İNK" şirkətinin prezidenti Riçard Matske ilə görüşdə söhbət. *22 fevral 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 203-205.

761. "Şevron" Korporasiyasının vitse-prezidenti Riçard Matskenin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *28 fevral 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 436-437.

762. "Şevron" şirkətinin prezidenti Riçard Matske ilə görüşdə söhbətdən. *2 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 267-268.

763. Tarixi İpək Yolunun bərpası üzrə Bakıda beynəlxalq konfransda giriş sözü. *8 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədi-

dir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 255-259.

764. **Tarixi İpək Yolunun** bərpası üzrə Bakıda beynəlxalq konfransda sənədlərin imzalanma mərasimi başa çatdıqdan sonra yekun nitqi. *8 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 260-262.

765. **Tükdilli dövlətlərin başçılarının** Bakı bəyannaməsi . *8 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 156-162.

766. **Türkdilli ölkələrin dövlət** başçılarının VI zirvə görüşü başa çatdıqdan sonra onun yekunlarına dair birgə mətbuat konfransı. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin bəyanatı, Türkiyə Prezidenti Süleyman Dəmirəlin bəyanatı, Qazaxıstan Prezidenti Nursultan Nazarbayevin bəyanatı, Qırğızıstan Prezidenti Əsgər Akayevin bəyanatı. *8 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məru-

zələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 163-171.

767. Türkiyənin "Aksoy Holdinq" Səhmdar Şirkəti idarə heyətinin sədri, İstanbuldakı "Konqad" otelinin sahibi Ərdal Aksoy ilə görüş. *5 avqust 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 172-174.

768. Türkiyənin "Mərmərə qrupu" strateji və sosial araşdırmalar vakfının nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *17 fevral 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 185-196.

769. Türkiyənin "Nərgiz-tv" telekanalının müxbirinə müsahibə. *23 may 1999-cu il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 256-262.

770. Türkiyənin Anadolu Acansının Roma müxbirinə müsahibə. *25 sentyabr 1997-ci il // Heydər*

Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 201-205.

771. Türkiyəyə qısamüddətli işgüzar səfərə yola düşməzdən əvvəl Binə hava limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *9 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2008. – S. 164-167.

772. Türkmənistan-İran-Türkiyə-Avropa qaz kəmərinin rəmzi açılışı mərasimində çıxış. *27 oktyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 425-426.

773. Ukraynanın Kütləvi İnformasiya vasitələrinin nümayəndələri ilə görüşdə çıxış və müsahibə. *29 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 21-66.

774. Yaponiya Milli Neft Korporasiyasının Prezidenti Kunio Komatsu və bir sıra şirkətlərin

rəhbərləri ilə görüşdəki söhbətdən. *25 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 350.

775. Yaponiya Milli Neft Korporasiyasının prezidenti Yoşiro Kamata başda olmaqla korporasiyanın nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *25 iyul 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 267-272.

776. Yaponiya Milli Neft Korporasiyasının rəhbərləri adından Azərbaycan prezidentinin şərəfinə təşkil edilmiş qəbulda nitq. *25 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 351-354.

777. Yaponiyanın "ASAHİ" teleşirkətinə müsahibə. *27 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 401-407.

778. Yaponiyanın "Asahi Simbun" qəzetinin müxbirinə müsahibə. *27 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – A.: Azərnəşr, 2005. – S. 425-432.

779. Yaponiyanın "Nikkey Simbun" qəzetinin müxbirinə müsahibə. *27 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 419-424.

780. "Yunokal" şirkətinin prezidenti Con Ayml ilə görüşdə söhbətdən. *2 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2003. – S. 275-277.

781. Yüksək səviyyəli ABŞ və Azərbaycan Respublikası nümayəndə heyətlərinin danışıqlarında çıxışdan. *1 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 222-228.

AQRAR SİYASƏT

AQRAR SİYASƏT

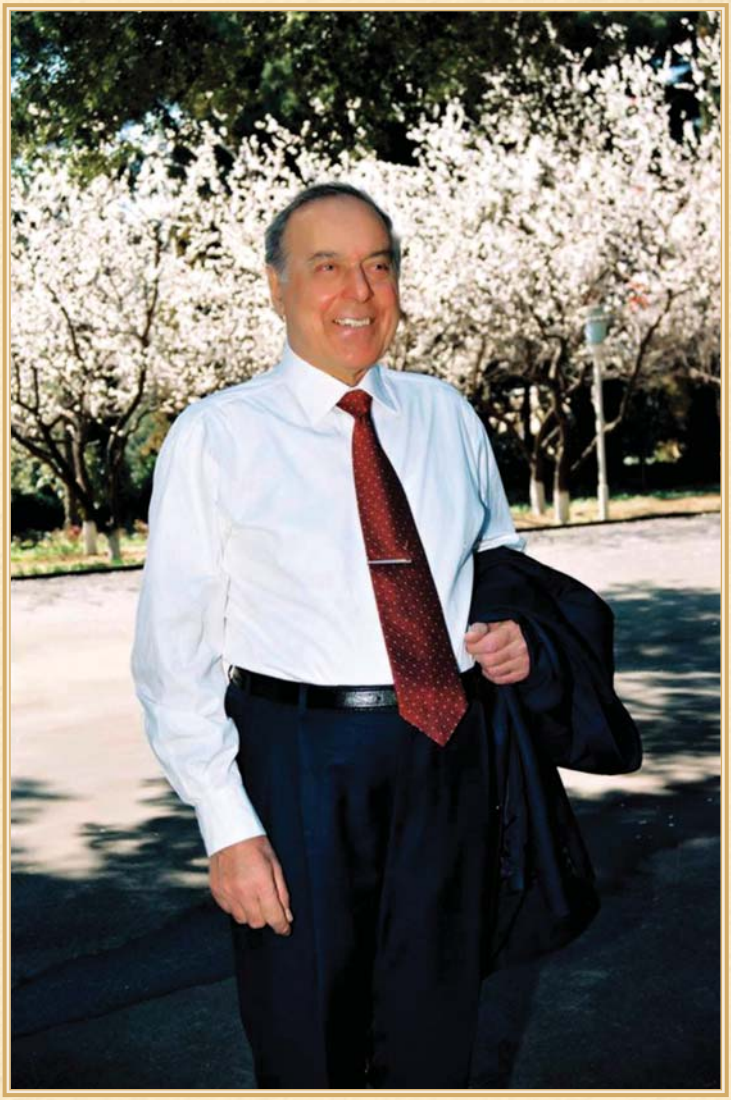

Bizim çox münbit torpaqlarımız var və bu, xalqımızın milli sərvətidir.

◆◆◆

Azərbaycanın kənd təsərrüfatı potensialı bərpa edilməlidir. Torpaqlarımız, hava, su, ərazimiz Azərbaycanda kənd təsərrüfatı məhsulları istehsalının sürətlə artırılmasına yönəldilməli, istifadə olunmalıdır.

◆◆◆

Torpaqdan, kənd təsərrüfatının potensialından səmərəli istifadə edilməlidir.

◆◆◆

Torpaq ölkənin, millətin, xalqın ən yüksək, ən qiymətli sərvətidir.

781. Aqrar bölmədə iqtisadi islahatlara həsr olunmuş geniş müşavirədə giriş sözü; yekun sözü. *23 dekabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 51-72.

782. Amerika Birləşmiş Ştatlarının kənd təsərrüfatı naziri Dən Qlikman ilə görüşdəki söhbətdən. *15 fevral 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər,

bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 76-77.

783. Azərbaycan Elmi-Tədqiqat Əkinçilik İnstitutunun əməkdaşlarına. *18 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 209-210.

784. Azərbaycan-Belarus "Sənaye-tərəfdaşlıq və kooperasiya" satış-sərgisinin açılış mərasimində nitq. *15 avqust 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 211-217.

785. Azərbaycanda 1997-ci ilin birinci yarısında sosial-iqtisadi inkişafın yekunları, aqrar islahatı və özəlləşdirmənin gedişi, təbii fəlakətin nəticələrinin aradan qaldırılması məsələlərinə həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü. *19 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 379-381.

786. Dövlət baytarlıq xidmətləri rəhbərlərinin beynəlxalq müşavirəsinin iştirakçılarına. *18 aprel 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 137.

787. İran İslam Respublikasının Kənd Təsərrüfatı naziri İsa Kələntərlinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *16 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 299-306.

788. İtaliyanın "Fata" şirkətinin prezidenti Qaetano Di Roza ilə görüşdə söhbətdən. *26 sentyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 231-233.

789. 1999-cu il üçün Dövlət Büdcəsi layihəsinin müzakirəsinə həsr olunmuş Respublika müşavirəsində giriş nitqi; yekun nitqi. *17 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər,

fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 419-445.

790. **Ötən kənd təsərrüfatı** ilinin yekunları: 1996-cı ildə görüləsi işlər, aqrar bölmədə iqtisadi islahatların həyata keçirilməsi vəziyyəti və qarşıda duran vəzifələrə həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü. *2 aprel 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 52-53.

791. **Prezident Sarayında əhalinin** çörəklə təminatı sahəsində yaranmış çətinliklərin aradan qaldırılması məsələlərinə həsr olunmuş müşavirədə çıxış. *16 oktyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 384-388.

792. **Prezident sarayında kənd** təsərrüfatı işlərinin gedişinə, xüsusən pambıq yığımına həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü. *11 oktyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 381-382.

793. **Prezident Sarayında kənd** təsərrüfatı işlərinin gedişinə, xüsusən pambıq yığımı ilə əlaqədar məsələlərin müzakirəsinə həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü. *22 sentyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 267.

794. **Prezident Sarayında kənd** təsərrüfatı problemlərinin həllinə həsr olunmuş müşavirədə nitq. *4 mart 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 444-457.

795. **Prezident Sarayında pambıqçılıqda** mövcud vəziyyət və səpin kampaniyasına hazırlıqla əlaqədar problemlərin həlli yollarına həsr olunmuş müşavirədə yekun çıxış. *30 mart 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997.- S. 486-496.

796. **Prezident Sarayında Respublikanın** kənd təsərrüfatında 1994-cü ilin birinci yarısının yekunlarına və islahatların keçirilməsi vəziyyəti-

nəhəsr olunmuş müşavirədə giriş sözü. *18 avqust 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 125-126.

797. **Prezident Sarayında Respublikanın** kənd təsərrüfatında aparılan islahatların vəziyyətinə həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü. *5 noyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 489-493.

798. **Respublika Ali Sovetində** "Aqrar islahat: problemlər və onların həlli yolları" mövzusunda beynəlxalq konfransda çıxış. *9 dekabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 582-588.

799. **Respublikada aqrar islahatların** gedişi və kənd təsərrüfatında vəziyyətə həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü. *14 aprel 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3:

dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 335-336.

800. Respublikada aqrar islahatların gedişi vəziyyətinə və torpaq islahatı haqqında qanun layihəsinin müzakirəsinə həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü. *24 iyun 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 473-477.

801. Respublikada torpaq islahatlarının həyata keçirilməsi vəziyyətinə həsr edilmiş müşavirədə çıxış. 16 yanvar 1998-ci il. Yekun nitqi. *16 yanvar 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 91-140.

802. "Torpaq islahatı haqqında" qanunun həyata keçirilməsi və kənd təsərrüfatında cari işlərin gedişi vəziyyətinə həsr olunmuş müşavirədə giriş sözü. *21 sentyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 342-344.

803. "Torpaq islahatı haqqında" Azərbaycan Respublikası qanunu layihəsinin müzakirəsinə həsr edilmiş iclasda giriş sözü. *12 iyul 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 83-85.

804. Türkiyənin Kənd Təsərrüfatı naziri professor, doktor Hüsnü Yusif Gökalpın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *19 iyul 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011.– S. 263-274.

ELM
və
TƏHSİL

ELM
və
TƏHSİL

İndi dünya mədəniyyət dünyasıdır, intellektual dünyadır, elmi-texniki tərəqqi dünyasıdır. Azərbaycanı elmi-texniki tərəqqi səviyyəsində inkişaf etdirmək üçün şübhəsiz ki, yüksək təhsil, elmə nail olmalıyıq.

◆◆◆

Təhsil sahəsi müqəddəs sahədir. Çünki təhsil sahəsi uşaqları, gəncləri hazırlayıb gələcəyə əsl vətəndaş, yüksək səviyyəli mütəxəssis etmək üçün mövcuddur. Əgər özəl universitetlər, özəl məktəblər yaradan şəxslər başqa məqsəd daşıyırlarsa, yəni onlar bundan özlərinə mənfəət götürmək məsələsinə üstünlük verirlərsə, bəzən də və çox hallarda təhsilin keyfiyyəti bizim dövlət universitetlərindən, dövlət məktəblərindən aşağıdırsa, bu həm xalqa, həm uşaqlara, həm də millətimizə xəyanətdir. Buna qətiyyən yoll vemək olmaz!

◆◆◆

Fəxr edirəm ki, bizim milli ali təhsilimiz var. İndi bizim yetişən milli gənc kadrlarımız var. Azərbaycan elminə böyük töhfələr vermiş və xidmətlər göstərmiş qocaman professorlarımız, alimlərimiz var. Mən bununla fəxr edirəm. Bu, böyük nemətdir.

805. Ağdaş rayonundakı 3 nömrəli orta məktəbə // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 39-40.

***Akademik Azad Mirzəcanzadəyə**. *28 sentyabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 183.

*** Akademik Azad Mirzəcanzadəyə.** *29 sentyabr 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 226-227.

806. Akademik Eldar Salayevə. *24 dekabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. - S. 300.

807. Akademik İmam Mustafayevə. *23 fevral 1995-ci il* / Heydər Əliyev // Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 211.

808. Akademik Yusif Məmmədəliyevin 90 illik yubileyinə həsr edilmiş gecədə nitq. *10 sentyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 291-299.

809. Akademik Ziya Bünyadovun ailəsinə başsağlığı. *21 fevral 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstə-

qilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S.447.

810. Amerikadakı Azərbaycan Mədəniyyət Cəmiyyətinin nümayəndələri ilə görüşdə nitq. *4 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 351-366.

811. Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinə. *12 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 86-87.

812. Azərbaycan Dövlət İqtisad Universitetinin 70 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitq. *13 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 88-104.

813. Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasına. *14 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanat-

lar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul. R. Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 203-205.

814. **Azərbaycan Dövlət Universitetinin** tarix fakültəsində onunla birlikdə təhsil almış tələbə yoldaşları ilə görüşdə söhbət. *13 may 1998-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 320-323.

815. **Azərbaycan Elmi-Tədqiqat** Oftalmologiya İnstitutuna. *11 oktyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 397.

816. **Azərbaycan Elmlər Akademiyasının** həqiqi üzvü Mark Dalinə. *21 aprel 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 139.

817. **Azərbaycan Elmlər Akademiyasının** prezidenti akademik Fəraməz Maqsudov cənab-

larına, Azərbaycan Elmlər Akademiyasının həqiqi üzvlərinə. *24 may 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 366.

818. **Azərbaycan Elmlər Akademiyasının** prezidenti, Milli Məclisin deputatı, akademik Fəraməz Qəzənfər oğlu Maqsudov ilə vidalaşma mərasimində çıxış. *31 iyul 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 282-285.

819. **Azərbaycan Elmlər Akademiyasının** prezidenti, Milli Məclisin deputatı, akademik Fəraməz Qəzənfər oğlu Maqsudov ilə vidalaşma mərasimində çıxış. *31 iyul 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 282-285.

820. **Azərbaycan Elmlər Akademiyasının** rəhbərliyi, həqiqi və müxbir üzvləri, institut direktorları və aparıcı alimləri ilə görüşdə nitq/ *31 yanvar 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz

əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 359-381.

821. **Azərbaycan Milli Elmlər** Akademiyasının fəxri üzvü, Lenin mükafatı və SSRİ dövlət mükafatları laureatı Kərim Kərimova. *14 noyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 349.

*Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının prezidenti Mahmud Kərimov ilə görüş. Prezident sarayı. *31 dekabr 2002-ci il*// Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 252-254.

822. **Azərbaycan Müəllimləri Qurultayına**. *24 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 341-344.

823. **Azərbaycan Müəllimləri Qurultayında** nitq. *25 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar,

müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 345-368.

* **Azərbaycan müəllimlərinin XII** qurultayına. *3 oktyabr 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013.– S.241-242.

824. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev Moskva Dövlət Beynəlxalq Münasibətlər İnstitutunun (Universitetinin) fəxri doktoru diplomunun təqdim edilməsi mərasimində. *24 sentyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 302-322.

825. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin Klivlend şəhərində tibbi müayinəsi ilə əlaqədar Prezident Administrasiyasının rəhbəri Ramiz Mehdiyevin AzərTAC-ın və "Turan" İnformasiya Agentliyinin müxbirləri ilə müsahibəsi. *19 fevral 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 –

mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 381-386.

826. **Azərbaycan Prezidenti Heydər** Əliyevin və Ermənistan prezidenti Robert Köçəryanın birgə mətbuat konfransı. *25 yanvar 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 189-202.

827. **Azərbaycan Prezidenti və** görkəmli alim, Professor İhsan Doğramacı Əfrasiyab Bədəlbəylinin "Qız Qalası" baletinə baxdıqdan sonra teatrın yaradıcı kollektivi ilə görüşdə söhbət. *26 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 437-440.

828. **Azərbaycan Prezidentinə Ankara** Universitetinin fəxri doktoru adı verilməsi mərasimində nitq. *16 mart 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 33: mart, 2001 – aprel, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 171-181.

829. **Azərbaycan Respublikası Elmlər** Akademiyasında ziyalılarla görüşdə çıxış. *21 sentyabr*

1993-cü il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 148-163.

830. Azərbaycan Respublikası Elmlər Akademiyasının vitse-prezidenti, akademik Ziya Bünyadova. *20 dekabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 291.

831. Azərbaycan Respublikası Əsilzadələr məclisinin sədri, Xalq yazıçısı, Milli Məclisin deputatı Maqsud İbrahimbəyov ilə görüşdəki söhbətdən. *7 iyul 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 434-435.

832. Azərbaycan Respublikası Səhiyyə nazirliyinin elmi tədqiqat ağ ciyər xəstəlikləri institutu binasının açılışı mərasimində nitq. *26 iyun 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur.

məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 375-382.

833. **Azərbaycan Respublikasında təhsil** sahəsində islahatlar üzrə Dövlət Komissiyasının iclasında giriş sözü. *17 mart 1999-cu il.* Yekun nitqi. *17 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 290-300.

834. **Azərbaycan Tibb Universitetinə**. *17 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 171-172.

835. **Azərbaycan Tibb Universitetinin** 70 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley mərasimində nitq. *19 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 196-210.

836. **Azərbaycanın görkəmli dövlət**, ictimai və elm xadimi Əziz Əliyevin anadan olmasının 100 illiyinə həsr edilmiş təntənəli yubiley gecəsində nitq. *14 may 1998-ci il* // Heydər Əli-

yev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 324-335.

837. Azərbaycanın təhsil işçiləri və bu il ali məktəblərə daxil olmuş tələbələrlə görüşdə nitq. *31 avqust 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 243-260.

838. Azərbaycanın ümumtəhsil məktəblərində yeni dərs ilinin başlanması münasibətilə Bakıdakı 18 nömrəli məktəbdə keçirilmiş mitinqdə nitq. *1 sentyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 134-142.

839. Azərbaycanın və xarici ölkələrin ali məktəblərinə qəbul olunmuş tələbələrin bir qrupu və onların valideynləri ilə görüşdə giriş nitqi. *29 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr,

1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 111.

840. Bakı Dövlət Universitetinin 80 illiyi münasibətilə BDU-nun və bir sıra xarici ölkə universitetlərinin rəhbərləri ilə görüşdə nitq. *11 fevral 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 35-56.

841. Bakı Pedaqoji Kadrların İxtisasartırma və Yenidən Hazırlanma İnstitutuna. *4 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2009. – S. 112-113.

842. Bakı şəhərinin təhsil işçiləri ilə görüşdə giriş sözü. *31 avqust 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 169-181.

843. Bakıda akademik Yusif Məmmədəliyevin abidəsinin açılışı mərasimində nitq. *16 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr,

məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 325-329.

844. Bakıda diplomatik kompleksin bünövrəsinin qoyulması mərasimində çıxış. *29 iyul 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 87-89.

845. Bakının Nərimanov rayonunda yeni orta ümumtəhsil məktəbinin açılışı mərasimində nitq. *2 sentyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 260.

846. Bakının Nəsimi rayonu ərazisində (Səməd Vurğun küçəsində) – paytaxtda ilk özəl ümumtəhsil məktəb kompleksinin istifadəyə verilməsi mərasimində nitq. *1 sentyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 36: sentyabr, 2001 – noyabr, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 16-23.

847. Bakının Suraxanı rayonundakı 275 nömrəli məktəbdə Bilik gününə və Yeni dərs ilinin baş-

lanmasına həsr olunmuş mərasimdə nitq // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 421-429.

848. Beynəlxalq Kadr Akademiyasının rəhbərləri ilə görüşdə söhbət. *14 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 404-410.

849. Beynəlxalq Mühəndislik Akademiyasına. *8 noyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 17-18.

850. Bilik günü və yeni dərs ilinin başlanması münasibətilə Bakının Səbail rayonundakı Tofiq İsmayılov adına Riyaziyyat və İnformatika təmayüllü 6 saylı məktəb–liseydə keçirilən mərasimdə nitq. *1 sentyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 36: sentyabr, 2001 – noyabr, 2001 / bur. məsul. R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 5-15.

851. Bilkənd Universitetinin banisi və fəxri rektoru, dünya şöhrətli alim İhsan Doğramacı ilə görüşdəki söhbətdən. *27 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 249-250.

852. Bilkənd Universitetinin idarə heyətinin sədri professor doktor İhsan Doğramacıya. *24 noyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 87.

853. Doqquz yaşlı rəssam Əli Cəfərin sərgisinin açılışında çıxış. *30 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 227-229.

854. Dünya şöhrətli alim, türkdilli ölkələrin milli pediatriya cəmiyyətləri birliyinin fəxri prezidenti, professor İhsan Doğramacı, həyat yoldaşı Ayser xanım, oğlu Əli bəy və Qazi universitetinin rektoru Ənvər Həsənoğlu ilə görüşdə söhbət. *12 may 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitq-

lər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005.– S. 310-317.

855. Əməkdar elm xadimi Sara xanım Aşurbəyliyə. *26 yanvar 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 301.

856. Əməkdar müəllim Lətif Hüseynzadəyə. *18 oktyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 107-108.

857. Əməkdar müəllim Sona Tağıyevaya. *28 aprel 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. S. 393.

858. Ən yüksək bal toplayaraq ali məktəblərə qəbul olunmuş gənclərlə görüşdə giriş sözü. *3 sentyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahi-

bələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 36: sentyabr, 2001 – noyabr, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 24-33.

859. Fransada təhsil alan soydaşlarımızla görüş. *3 mart 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 33: mart, 2001 – aprel, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 28-33.

860. Görkəmli alim və dövlət xadimi Vəli Yusif oğlu Axundovun 80 illiyinə həsr olunmuş yubiley yığıncağında nitq. *21 iyun 1996-cı il* // *Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 446.

861. Görkəmli alim və ictimai xadim İhsan Doğramacıya. *14 yanvar 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 26.

862. Görkəmli alim və ictimai xadim, akademik Ziya Bünyadovla vidalaşma mərasimində nitq. *23 fevral 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyi-

miz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 448-460.

863. Görkəmli alim, akademik Zərifə Əliyevanın xatirəsinə həsr olunmuş ədəbi-bədii gecədə çıxış. *28 aprel 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 5-9.

864. Görkəmli alim, akademik Zərifə Əliyevaya həsr edilmiş "Zərifə xanım Əliyeva" kitab-albomunun təqdimat mərasimində çıxış. *14 aprel 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 5-6.

865. Görkəmli dövlət xadimi, general-leytenant Arif Heydərovun 70 illiyinə həsr olunmuş yubiley gecəsində nitq. *28 iyun 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 484-492.

866. Görkəmli səyyah və alim Tur Heyerdala. *4 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz

əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 112.

867. Görkəmli türk alimi İhsan Doğramacının 80 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli gecədə çıxış. *25 aprel 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 389-391.

868. İlisu kənd orta məktəbinə. *22 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 345-346.

869. İstərdik ki, yaxşı mütəxəssis olub vətənimizə, xalqımıza, millətimizə gələcəkdə sədaqətlə xidmət edəsiniz. Türkiyənin ali məktəblərində təhsil almağa yola düşən azərbaycanlı tələbələrlə görüşdə çıxış. *7 fevral 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 354-356.

870. "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanının 1300 illik yubileyi üzrə dövlət komissiyasının yekun iclasında çıxış. *14 aprel 2000-ci il* //Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 299-336.

871. Kocaeli Universitetində yeni dərs ilinin başlanmasına həsr olunmuş mərasimdə nitq. *1 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 412-417.

872. Qara Dəniz Hövzəsi Ölkələrinin Universitetləri Şəbəkəsinin II Konqresinə. *11 sentyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 81-82.

873. Qazax Müəllimlər Seminariyasının yaradılmasının 80 illik yubileyinə həsr olunmuş ümumrespublika elmi-praktiki konfransın iştirakçılarına. *27 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktub-

lar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 115-116.

874. Qobustan rayonu Cəmcəmli kəndinin sakini Baxşəliyev Elmxan müəllimə. *9 oktyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 384.

875. Məmmədəmin Rəsulzadə adına Bakı Dövlət Universitetinə. *28 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 119-120.

876. 1970-1987-ci illərdə Azərbaycandan kənarda ali təhsil almış mütəxəssislərin Ümumrespublika toplantısında nitq. *31 avqust 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 209-228.

877. Naxçıvan MR-ın təşkil olunmasının 75 illiyinə həsr edilmiş təntənəli yubiley iclasında nitq. *12 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstə-

qilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 187-211.

878. **Neftçi-geoloq Xoşbəxt Yusifzadəyə.** *13 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 191-192.

879. **Nəriman Nərimanov adına** Azərbaycan Dövlət Tibb Universitetinin yeni tədris binasının açılışı mərasimində nitq. *28 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 370-379.

880. **Ölkəmizdə 2002/2003-cü** tədris ilində ali məktəblərə ən yüksək balla daxil olmuş tələbələrlə görüşdə nitq. *30 avqust 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 412-419.

881. **Pekin İctimai Elmlər** Akademiyasında çıxış. *9 mart 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqil-

liyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 470-475.

882. **Prezident Sarayında respublikanın** ali və orta ixtisas məktəblərinə qəbulla əlaqədar keçirilən müşavirədə giriş sözü. *2 avqust 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 103-111.

883. **Puşkin adına Tovuz** şəhər orta məktəbinə. *15 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 297-298.

884. **Respublikamızın ən böyük** və nüfuzlu ali təhsil ocaqlarından olan Azərbaycan Dövlət Neft Akademiyasının 80 illiyi münasibətilə keçirilən təntənəli yubiley mərasimində nitq. *15 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 206-219.

885. **Respublikanın Ali məktəblərinə** daxil olmuş birinci kurs tələbələri ilə görüşdə nitq. *14 sentyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 215-222.

886. **Rusiya Elmlər Akademiyasının** üzvləri ilə görüşdə nitq. *3 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 259-274.

887. **Sabirabad Rayonundakı Nizami** Gəncəvi adına 5 nömrəli şəhər orta məktəbinə. *16 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 28-29.

888. **Soydaşımız professor İren** Məlikova ilə görüşdə söhbətdən. *11 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 324-325.

889. Təhsil işçilərinin bir qrupu ilə görüşdə giriş sözü. *12 fevral 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 177-192.

890. Tələbələrin, şagirdlərin və idmançıların bir qrupuna Azərbaycan Respublikası vətəndaşının ilk şəxsiyyət vəsiqələrini təqdimetmə mərasimində nitq. *29 may 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 236-240.

891. Tibb elmlər doktoru, Əməkdar Elm xadimi, dövlət mükafatı laureatı Tamerlan Əziz oğlu Əliyevin matəm mərasimində çixiş. *7 aprel 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 144-146.

892. Tibb elmləri doktoru, əməkdar elm xadimi, dövlət mükafatı, Türk dünyasının görkəmli oğlu, dünya şöhrətli alim, Azərbaycan xalqının böyük dostu İhsan Doğramacı və onun başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət.

24 aprel 2000-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 376-387.

893. Türk dünyasının görkəmli oğlu, dünya şöhrətli alim, Azərbaycan xalqının böyük dostu İhsan Doğramacının 85 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitq. *24 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 388-399.

894. Türkiyə Prezidenti Süleyman Dəmirəlin Azərbaycan Elmlər Akademiyasının fəxri akademiki adına layiq görülməsi münasibətilə təntənəli yığıncaqda çıxış. *8 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 151-154.

895. Türkiyə Respublikasının Prezidenti Süleyman Dəmirəl ilə görüşdəki söhbətdən. *27 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar.

K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 251-255.

896. "Universitetlər və cəmiyyət, əsrlərin ayrıcında universitetlərin əməkdaşlığı" beynəlxalq konfransının iştirakçılarına. *21 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 11-12.

897. "Voprosı istorii" jurnalının Baş redaktoru, Rusiya Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü cənab Əhməd İsgəndərova. *20 noyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 367.

898. "Voprosı istorii" jurnalının Baş redaktoru, Rusiya Elmlər Akademiyasının müxbir üzvü cənab Əhməd İsgəndərova. *20 noyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 367.

899. Yeni dərs ilinin başlanması və bilik günü münasibətilə keçirilən təntənəli toplantıda nitq.

1 sentyabr 2000-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 410-419.

900. Yusif Məmmədəliyev adına Naxçıvan Dövlət Universitetinin yeni tədris korpusunun təntənəli açılışı mərasimində nitq. *11 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev.– B.: Azərnəşr, 2007. – S. 180-186.

MƏDƏNİYYƏT, ƏDƏBİYYAT, DİL, İNCƏSƏNƏT

MƏDƏNİYYƏT,
ƏDƏBİYYAT,
DİL,
İNCƏSƏNƏT

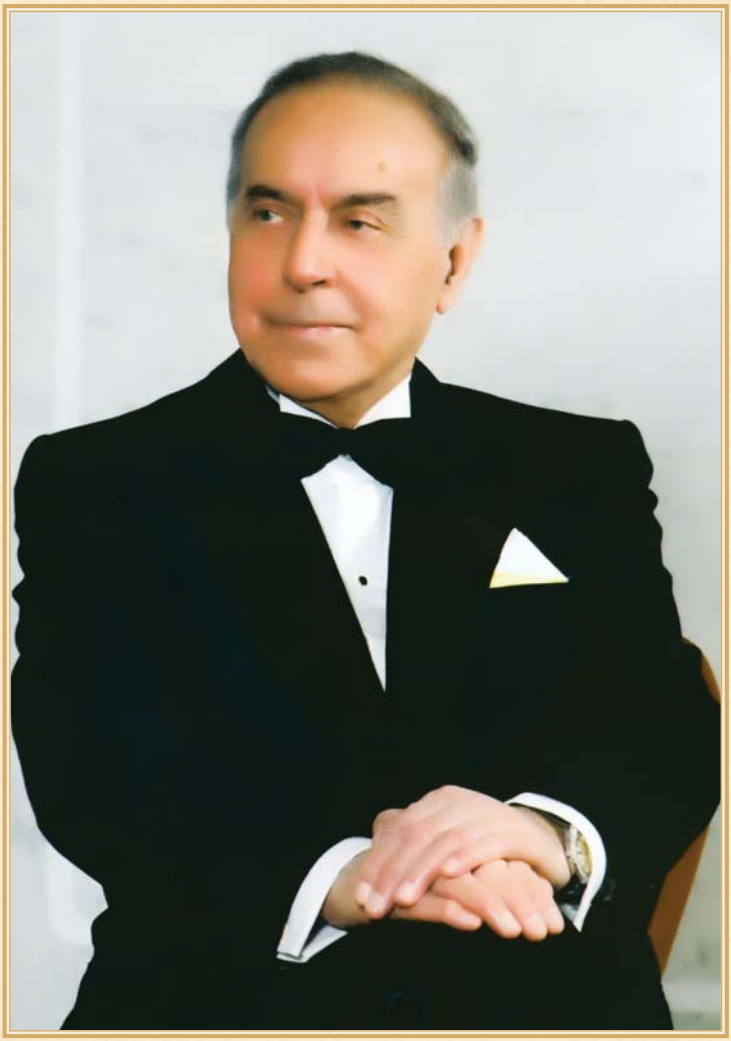

Xalq bir çox xüsusiyyətləri ilə tanınır, sayılır və dünya xalqları içərisində fərqlənir. Bu xüsusiyyətlərdən ən yüksəyi, ən böyüyü mədəniyyətdir. Yüksək mədəniyyətə malik olan xalq həmişə irəli gedəcək, həmişə yaşayacaq, həmişə inkişaf edəcəkdir.

◆◆◆

Azərbaycan ədəbiyyatı bizim həyatımızın, tariximizin bütün mərhələlərində olduğu kimi, bu mərhələdə də yaşayır və öz tarixi missiyasını yerinə yetirir.

◆◆◆

Hər bir xalqın özünəməxsusluğunu müəyyən edən başlıca ünsürlərdən biri onun dilidir. XX əsrdə xalqımızın bu sahədə əldə etdiyi uğurları yüksək təqdirə layiqdir. Biz fəxr edirik ki, müstəqil Azərbaycan Respublikasının dövlət dili olan Azərbaycan dili son bir əsrlik dövr ərzində böyük inkişaf yolu keçərək lüğət tərkibini zənginləşdirmiş, qrammatik quruluşunu cilalamış və dünya dilləri içərisində öz layiqli yerini tutmuşdur.

901. Almaniya Federativ Respublikasının kansleri Gerhard Şröder ilə görüşdəki söhbətdən. *19 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 167-169

*** Amerika Birləşmiş Ştatlarının** mülki təd-qiqatlar və inkişaf fondunun prezidenti Gerson Şer ilə görüş. *14 yanvar 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar,

nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.43: noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 301-304.

902. Amerikada nəşr edilən "Azərbaycan internəşnl" jurnalının beş illiyinə həsr olunmuş mərasimdə nitq. *20 noyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 216-234.

903. Ankara yaxınlığındakı Bilkənd Universitet şəhərciyində dahi Azərbaycan şairi Məhəmməd Füzulinin anadan olmasının 500 illiyinə həsr olunmuş yubiley şənliklərinin təntənəli açılışında çıxış. *7 noyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997.– S. 458-461.

904. ANS telekanalına müsahibə. *9 fevral 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 387-389.

905. ANS Yayım və Media şirkətinin əməkdaşı Mirşahin Ağayevə ABŞ-ın Klivlend şəhərindən telefonla müsahibə. *26 sentyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 92-97.

906. Avstriya Respublikasına rəsmi səfərə yola düşməzdən əvvəl Binə hava limanında jurnalistlərə müsahibə. *3 iyul 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 5-9.

907. Avstriyanın nüfuzlu mətbuat orqanlarını təmsil edən jurnalistlərlə görüş və onlara müsahibə. *6 iyul 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 97-110.

908. Aybəniz xanım Vəkilovaya. *8 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 276.

* **Azərbaycan əlifbası və Azərbaycan** dili gününün təsis edilməsi haqqında. *9 avqust 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 340-342.

909. **Azərbaycan Dövlət Musiqili** Komediya Teatrının yeni binasının açılışı mərasimində nitq. *9 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 17-22.

910. **Azərbaycan Dövlət Teleqraf** Agentliyinin (AzərTAC-ın) kollektivinə. *29 fevral 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 202-203.

911. **“Azərbaycan gəncləri” qəzetinin** kollektivinə. *27 oktyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 424.

912. Azərbaycan Kinematoqrafçılar İttifaqının yeni seçilmiş idarə heyətinin üzvləri ilə görüşdə çıxış. *16 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 183-193.

913. Azərbaycan kinosu gününə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə çıxış. *2 avqust 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S.170.

914. Azərbaycan Kinomatoqrafçılarının VIII qurultayına. *15 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S.182.

915. "Azərbaycan Qadını" jurnalının baş redaktoru Xalidə xanım Hasilovaya. *18 aprel 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 384.

916. "Azərbaycan" qəzetinin kollektivinə. *4 dekabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 571.

917. Azərbaycan memarlarının XVI qurultayına. *19 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 350-351.

918. "Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları" Fondunun təşəbbüsü ilə "Uşaqlar gələcəyimizdir" devizi altında xeyriyyə konsertindən sonra görkəmli sənətkarlarla görüşdə söhbət. *25 noyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 88-91.

919. "Azərbaycan Mədəniyyətinin Dostları" Fondunun təşəbbüsü ilə "Sədası Bahardır Vətənimizin" devizi ilə keçirilən konsertdə söhbət. *21 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərman-

lar. K.26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 373-374.

920. **Azərbaycan Milli Televiziyasının** 40 illik yubileyi münasibətilə Dövlət Televiziya və Radio verilişləri şirkətinin və rabitə işçilərinin bir qrup nümayəndəsi ilə görüşdə çıxış. *17 fevral 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 339-342.

921. **Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin** görkəmli xadimi, professional vokal sənətimizin banisi Bülbülün anadan olmasının 100 illiyi münasibətilə müğənninin Bakıdakı xatirə ev-muzeyində çıxış. *3 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 296-299.

* **Azərbaycan musiqi mədəniyyətinin** görkəmli nümayəndələri – Fidan və Xuraman Qasımovaların yaradıcılığının 25 illiyinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitq. Respublika sarayı. *20 dekabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 43: noyabr, 2002 – fevral,

2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 204-211.

922. "Azərbaycan Müəllimi" qəzetinin kollektivinə təbrik. *18 noyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 516.

* **Azərbaycan prezidenti Heydər Əliyev** görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Qara Qarayevin 85 illiyinə həsr olunmuş xatirə gecəsində iştirak etmişdir. *6 fevral 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 44: fevral, 2003 – may, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 28-29.

* **Azərbaycan prezidenti Heydər Əliyev** TEKFEN Qara Dəniz filarmonik orkestrində. *14 yanvar 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 43: noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 305-306.

* **Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev** Şekspirin "Hamlet" faciəsinin yeni quruluşda ilk

tamaşasında. *7 dekabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 43: noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 85-95.

923. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev "Hakimiyyət formulu" verilişində. *27 sentyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 36: sentyabr, 2001 – noyabr, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 156-166.

924. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev görkəmli müğənni və bəstəkar Müslüm Maqomayevin 60 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley mərasimində. *7 sentyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 26-49.

925. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev Mayakovski adına Moskva Akademik Teatrının tamaşasında olmuşdur. 20 oktyabr 2002-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr,

2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S.111.

926. **Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevə** "Ruh" Jurnalistləri Müdafiə Komitəsinin təsis etdiyi "Jurnalistlərin dostu" mükafatının təqdim olunmasına həsr edilmiş mərasimdə nitq. *22 mart 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 47-56.

927. **Azərbaycan Prezidentinə Ankara** Universitetinin fəxri doktoru adı verilməsi mərasimində nitq. *16 mart 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 33: mart, 2001 – aprel, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 171-181.

928. **Azərbaycan Prezidentinə "Fatih"** Universitetinin fəxri doktoru adı verilməsi mərasimində nitq. *8 may 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 381-394.

929. Azərbaycan professional vokal sənətinin banisi Bülbülün anadan olmasının 100 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley gecəsində nitq. *3 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 300-305.

930. Azərbaycan Respublikasının elm, mədəniyyət, incəsənət xadimlərinə, ictimai xadimlərə Azərbaycan Dövlətinin yüksək mükafatlarının – ordenlərin təqdim edilməsi mərasimində çıxış. *7 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006.– S. 258-273.

931. Azərbaycan Respublikasının elm, mədəniyyət, tibb, bədən tərbiyəsi və idman xadimlərinin bir qrupuna müstəqil dövlətimizin ali mükafatlarının – "İstiqlal" və "Şöhrət" ordenlərinin təqdimetmə mərasimində çıxış. *6 iyul 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.125-130.

932. Azərbaycan Respublikasının ədəbiyyat və incəsənət xadimlərinə dövlət qayğısının artırılması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı. *10 noyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 177.

* **Azərbaycan Respublikasının xalq** artisti Tamara Sinyavskayaya. *5 iyul 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S.154.

* **Azərbaycan Respublikasının xalq** artisti Yuli Solomonoviç Qusmana. *4 avqust 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 183.

933. Azərbaycan Respublikasının Mətbuat işçilərinə. *20 iyul 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr,

2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S.87-88.

934. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevə ANS şirkətlər qrupunun və Çingiz Mustafayev adına fondun təsis etdiyi "2002-ci ilin adamı" mükafatının və diplomunun təqdim olunması mərasimi. *11 yanvar 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 43: noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 286-300.

935. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti hörmətli cənab Heydər Əliyevə. *4 noyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 138.

936. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti seçilməsi münasibətilə andiçmə mərasimində nitq. *18 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 53-71.

937. Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə Moskva Dövlət Hüquq Akademiyasının fəxri doktoru adı verilməsi mərasimində çıxış. *29 mart 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 97-106.

938. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Mətbuat Xidmətinin məlumatı. *25 fevral 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 37: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 400-401.

939. Azərbaycan Respublikasının teatr xadimlərinə. *8 mart 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 249.

940. Azərbaycan Respublikasının Televiziya və Radio işçilərinə. *6 noyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 158-159.

941. Azərbaycan Rəssamlar İttifaqının qurultayına. *29 iyun 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 133-134.

*** Azərbaycan Rəssamlıq Akademiyasının** rektoru, Milli Elmlər Akademiyasının akademiki, Xalq Rəssamı Ömər Eldarov ilə görüş. *16 iyun 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 114-117.

942. Azərbaycan-Rumıniya sənədlərinin imzalanma mərasimindən sonra Azərbaycan prezidenti Heydər Əliyevin və Rumıniya prezidenti İon İliyeskunun birgə mətbuat konfransı və bəyanatla çıxışları // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 179-185.

943. Azərbaycan şairi və dramaturqu, böyük ədib Hüseyn Cavidin məqbərəsinin təntənəli açılışı mərasimində nitq. *29 oktyabr 1996-cı il* // Heydər

Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 468-475.

944. Azərbaycan Teleqraf Agentliyinin – AzərTAC-ın kollektivinə. *3 mart 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 443.

* **Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin** "Azərbaycan" jurnalına // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 43: noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 327-328.

945. Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri Anarın çıxışı // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 66-67.

946. Azərbaycan Yazıçılar Birliyinin sədri Anarın çıxışı // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr,

məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13 : oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 7-11.

947. Azərbaycan yazıçılarına dövlət qayğısının artırılması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin fərmanı. *24 noyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 226-227.

948. Azərbaycan yazıçılarının bir qrupu ilə görüşdə söhbət. *10 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 63-108

949. Azərbaycan yazıçılarının X qurultayı ərəfəsində gənc nəsildən olan yazıçı və şairlərin bir qrupu ilə görüşdə giriş sözü. *29 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 64-66.

950. Azərbaycan yazıçılarının X qurultayı ərəfəsində gənc nəsildən olan yazıçı və şairlərin bir

qrupu ilə görüşdə yekun sözü. *29 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 81-96.

951. **Azərbaycan yazıçılarının X qurultayı** ərəfəsində yaşlı nəsildən olan yazıçıların bir qrupu ilə görüşdə giriş sözü. *28 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 5-6.

952. **Azərbaycan yazıçılarının X qurultayı** ərəfəsində yaşlı nəsildən olan yazıçıların bir qrupu ilə görüşdə yekun sözü. *28 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 53-61.

953. **Azərbaycan yazıçılarının X** qurultayında nitq. *30 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 97-137.

954. Azərbaycanda dünyəvi peşəkar teatrın yaradılmasının 125 illiyi haqqında. *27 avqust 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 188-194.

955. Azərbaycanda fəaliyyət göstərən kütləvi informasiya vasitələrinin rəhbərləri ilə görüşdə nitq. *18 dekabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 152-181.

956. Azərbaycanda keçirilən Gürcüstan mədəniyyəti günləri çərçivəsində iki Respublikanın incəsənət ustalarının böyük konserti başa çatdıqdan sonra çıxış. *22 may 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 298-300.

957. Azərbaycanda qonaq olan türk dünyasının görkəmli oğlu, dünya şöhrətli alim, Bilkənd Universitetinin idarə heyətinin sədri, professor İhsan Doğramacı ilə görüşdə söhbət. *24 may*

2001-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 167-174.

958. Azərbaycanda məcburi köçkünlər: avtoportret fotosərgisinin açılışı mərasimində nitq. *8 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.31 : noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S.166-170.

959. Azərbaycanda Milli Mətbuatın yaradılmasının 125 illiyi haqqında. *27 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.26 : mart, 2000 – aprel, 2000/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 87-93.

960. Azərbaycanda Milli Mətbuatın yaradılmasının 125 illiyi münasibətilə jurnalistlərlə görüşdə nitq. *21 iyul 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 240-265.

961. Azərbaycanda Rusiya Federasiyası mədəniyyət günlərinin bağlanması mərasimindən sonra Rusiya artistləri ilə görüşdəki söhbətdən. *6 aprel 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 138.

962. Azərbaycanda Rusiya Federasiyası mədəniyyət günlərinin təntənəli açılışı mərasimindən sonra onun iştirakçilari ilə görüşdə təbrik sözləri. *1 aprel 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.9 : oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 109.

963. Azərbaycanda Rusiya Federasiyasının Mədəniyyət günlərində Dövlət Tretyakov qalereyasının kolleksiyasından ibarət sərgidə çıxış. *1 aprel 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 107-108.

964. Azərbaycanda Rusiya Federasiyasının Mədəniyyət günlərində Vaxtanqov adına Moskva

Akademik Teatrının Səməd Vurğun adına Azərbaycan Dövlət Rus Dram teatrında D. Kiltinin "Əziz yalançı" tamaşası qurtardıqdan sonra Moskvalı qonaqlarla söhbətdən. *5 aprel 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.9 : oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 136-137.

965. Azərbaycanda Rusiya mədəniyyəti günlərinin təntənəli bağlanışı gecəsində Moskva şəhəri incəsənət ustalarının konsertindən sonra yaradıcı kollektivlə görüşdə söhbət. *30 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 388-391.

966. Azərbaycanın Dövlət Müstəqilliyi Günü və Azərbaycan Respublikası Prezidentinin andiçmə mərasimi günü ölkəmizin azadlığı, suverenliyi və ərazi bütövlüyü uğrunda həlak olmuş mərd mübarizlərin xatirəsini yad etmək üçün Şəhidlər Xiyabanını ziyarət edərkən fəxri qonaqlar kitabına yazdığı ürək sözləri. *18 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərman-

lar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 51-52.

967. **Azərbaycanın ədəbiyyat, mədəniyyət**, incəsənət, elm, din və idman xadimlərinin böyük bir qrupuna "Şöhrət" ordenlərinin təqdim edilməsi mərasimi. *21 avqust 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 132-167.

968. **Azərbaycanın Əməkdar İncəsənət** xadimi, yazıçı Maqsud İbrahimbəyova. *14 may 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 429.

969. **Azərbaycanın görkəmli ictimai** xadimlərinin, elm, ədəbiyyat, mədəniyyət xadimlərinin və idmançıların bir qrupuna "İstiqlal", "Azərbaycan bayrağı", "Şöhrət" ordenləri və "Tərəqqi" medallarının təqdim olunması mərasimi. *12 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 380-394.

970. Azərbaycanın xalq artisti Hacıbaba Ağarza oğlu Bağırova. *13 may 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 567.

971. Azərbaycanın xalq artisti Lyüdmila Georgiyevna Zıkinaya. *26 aprel 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 228-229.

972. Azərbaycanın xalq artisti Müslüm Maqomayevə. *17 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.12 : avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 5-6.

973. Azərbaycanın Xalq artisti Müslüm Maqomayevə. *17 avqust 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 354-355.

974. Azərbaycanın xalq artisti Sofiya xanım Hüseynovaya. *7 may 1996-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 257.

975. Azərbaycanın xalq şairi, görkəmli ictimai xadim Süleyman Rüstəmin anadan olmasinin 90 illiyi münasibətilə təntənəli yubiley gecəsində nitq. *26 mart 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 97-104.

976. Azərbaycanın xalq şairi Mirvarid Dilbazinin anadan olmasının 85 illiyi münasibətilə təntənəli yubiley gecəsində nitq. *23 aprel 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 227-231.

977. Azərbaycanın xalq şairi Nəbi Xəzriyə. *19 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr,

müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 194.

978. **"Azərbaycanın milli-mədəni** və təbii irsinin qorunub saxlanılması – Milli Parklar proqramı" beynəlxalq konfransına. *1 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 214-215.

* **Bakı Şəhərində İçərişəhər** Tarix-Memarlıq Qoruğunun mühafizəsi və bərpası ilə bağlı bəzi tədbirlər haqqında. *17 fevral 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 44: fevral, 2003 – may, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2013. – S. 46-51.

979. **Bakı şəhərinin Yeni** Günəşli massivində yaşayan keçmiş döyüşçü, "Azərbaycan Bayrağı" ordenli İbad Mövsüm oğlu Hüseynova. *12 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 111.

980. Bakıda açılmış "Qərb-Şərq" kinofestivalının iştirakçıları ilə görüşdə. *8 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S.132-145.

981. Bakıda dahi rus şairi Puşkinin abidəsinin açılış mərasimində nitq. *12 oktyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 36: sentyabr, 2001 – noyabr, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 257-261.

982. Bakıda dövlətlərarası "MİR" Teleradio şirkətinin Azərbaycan Milli Nümayəndəliyinin ofisinin açılışı mərasimində çıxış. *28 oktyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.7 : iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 463-467.

983. Bakıda keçirilən "Azərbaycanın milli-mədəni və təbii irsinin qorunub saxlanılması – Milli Parklar proqrami" Beynəlxalq konfransının iştirakçıları ilə görüş. *2 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may,

2002 / bur. məsul. R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 219-222.

984. Bakıda məşhur İspaniya müğənnisi Xulio İqlesiasın konsertindən sonra onunla görüşdəki söhbət. *24 iyul 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 63-64.

985. Bakıda yeni teleqüllənin təntənəli açılışı mərasimində çıxış. 6 iyul 1996-cı il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 70-77.

986. Bakının Binəqədi rayonu ərazisində akademik Zərifə Əliyeva adına İstirahət parkının açılışı mərasimində nitq. *28 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 5-14.

987. Bakının mərkəzində, Xaqani küçəsində Çin Xalq Respublikası Səfirliyinin yeni binasının açılış mərasimində nitq. *7 dekabr 2001-ci il* //

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul.R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.109-112.

988. "Bakılı Oğlanlar" Komandasının üzvləri ilə görüşdə söhbət. *30 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 366-386.

989. "Bakılı Oğlanlar" Şən və Hazırcavablar Komandasının konsertindən sonra komandanın üzvləri ilə görüşdə söhbət. *5 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 65-67.

990. "Bakılı Oğlanlar" Şən və Hazırcavablar Klubu komandasının yeni proqramla çıxışına baxdıqdan sonra komandanın üzvləri ilə görüşdə söhbət. *10 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.349-353.

991. Bayram konserti başa çatdıqdan sonra Respublikanın incəsənət ustaları ilə görüşdə söhbət. *27 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 389-390.

992. Bəstəkar Arif Məlikova. *14 sentyabr 1993-cü il* / H.Əliyev // Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 138.

993. Bəstəkar Emin Sabitoğluna. *12 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 389.

994. Beynəlxalq "Ahıllar günü" münasibətilə müraciət. *1 oktyabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 198.

995. Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə "Sevil" Azərbaycan qadınları məclisinin təşkil etdi-

yi görüşdə nitq. *8 mart 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.9: oktyabr, 1997–dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 24-26.

996. Beynəlxalq müsabiqələr laureatları və diplomantları ilə görüşdə çıxış. *8 aprel 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 319-326.

997. Beynəlxalq Musiqi Xadimləri İttifaqının sədri, SSRİ Xalq artisti İrina Arxipovaya. *3 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2009. – S.109-110.

998. Beynəlxalq uşaq incəsənət muzeyində çıxış. *24 aprel 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 172-173.

999. Bilkənd Universitetində İhsan Doğramacının abidəsinin açılış mərasimində nitq. *26 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 244-254.

1000. Birgə Mətbuat konfransında bəyanatla çıxışlar. *26 yanvar 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 205-208.

1001. Birinci Azərbaycan Beynəlxalq Turizm Sərgisinə. *28 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 400-401.

1002. Böyük Azərbaycan rəssamı Səttar Bəhlulzadənin anadan olmasının 85 illiyinə həsr olunmuş sərginin açılışında çıxış. *17 dekabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3:

dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 42

1003. Böyük Azərbaycan rəssamı Səttar Bəhlulzadənin anadan olmasının 85 illiyi münasibətilə təntənəli yubiley gecəsində çıxış. *17 dekabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar K.3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 45-44.

1004. Böyük Azərbaycan şairi və dramaturqu Səməd Vurğunun "Fərhad və Şirin" pyesinin yeni quruluşda tamaşasına Baxdıqdan sonra yaradıcı kollektivlə görüşdə çıxış. *7 iyun 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.10 : may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 52-57.

1005. Böyük Azərbaycan yazıçısı Cəlil Məmmədquluzadənin anadan olmasının 125 illiyinə həsr edilmiş yubiley gecəsində nitq. *28 dekabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997.– S. 76-84.

1006. Böyük Azərbaycan yazıçısı Cəlil Məmmədquluzadənin ev-muzeyinin açılış mərasimində çıxış. *28 dekabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 73-75.

1007. Böyük Britaniyanın "Kaspian" jurnalının baş redaktoru, Azərbaycanın dövlət kitabının nəşri layihəsinin əlaqələndiricisi Ceyms Millerə müsahibə. *6 fevral 2001 ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 255-274.

1008. Böyük dirijor və bəstəkar Niyazinin ev-muzeyinin təntənəli açılışında çıxış. *18 sentyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 247-252

1009. Cəfər Cabbarlının anadan olmasının 100 illik yubileyi münasibətilə görkəmli dramaturqun "Aydın" pyesinin yeni quruluşda tamaşası zamanı sənətkarlarla söhbət. *7 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxış-

lar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 91-97.

1010. Dahi Azərbaycan bəstəkarı Üzeyir Hacıbəyovun "Arşın Mal Alan" musiqili komediyasının yeni quruluşda tamaşasına baxdıqdan sonra teatrın yaradıcı kollektivi ilə görüşdə çıxış. *21 sentyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 174-177.

1011. Dahi Azərbaycan şairi Məhəmməd Füzulinin anadan olmasının 500 illiyi münasibətilə Dərbənd şəhərində keçirilən Beynəlxalq Elmi Konfransın iştirakçılarına. *15 iyul 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 108-109.

1012. Dahi Azərbaycan şairi Məhəmməd Füzulinin anadan olmasının 500 illiyi münasibətilə Türkiyədə keçirilən yubileytədbirlərində iştirak etmək üçün yola düşərkən Binə hava limanında jurnalistlərə qısa müsahibə. *1 noyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:

çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 453.

1013. Dahi Azərbaycan şairi Məhəmməd Füzulinin anadan olmasının 500 illiyinə həsr edilmiş təntənəli yığıncaqda nitq. *17 noyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 514-515.

1014. Dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Məhəmməd Füzulinin 500 illik yubileyi üzrə dövlət komissiyasının növbəti iclasında çıxış. *23 iyul 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 161-175.

1015. Dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Məhəmməd Füzulinin anadan olmasının 500 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli gecədə nitq. *8 noyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.8: noyabr, 1996 –

may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 23-30.

1016. Dahi Azərbaycan şairi və mütəfəkkiri Nizami Gəncəvinin abidəsinin təntənəli açılış mərasimində nitq. *9 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 37-44.

1017. Dahi bəstəkar Friderik Şopenin muzeyi ilə tanış olduqdan və onun əsərlərinin mahir ifaçısı beynəlxalq müsabiqələr laureatı, 23 yaşlı Rafael Luşçevskiyə təşəkkürünü bildirdikdən sonra söylənmiş səmimi minnətdarliq sözlərindən. *27 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 98-99.

1018. Dahi musiqiçi Mstislav Rostropoviç ilə görüşdə söhbət. *22 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 194-201.

1019. Dahi sənətkar, bənzərsiz mahnı ustası, SSRİ xalq artisti Rəşid Behbudovun xatirə gecəsində nitq. *13 oktyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 36: sentyabr, 2001 – noyabr, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 279-292.

1020. Dahi şair Məhəmmədhüseyn Şəhriyarın anadan olmasının 90 illik yubiley mərasiminin iştirakçılarına. *11 aprel 1998-ci il.* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.15 : mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 184-185.

1021. Dahi şair və mütəfəkkir Nizami Gəncəvinin məqbərəsinin ziyarəti zamanı nitq. *24 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 298-312.

1022. Dağıstan incəsənət ustalarının konsertinə baxdıqdan sonra yaradıcı kollektivlə görüşdə çıxış. *12 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məru-

zələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 274-277.

1023. "Dialoq Avrasiya" dərgisinin təqdimat mərasimində nitq. *13 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 113-124.

1024. IV ənənəvi beynəlxalq "Şərq–Qərb" Bakı kinofestivalına. *18 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 230.

*** Dövlət Mükafatı laureatları,** xalq artistləri Fidan və Xuraman Qasımova bacıları ilə görüşdə söhbət. Prezident sarayı. *12 dekabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.43 : noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 110-115.

1025. Dövlət Mükafatlari laureatı, general – leytenant Kərim Kərimova. *10 noyabr1997-ci il* //

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 176.

1026. Dünya kinosunun 100 illiyi münasibətilə Bakıda "Festivallar festivalı"nın açılışına həsr olunmuş təntənəli gecədə nitq. *2 may 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 247-254.

* **Dünya şöhrətli dirijor** və görkəmli bəstəkar Niyazinin anadan olmasının 90 illiyinə həsr olunmuş yubiley gecəsində nitq. *6 dekabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.43 : noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 64-78.

* **Dünya vokal sənətinin** məşhur ifaçıları, xalq artistləri Müslüm Maqomayev və Tamara Sinyavskaya ilə görüş. *21 dekabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.43: noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 212-213.

1027. Dünya şöhrətli modelyer Valentin Yudaşkin ilə görüşdə söhbət. *23 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 278-284.

1028. Dünya şöhrətli yazıçı, görkəmli ictimai xadim Çingiz Aytmatova. *6 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 341.

1029. Ədəbiyyat, mədəniyyət, incəsənət xadimlərinin bir qrupuna "İstiqlal" ordeninin təqdimetmə mərasimində nitq. *26 may 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005.– S. 372-374.

1030. Əlillərin III Respublika yaradıcılıq sərgi-müsabiqəsinin açılışında çıxış. *6 noyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 160-164.

* **Əməkdar incəsənət xadimi**, kinorejissor Vaqif Mustafayevə. *21 avqust 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. B.: Azərnəşr, 2013. – S. 203-204.

* **Əməkdar incəsənət xadimi** Musa Mirzəyevə // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 43: noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 325-326.

1031. Fikrət Əmirovun "Sevil" operasının yeni quruluşda ilk tamaşasına baxdıqdan sonra teatrın yaradıcı kollektivi ilə görüşdə söhbət. *15 noyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998-dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 220-226.

1032. Fikrət Əmirovun 80 illik yubileyi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı. *7 noyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 233-234.

1033. Görkəmli Azərbaycan balerinası, xalq artisti, professor Leyla Vəkilovaya həsr edilmiş tamaşaya baxdiqdan sonra baletin iştirakçiləri – incəsənət ustalari ilə görüşdə çixiş *2 fevral 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 395-396.

1034. Görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Arif Məlikovun müəllif gecəsində çıxış. *5 fevral 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 158-163.

1035. Görkəmli Azərbaycan bəstəkarı Müslüm Maqomayevin anadan olmasının 110 illiyinə həsr edilmiş təntənəli yubiley gecəsi başa çatdıqdan sonra mədəniyyət və incəsənət xadimləri ilə görüşdə çıxış. *18 sentyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. S. 336

1036. Görkəmli Azərbaycan şairi Əliağa Vahidin anadan olmasının 100 illik yubiley gecəsi başa çatdıqdan sonra mədəniyyət və incəsənət

xadimləri ilə görüşdə çıxış. *30 avqust 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 256-259.

1037. Görkəmli Azərbaycan yazıçısı və kinodramaturqu Maqsud İbrahimbəyovun 60 illik yubileyi gecəsində çıxış. *14 may 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 430-436.

1038. Görkəmli bəstəkar, Azərbaycanın xalq artisti Tofiq Quliyevin 80 illiyinə həsr edilmiş yubiley gecəsində çıxış. *19 noyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 214-215.

1039. Görkəmli müğənni və bəstəkar Müslüm Maqomayevə Azərbaycanın ali dövlət mükafatının – "İstiqlal" ordeninin təqdim edilməsinə həsr olunmuş mərasimdə nitq. *6 sentyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar.

K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S.17-25.

1040. Görkəmli müğənni və bəstəkar Müslüm Maqomayevin 60 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley mərasimində nitq. *7 sentyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 50-61.

1041. Görkəmli müğənni və bəstəkar Müslüm Maqomayevin şərəfinə təşkil olunmuş rəsmi qəbulda nitq. *8 sentyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 62-72.

1042. Görkəmli müğənni və musiqiçi İosif Kobzonun Bakıda "Vida qastrolu" zamanı onunla söhbətdən. *5 iyun 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 47-51.

1043. Görkəmli müğənnilər – xalq artistləri Müslüm Maqomayev və onun xanımı Tamara Sin-

yavskaya ilə görüşdəki söhbət. *27 iyul 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 71-77.

1044. Görkəmli yazıçı-publisist, dramaturq, ictimai xadim Cəlil Məmmədquluzadənin ev muzeyinin açılışı mərasimində nitq. *13 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 259-266.

1045. Görməkli Qazax yazıçısı, Qazaxıstanın İtaliya və Yunanıstandakı səfiri Oljas Süleymanovla görüşdəki söhbətdən. *4 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 233-239.

1046. Görüş və rəsmi qəbul başa çatdıqdan sonra Azərbaycan prezidenti Heydər Əliyev və Fransa prezidenti Jak Şirakın Yelisey sarayı qarşısındakı meydana toplaşmış jurnalistlər qarşısında bəyanatları və çıxışları. *23 yanvar 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahi-

bələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 158-161.

1047. GUÖAM təşkilatının üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının görüşündə iştirak etmək üçün Yaltaya yola düşməzdən əvvəl Binə Beynəlxalq Hava Limanında kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinin suallarına verdiyi cavab. *6 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 286-291.

1048. GUÖAM təşkilatının üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının zirvə görüşü başa çatdıqdan sonra, vətənə qayıdarkən Bakının Binə Beynəlxalq Hava Limanında kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinə verdiyi müsahibə. *7 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 313-323.

1049. GUÖAM təşkilatının üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının zirvə görüşündə iştirak etmək üçün Ukraynanın Yalta şəhərinə işgü-

zar səfərə yola düşməzdən əvvəl Bakının Binə Hava Limanında kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələ rinə verdiyi müsahibə. *19 iyul 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 38-41.

1050. Gürcüstan Kinematoqrafçılar İttifaqının katibi, kinooperator Lomer Axvlediani ilə görüşdə söhbəti. *27 sentyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S.54-73.

1051. Gürcüstanda çıxan "Gürcüstan" qəzetinin kollektivinə. *22 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 367.

1052. Gürcüstanın Marneuli rayonunun Kəpənəkçi kəndinə. *27 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sent-

yabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 268.

1053. Heydər Əliyevin Azərbaycanın siyasi rəhbərliyinə gəlməsinin 30 illiyinə (1969–1999-cu illər) həsr olunmuş musiqili bədii gecə qurtardıqdan sonra incəsənət ustaları ilə görüşü. *13 iyul 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S.20.

1054. Həcc ziyarətinə gedən zəvvarların bir qrupu ilə görüşdə çıxış. *28 mart 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 127-128.

1055. "Hürriyyət" qəzetinə. *22 iyun 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 77.

1056. Xalq artisti Arif Məlikova. *12 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar.

K. 17: iyul, 1998 – oktyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 2006.- S. 297-298.

* **Xalq artisti Arif** Məlikova. *12* sentyabr *2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 213-214.

1057. Xalq artisti Azər Rzayevə. *14 iyul 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 182-183.

1058. Xalq artisti bəstəkar Polad Bülbüloğluna. *4 fevral 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S.433.

1059. Xalq artisti Canəli Əkbərova. *9 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 327-328.

1060. Xalq artisti Cənnət Səlimovaya. *17 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2008. – S. 199-200.

1061. Xalq artisti Cövdət Hacıyevə. *17 iyun 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. S.164.

1062. Xalq artisti Eldar Quliyevə. *17 yanvar 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 109-110.

1063. Xalq artisti Əlibaba Məmmədova. *4 fevral 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 434-435.

1064. Xalq artisti Əminə xanım Dilbaziyə. *25 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz

əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008.– S. 104-105.

1065. Xalq artisti Fərhad Bədəlbəyliyə. *26 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 12.

1066. Xalq artisti Fidan Qasımovaya. *17 iyun 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. S.165.

1067. Xalq artisti Firəngiz Əhmədovaya. *22 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 333-334.

1068. Xalq artisti Hacı Xanməmmədova. *14 iyun 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərman-

lar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 56-57.

1069. Xalq artisti Hacıbaba Bağırova. *11 iyun 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005.– S. 40.

1070. Xalq artisti Həsən Məmmədova. *21 noyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev.Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S.258.

1071. Xalq artisti Həsənağa Turabova. *24 mart 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 96.

1072. Xalq artisti Xəyyam Mirzəzadəyə. *4 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 152-153.

1073. Xalq artisti Xuraman Qasımovaya. *5 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 265-266.

1074. Xalq artisti İqor Moiseyevin rəhbərliyi ilə dünya şöhrətli Rusiya Dövlət Akademik Xalq Rəqsləri Ansamblının konsertindən sonra ansamblın kollektivi ilə görüşdəki söhbətdən. *6 noyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 208-210.

1075. Xalq artisti İlhamə Quliyevaya. *19 avqust 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 356.

1076. Xalq artisti, kinorejissor Tofiq Mehdi oğlu Tağızadəyə. *7 fevral 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 353.

1077. Xalq artisti Qədir Rüstəmova. *14 fevral 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 407.

1078. Xalq artisti Qəmər xanım Almaszadəyə. *9 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 325-326.

1079. Xalq artisti Leyla Bədirbəyliyə. *7 yanvar 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 7-8.

1080. Xalq artisti Leyla xanım Vəkilovaya. *29 yanvar 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 349.

1081. Xalq artisti Lütfi Məmmədbəyova. *13 mart 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahi-

bələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 28.

1082. Xalq artisti Mirzə Babayevə. *17 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 293-294.

1083. Xalq artisti Nəsibə xanım Zeynalovaya. *20 aprel 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004.-S.190.

1084. Xalq artisti Ramiz Mustafayevə. *15 oktyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 36: sentyabr, 2001 – noyabr, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 293-294.

1085. Xalq artisti Rasim Ocaqova. *21 noyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 259-260.

1086. Xalq artisti Rasim Balayevə. *7 avqust 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S.77.

1087. Xalq artisti Rauf Abdullayevə. *6 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13 : oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 307.

1088. Xalq artisti Sara xanım Qədimovaya. *31 may 1997-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 33-40.

1089. Xalq artisti Səyavuş Aslana. *11 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 181.

1090. Xalq artisti Süleyman Ələsgərova. *21 fevral 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər,

fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 197-198.

1091. Xalq artisti Şəfiqə Məmmədovaya. *29 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 96-97.

1092. Xalq artisti Tamilla Mahmudovaya. *2 aprel 2002-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.76-77.

1093. Xalq artisti Tofiq Bakıxanova. *7 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S.164-165.

1094. Xalq artisti Tofiq Quliyevə. *7 noyabr 1997-ci il.* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 165-166.

1095. Xalq artisti Tükəzban İsmayılovaya. *21 dekabr 1998 ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S.456.

1096. Xalq artisti Vera Şiryeyə. *30 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev.Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 382-383.

1097. Xalq artisti Yaqub Məmmədova. *3 dekabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur.məsul.R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 92-93.

1098. Xalq artisti Zeynəb xanim Xanlarovaya *27 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 201.

1099. Xalq artisti Zəroş xanım Həmzəyevaya. *27 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar,

müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 85-86.

1100. **"Xalq qəzeti" redaksiyasının** kollektivinə. *25 avqust 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 143.

1101. **Xalq rəssamı Böyükağa** Mirzəzadəyə. *20 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 312.

1102. **Xalq rəssamı Elbəy** Rzaquliyevə. *19 iyun 1998-ci il* // Heydər Əliyev.Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 69-70.

1103. **Xalq rəssamı Kamil** Əliyevə. *27 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24:

dekabr, 1999 – fevral, 2000/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2008. – S. 113-114.

1104. Xalq rəssamı Kamil Nəcəfzadəyə. *28 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral,2000 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 121-122.

1105. Xalq rəssamı Maral xanım Rəhmanzadəyə. *22 iyul 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S.160.

1106. Xalq rəssamı Maral Rəhmanzadənin əsərlərindən ibarət yubiley sərgisinin açılış mərasimində çıxış. *3 avqust 1996-cı il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 196-197.

1107. Xalq rəssamı Mikayıl Abdullayevə. *18 dekabr 1997-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar.

K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 399-400.

1108. Xalq rəssamı Oqtay Sadıqzadə ilə görüşdəki söhbətdən. *13 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 278-280.

1109. Xalq rəssamı Oqtay Sadıqzadəyə. *27 fevral 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 213-214.

1110. Xalq rəssamı Tahir Salahova. *15 dekabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 290.

1111. Xalq rəssamı Tahir Salahova. *28 noyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 278-279.

1112. Xalq rəssamı Toğrul Nərimanbəyova. *5 avqust 2000-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 300.

1113. Xalq rəssamı Tokay Məmmədova. *7 avqust 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 184-185.

1114. Xalq şairi Balaş Azəroğluna. *17 mart 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 31.

1115. Xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadənin "Hara gedir bu dünya?!" pyesinin tamaşasından sonra yaradıcı kollektivin üzvləri ilə görüşü. *7 noyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13 : oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004.– S. 167-175.

1116. Xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadəyə. *15 avqust 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 316-317.

1117. Xalq şairi Xəlil Rza Ulutürklə vidalaşma mərasimində çıxış. *24 iyun 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 44.

1118. Xalq şairi Qabilə. *15 avqust 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 207.

1119. Xalq şairi Qabilin anadan olmasının 70 illiyinə həsr olunmuş yubiley gecəsinin rəsmi hissəsindən və konsertdən sonra onunla görüşdəki söhbətdən. *7 yanvar 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 –may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 236-238.

1120. Xalq şairi Qabilin çıxışı. *28 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 11-13.

1121. Xalq şairi Məmməd Araza. *6 oktyabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 200.

*** Xalq şairi Məmməd** Araza. *13 oktyabr 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 247-248.

1122. Xalq şairi Məmməd Arazın "Azərbaycan – dünyam mənim" yaradıcılıq gecəsindən sonra ziyalılarla görüşdə çıxış. *16 aprel 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 361-369.

1123. Xalq şairi Mirvarid Dilbazinin çıxışı. *28 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilli-

yimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 25-30.

1124. Xalq şairi Mirvarid Dilbaziyə. *18 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.12 : avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004.- S. 7-8.

1125. Xalq şairi Rəsul Həmzətova. *8 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 263-264.

1126. Xalq şairi Rəsul Rzanın 90 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley gecəsində ədəbi-bədii proqramla çıxış edən incəsənət ustaları ilə görüşdə söhbət. *25 dekabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur.məsul.R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 189-193.

1127. Xalq şairi Səməd Vurğunun ev muzeyində çıxış. *6 mart 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müs-

təqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: mart, 1997 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2000. – S. 11-13.

1128. Xalq şairi Səməd Vurğunun 90 illik yubileyinə həsr edilmiş gecədə nitq. *7 mart 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 16-23.

1129. Xalq yazıçısı Elçin Əfəndiyevə. 29 *may 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 45-46.

1130. Xalq yazıçısı Elçinin "Ah, Paris...Paris..." ikihissəli komediyasına tamaşa etdikdən sonra aktyorlarla görüşdə söhbət. *25 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 310-322.

*** Xalq yazıçısı Əkrəm** Əylisliyə // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar,

nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.43: noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 57.

* **Xalq yazıçısı Rəsul** Həmzətova. *8* sentyabr *2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 210-211.

1131. Xalq yazıçısı Hüseyn Abbaszadəyə. *22 noyabr 1997-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 225.

1132. Xalq yazıçısı İlyas Əfəndiyevə. *25 may 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 597.

1133. Xalq yazıçısı İsa Hüseynova. *11 iyun 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 38-39.

1134. Xalq yazıçısı İsmayil Şıxlıya. *4 iyul 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 56.

1135. Xalq yazıçısı Rüstəm İbrahimbəyova. *4 fevral 1999-cu il* // Heydər Əliyev.Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 122-123.

1136. Xalq yazıçısı, məşhur kino xadimi Rüstəm İbrahimbəyovun 60 illiyinə həsr olunmuş mərasimdə çıxış. *5 fevral 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 124-133.

1137. Xaricdə yaşayan həmvətənimiz, tanınmış müğənni Yaqub Zurufçu ilə görüşdəki söhbət. *28 iyul 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 78-100.

1138. Xəzəryanı Ölkələrin Dövlət başçılarının zirvə görüşündə iştirak etmək üçün Türkmənistanın paytaxtı Aşqabad şəhərinə yola düşməzdən əvvəl Binə hava limanında kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinin suallarına cavab. *23 aprel 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 127-133.

1139. İlyas Əfəndiyevin "Hökmdar və qızı" tamaşasına baxdıqdan sonra teatrın yaradıcı kollektivi ilə görüşdə çıxış. *20 sentyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 156-163.

1140. "İmperiya rus baleti" ansamblının bədii rəhbəri, əfsanəvi balerina Mayya Plisetskaya ilə görüşdəki söhbətdən. *24 may 1998-ci il* // **"İmperiya rus baleti"** ansamblının Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 367-369.

1141. "İmperiya rus baleti" ansamblının konsertindən sonra Mayya Plisetskaya və ansamblın

yaradıcı kollektivi ilə görüşdəki söhbətdən. *24 may 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 370-371.

1142. İnterfaks Müstəqil Agentliyinin Baş direktoru cənab Mixail Komissara. *29 sentyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S.74.

1143. İran İslam Respublikasına işgüzar səfər başa çatdıqdan sonra jurnalistlərə qısa müsahibə. *10 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 106.

1144. İran İslam Respublikasının prezidenti Seyid Məhəmməd Xatəminin dəvəti ilə İrana rəsmi səfərə yola düşməzdən əvvəl Binə hava limanında kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinə verdiyi müsahibə. *18 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr,

məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 304-306.

1145. İran İslam Respublikasının tanınmış rəssamı, əslən azərbaycanlı Vədud Müəzzinin "Savalandan əsən nəsim" adlı fərdi boyakarlıq sərgisinin açılış mərasimi. *9 oktyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 403-406.

1146. İran rəssamı Vədud Müəzzinin fərdi sərgisinin açılış mərasimində nitq. *9 oktyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 407-411.

1147. İstanbulda İslam konfransı təşkilatının tarix, kültür, sənət mərkəzində çixiş. *8 may 1997-ci il* //Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 418-419.

1148. İstanbuldan Bakıya qayıdarkən Binə hava limanında jurnalistlərə verdiyi müsahibə.

16 oktyabr 2002-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 78-81.

1149. İTAR-TASS Agentliyinə müsahibə. *27 sentyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 98-100.

1150. İTAR-TASS Agentliyinin və Rusiya Federasiyasının digər aparıcı kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri ilə görüş. *26 yanvar 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 37: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul. R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 299-306.

1151. İyirmi iki iyul – Milli Mətbuat günü münasibətilə təbrik. *21 iyul 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 80.

1152. İyirmi iki iyul – Milli Mətbuat günü münasibətilə təbrik. *21 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 415

1153. 22 iyul – Milli Mətbuat Günü münasibətilə təbrik. *22 iyul 1996-cı il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S.158.-159.

1154. "XXI əsr" jurnalının ilk sayında dahi siyasətçi Heydər Əliyevə siyasətlə bağlı olmayan 21 suala cavab. *3 aprel 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 152-153.

1155. "Jurnalist"in Baş redaktoru Gennadi Maltsevin suallarına cavab. *18 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 211-218.

1156. Kalmıkiyanın xalq şairi David Kuqultinova. *21 aprel 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 191-192.

1157. Kioto Əl Sənəti Mərkəzindəki söhbətdən. *28 fevral 1998-ci* il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 468.

1158. Kiotodakı qədim Nidzö Qəsri ilə tanışlıq zamanı söhbətdən. *28 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 464.

1159. Kiotodakı Qızıl məbədlə tanışlığı zamani söylədiklərindən. *28 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 463.

1160. "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanının 1300 illik yubileyi üzrə Dövlət komissiyasının iclasında giriş sözü. *16 fevral 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 167-177.

1161. "Kitabi – Dədə Qorqud" dastanının 1300 illik yubileyi üzrə Dövlət komissiyasının iclasında nitq. *11 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 329-344.

1162. "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanının 1300 illik yubileyi üzrə Dövlət komissiyasının növbəti iclasında giriş sözü. *8 aprel 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 428-438.

1163. "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanının 1300 illik yubileyi şərəfinə Azərbaycan prezidenti adından təşkil olunmuş rəsmi qəbulda nitq. *9 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar,

müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 193-207.

1164. "Kitabi-Dədə Qorqud" dastanının 1300 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley mərasimində nitq. *9 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. - S. 177-182.

1165. "Kitabi-Dədə Qorqud" eposunun Almaniyanın Drezden şəhərinin Kral kitabxanasında saxlanılan əlyazmasının Azərbaycan Respublikasının Prezidentinə bağışlanmış faksimilesinin Azərbaycan Elmlər Akademiyasının Məhəmməd Füzuli adına Əlyazmalar İnstitutuna verilməsi haqqında. *3 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 107-109.

1166. Kütləvi informasiya vasitələrinə dövlət qayğısının artırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında. *27 dekabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məru-

zələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 37: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 194-197.

1167. Kütləvi informasiya vasitələrinin inkişafına dövlət qayğısının artırılması sahəsində əlavə tədbirlər haqqında. *5 sentyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S.5-6.

1168. "Qanlı Yanvar" rəssamlıq sərgisinin açılışında çıxış. *18 yanvar 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 122-134.

1169. Qars şəhərində Heydər Əliyev adına parkın açılış mərasimində nitq. *28 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 294-304.

1170. Qars şəhərində Qafqaz Universitetinin fəxri doktoru diplomunun təqdim edilməsi mərasimində nitq. *28 iyun 2002-ci il* // Heydər Əli-

yev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S.305-315.

1171. "Literaturnaya qazeta"nın xüsusi müxbirləri ilə söhbət. *15 avqust 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 301-310.

1172. Londondakı Azərbaycan Mədəniyyət Mərkəzində Azərbaycan rəssamlarının sərgisindəki söhbətdən. *24 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2005. – S. 474-473.

1173. Londondan Bakıya qayıdarkən Binə hava limanında çoxsaylı jurnalistlərin suallarına cavab. *29 sentyabr 2000-ci i*l // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 106-116.

1174. Londondan Bakıya qayıdarkən Binə hava limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *28 fevral 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 404-407.

1175. Londondan Bakıya yola düşməzdən əvvəl Rusiya İctimai Televiziyasının /ORT/ Böyük Britaniyadakı xüsusi müxbirinə müsahibə. *29 sentyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 104-105.

1176. M.F.Axundov adına Azərbaycan Dövlət Kitabxanasında "Azərbaycan qaçqınları" fotoalbomunun təqdimatı mərasimində nitq. *5 noyabr 1997-ci il* //Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 150-157.

1177. M.Qədirli adına Mərkəzi Hövzə xəstəxanasında müalicə olunan xalq şairi Bəxtiyar Vahabzadə ilə görüşdə söhbət. *19 yanvar 1997-ci*

il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 331-341.

1178. MDB ölkələri dövlət başçılarının Minsk şəhərində keçirilmiş növbəti görüşündən qayıdarkən, Bakının Binə Beynəlxalq Hava Limanında kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinə verdiyi müsahibə. *1 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 253-259.

1179. MDB və Baltiya ölkələrinin "Filmfest-96" festivallar festivalının açılış mərasimindən sonra festival işrirakçıları ilə görüşdə çıxış. *23 oktyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 444-449.

1180. MDB-nin üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının Belarusun paytaxtı Minskdə keçirilmiş növbəti zirvə görüşündən vətənə qayıdarkən Binə hava limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *1 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev.

Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S.148-153.

1181. MDB-nin üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının qeyri-formal zirvə görüşündə iştirak etmək üçün Yaltaya yola düşməzdən əvvəl Binə hava limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *18 avqust 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 327-330.

1182. Məhəmməd Füzulinin 500 illik yubileyinə həsr olunmuş beynəlxalq simpoziuma. *6 noyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 21-22.

1183. Məhərrəm Həsənovun ailəsinə. *13 yanvar 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 25.

1184. Məşhur heykəltəraş, xalq rəssamı Ömər Eldarovun görkəmli oftalmoloq, akademik Zərifə Əliyevanın xatirəsinə həsr etdiyi "Elegiya" əsərinin–mərmər abidənin və bu abidədən bəhs edən albomun təqdimat mərasimində çıxış. *15 aprel 1997-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 152-161.

1185. Məşhur İspaniya müğənnisi Xulio İqlesiasla olan görüşdəki söhbət. *25 iyul 1999-cu il //* Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 66-70.

1186. Məşhur müğənni və bəstəkar Müslüm Maqomayevin yubiley gecəsində nitq. *17 oktyabr 1997-ci il //* Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 354-361.

1187. Məşhur müğənni Yaqub Zurufçu ilə görüşdəki söhbətdən. *16 may 1999-cu il //* Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitq-

lər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 193-194.

1188. Məşhur pianoçu, həmyerlimiz Bella Davidoviçin konsertindən sonra onunla və konsertin digər iştirakçilari ilə görüşdəki söhbətdən. *10 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S.293-295.

1189. Məşhur rəssam və müğənni, Respublikanın xalq rəssamı, Dövlət mükafatları laureatı Toğrul Nərimanbəyovun yaradıcılıq gecəsindən sonra konsertin ifaçıları ilə görüşdə çıxış. *12 may 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 318-319.

1190. Məşhur Rusiya rəssamı Nikas Safronov ilə görüşdəki söhbətdən. *29 iyun 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 386-393.

1191. Məşhur Rusiya rəssamı Nikas Safronovla görüşdəki söhbətdən. *15 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 48-50.

1192. Milli memarlığımızın möhtəşəm abidəsi, XII əsrdə görkəmli Memar Əcəmi Əbubəkr oğlu Naxçıvaninin yaratdığı Mömünə Xatun türbəsini ziyarəti zamanı çıxış. *14 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 267-271.

1193. Milli Mətbuat günü münasibətilə Bakı mətbuat klubunun təsisçiləri ilə görüş. *22 iyul 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 89-133.

1194. Milli Mətbuat gününə həsr olunmuş mərasimdə nitq. *22 iyul 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzə-

lər, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 134-139.

1195. "Mir" Dövlətlərarası Teleradio şirkətinin, Rusiyanın "Mayak" radiostansiyasının və "Nezavisimaya qazeta"nın siyasi icmalçılarının suallarına cavab. *15 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 148-170.

1196. Mistislav Rostropoviç, onun zövcəsi Qalina Vişnevskaya və ailəsinin digər üzvləri ilə görüşdə çıxış. *29 aprel 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 235-242.

1197. Moskva Akademik Satira Teatrının Qriqori Qorinin eyni adlı pyesi əsasında hazırlanmış "Bəxtli və Bəxtsiz" tamaşasına baxdıqdan sonra teatrın yaradıcı kollektivi ilə görüşdə çıxış. *20 iyun 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S.74-76.

1198. Mstislav Rostropoviçin 70 illik yubiley şənliklərinə gələn kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələri ilə görüşdə bəyanat. *1 may 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.9 : oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 243-268.

1199. Mstislav Rostropoviçin 70 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley gecəsi və konsert qurtardıqdan sonra çıxış. *2 may 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 269-270.

1200. Mstislav Rostropoviçin çıxışı. *3 mart 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur.məsul.R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 432-433.

1201. "Musiqinin Böyük İpək Yolu" Birinci Bakı Klassik Musiqi Festivalına. *19 sentyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 388-389.

* **Müslüm Maqomayev adına** Azərbaycan Dövlət Filarmoniyası binasının bərpası və yenidən qurulması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.43: noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 32-37.

* **Müslüm Maqomayev adına** Azərbaycan Dövlət Filarmoniyasının binasında aparılan tikinti-bərpa işlərinin gedişi ilə tanışılıq. *29 mart 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 44: fevral, 2003 – may, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2013. – S. 187-190.

1202. Müasir dövrün görkəmli musiqiçisi Mstislav Leopoldoviç Rostropoviçə. *3 mart 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul. R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 2011.- S. 414-415.

1203. Müasir dövrün görkəmli musiqiçisi Mstislav Rostropoviç ilə görüşdə söhbət. *7 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsa-

hibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 160-164.

1204. Müasir dövrün görkəmli musiqiçisi Mstislav Rostropoviç və xanımı Qalina Vişnevskaya ilə görüşdə söhbət. *3 mart 2002-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 37: noyabr, 2001 – mart, 2002/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 416-423.

1205. Müasir dövrün görkəmli sənətkarı Qalina Pavlovna Vişnevskayaya. *31 avqust 2002-ci il //* Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 420.

1206. Müqəddəs Ramazan bayramı münasibətilə müsəlman dövlətlərinin–İran, Türkiyə, Səudiyyə Ərəbistanı, Pakistan, Liviya, Misir, İraq və Özbəkistanın Bakıdakı Fövqəladə və Səlahiyyətli səfirləri ilə görüşdə söhbət. *17 dekabr 2001-ci il //* Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 145-148.

1207. Müstəqil Azərbaycanın ali mükafatlarının təqdim olunması mərasimində nitq. *6 iyul 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 131-135.

1208. Müstəqil Dövlətlər Birliyi ölkələrinin və Baltikyanı ölkələrin onuncu açıq kinofestivalının iştirakçılarına. *6 sentyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 36: sentyabr, 2001 – noyabr, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 46-47.

1209. Müstəqil Dövlətlər Birliyinin üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının zirvə görüşündə iştirak etmək üçün Belarus Respublikasının paytaxtı Minsk şəhərinə yola düşməzdən əvvəl Binə hava limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *30 noyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 132-137.

1210. Müstəqil Dövlətlər Birliyinin üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının növbəti zirvə görüşündə iştirak etmək üçün Moskvaya yola

düşməzdən əvvəl Binə hava limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *20 iyun 2000-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 213-216.

1211. Müstəqil Dövlətlər Birliyinin üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının qeyri-rəsmi zirvə görüşündə iştirak etmək üçün Soçiyə yola düşməzdən əvvəl Binə Beynəlxalq Hava Limanında jurnalistlərə verdiyi müsahibə. *1 avqust 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 288-293.

1212. Naxçıvan MR-nın təşkil olunmasının 75 illiyinə həsr edilmiş təntənəli yubiley iclasında nitq. *12 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 187-211.

1213. NATO/Avroatlantika Tərəfdaşlıq Şurasının üzvü olan ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının zirvə görüşündə iştirak etmək üçün Praqa şəhərinə yola düşməzdən əvvəl Binə

Beynəlxalq Hava Limanında kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələrinə verdiyi müsahibə. *21 noyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 368-370.

1214. "Neftçilər günü" peşə bayramının təsis edilməsi haqqında. *16 avqust 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 360-362.

1215. Nikolay Konstantinoviç Baybakova. *5 mart 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 400-401.

1216. "Oqonyok" jurnalının Azərbaycana həsr olunmuş xüsusi nömrəsinin təntənəli təqdimat mərasimində nitq. *1 iyun 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 369-377.

1217. Özbəkistan Televiziyası müxbirinin sualına cavab. *22 oktyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 439-440.

1218. Özbəkistanın məşhur "Yalla" dövlət əməkdar kamera-instrumental ansamblının konsertindən sonra yaradıcı kollektiv ilə görüşdəki söhbətdən. *12 dekabr 1998-ci il* // **Naxçıvan MR-in təşkil** olunmasının 75 illiyinə həsr edilmiş təntənəli yubiley iclasında Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 395-398.

1219. Praqaya səfərini başa çatdıraraq Bakıya qayıdarkən Binə hava limanında jurnalistlərə verdiyi müsahibə. *22 noyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 387-389.

1220. Prezident Sarayında dahi Azərbaycan şairi Məhəmməd Füzulinin 500 illiyi ilə əlaqədar yubiley üzrə dövlət komissiyasının iclasında

giriş sözü. *1 avqust 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 1997.- S. 91.

1221. Professor Əzizə xanım Cəfərzadəyə. *28 dekabr 2001-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 198-199.

1222. Respublika Mətbuat və İnformasiya Naziri, yazıçı Sirus Təbrizlinin çıxışı // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 17-25.

1223. Respublikanın Əməkdar İncəsənət xadimi bəstəkar Şəfiqə Axundovaya. *1 iyun 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997.- S. 14.

1224. Respublikanın və xarici ölkələrin kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri üçün

keçirdiyi mətbuat konfransı. *13 avqust 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 40: iyul, 2002 – sentyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 279-306.

1225. Respublikanın xalq artisti Polad Bülbüloğluna. *5 fevral 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 164.

1226. Respublikanın xalq artisti Zəroş Həmzəyevaya. *24 oktyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 418.

1227. Rusiya–Azərbaycan sənədləri imzalandıqdan sonra Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevin və Rusiya Federasiyasının prezidenti Vladimir Putinin birgə bəyanatları və mətbuat konfransı. *9 yanvar 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 62-72.

1228. Rusiya estradasının ulduzu, SSRİ-nin və Rusiyanın xalq artisti Alla Puqaçovanın iştirakı ilə konsertdən sonra görkəmli sənətkarla görüşdə söhbət. *12 noyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S.35-37.

1229. Rusiya Federasiyasına dövlət səfərindən vətənə qayıdarkən Binə Beynəlxalq Hava Limanında jurnalistlərə verdiyi müsahibə. *26 yanvar 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 37: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 309-316.

1230. Rusiya Federasiyasının prezidenti Vladimir Putinə Bakı Slavyan Universitetinin fəxri doktoru diplomunun təqdim edilməsi mərasimində nitq. *10 yanvar 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çixişlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 82-85.

1231. Rusiya Federasiyasının "Yeni adlar" beynəlxalq xeyriyyə Fondunun və "Biznesmenlər –

Azərbaycanın gənc istedadlarına" xeyriyyə fondunun himayə etdikləri gənc istedadların təqdimat konsertindən əvvəl "Yeni Adlar" beynəlxalq xeyriyyə fondunun yaratdığı "Planetin yeni adları" kitabı imzalandıqdan sonra çıxış. *10 may 1996-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 275-276.

1232. Rusiya Federasiyasının və Moskva şəhərinin Azərbaycanda keçirilən mədəniyyət günlərində iştirak etmək üçün Bakıya gəlmiş Rusiya nümayəndə heyətinin rəhbərləri ilə görüşdə söhbət. *26 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 343-355.

1233. Rusiya televiziyasının "Tema" proqramının maestro Mstislav Rostropoviçin həyat və yaradıcılığına həsr edilmiş verilişin çəkiliş iştirakçiları ilə görüşdəki söhbətdən. *15 iyun 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 58-61.

*** Rusiyanın xalq artisti** Aleksandr Abdulova. *7 iyun 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 93.

1234. Rusiyanın xalq artisti Gennadi Xazanovun konsertindən sonra onunla görüşdəki söhbətdən. *26 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr, 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 368-369.

1235. Rusiyanın İTAR-TASS İnformasiya Teleqraf Agentliyinin Baş direktoru cənab Vitali İqnatenkoya. *18 aprel 2001-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 33: mart, 2001 – aprel, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.360.

1236. Rusiyanın məşhur balet ustaları Nadejda Pavlova və Vyaçeslav Qordeyevin, habelə Moskvanın "Rus baleti" dövlət teatrının iştirakı ilə balet gecəsindən sonra görkəmli sənətkarlarla görüşdə çıxış. *18 iyun 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çı-

xışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 67-68.

1237. Rusiyanın məşhur rəssamı Nikas Safronovun sərgisinin açılışında çıxış. *15 may 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 336-339.

1238. Rusiyanın "NTV" telekanalı proqramlarının Azərbaycanda yayımlanmasının rəsmi açılışı mərasimində çıxış. *29 may 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 30-33.

1239. Rusiyanın RİTA-SÖTA İnformasiya Teleqraf Agentliyinin Baş direktoru cənab Vitali İqnatenkoya. *30 avqust 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S.240.

1240. Rusiyanın TVS kanalı Xəbərlər proqramının redaktoru Svetlana Bakulinanın sualları-

na cavab. *21 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 220-221.

1241. Rusiyanın TVS kanalının "Həqiqət anı" proqramının aparıcısı Andrey Karaulov ilə müsahibə. *21 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyul, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 222-242.

1242. Rusiyanın və Azərbaycanın xalq artisti, müasir dövrün görkəmli müğənnisi Lyudmila Zıkinanın konsertindən sonra səhnə arxasında onunla görüşdə təbrik sözləri. *4 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 272-273.

1243. Səməd Vurğunun 90 illik yubileyində iştirak etmək üçün Bakıya gəlmiş Dağıstanın xalq şairi Rəsul Həmzətovla görüşdəki söhbətdən. *7 mart 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bə-

yanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 14-15.

1244. Səməd Vurğunun 90 illik yubileyinə həsr edilmi gecədə nitqi. *7 mart 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: mart, 1997 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2000. – S. 16-23.

1245. Səməd Vurğunun 90 illik yubileyində iştirak etmək üçün Bakıya gəlmiş Dağıstanın xalq şairi Rəsul Həmzətovla görüşdəki söhbətdən. *7 mart 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: mart, 1997 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2000. – S. 14-15.

1246. SSRİ xalq artisti bəstəkar Aleksandra Paxmutovaya. *26 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 111-112.

1247. SSRİ xalq artisti Mahmud Esembayevə. *15 iyul 1999-cu il il* // Heydər Əliyev. Müstəqil-

liyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 28-29.

1248. Şair Nəriman Həsənzadəyə. *3 dekabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur.məsul. R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 94-95.

1249. Şair Rüstəm Behrudinin çıxışı. *29 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 78-80.

1250. Şair Sabir Rüstəmxanlının çıxışı // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 30-45.

1251. Şair Sabir Rüstəmxanlıya. *22 may 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.6:

mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 297.

1252. Şair Zəlimxan Yaquba. *17 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2008. – S. 201-202.

1253. Şair Zəlimxan Yaqubun yaradıcılığına həsr olunmuş poeziya məclisi başa çatdıqdan sonra Azərbaycanın incəsənət ustaları ilə görüşdə söhbət. *19 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 451-454.

1254. "Şəfəq" qəzetinin 75 illik yubileyi münasibətilə təbrik. *29 iyul 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 176.

1255. 1255. Şəki Dövlət Dram Teatrı meydanında şəhər sakinləri ilə görüşdə çıxış. *9 noyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahi-

bələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 265-267.

1256. Şəki Xanlarının Sarayı ilə tanışlıq. 9 noyabr 2002-ci il. // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 272-277.

1257. Şəki şəhəri, Gəray Əsədov küçəsi, ev 24 Məzahir Veysəl oğlu Mustafayevə. *25 iyul 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S.65.

1258. "Şərq Qapısı" qəzetinin kollektivinə. *26 noyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S.74.

1259. Şərq Ölkələri Beynəlxalq Memarlıq Akademiyasının birinci sessiyasının iştirakçılarına. *25 oktyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar,

müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 419.

1260. Şövkət Ələkbərovanın 80 illik yubileyi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı. *18 oktyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 109-110.

1261. Tbilisi Nəbatat bağında Fətəli Xan Xoyskinin abidəsinin açılış mərasimində nitq. *9 mart 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 421-424.

* **Turan xanım Cavidə**. *1 oktyabr 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S.235-236.

1262. Türkiyənin tanınmış müğənnisi Ebru Gündəşin konsertindən sonra ailəsi ilə birlikdə onunla söhbətdən. *13 aprel 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar,

nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 151.

1263. TÜRKSOY Beynəlxalq Təşkilatının Bakıda keçirilən VIII toplantısında nitq. *6 noyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 13-18.

1264. "Uluslararası qaynaqlarda Naxçıvan" Beynəlxalq Simpoziumunun iştirakçılarına. *10 iyul 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 79.

1265. Unudulmaz şair Tofiq Bayramın büstünün və onun adını daşıyan istirahət parkının açılışı mərasimində çıxış. *24 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 339-340.

1266. Uşaqların Beynəlxalq televiziya və radio günü münasibətilə "Uşaqlar dünyanin sevincidir"

devizi altında keçirilən şənlikdə çıxış. *14 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 390-395.

1267. "III minillik. Əsrin yekunları. Gələcəyə baxış" beynəlxalq konqresinə. *8 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 161-163.

1268. Ümumxalq Novruz bayramı şənliyində nitq. *21 mart 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 33: mart, 2001 – aprel, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 235-242.

1269. Üzeyir Hacıbəyov adına Azərbaycan Dövlət Simfonik orkestrinin fəaliyyətini yaxşılaşdırmaq tədbirləri haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı. *2 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 295.

1270. Üzeyir Hacıbəyovun "O olmasın, bu olsun" musiqili komediyasının yeni quruluşda ilk tamaşasına baxdıqdan sonra yaradıcı kollektivin üzvləri ilə görüşdə söhbət. *4 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 325-332.

1271. "Vətənə, dövlətə, xalqa sədaqət andı" miniatür kitabının təqdimat-sərgisində çıxış. *3 iyun 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 473-477.

1272. Vokalçıların Bülbül adına Birinci Beynəlxalq müsabiqəsinə. *17 noyabr 1997-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004.- S. 212-213.

1273. Vokalçıların Bülbül adına II Beynəlxalq müsabiqəsinə. *18 sentyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzə-

lər, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 83.

1274. Vokalçıların professor Bülbül adına Birinci Beynəlxalq müsabiqəsinin qaliblərinə mükafat və diplomların təqdim edilməsi münasibətilə keçirilən mərasimdə çıxış. *1 dekabr 1997-ci il.* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 293-294.

1275. Yazıçı Anara. *13 mart 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 53-54.

1276. Yazıçı Elçinin çıxışı. *28 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. - S. 45-53.

1277. Yazıçı Əkrəm Əylislinin çıxışı. *28 oktyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fər-

manlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S.14-16.

1278. Yazıçı Əkrəm Əylisliyə. *5 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 13: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 306.

1279. Yazıçı Gəray Fəzliyə. *2 mart 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 220.

1280. Yazıçı Hüseyn Məmmədəli oğlu İbrahimova. *26 iyun 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 45.

1281. Yazıçı Yusif Səmədoğluna. *19 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 195.

1282. Yazıçı Yusif Səmədoğlunun 60 illiyinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə çıxış. *19 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S.196-202.

1283. Yeni 2001-ci il, yeni əsr və üçüncü minillik münasibətilə Azərbaycan xalqına müraciət. *29 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 283-360.

1284. Yenidən qurulmuş 92 nömrəli ATS-i və 97 nömrəli yeni ATS-i birləşdirən avtomat-telefon stansiyasının təntənəli açılışı mərasimində çıxış. *10 may 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.6 : mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 273

1285. Yenikənd Su Elektrik Stansiyasının açılışı mərasimində və digər tədbirlərdə iştirak etmək üçün Gəncə şəhərinə yola düşməzdən əvvəl Binə hava limanında jurnalistlərin suallarına cavab. *23 may 2000-ci il* // Heydər Əli-

yev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 261-262.

1286. YUNESKO-nun baş direktoru cənab Koiçiro Matsuuraya. *13 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 112.

1287. Zahid Xan Xoyskinin ailəsinə. *24 sentyabr 1997-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 178.

1288. Zəmanəmizin görkəmli musiqiçisi Mstislav Leopoldoviç Rostropoviçə. *26 mart 1997-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 79-80.

1289. Zəmanəmizin görkəmli musiqiçisi Mstislav Postropoviçin iştirakı ilə konsertdən sonra

maestro ilə görüşdə söhbət. *9 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 165-166.

1290. Zəmanəmizin görkəmli musiqiçisi Mstislav Rostropoviçə ölkəmizin ali dövlət mükafatının – "İstiqlal" ordeninin təqdim edilməsi mərasimində nitq. *3 mart 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 424-431.

1291. Zəmanəmizin görkəmli musiqiçisi Mstislav Rostropoviçə "Şöhrət" ordeninin təqdim olunması mərasimində nitq. *13 iyun 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S.41-49.

1292. Zəmanəmizin görkəmli musiqiçisi Mstislav Rostropoviçlə görüşdəki söhbətdən. *17 iyun 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər,

fərmanlar. K. 16: iyun, 1998-iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 62-66.

1293. "Zuğulba" Dövlət İqamətgahında xarici ölkələrin kütləvi informasiya vasitələrinin Bakıda səfərdə olan rəhbərləri ilə qeyri-rəsmi şəraitdə görüşdə söhbət. *15 iyul 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 236-259.

TİBB
və
SƏHİYYƏ

TİBB
və
SƏHİYYƏ

Səhiyyə cəmiyyətimizin müqəddəs sahələrindən biridir. Səhiyyə sahəsində çalışan, öz həyatlarını tibb xidmətinə həsr edən insanlar çox şərəfli adamlardır.

◆◆◆

Həkim üçün hər bir keyfiyyət lazımdır. Amma ən əsas keyfiyyət yüksək mənəviyyatdır.

◆◆◆

Azərbaycanda həkimlər, tibb alimləri həmişə ziyalılarımızın görkəmli hissəsini təşkil edirlər.

◆◆◆

Azərbaycanda güclü səhiyyə kadrları yaranıbdır, həkim ordusu yaranıbdır, tibb elmini inkişaf etdirən alimlərimiz yaranıbdır. Biz bununla fəxr edirik. Bu, bizim milli sərvətimizdir.

1294. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev Klivlenddə gəzintidə olmuşdur. *16 may 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 195-196.

1295. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin ad günü münasibətilə Klivlend klinikasında keçirilən mərasim. *10 may 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar,

mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 184-187.

1296. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin Amerika Birləşmiş Ştatlarında müalicəsi uğurla başa çatmışdır. *15 may 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 191-192.

* **Azərbaycan Respublikası Səhiyyə** Nazirliyinin Milli Onkologiya Mərkəzinin əməkdaşlarına. *17 may 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 120-121.

* **Azərbaycan Respublikasının tibb** işçilərinə. *16 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 396-397.

* **Bakıda Azərbaycan Respublikası** Səhiyyə Nazirliyinin Mərkəzi Klinik Xəstəxanasının

təntənəli açılışı mərasimində nitq. *22 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 253-262.

1297. Dünya Səhiyyə Təşkilatının Avropa Bürosunun Regional direktoru Mark Danzon ilə görüşdə söhbət. *31 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 103-106.

1298. Dünya şöhrətli kardioloq Maykl Debeyki ilə görüşdəki söhbətdən. *3 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 300-301.

1299. Dünya şöhrətli ürək cərrahı Maykl Debeyki və onu müşayiət edən şəxslərlə görüşdəki söhbətdən. *17 avqust 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 123-128.

* **Əlillərin Birinci Ümumrespublika** Bədii Yaradıcılıq baxış-müsabiqəsi qaliblərinin yekun konserti başa çatdıqdan sonra tədbir iştirakçiları qarşısında çıxış. *30 noyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S.297-299.

1300. Hyüstonda Qan Mərkəzindəki görüşdə söhbətdən. *3 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 306-307.

1301. Hyüstondakı Tibb Mərkəzində dünya şöhrətli ürək cərrahı professor Mişel Debeyki ilə görüşdə çıxış. *3 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 308-311.

1302. Naxçıvanda akademik Zərifə Əliyeva adına poliklinikada nitq. *13 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22:

sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 228-238.

1303. Nəriman Nərimanov adına Azərbaycan Dövlət Tibb Universitetinin yeni tədris binasının açılışı mərasimində nitq. *28 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 370-379.

1304. Pediatriya Cəmiyyətlərinin Bakıda keçirilən IV beynəlxalq konqresinin açılışında nitq. *21 sentyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. S. 166-173.

1305. Reproduktiv sağlamlıq problemlərinə həsr olunmuş beynəlxalq konfransa. *20 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 331-332.

1306. Respublika Ailə-Sağlamlıq mərkəzinin açılışında çıxış. *29 dekabr 1995-ci il* // Heydər

Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 219-226.

1307. Respublika Doğum Evində Mstislav Rostropoviçin təşəbbüsü ilə Azərbaycana gətirilmiş vaksinlərin təqdim edilməsi mərasimində çıxış. *2 mart 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 37: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 412-413.

1308. Respublika Protez-ortopedik Bərpa Mərkəzinin kollektivi ilə görüşdə çıxış. *17 yanvar 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 117-121.

1309. Respublika Səhiyyə Nazirliyinin mərkəzi klinik xəstəxanasında görkəmli ədəbiyyat və incəsənət xadimləri ilə görüşdəki söhbətdən. *26 may 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 /

bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 384-388.

1310. Texas Uşaq Xəstəxanasındakı görüşdə söhbətdən. *3 avqust 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 11: iyul, 1997 – avqust 1997/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2003. – S. 312.

1311. Türkdilli ölkələrin Milli Pediatriya Cəmiyyətləri birliyinin fəxri prezidenti professor İhsan Doğramacı ilə görüşdə söhbətdən. *21 sentyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 164-165.

1312. Türkiyə Cümhuriyyətinin Dövlət naziri Əbdülxaliq Çay və Səhiyyə naziri Osman Durmuş ilə görüşdə söhbət. *22 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 263-269.

1313. Ümumdünya sağlamlıq günü münasibətilə Bakıdakı 5 saylı kliniki doğum evinin işçiləri

ilə görüşdə çıxış. *7 aprel 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 304.

* **Vəli Axundov adına** Elmi-tədqiqat tibbi profilaktika institutuna // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. **K. 43:** noyabr, 2002 – fevral, 2003 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 281-282.

1314. Zaqafqaziya dövlətləri onkoloqlarının birinci konqresinə. *2 noyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 167-168.

1315. Zaqafqaziya ölkələri onkoloqlarının ikinci konqresinin iştirakçılarına. *17 may 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 118-119.

BƏDƏN TƏRBİYƏSİ və İDMAN

BƏDƏN TƏRBİYƏSİ və İDMAN

Bədən tərbiyəsi Azərbaycan xalqının həyatına, Azərbaycan cəmiyyətinin hər bir hüceyrəsinə sirayət etməlidir.

◆◆◆

İnsan fiziki, mənəvi sağlamlığı, şüurunun inkişaf etməsi idmanla, bədən tərbiyəsi ilə sıx bağlıdır.

◆◆◆

İdman mədəniyyətdir. İdman hər bir xalqın mədəniyyətinin hansı səviyyədə olduğunu göstərir. Bizim idmanımızın səviyyəsi qalxdıqca, onunla bərabər Azərbaycan xalqının, Azərbaycanın mədəniyyəti də yüksəlir.

◆◆◆

Mən bu gün böyük qürur hissi ilə deyirəm ki, biz idmana, bədən tərbiyəsinə qayğı göstərərək millət, xalq, vətən qarşısında öz borcumuzu yerinə yetiririk.

1316. Avropa "Top-komanda" kuboku uğrunda yarışların qalibi olan "Azərreyl" qadın voleybol klubunun üzvləri ilə görüşdə nitq. *14 mart 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 26-33.

1317. Avropa Boks Federasiyasının nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *3 avqust 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədi-

dir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2007. – S. 138-142.

1318. **Avstraliyanın Sidney şəhərində** keçiriləcək XXVII Yay Olimpiya oyunlarında iştirak edəcək Azərbaycan idmançılarının yolasalma mərasimində nitq. *25 avqust 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 29: iyul, 2000 – sentyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 376-385.

1319. **Avstraliyanın Sidney şəhərində** keçirilən XXVII Yay Olimpiya oyunlarında iştirak etmiş idmançılarımızla görüşdə nitq. *18 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 205-218.

1320. **Azərbaycan Dövlət Bədən** Tərbiyəsi və İdman Akademiyasına. *6 aprel 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 33: mart, 2001 – aprel, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 323-324.

1321. Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin (MOK) yeni inzibati binasının istifadəyə verilməsinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitq. *27 mart 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 33: mart, 2001 – aprel, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 255-263.

1322. Azərbaycan Milli Olimpiya Komitəsinin İdman-Sağlamlıq Kompleksinin istifadəyə verilməsinə həsr olunmuş təntənəli açılışı mərasimində nitq. *21 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 242-251.

1323. Azərbaycan Milli Yığma komandalarının 26-cı Yay olimpiya oyunlarına (Atlanta şəhəri, 1996) hazırlığını nümayiş etdirmək məqsədilə keçirilmiş idman baxışında çıxış. *5 mart 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. - B.: Azərnəşr, 1997. - S. 227-230.

1324. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyev Müasir Olimpiya İdman Mərkəzinin təntənəli

açılış mərasimində. *29 dekabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 200-202.

1325. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevə Moskva Dövlət Universitetinin fəxri doktoru diplomunun təqdim edilməsi mərasimində nitq. *25 yanvar 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 37: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 289-293.

1326. Azərbaycanın uşaq şahmatçılarına dövlət qayğısının artırılması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı. 18 dekabr 1998-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 446-447.

1327. Azərbaycanın bir qrup tanınmış idmançıları və yığma komandanın baş məşqçiləri ilə görüşdə söhbət. *2 fevral 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktub-

lar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2008. – S. 420-432.

1328. Bakı İdman-Konsert Kompleksində Sərbəst Güləş üzrə 45-ci Avropa Çempionatının təntənəli açılış mərasimi. *2 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 218.

1329. Bakıda "Dinamo" idman-sağlamlıq mərkəzinin – idman kompleksinin açılışı mərasimində nitq. *30 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 470-474.

1330. Beynəlxalq Həvəskar Boks Assosiasiyasının (AİBA) prezidenti Ənvər Çoudrinin başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *22 oktyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 36: sentyabr, 2001 – noyabr, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 369-378.

1331. Beynəlxalq Olimpiya Komitəsinin prezidenti cənab Jak Roqqa. *2 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 223.

1332. Boksçuların IV Avropa çempionatının iştirakçılarına. *31 iyul 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 109-110.

1333. Dünya kuboku uğrunda "Master-Ralli-99" beynəlxalq yarışının iştirakçılarına. *31 iyul 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 107-108.

1334. Əməkdar məşqçi Kazbek Tuayevə. *13 noyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 40.

1335. Əməkdar məşqçi Muxtar Dadaşova. *19 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 311.

1336. Gəncə Olimpiya İdman Kompleksinin açılış mərasimində nitq. *12 sentyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 100-113.

1337. Görkəmli şahmatçı Anatoli Karpova. *21 may 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 150.

1338. XXVI yay olimpiadasında (Atlanta və ABŞ) iştirak edəcək Azərbaycan idmançıları ilə görüşdə çıxış. *29 iyun 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 5-11.

1339. XXVI yay olimpiadasında (Atlanta, ABŞ) iştirak etmişAzərbaycan Milli Olimpiya komandasının üzvləri ilə görüşdə çıxış. *14 avqust 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 201-206.

1340. Milli Olimpiya Komitəsinin 10 illiyinə həsr olunmuş təntənəli yubiley mərasimində nitq. *11 oktyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 5-14.

1341. 1995-ci ildə beynəlxalq yarışlarda yüksək nailiyyətlər əldə etmiş Azərbaycan idmançıları və məşqçiləri ilə görüşdə çıxış. *30 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 230-237.

1342. Müasir Olimpiya İdman Mərkəzinin təntənəli açılış mərasimində nitq. *29 dekabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr,

məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul. R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 203-216.

1343. "Neftçi" İdman-Sağlamlıq Mərkəzinin 60 illiyi və mərkəzin olimpiya qurğusunun açılışı mərasimində çıxış. *25 yanvar 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 1998. – S.344-348.

1344. Prezident Sarayında keçirilən müşavirədə nitq. *2 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 123-149.

1345. Respublika Milli Təhlükəsizlik Nazirliyində İdman-Sağlamlıq Kompleksinin açılışı mərasimində nitq. *16 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 176-192.

1346. Sərbəst Güləş üzrə 45-ci Avropa Çempionatının fəxri qonaqları ilə görüş. *3 may 2002-*

ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 224-226.

1347. Sərbəst Güləş üzrə 45-ci Avropa Çempionatının iştirakçılarına. *1 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.216-217.

1348. Türkiyə Milli Yığma komandasının Futbol üzrə Dünya Çempionatında üçüncü yer tutması münasibətilə təbrik. *29 iyun 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 39: iyun, 2002 – iyul, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S.330-332.

1349. Yeniyetmələr arasında Boks üzrə birinci dünya çempionatının iştirakçılarına. *12 oktyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 36: sentyabr, 2001 – noyabr, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.276-277.

MİLLİ-MƏNƏVİ DƏYƏRLƏR

MİLLİ-MƏNƏVİ DƏYƏRLƏR

Biz azərbaycanlıları birləşdirən milli mənsubiyyətimizdir, milli mənəvi dəyərlərimizdir. Milli mədəniyyətimiz, ədəbiyyatımız, incəsənətimiz, musiqimiz, şeirlərimiz, mahnılarımız, folklorumuz – bir sözlə, xalqımıza mənsub olan adət-ənənələrimizdir.

◆◆◆

Azərbaycan xalqını əsrlər boyu yaşadan, onu böyük bəlalardan, fəlakətlərdən qurtaran Azərbaycanın əsrlər boyu yaratdığı mənəvi dəyərlər olmuşdur.

◆◆◆

Bizim bütün milli və dini adət-ənənələrimizin məqsədi insanları saflığa, düzlüyə, paklığa dəvət etməkdən, onları bu əhval-ruhiyyədə tərbiyə etməkdən ibarətdir.

◆◆◆

Milli idelogiyamız, şübhəsiz ki, tarixi keçmişimizlə, millətimizin adət-ənənələri ilə, xüsusiyyətləri ilə, xalqımızın, dövlətimizin bu günü və gələcəyi ilə bağlı olmalıdır.

1350. Aşura günü ilə əlaqədar keçirilən mərasimdə Azərbaycan prezidenti Heydər Əliyevin çıxışı. *9 iyun 1995-ci* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 478-479.

1351. Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 80 illik yubileyi münasibətilə Milli Məclisin təntənəli iclasında nitq. *26 may 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar,

nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 378-383.

1352. Azərbaycan xalqına yeni il təbriki. *31 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R. Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 390-396.

1353. Azərbaycan xalqına yeni il təbriki. *31 dekabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 92-101.

1354. Azərbaycan xalqına yeni il təbriki. *31 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 242-253.

1355. Azərbaycan xalqının milli matəm günü – Xocalı Soyqırımının üçüncü ildönümü ilə əlaqədar matəm mərasimində çıxış. *26 fevral 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz

əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 218-219.

1356. Azərbaycan Prezidenti Heydər Əliyevin dəvəti ilə Vatikan dövlətinin başçısı, Roma Papası II İohann Pavelin Azərbaycana rəsmi səfəri. *22 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul.R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011.- S. 356.

1357. Azərbaycan prezidentinin 75 illik yubileyi ilə əlaqədar Bakıya gəlmiş xarici ölkələrin nümayəndə heyətlərinin şərəfinə təşkil edilmiş rəsmi qəbulda nitq. *8 may 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 264-270.

1358. Azərbaycan xristianlarına. *6 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 154-155.

1359. Azərbaycan Respublikasının Yəhudi İcmasına. *3 may 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 271.

1360. Azərbaycan və Türkmənistan prezidentlərinin Binə hava limanında birgə imzaladıqları Bakı bəyanatı. *19 mart 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 481-482.

1361. Azərbaycan Yəhudi İcmasına. *15 sentyabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 36: sentyabr, 2001 – noyabr, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 65-66.

1362. Azərbaycandakı Dini Konfessiyaların başçıları ilə görüşdə söhbət. *16 noyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 116-133.

1363. Azərbaycanın pravoslav xristianlarına. *18 aprel 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 218-219.

1364. Azərbaycanın Gürcü İcmasına. *19 iyun 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 366-367.

1365. Azərbaycanın Xristian İcmasına. *6 yanvar 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 418-419.

1366. Azərbaycanın milli qəhrəmanlarına və şəhid olmuş milli qəhrəmanların ailə üzvlərinə, valideynlərinə "Qızıl ulduz" medallarının təqdim edilməsi mərasimində giriş sözü. *5 may 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 260-263.

1367. Azərbaycanın Pravoslav xristianlarına. *5 yanvar 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 235.

1368. Azərbaycanın Pravoslav xristianlarına. *14 aprel 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 33: mart, 2001 – aprel, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.346.

1369. Azərbaycanın Pravoslav xristianlarına. *29 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 33-34.

1370. Azərbaycanın Pravoslav xristianlarına. *5 yanvar 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 254.

1371. Azərbaycanın Pravoslav İcmasına. *5 yanvar 2002-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər,

fərmanlar. K. 37: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul.R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 221-222.

1372. Azərbaycanın şəhid milli qəhrəmanlarının və döyüşçülərinin valideynlərinə, ailə üzvlərinə, habelə hərbi qulluqçulara "Qızıl ulduz" medalları, "Azərbaycan bayrağı" ordenləri və "Hərbi xidmətlərə görə" medallarının təqdim olunması mərasimində nitq. *8 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 342-348.

1373. Azərbaycanın Yəhudi İcmasına. *1 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 60-61.

1374. Azərbaycanın Yəhudi İcmasına. *12 sentyabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 7: iyun, 1996 – noyabr, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 301.

1375. Azərbaycanın Yəhudi İcmasına. *16 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz

əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 330.

1376. Azərbaycanın Yəhudi İcmasına. *3 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S.150.

1377. Azərbaycanın Yəhudi İcmasına. *30 sentyabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 12: avqust, 1997 – oktyabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 263.

1378. Azərbaycanın Yəhudi İcmasına. *5 sentyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R. Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 7.

1379. Azərbaycanın Yəhudi İcmasına. *8 aprel 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 92-93.

1380. Azərbaycanın Yəhudi İcmasına. *9 sentyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 350.

1381. Bakı Əyləncə Mərkəzində kimsəsiz və şəhid ailələrindən olan uşaqlar üçün keçirilmiş Novruz bayramında nitq. *20 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 332-334.

1382. Bakıda keçirilən beynəlxalq konfransda və Qafqaz Müsəlmanları Qurultayında nitq. *30 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev.– B.: Azərnəşr, 2006.– S. 391-408.

1383. Bakıda Qoşaqala Qapısı önündə keçirilən Novruz bayramı şənliyində nitq. *21 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S.5-10.

1384. Bakının Bibiheybət ziyarətgahında Qurban bayramı mərasimində çıxış. *28 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 364-371.

1385. Bakının Gənclər Meydanında, Qoşaqala Qapısı önündə Novruz bayramı şənliyində çıxış. *21 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 335-336.

1386. Bakının Suraxanı rayonunda "Heydər bulağı" kompleksinin, "Heydər parkı"nın və "Heydər məscidi"nin təntənəli açılışı mərasimində söhbət və nitq. *10 iyul 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 448-459.

1387. Bibiheybət Məscid-Ziyarətgah kompleksinin açılışı mərasimində nitq. *12 iyul 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərman-

lar. K. 16: iyun, 1998 – iyul, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 229-235.

1388. Cümə Məscidində mömin soydaşlarımızla görüşdə Azərbaycan prezidenti Heydər Əliyevin çıxışı. *9 mart 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 425-426.

1389. "Demokratik cəmiyyətdə dinin və əqidənin rolu: terrorizmə və ekstremizmə qarşı mübarizə yollarının araşdırılması" mövzusunda beynəlxalq konfransda nitq. *10 oktyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 41: sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S. 412-420.

1390. Dünya azərbaycanlılarına. *24 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 457-459.

1391. Dünya azərbaycanlılarının Həmrəyliyi günü münasibətilə Azərbaycan xalqına müraciət.

30 dekabr 1995-ci il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 238-239.

1392. "Gənclər" meydanında Qoşaqala Qapısı önündə keçirilən Novruz bayramı şənliyində nitq. *21 mart 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 74-78.

1393. Həcc ziyarətinə gedən bir qrup zəvvarlarla görüşdəki söhbətdən. *20 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 321-329.

1394. Hüseyn Cavidin 120 illik yubileyi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı. *23 oktyabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S.120-121.

1395. Xocalı soyqırımının altıncı ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycan xalqına müraciət. *23 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 320-321.

1396. Xocalı soyqırımının beşinci ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycan xalqına müraciəti. *25 fevral 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 461-462.

1397. Xocalı soyqırımının dördüncü ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycan xalqına müraciəti. *24 fevral 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 355.

1398. Xocalı soyqırımının səkkizinci ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycan xalqına müraciət. *25 fevral 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 177-179.

1399. Xocalı soyqırımının üçüncü ildönümü ilə əlaqədar Azərbaycan xalqına müraciət. *25 fevral 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 214.

1400. Xocalı soyqırımının üçüncü ildönümü ilə əlaqədar keçirilən mərasimdə çıxış. *26 fevral 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 215-217.

1401. Xocalının erməni işğalçılarından müdafiəsində iştirak etmiş, şəhid olmuş milli qəhrəmanların, döyüşçülərin valideynlərinə, ailə üzvlərinə və fərqlənənlərə "Qızıl ulduz" medalları, "Azərbaycan bayrağı" ordenləri təqdimetmə mərasimində giriş sözü. *26 fevral 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 206-210.

1402. İran İslam İnqilabının ildönümünə həsr olunmuş mərasimdə çıxış. *10 fevral 1997-ci*

il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 400-402.

1403. İran İslam Respublikasının Ali dini rəhbəri Ayətullah Seyid Əli Xamenei ilə görüş. *19 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 318-319.

1404. İran İslam Respublikasının Ali dini rəhbəri Ayətullah Seyid Əli Xamnei həzrətlərinə. *8 fevral 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 278.

1405. İran İslam Respublikasının Ali dini rəhbəri Ayətullah Seyid Əli Xamenei həzrətlərinə. *13 avqust 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 344.

1406. İran İslam Respublikasının Ali dini rəhbəri Ayətullah Seyid Əli Xamenei həzrətlərinə. *12 fevral 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 37: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.378.

1407. İran İslam Respublikasının Ali dini rəhbəri Ayətullah Seyid Əli Xamenei həzrətlərinə. *9 fevral 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 37: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.373.

1408. İran İslam Respublikasının dini rəhbəri Seyid Məhəmməd Xamenei ilə görüşdə söhbət. *10 iyun 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 28: iyun, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 98-99.

1409. İran İslam Respublikasının prezidenti zatialiləri Əli Əkbər Haşimi Rəfsəncani cənablarına. *10 fevral 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 –

may, 1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 399.

1410. İslam dininin banisi Həzrəti Muhamməd əleyhissəlamın müqəddəs mövlud günündə Bakının Şıx kəndində Bibiheybət məscidinin bərpasına başlanması mərasimində çıxış. *23 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 417-423.

1411. "İslam memarlığı minilliklər ayrıcında" beynəlxalq seminarının iştirakçılarına. *21 sentyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 42-43.

1412. "İslam sivilizasiyası Qafqazda" mövzusunda beynəlxalq simpoziumun açılışı mərasimində nitq. *9 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 349-363.

1413. **"İslam sivilizasiyası Qafqazda"** mövzusunda beynəlxalq simpoziumun iştirakçılarının böyük bir qrupu ilə görüşdə çıxış. *11 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 372-379.

1414. **"İslam və müasir dövrün** aktual problemləri" beynəlxalq elmi konfransına. *19 dekabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 37: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 182-183.

1415. **İyirmi Yanvar faciəsinin** 10-cu ildönümü ilə əlaqədar şəhidlərin xatirəsinə həsr olunmuş mərasimdə nitq. *19 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 217-226.

1416. **İyirmi Yanvar faciəsinin** 10-cu ildönümü haqqında. *16 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr,

1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 21-27.

1417. İyirmi Yanvar faciəsinin 5-ci ildönümü ilə bağlı çıxış. *20 yanvar 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 137-140.

1418. "İyirmi Yanvar Fondu"nun sədri Nəsib Azər (Ələkbərov), "20 Yanvar Cəmiyyəti"nin sədri Fərman Məmmədov, şəhid valideynləri İsmayıl Qasımov və Müzəffər Salahovla görüşdə söhbət. *20 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 244-252.

1419. "İyirmi yanvar şəhidi" fəxri adının təsis edilməsi haqqında. *31 mart 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 2005. – S. 131-132.

1420. 28 May – Respublika günü münasibətilə Azərbaycan xalqına müraciət. *28 may 1999-*

cu il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S.281-289.

1421. Qafqaz müsəlmanları idarəsinin sədri Şeyxülislam Hacı Allahşükür Paşazadə ilə görüşdəki söhbətdən. *23 yanvar 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S.71-74.

1422. Qanlı Yanvar faciəsi şəhidlərinin xatirə gecəsində çıxış. *20 yanvar 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 290-297.

1423. Qurban bayramı münasibətilə "Qızılqum" sanatoriyasında müvəqqəti yerləşmiş Şuşa, Xocalı, Laçın, Ağdam qaçqınları ilə görüşdə çıxış. *28 aprel 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 212-219.

1424. Qurban bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *14 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 345.

1425. Qurban bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *16 aprel 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 184-185.

1426. Qurban bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *6 aprel 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 164-165.

1427. Qurban bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *2 mart 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 33: mart, 2001 – aprel, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.20.

1428. Qurban bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *21 fevral 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 37: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.391-392.

1429. Qurban bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *19 aprel 1996-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 138.

1430. Qurban bayramı münasibətilə Mirmövsüm Ağanın ziyarətgahında keçirilən görüşdə nitq. *8 aprel 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 166-182.

1431. Məbəs Bayramı – Məhəmməd Salavatullaha Peyğəmbərlik verilən gün münasibətilə keçirilən mərasimdə nitq. *9 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 156-161.

1432. Mədinə şəhərindəki Peyğəmbər Məscidinin şərəf kitabına yazılmış ürək sözləri. *12 iyul 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 74.

1433. Məscidlə tanışlıqdan sonra jurnalistlərlə görüşdə bəyanat. *12 iyul 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 74-75.

1434. Milad Bayramı münasibətilə Bakıdakı Kamera musiqisi salonunda keçirilən mərasimdə respublikanın pravoslav xristianlarına müraciət. *7 yanvar 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 106-108

1435. Milli-mənəvi dəyərlər və ənənələr. *14 avqust 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 348-354.

1436. Milli memarlığımızın möhtəşəm abidəsi, XII əsrdə görkəmli Memar Əcəmi Əbubəkr oğlu Naxçıvaninin yaratdığı Mömünə Xatun türbəsini ziyarəti zamanı çıxış. *14 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 267-271.

1437. Mingəçevirdə Məscid Kompleksinin açılışı mərasimində nitq. *8 oktyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S.13-16.

1438. 1992-ci il dekabrın 8-də Rusiyanın, Ukraynanın və Belorusiyanın imzaladığı "Belovejsk sazişi"ni ləğv etmiş Rusiya Federasiyası dövlət dumasının 1996-cı il 15 mart tarixli qərarı ilə əlaqədar bəyanat. *16 mart 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 456-459.

1439. Mirmövsüm Ağanın ziyarətgahında nitq. *19 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqil-

liyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 243-250.

1440. Moskvanın və bütün Rusiyanın patriarxı II Aleksi və onu müşayiət edən şəxslərlə görüşdə söhbət. *28 may 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 34: may, 2001 – iyun, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev.– B.: Azərnəşr, 2011.– S. 215-235.

1441. Mövlud Bayramı münasibətilə Bakıda Təzəpir məscidində təntənəli mərasimdə çıxış. *26 avqust 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 144-148.

1442. "Müasirlik və dini-mənəvi dəyərlər" mövzusunda beynəlxalq konfransa. *29 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 389-390.

1443. Naxçıvan şəhərinin Sarvanlar məhəlləsində İran İslam Respublikasının "Bonyadə Mostezəfin" fondu tərəfindən tikilmiş "Həzrəti Zəhra (s)" məscidinin təntənəli açılışı mərasimində nitq. *10 oktyabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.22: sentyabr, 1998 – noyabr, 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S.160-172.

1444. Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *18 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.25: fevral, 2000 – mart, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 430-431.

1445. Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *18 mart 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 33: mart, 2001 – aprel, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 220-221.

1446. Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *19 mart 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart,

1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr, 2005. – S. 57-58.

1447. Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *19 mart 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997–dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 31-33.

1448. Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *20 mart 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 303.

1449. Novruz bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *20 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 330-331.

1450. Novruz bayramı münasibətilə keçirilən ümumxalq şənliyində nitq. *21 mart 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar.

K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 41-46.

1451. Orucluq bayramı münasibətilə xalqa təbrik. *17 fevral 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 338.

1452. 31 mart – azərbaycanlıların soyqırımı günü münasibətilə Azərbaycan xalqına müraciət. *29 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 98-102.

1453. Pasxa bayramı münasibətilə Azərbaycanın pravoslav xristianlarına təbrik. *10 aprel 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 453-454.

1454. Pasxa bayramı münasibətilə Respublika pravoslav xristianlarına təbrik. *24 aprel 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr,

məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 388.

1455. Pasxa bayramı münasibətilə Respublikanın pravoslav xristianlarına təbrik. *25 aprel 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 227.

1456. Pasxa bayramı münasibətilə Respublikanın pravoslav xristianlarına təbrik. *15 aprel 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 134.

1457. Ramazan Bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik *7 fevral 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 398.

1458. Ramazan bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *15 dekabr 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar,

mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 141-142.

1459. Ramazan bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *17 yanvar 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 31-32.

1460. Ramazan bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *29 yanvar 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 189-190.

1461. Ramazan bayramı münasibətilə Azərbaycan xalqına təbrik. *7 yanvar 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S.159-160.

1462. Ramazan bayramı münasibətilə keçirilən mərasimdə çıxış. *3 mart 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar,

mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 222-226.

1463. Ramazan bayramı münasibətilə Qafqaz Müsəlmanları İdarəsinin sədri Şeyxülislam Hacı Allahşükür Paşazadə ilə görüşdə çıxış. *30 yanvar 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 193-196.

1464. Ramazan bayramı münasibətilə müsəlman ölkələrinin Bakıdakı diplomatları ilə görüşdə söhbət. *27 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 275-282.

1465. Roma Papası İohann Pavelin Azərbaycanın din, elm və incəsənət xadimləri ilə görüşündə nitq. *22 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mərüzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul. R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 361-365.

1466. Roma Papası II İohann Pavel həzrətlərinə. *18 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.303.

1467. Roma Papası II İohann Pavel ilə təktəbək görüş. *22 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 359-360.

1468. Rus pravoslav kilsəsi Bakı-Xəzəryanı yeparxiyasının başçısı yepiskop Aleksandr ilə görüşdə söhbət. *15 fevral 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 159-166.

1469. Səudiyyə Ərəbistanına – müqəddəs Məkkə və Mədinə şəhərlərinə ziyarətdən sonra Bakıda Təzəpir Məscidində din xadimləri ilə görüşdə çıxış. *29 iyul 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may,

1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 81-86.

1470. Səudiyyə Ərəbistanından vətənə yola düşərkən Mədinə hava limanında çıxış. *13 iyul 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 75-76.

1471. Şeyxülislam Allahşükür Paşazadəyə. *26 avqust 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.21: iyul, 1999 – sentyabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 211-212.

1472. Şəhidlərin xatirəsinə ucaldılacaq abidə yerində abidə kompleksinin müəllifləri ilə söhbətdən. *18 aprel 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 215-217.

1473. Televiziya ilə Azərbaycan xalqına müraciət. *9 may 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müra-

ciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S.177-179.

1474. Təzəpir Məscidində Aşura günü mərasimində çıxış. *20 iyun 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 27.

1475. Türkiyə Cümhuriyyətinin Dini işlər naziri Mehmet Nuri Yilmazın başçılıq etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *26 aprel 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K.26: mart, 2000 – aprel, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 432-436.

1476. Vatikan dövlətinin Azərbaycanda Apostol nunsisi Klaudio Qucerottinin etimadnaməsinin təqdim olunması mərasimi. *12 aprel 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.108-110.

1477. Vatikan dövlətinin başçısı Papa II İohann Pavel həzrətlərinə. *12 oktyabr 2002-ci il* // Hey-

dər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 42: oktyabr, 2002 – noyabr, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2012. – S.28.

1478. Vatikan dövlətinin başçısı, Roma Papası II İohann Pavelin rəsmi qarşılanma mərasimində nitq. *22 may 2002-ci il* // *Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 357-358.

1479. Vatikan dövlətinin başçısı, Roma Papası II İohann Pavelin Azərbaycana rəsmi səfəri başa çatdıqdan sonra təntənəli yolasalma mərasimi. *23 may 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S.366-369.

1480. Yəhudi xalqının müsibəti günü münasibətilə Azərbaycanın Yəhudi İcmasina müraciət. *12 aprel 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 455-456.

1481. Yəhudi xalqının müsibəti günü münasibətilə Azərbaycanın Yəhudi İcmasına müraciət. *22 aprel 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 218-219.

1482. Yəhudi xalqının soyqırım tarixini əks etdirən "Xolokost" xatirə muzeyində çıxış. *22 aprel 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 20: aprel, 1999 – iyul, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S.60-64.

1483. Zəvvarların Həcc ziyarətindən qayıtması münasibətilə keçirilən mərasimdə nitq. *20 may 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 438-447.

QADIN
və
AİLƏ

QADIN
və
AİLƏ

Azərbaycan qadını azadlıq əldə edəndən sonra sürətlə özü də inkişaf etmiş və cəmiyyətin də inkişaf etməsinin səbəbkarı, böyük iştirakçısı olmuşdur.

◆◆◆

Azərbaycan qadını öz ağlı, zəkası, müdrikliyi, sədaqəti, qəhrəmanlığı, vəfası, yüksək analıq keyfiyyəti ilə bizim xalqımızı, millətimizi daim ucaldıbdır.

◆◆◆

Biz fəxr edirik ki, bu gün ölkəmizin qarşısında duran problemlərin həllində yaxından iştirak edən Azərbaycan qadını artıq demokratik cəmiyyətin bərabərhüquqlu, fəal üzvü kimi çıxış edir.

◆◆◆

Azərbaycan qadını tarix boyu öz ağlı, zəkası, namusu, qeyrəti, isməti ilə, fədakarlığı, çalışqanlığı, mərdliyi, vətənpərvərliyi ilə, millətinə, torpağına olan hədsiz məhəbbəti və gözəlliyi ilə, Azərbaycan xalqını tanıtmışdır.

.

1484. Azərbaycan Qadınları Qurultayına. *14 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 301-303.

1485. Azərbaycan Qadınları Qurultayında nitq. *15 sentyabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 17: iyul, 1998 – oktyabr,

1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2006. – S. 304-323.

1486. Azərbaycan qadınlarının II qurultayına. *29 sentyabr 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 45: may, 2003 – oktyabr, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 224.

1487. Azərbaycan prezidenti Heydər Əliyev 8 Mart beynəlxalq qadınlar gününə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə iştirak etmişdir. *7 mart 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 38: mart, 2002 – may, 2002/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 5-6.

1488. Azərbaycan prezidenti Heydər Əliyevin Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə Respublika qadınlarına təbriki. *7 mart 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 44: fevral, 2003 – may, 2003/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 137-138.

1489. Azərbaycan Respublikasında dövlət qadın siyasətinin həyata keçirilməsi haqqında. *7 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqil-

liyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 311-318.

1490. Beynəlxalq Qadınlar Günü münasibətilə "Sevil" Azərbaycan qadınları məclisinin təşkil etdiyi görüşdə nitq. *8 mart 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: mart, 1997 – may, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.:Azərnəşr, 2000. – S.24-26.

1491. Beynəlxalq Qadınlar günü münasibətilə keçirilən təntənəli bayram mərasimində təbrik nitqi. *8 mart 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 3: dekabr, 1994 – iyun, 1995/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 246-248.

1492. Beynəlxalq Qadınlar Gününə həsr olunmuş təntənəli gecədə nitq. *6 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 253-257.

1493. Beynəlxalq Qadınlar gününə həsr olunmuş təntənəli gecədə təbrik sözü. *7 mart 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 402.

1494. "SEVİL" Azərbaycan Qadınları məclisi şöbələrinin sədrləri ilə görüşdə çıxış. *1 iyun 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 422-423.

1495. 8 mart – Beynəlxalq qadınlar bayramına həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitq. *7 mart 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 25: fevral, 2000 – mart, 2000/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 319-324.

1496. 8 mart Beynəlxalq qadınlar gününə həsr olunmuş təntənəli gecədə nitqi. *7 mart 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 15: mart, 1998 – iyun, 1998/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 37-45.

UŞAQ
və
GƏNCLƏR

UŞAQ
və
GƏNCLƏR

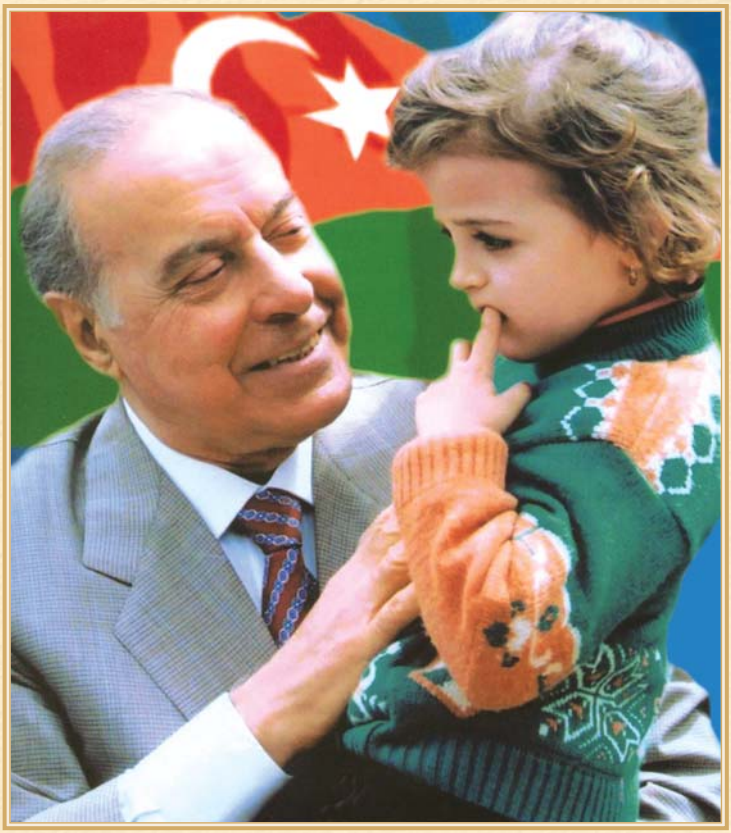

Ölkəmizin bugünkü gəncləri, gənc nəsli Azərbaycanın parlaq gələcəyi yolunda öz xidmətlərini göstərəcək və Azərbaycanı gələcəkdə inkişaf etdirəcəkdir.

◆◆◆

Azərbaycanın dövləti üçün, müstəqil Azərbaycan üçün Azərbaycanın uşaqları, yeniyetmələri, gəncləri Azərbaycanın əvəzsiz sərvətidir, böyük nemətidir.

◆◆◆

Hər bir ailənin, hər bir valideynin bütün başqa qayğılardan ən böyük qayğısı öz uşaqlarını Azərbaycanın sağlam, bilikli, yüksək mənəviyyatlı vətəndaşları kimi böyütməkdir.

◆◆◆

Gənclərin qarşısında duran vəzifələr birinci növbədə cəmiyyətdə öz yerini tutmaqdan, maariflənməkdən, təhsilini artırmaqdan, cəmiyyət üçün faydalı olmaqdan ibarətdir.

1497. Azərbaycan gəncləri günü münasibətilə gənclərlə görüşdə nitq. *2 fevral 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 32: yanvar, 2001 – mart, 2001/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 224-249.

1498. Azərbaycan Gəncləri Gününə həsr edilmiş bədii-idman bayramında nitq. *2 fevral 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar.

K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 197-205.

1499. Azərbaycan Gəncləri Gününə həsr olunmuş bayram gecəsi başa çatdıqdan sonra iştirakçılara təbrik. *1 fevral 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral,2000 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 419.

1500. Azərbaycan Gənclərinin II forumunda fasilə zamanı jurnalistlərin suallarına cavab. *2 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 217-218.

1501. Azərbaycan Gənclərinin II forumunda nitq. *3 mart 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 19: yanvar, 1999 – aprel, 1999/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 219-232.

1502. Azərbaycan Prezidenti tərəfindən şəhid övladları və kimsəsiz uşaqlar üçün təşkil edilmiş Novruz şənliyində çıxış. *20 mart 1997-ci*

il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, ərizələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 34-37.

1503. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyevə ANS şirkətlər qrupunun və Çingiz Mustafayev adına fondun təsis etdiyi "2002-ci ilin adamı" mükafatının və diplomunun təqdim olunması mərasimi. "Hyatt Recensi-Naxçıvan" oteli. *11 yanvar 2003-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 43: noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 286-300.

1504. Azərbaycan uşaq şahmatçılarına dövlət qayğısının artırılması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin sərəncamı. *18 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 446-447.

1505. "Bakı SOS Uşaq Kəndi"nin istifadəyə verilməsinə həsr olunmuş mərasimdə nitq. *2 noyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fər-

manlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 364-371.

1506. Bakı Şəhər İcra Hakimiyyətinin şəhid övladları və kimsəsiz uşaqlar üçün keçirdiyi yeni il şənliyində çıxış. *31 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 227-228.

1507. Bakı şəhərinin Səbail rayonundakı Tofiq İsmayılov adına Respublika Uşaq və Gənclər yaradıcılıq sarayında yerləşən 17 nömrəli seçki məntəqəsində səsvermə zamanı jurnalistin suallarına cavab. *5 noyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 5-13.

1508. Bakının Gənclər Meydanında – Qoşa Qala Qapısı önündə Novruz şənliyində çıxış. *21 mart 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 10-14.

1509. Bakının Gənclər Meydanında, qoşa qala qapıları önündə Novruz şənliyində çıxış. *21 mart 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 9: oktyabr, 1997 – dekabr, 1997/ bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2004. – S. 38-44.

1510. Bakının uşaq evlərində tərbiyə edilən uşaqlar üçün Bakı Şəhər İcra Hakimiyyəti tərəfindən təşkil edilmiş Yeni İl şənliyində nitq. Respublika sarayı. *31 dekabr 2002-ci il*// Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 43: noyabr, 2002 – fevral, 2003/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 248-251.

1511. BMT-nin Uşaq Fondunun Mərkəzi və Şərqi Avropa, MDB və Baltik ölkələri üzrə regional nümayəndəsi Filip Obrayan ilə görüşdə söhbət. *20 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 235-241.

1512. Dövlət gənclər siyasəti haqqında. *29 iyul 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsa-

hibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 21: iyul, 1999 – sentyabr,1999 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2007. – S. 102-106.

1513. Fransanın Karyer-Su-Puası şəhərinin "Sülh naminə müraciət"lə çıxış etmiş gənc sakinlərinə. *18 oktyabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 30: sentyabr, 2000 – noyabr, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev.– B.: Azərnəşr, 2010.– S. 221-222.

1514. Müstəqil Azərbaycan Respublikası Gənclərinin 1-ci Forumunun birinci ildönümü münasibətilə forum nümayəndələrinin bir qrupu ilə görüşdə giriş sözü, yekun sözü. *1 fevral 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 382-394.

1515. Müstəqil Azərbaycan Respublikası gənclərinin birinci forumunda nitq. *2 fevral 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 303-323.

1516. Respublika Ali Sovetində gənclərin nümayəndələri ilə görüşdə çıxış. *22 sentyabr 1993-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 1: iyun, 1993 – may, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 164.

1517. "SOS Kinderdorf İnternəşnl" beynəlxalq təşkilatının prezidenti Helmut Kutinin rəhbərlik etdiyi nümayəndə heyəti ilə görüşdə söhbət. *27 iyun 2001-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 35: iyun, 2001 – avqust, 2001/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 70-75.

1518. Şəhid uşaqları və kimsəsiz uşaqlar üçün təşkil edilmiş yeni il şənliyində çıxış. *31 dekabr 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 14: dekabr, 1997 – fevral, 1998 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2005. – S. 42-45.

1519. Şəhid uşaqları və kimsəsiz uşaqlar üçün təşkil olunmuş Novruz şənliyində çıxış. *20 mart 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərman-

lar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 6-9.

1520. Şəhid, qaçqın və köçkün uşaqları, habelə valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar üçün yeni il yolka şənliyində çıxış. *31 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr,1998-dekabr,1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 485-487.

1521. Uşaqları beynəlxalq müdafiə günü münasibətilə keçirilən bayram şənliyində çıxış. *1 iyun 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 35-37.

1522. Uşaqları Beynəlxalq Müdafiə günü münasibətilə uşaq musiqi festivalı qaliblərinin yekun konsertində çıxış. *1 iyun 1996-cı il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:* çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 6: mart, 1996 – iyun, 1996/ bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 365-368.

1523. Uşaqların Beynəlxalq Televiziya və Radio günü münasibətilə "Uşaqlar yenilik arzula-

yır və tələb edir" devizi ilə keçirilən şənlikdə nitq. *10 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 171-177.

1524. Uşaqların Beynəlxalq Televiziya və Radio günü münasibətilə "Uşaqlar dünyanın sevincidir" devizi ilə keçirilən şənlikdə nitq. *12 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 23: noyabr, 1999 – dekabr, 1999 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 394-400.

1525. Uşaqların Beynəlxalq Televiziya və Radio günü münasibətilə "Uşaqlar dünyanın sevincidir" devizi altında keçirilən mərasimdə çıxış. *13 dekabr 1998-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 18: oktyabr, 1998 – dekabr, 1998 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2006. – S. 399-403.

1526. Uşaqların Beynəlxalq Televiziya və Radio günü münasibətilə Azərbaycan Dövlət Teleradio Verilişləri Şirkətinin YUNİSEF-lə birlikdə təşkil etdiyi şənlikdə nitq. *9 dekabr 2001-ci*

il // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 37: noyabr, 2001 – mart, 2002 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2011. – S. 113-119.

1527. Uşaqların Beynəlxalq Televiziya və Radio günü, habelə YUNİSEF-in 50 illiyi münasibətilə "Uşaqlar Dünyanın Sevincidir" şənlik mərasimində çixiş. *15 dekabr 1996-cı il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 8: noyabr, 1996 – may, 1997 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 185-186.

1528. Uşaqların Beynəlxalq Televiziya və Radio gününə həsr olunmuş bayram şənliyində nitq. Bakı, Teleteatr. *8 dekabr 2002-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 43: noyabr, 2002 – fevral, 2003 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2013. – S. 96-102.

1529. Valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar üçün təşkil edilmiş yeni il şənliyində nitq. *31 dekabr 1999-cu il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 24: dekabr, 1999 – fevral, 2000 / bur.məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2008. – S. 134-137.

1530. Valideyn himayəsindən məhrum olmuş uşaqlar üçün təşkil olunmuş Yeni il şənliyində nitq. *30 dekabr 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 31: noyabr, 2000 – yanvar, 2001 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2010. – S. 361-365.

1531. Yeni il münasibətilə Bakı şəhərindəki uşaq evlərində və internat məktəblərdə tərbiyə alan uşaqlarla görüşdə çıxış. *31 dekabr 1995-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 5: noyabr, 1995 – mart, 1996 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – S. 240-242.

1532. Yeniyetmələrin II respublika oyunlarının açılışı mərasimində nitq.*12 may 2000-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 27: aprel, 2000 – iyun, 2000 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2009. – S. 151-153.

1533. YUNİSEF təşkilatında uşaqların həyatı, müdafiəsi və inkişafına dair BMT bəyannaməsinin imzalanması mərasimində çıxış. *27 sentyabr 1994-cü il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr,

müraciətlər, fərmanlar. K. 2: may, 1994 – dekabr, 1994 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 297.

1534. YUNISEF-in Azərbaycandakı nümayəndəliyinin təşəbbüsü ilə Bakıda yaradılmış "Azərbaycan beynəlxalq gənclər poçt xidməti" və "uşaqlara kömək xətti" xidmətlərinin açılışı mərasimində çıxış. *23 iyul 1997-ci il* // Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. K. 10: may, 1997 – iyul, 1997 / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – S. 424-426.

“HEYDƏR ƏLİYEV. MÜSTƏQİLLİYİMİZ ƏBƏDİDİR” KİTABININ 1–46-cı CİLDLƏRİNİN XÜLASƏSİ

“HEYDƏR ƏLİYEV. MÜSTƏQİLLİYİMİZ ƏBƏDİDİR” KİTABININ 1–46-cı CİLDLƏRİNİN XÜLASƏSİ

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar. *İyun, 1993 – may, 1994.* **K. 1:** / H.Ə.Əliyev; bur.məsul R. Mehdiyev, H.Orucov. – B.: Azərnəşr, 1997. – 606 s.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əlirza oğlu Əliyevin çoxcildlik əsərlərinin birinci cildinə bu dahi şəxsiyyətin xalqın istəyi və xahişi ilə yenidən ölkə rəhbərliyinə gəldiyi 1993-cü ilin iyunundan 1994-cü ilin may ayına qədər dövrdəki çıxışları, nitqləri, bəyanatları, müraciətləri, müsahibələri və s. toplanmışdır. Bu materiallarda ölkəmizin həmin dövrünün ictimai-siyasi həyatında baş vermiş mürəkkəb proseslər müdrikliklə, obyektiv şəkildə təhlil olunur. Böyük siyasi-tarixi və elmi-nəzəri əhəmiyyət kəsb edən kitabda müstəqilliyin qorunub saxlanılmasının, inkişaf etdirilməsinin dahiyanə praktiki təcrübəsi əksini tapmış, milli dövlət quruculuğu prosesinin başlıca istiqamətləri dəqiqliklə və uzaqgörənliklə müəyyənləşdirilmişdir.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar. *May, 1994 – dekabr, 1994.* **K. 2:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev, H.Orucov. – B.: Azərnəşr, 1997. – 601 s.

Kitabda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əlirza oğlu Əliyevin 1994-cü ilin may ayından dekabrın ortalarına qədər olan dövrdəki çıxışları, nitqləri, bəyanatları, müraciətləri, müsahibələri və s. toplanmışdır. Topluya daxil edilmiş materiallarda Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin möhkəmləndirilməsi, hüquqi dövlət quruculuğu, demokratik yeniləşmə, iqtisadi islahatların aparılması, respublikamızın ərazi bütövlüyünün təmin edilməsi, Ermənistanın hərbi təcavüzünün ağır nəticələrinin aradan qaldırılması, daxili, xarici siyasətin başlıca istiqamətləri və ictimai-siyasi həyatın digər vacib məsələləri öz parlaq əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir : çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *dekabr, 1994 – iyun, 1995.* **K. 3:** / bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1997. – S. 253.

Kitaba Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əlirza oğlu Əliyevin 1994-cü il dekabr ayının əvvəllərindən 1995-ci il iyunun əvvəllərinə qədərki dövrü əhatə edən çıxış və nitqləri, müraciət və bəyanatları, müsahibə və məktubları daxil edilmişdir. Materiallarda Azərbaycanın dövlət müstəqilliyinin qorunub saxlanılması və daha da möhkəmləndirilməsi, milli dövlət quruculuğu prosesi, uğurlu daxili və xarici siyasət xətti, eyni zamanda ölkə rəhbərinin Azərbaycan xalqının tərəqqisi və aydın sabahı naminə yorulmaz siyasi fəaliyyətinin, zəngin və mənalı həyatının tarixi məqamları əks olunmuşdur.

Heydər Əliyev Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, mə-

ruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *İyun, 1995 – noyabr, 1995*. **K. 4:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul Ramiz Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – 511 s.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əlirza oğlu Əliyevin çıxış, nitq, müraciət, bəyanat, müsahibə və məktublarından ibarət dördüncü cild 1995-ci il iyunun əvvəllərindən 1995-ci il noyabrın ortalarına qədərki dövrü əhatə edir. Kitaba zəmanəmizin görkəmli siyasi və dövlət xadimi Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqının müstəqil dövlət quruculuğu yolunda ardıcıl və əzmkar mübarizəsini, gərgin və mürəkkəb siyasi hadisələrlə zəngin çağdaş tariximizin obyektiv mənzərəsini əks etdirən böyük ictimai-siyasi əhəmiyyətə malik əsərləri daxil edilmişdir.

Heydər Əliyev Müstəqilliyimiz əbədidir: Çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Noyabr, 1995 – mart, 1996*. **K. 5:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – 499 s.

Kitabda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əlirza oğlu Əliyevin 1995-ci il noyabrın sonlarından 1995-ci il martın ortalarına qədər olan dövrdəki çıxışları, nitqləri, müraciətləri, bəyanatları, müsahibələri, məktubları və s. toplanmışdır. Azərbaycanın tərəqqi və inkişafının əsas istiqamətləri, uğurlu daxili və xarici siyasət nəticəsində respublikamızın beynəlxalq aləmdə nüfuzunun artması, dünya dövlətləri ilə qarşılıqlı əlaqələrin gücləndirilməsi, Dağlıq Qarabağ probleminin sülh və danışıqlar yolu ilə ədalətli həlli xəttinin prioritetliyi, Azərbaycanın müstəqilliyinin, ərazi bütövlüyünün və sərhədlərinin toxunulmazlığının təmin edilməsi uğrunda ardıcıl və məqsədyönlü mübarizənin siyasi, diplomatik və nəzəri əsasları bu kitabda özünün parlaq əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev Müstəqilliyimiz əbədidir: Çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar. *Mart,*

1996 – noyabr, 1996. **K. 6:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev, H.Orucov. – B.: Azərnəşr, 1997.– 527 s.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əlirza oğlu Əliyevin nitqlərindən, müraciətlərindən, bəyanatlarından, müsahibələrindən, məktublarından və s. ibarət çoxcildlik əsərlərinin 6-cı cildi 1996-cı il martın ortalarından iyunun sonlarına qədər olan dövrü əhatə edir.

Bu əsərlərdə respublikamızda dönməz xarakter almış demokratik, hüquqi və dünyəvi dövlət quruculuğu prosesi, iqtisadi islahatların həyata keçirilməsinin sürətləndirilməsi və səmərəliliyinin artırılması, Dünya Birliyində Azərbaycanın mövqelərinin gücləndirilməsi, beynəlxalq sıx əlaqələr yaradılması, milli ordumuzun müdafiə qüdrətinin möhkəmləndirilməsi, daxili və xarici siyasət kursunun başlıca istiqamətləri və ictimai-siyasi həyatın digər aktual məsələləri əks olunmuşdur.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *İyun, 1996 – noyabr, 1996.* **K. 7: /** H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – 519 s.

Kitabda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əlirza oğlu Əliyevin 1996-cı il iyunun sonundan noyabrın əvvəllərinədək olan dövrdəki çıxış, nitq, müraciət, bəyanat, müsahibə və məktubları toplanmışdır.

Cildə daxil edilmiş materiallarda Azərbaycan Prezidentinin Dünya Birliyi ölkələri və beynəlxalq təşkilatlarla Azərbaycan arasında əməkdaşlığın gücləndirilməsi, xarici dövlətlərə rəsmi səfərləri, Ermənistanın ölkəmizə qarşı hərbi təcavüzünün nəticələrinin aradan qaldırılması, Azərbaycanda iqtisadi islahatların həyata keçirilməsinin sürətləndirilməsi, həmçinin respublikada elm, təhsil, mədəniyyət və idmanın inkişafına qayğı və sosial iqtisadi həyatın digər vacib məsələləri öz parlaq əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev Müstəqilliyimiz əbədidir: Çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr. *Noyabr, 1996 – mart, 1997.* **K. 8:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 1998. – 488 s.

Bu cilddə zəmanəmizin görkəmli şəxsiyyəti, indiki dünyanın nüfuzlu liderlərindən biri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əliyev cənablarının 1996-cı ilin noyabrından 1997-ci ilin martın əvvəlinədək olan dövrdəki çıxışları, mühazirə, nitq, müsahibə, bəyanat, məktub və təbrikləri nəşr edilir. Materiallarda Azərbaycan mövqeyinin dünya birliyində möhkəmləndirilməsi, ATƏT-in Lissabon zirvə toplantısında Ermənistan-Azərbaycan münaqişəsinin ədalətli, beynəlxalq hüquq ölçülərinə uyğun istiqamətdə həll edilməsi barədə tarixi qərarı və bu qərarın qəbul edilməsində Azərbaycan nümayəndə heyətinin müdrik, cəsarətli fəaliyyəti, Azərbaycanın dünyanın qabaqcıl ölkələri ilə iqtisadi və mədəni əlaqələrinin genişləndirilməsi, türk xalqları arasında dostluq və qardaşlığın daha da möhkəmləndirilməsi, Azərbaycan iqtisadiyyatının, elm və mədəniyyətinin inkişaf etdirilməsi uğrunda Azərbaycan Prezidentinin əsaslı və dolğun fəaliyyəti parlaq əks olunmuşdur.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Mart, 1997 – may, 1997.* **K. 9:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B., Azərnəşr, 2000. – 466 s.

Kitabda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əlirza oğlu Əliyevin 1997-ci il martın 5-dən mayın 26-dək olan dövrdəki nitqləri, məruzələri, müsahibələri, məktubları, müraciətləri, bəyanatları, fərmanları və s. daxil edilmişdir.

Bu əsərlərdə iqtisadi islahatları sürətləndirmək və dünya iqtisadiyyatına inteqrasiya olunmaq, regionda və bütün dünyada sülhü və sabitliyi möhkəmləndirmək, müstəqil dövlətimizin beynəlxalq nüfuzunu durmadan yüksəltmək, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin dinc vasitələrlə ədalətli həllinə nail olmaqla Azərbaycanın ərazi bütövlü-

yünü təmin etmək, doğma xalqın ədəbiyyat və incəsənətinə yorulmadan qayğı göstərmək istiqamətlərində və digər sahələrdə Azərbaycan Prezidentinin gündəlik fəaliyyəti xronikası parlaq əks olunmuşdur.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: Çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *May, 1997 – iyul, 1997.* **K. 10:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr, 2002. – 472 s.

Bu cilddə zəmanəmizin görkəmli siyasi xadimi və nüfuzlu liderlərindən biri, Azərbaycan Respublikasının Prezidenti cənab Heydər Əliyevin 1997-ci il mayın sonundan iyulun sonunadək çıxış, nitq, bəyanat, məktub və müsahibələri nəşr edilir.

Kitabda Azərbaycanın müstəqilliyinin daha da möhkəmləndirilməsi, dövlətçilik ənənələrinin inkişafı, dünya dövlətləri, o cümlədən Rusiya Federasiyası, Türkiyə, Qazaxıstan, Özbəkistanla siyasi-iqtisadi və mədəni əməkdaşlıq əlaqələrinin genişləndirilməsi, xarici ölkələrdəki Azərbaycan diasporunun mövqelərinin gücləndirilməsi və mütəşəkkilliyinin artırılması, respublikamızda iqtisadi islahatların həyata keçirilməsi və digər sahələrdə Azərbaycan Prezidentinin yorulmaz və məqsədyönlü fəaliyyəti parlaq əks olunur.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *İyul, 1997 – avqust, 1997.* **K. 11:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R. Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2003. – 452 s.

Kitabda Azərbaycan Respublikasının Prezidenti Heydər Əlirza oğlu Əliyevin ABŞ prezidenti Bill Klintonun dəvəti ilə ABŞ-a ilk rəsmi səfərinin materialları dərc olunur. Burada Bill Klinton ilə, digər yüksək vəzifəli şəxslərlə görüş və aparılmış danışıqlardan, imzalanmış önəmli dövlətlərarası sazişlərdən, ABŞ Konqresində konqresmen və senatorların böyük bir qrupu ilə, o cümlədən ayrı-ay-

rılıqda keçirilmiş görüşlərdə Azərbaycanın milli mənafelərini əks etdirən dərin məzmunlu söhbətlərdən, bir çox şirkətlərin rəhbərləri ilə çoxsaylı görüşlərdən, ABŞ Konqresinin 1992-ci ilin oktyabrında "Azadlığı müdafiə aktı"na əlavə etdiyi Azərbaycana qarşı ədalətsiz 907-ci düzəlişin ləğv olunmasının zəruriliyindən, Ermənistanın Azərbaycana təcavüzü nəticəsində yaranmış Ermənistan–Azərbaycan münaqişəsinin aradan qaldırılmasında Azərbaycan dövlətinin tutduğu qəti mövqedən, məsələnin sülh yolu ilə nizama salınmasında beynəlxalq təşkilatların rol və məsuliyyətinin artmasından, ABŞ-da yaşayan soydaşlarımızla görüş və söhbətlərdən və s. ətraflı bəhs edilir.

Kitaba daxil edilmiş materiallar Azərbaycan Rrezidentinin ABŞ-a rəsmi səfərinin parlaq nəticələrinin iki ölkə arasında münasibətlərdə həqiqətən yeni mərhələ açdığı barədə aydın təsəvvür oyadır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *avqust, 1997 – oktyabr, 1997*. **K. 12:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2004.- 432 s.

Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, xalqın sevimli oğlu və ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin çıxışları, nitqləri, müxtəlif səviyyəli görüşlərdə söhbətləri, bəyanatları, həmçinin təbrik teleqramları və müsahibələrindən ibarət "Müstəqilliyimiz əbədidir" çoxcildliyinin növbəti – 12-ci kitabı 1997-ci il avqustun 17-dən oktyabrın 29-dək olan dövrü əhatə edir.

Kitabda dahi rəhbərin Polşaya, İtaliyaya, Vatikana rəsmi səfərlərində bu ölkələrin dövlət və hökumət başçıları ilə apardığı dərin məzmunlu danışıqların, imzalanmış yeni saziş və müqavilələrin əhəmiyyətindən, müxtəlif mətbuat orqanlarına verdiyi müsahibələrindən, Avropa Şurasının üzvü olan ölkələrin Strasburq görüşündə Heydər Əliyevin başçılıq etdiyi Azərbaycan nümayəndə heyətinin fəal istirakından, GUAM təşkilatının yaradılması prosesindən, Ermənistan–Azərbaycan münaqişəsinin ədalətli həlli uğrunda böyük öndərin əzmlə irəli sürdüyü yeni sülh təşəbbüslərindən ətraflı bəhs olunur.

Cilddə, həmçinin ölməz Prezidentimizin Azərbaycanın görkəmli ədəbiyyat və incəsənət xadimləri ilə çoxsaylı görüşlərdə bu şəxslərə verdiyi böyük qiymət və dəyərli tövsiyyələr öz yerini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Oktyabr, 1997 – dekabr, 1997*. **K. 13:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2004. – 520 s.

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin çoxcildlik əsərlərinin bu cildinə 1997-ci ilin oktyabrından dekabr ayına qədər olan dövrdəki çıxışları, nitqləri, bəyanatları, müsahibələri, məktubları, müraciətləri, fərmanları daxil edilmişdir. Burada respublika Prezidentinin Azərbaycan yazıçılarının X qurultayı ərəfəsində ədəbiyyatımızın yaşlı və gənc nəslinin nümayəndələri ilə görüşləri, qurultayda yalnız ədəbiyyat və mədəniyyətin deyil, bütövlükdə müasir Azərbaycanın problemlərini əks etdirən parlaq nitqi, Xəzər dənizinin Azərbaycan sektorunda xarici şirkətlərlə birgə işlənilən "Çıraq" neft yatağından ilkin neftin çıxarılmasına həsr olunmuş mərasimin materialları, Tehranda İslam Konfransı Təşkilatının VIII zirvə görüşündə İslam ölkələrinin dövlət və hökumət başçıları ilə apardığı dərin məzmunlu danışıqları, müxtəlif səviyyəli görüşlərdəki söhbətləri, bəyanatları öz əksini tapmışdır.

Cildə daxil edilmiş materiallarda həmçinin Azərbaycan ilə MDB ölkələri arasındakı ənənəvi dostluq əlaqələrinin möhkəmlənməsi və genişlənməsi, müstəqil dövlətimizin Milli Ordusuna ümumxalq qayğısı və diqqətinin artırılması, respublikamızın ictimai-siyasi və iqtisadi-mədəni həyatının vacib məsələləri, daxili və xarici siyasətinin başlıca istiqamətləri əks edilir.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. Dekabr, 1997 – fevral, 1998. **K. 14:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2005. – 520 s.

Zəmanəmizin qüdrətli siyasətçisi və müdrik dövlət xadimi Heydər Əliyevin oxuculara təqdim olunan bu kitabında ölkəmizdə hüquqi, demokratik, dünyəvi dövlət quruculuğu prosesindən, ictimai-siyasi, iqtisadi, mədəni həyatın bir çox sahələrindən, xarici ölkələrlə əlaqələrin genişlənməsindən bəhs olunur. Kitabda prezident H.Əliyevin Türkiyə, Rusiya, Gürcüstan və Yaponiyaya rəsmi səfərləri zamanı və Azərbaycana gələn dövlət və hökumət başçıları ilə apardığı danışıqlar, imzalanmış sənədlər, keçirilmiş çoxsaylı görüşlərin, söhbətlərin materialları dərc olunmuşdur. Bu və digər görüşlərdə H.Əliyev dünya ölkələri ilə əlaqələrin daha da inkişaf etdirilməsi zəruriliyini, Azərbaycanın siyasi strategiyasının xalqımızın milli mənafelərinə xidmət etdiyini, iqtisadi siyasətimizin şəffaf olduğunu, dünya iqtisadiyyatına qoşulduğunu bəyan etmişdir.

Bütün bu görüşlərdə və danışıqlarda, ümummilli liderimiz Azərbaycanın əsas problemi Dağlıq Qarabağ problemini qaldırır və onun sülh yolu ilə 1996-cı il ATƏT-in Lissabon zirvə görüşündə qəbul olunmuş prinsiplər əsasında həll olunmasına yorulmadan çalışırdı.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Mart, 1998 – iyun, 1998*. **K. 15:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2005. – 528 s.

Zəmanəmizin dünya şöhrətli görkəmli siyasətçisi və müdrik dövlət xadimi Heydər Əlirza oğlu Əliyevin əsərlərinin oxuculara təqdim olunan bu cildində dahi şəxsiyyətin anadan olmasının 75 illiyi münasibətilə Bakıya gəlmiş Türkiyə prezidenti Süleyman Dəmirəl, Gürcüstan prezidenti Eduard Şevardnadze və başqa dövlət xadimləri ilə keçirilən görüşlərdəki materiallar, dövlət səviyyəsində yubileyi ilk dəfə qeyd olunan Azərbaycan Xalq Cümhuriyyətinin 80 illiyinə həsr olunmuş təntənəli gecədə söylədiyi dərin məzmunlu nitqi, Moskvada MDB ölkələrinin, Yaltada Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının üzvü olan ölkələrin başçıları ilə etdiyi söhbətlər, Prezidentimizin çıxışları, informasiya vasitələrinə verdiyi müsahibələri toplanmışdır.

Kitaba daxil edilmiş materiallarda həmçinin ölkəmizin daxili və xarici siyasətinin, milli dövlət quruculuğu prosesinin başlıca istiqamətləri, görkəmli ədəbiyyat və incəsənət xadimləri ilə çoxsaylı görüşləri, eləcə də ictimai-siyasi həyatın digər mühüm məsələləri öz əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *İyun, 1998 – iyul, 1998*. **K. 16:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2005. – 552 s.

Dahi şəxsiyyət, böyük siyasi və dövlət xadimi, Azərbaycan xalqının qurtuluş mübarizəsinin öndəri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin oxuculara təqdim olunan və onun 1998-ci ilin iyul-oktyabr aylarında gündəlik iş fəaliyyəti zamanı apardığı danışıqları, keçirdiyi görüşləri, etdiyi çıxış və nitqləri özündə birləşdirən bu növbəti cilddə Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatına, iqtisadiyyatda müsbət dəyişikliklərin əsasının qoyulmasına, dövlət idarəçiliyinin təkmilləşdirilməsi strategiyasının başlıca parametrlərinin müəyyən edilməsinə, bu müddət ərzində görülən tədbirlərin, hazırlanan proqramların ictimai-tarixi dəyərinə həsr olunmuş materiallar toplanmışdır.

Kitabda əvəzsiz, fenomen bir şəxsiyyətin və rəhbərin təşəbbüsü ilə Bakıda keçirilmiş tarixi Böyük İpək Yolunun bərpasına yönəlmiş beynəlxalq konfransda, Azərbaycan qadınlarının, müəllimlərinin, Qafqaz müsəlmanlarının qurultaylarında etdiyi dərin məzmunlu çıxış və nitqləri, bir sıra dövlətlər arasında iqtisadi, siyasi, mədəni əlaqələrin möhkəmləndirilməsindən bəhs edən materiallar təqdim olunmuşdur.

Cilddə, həmçinin Heydər Əliyevin Azərbaycanın ədəbiyyat, mədəniyyət, incəsənət, elm, din və idman xadimlərinə verdiyi yüksək qiymət və etdiyi tövsiyələr də öz yerini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məru-

zələr, müraciətlər, fərmanlar. *İyul, 1998 – oktyabr, 1998*. **K. 17:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2005. – 528 s.

Dahi şəxsiyyət, böyük siyasi və dövlət xadimi, Azərbaycan xalqının qurtuluş mübarizəsinin öndəri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin oxuculara təqdim olunan və onun 1998-ci ilin iyul-oktyabr aylarında gündəlik iş fəaliyyəti zamanı apardığı danışıqları, keçirdiyi görüşləri, etdiyi çıxış və nitqləri özündə birləşdirən bu növbəti cilddə Azərbaycanın ictimai-siyasi həyatına, iqtisadiyyatda müsbət dəyişikliklərin əsasının qoyulmasına, dövlət idarəçiliyinin təkmilləşdirilməsi strategiyasının başlıca parametrlərinin müəyyən edilməsinə, bu müddət ərzində görülən tədbirlərin, hazırlanan proqramların ictimai-tarixi dəyərinə həsr olunmuş materiallar toplanmışdır.

Kitabda əvəzsiz, fenomen bir şəxsiyyətin və rəhbərin təşəbbüsü ilə Bakıda keçirilmiş tarixi Böyük İpək Yolunun bərpasına yönəlmiş beynəlxalq konfransda, Azərbaycan qadınlarının, müəllimlərinin,Qafqaz müsəlmanlarının qurultaylarında etdiyi dərin məzmunlu çıxış və nitqləri, bir sıra dövlətlər arasında iqtisadi, siyasi, mədəni əlaqələrin möhkəmləndirilməsindən bəhs edən materiallar təqdim olunmuşdur.

Cilddə, həmçinin Heydər Əliyevin Azərbaycanın ədəbiyyat, mədəniyyət, incəsənət, elm, din və idman xadimlərinə verdiyi yüksək qiymət və etdiyi tövsiyələr də öz yerini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Oktyabr, 1998 – dekabr, 1998*. **K. 18:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2006. – 552 s.

1998-ci il oktyabrı müstəqil Azərbaycanın şərəfli dövlətçilik tarixinə prezident seçkisi kimi daxil olmuşdur. Oxuculara təqdim olunan bu cilddə Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin prezident seçkisi ilə əlaqədar keçirdiyi görüşlərdəki

çıxışlar, informasiya vasitələrinə verdiyi müsahibələr, respublikamızın hərtərəfli inkişafı və yüksəlişi yolunda əvəzsiz xidmətlər göstərmiş, xalqın iradəsi ilə ikinci dəfə Azərbaycan Respublikasının prezidenti Heydər Əliyevin təntənəli andiçmə mərasimində söylədiyi dərin məzmunlu nitqi toplanmışdır.

Kitabda müdrik dövlət xadiminin ölkəmizin ictimai-siyasi həyatına, iqtisadi-maliyyə sisteminə, dövlət idarəçiliyinin inkişafına, özəl sektorun genişlənməsinə, Azərbaycanın beynəlxalq nüfuzunun, onun haqq işinin dünya miqyasına yüksəldilməsinə, tarixi İpək yolunun bərpası üzrə Beynəlxalq Bakı Konfransına, Azərbaycanda insan hüquqları ilə əlaqədar tədbirlərin müəyyən edilməsinə aid materiallar, həmçinin Türkiyə Cümhuriyyətinin yaradılmasının 75-ci ildönümu münasibətilə yubiley mərasimindəki çıxışı, yüksək səviyyəli görüşləri, danışıqları, Bakı-Tbilisi-Ceyhan neft boru kəmərinin çəkilməsi ilə əlaqədar imzalanmış Ankara bəyannaməsi və s. öz əksini tapmışdır.

Kitabda, həmçinin, Azərbaycanın şəhid olmuş döyüşçülərinin valideynlərinə, ailə üzvlərinə, qaçqın və məcburi köçkünlərə, elm, ədəbiyyat, mədəniyyət xadimlərinə və idmançılara böyük diqqət və qayğı, onlara Azərbaycanın dövlət mükafatlarının təqdim olunması, milli-mənəvi dəyərlərə, İslam sivilizasiyasına yüksək qiymət də öz əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Yanvar, 1999 – aprel, 1999.* **K. 19:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2006. – 528 s.

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin oxuculara təqdim olunan növbəti bu cildində apardığı danışıqlar, keçirdiyi görüşlər, etdiyi nitq və çıxışlarında müstəqil Azərbaycan dövlətinin möhkəmləndirilib inkişaf etdirilməsinə, respublikamızın sürətli iqtisadi tərəqqisi və yüksəlişi, xalqımızın rifahı naminə dövlət idarəetmə sistemində dövlət nəzarətinin qaydaya salınması və sahibkarlığın inkişafı, istehsal, xidmət, maliyyə, kredit, səhiyyə, təhsil sahəsində aparılan islahatlara həsr olunmuş materiallar toplanmışdır.

Kitabda ulu öndərin Türkiyədə Gülhanə Hərbi Tibb Akademiyasında müayinə və müalicə olunduğu zaman ziyarətinə Türkiyənin dövlət və hökumət rəhbərləri, Böyük Millət Məclisinin elçiləri, Azərbaycandan gələn nümayəndə heyəti və başqaları ilə yüksək səviyyəli görüşləri, söhbətləri, dünyanın nüfuzlu mətbuat orqanlarına bəyanat və müsahibələri də verilmişdir.

Kitabda həmçinin respublikamızın bir qrup elm, mədəniyyət, incəsənət xadimlərinə, ictimai xadimlərə, eyni zamanda, qaçqın və məcburi köçkünlərə, şəhid olmuş qəhrəmanların, döyüşçülərin valideynlərinə, ailə üzvlərinə yüksək dövlət mükafatlarının təqdim edilməsi mərasimlərində çıxışları da öz əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Aprel, 1999 – iyul, 1999*. **K. 20:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2007. – 536 s.

Müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin memarı Heydər Əlirza oğlu Əliyevin əsərlərinin oxuculara təqdim olunan bu növbəti cildində Azərbaycanın sürətli iqtisadi tərəqqisi və yüksəlişi, demokratik dövlət quruculuğu sahəsində strateji xəttin reallaşması ilə əlaqədar irəli sürdüyü mülahizələr, eləcə də Azərbaycanın beynəlxalq aləmdə nüfuzunun yüksəldilməsinə, dünya dövlətləri arasında özünəlayiq yer tutmasına yönəldilmiş siyasi xətti parlaq əksini tapmışdır.

Kitabda Heydər Əliyevin NATO-nun 50 illik yubileyinə həsr olunmuş Zirvə görüşündə ABŞ prezidenti Bill Klintonla, ABŞ Konqresinin, hökumətinin, Dövlət Departamentinin, nüfuzlu dairələrin nümayəndələri, iri şirkətlərin rəhbərləri ilə görüşləri, dərin məzmunlu danışıqları, dünyanın aparıcı mətbuat orqanlarına və televiziya şirkətlərinə verdiyi dolğun bəyanat və müsahibələri, həmçinin Azərbaycan xalqına müraciətləri, Antalyada qısamüddətli istirahəti zamanı Türkiyə Cümhuriyyətinin dövlət rəhbərləri ilə görüşləri, söhbətləri geniş yer tutmuşdur.

Bütün cildlərdə olduğu kimi bu cilddə də ulu öndərin Azərbaycanın ən ağrılı problemi olan Dağlıq Qarabağ məsələsinə aid ATƏT,

Avropa Şurası, NATO rəhbərləri ilə görüşləri, bu münaqişə ilə əlaqədar onun prinsipial mövqeyi öz parlaq təzahürünü tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *İyul, 1999 – sentyabr, 1999*. **K. 21:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2007. – 480 s.

Azərbaycanın siyasi rəhbərliyinə gəlməsinin 30 illiyi ilə əlaqədar (1969–99) sərginin açılışında etdiyi söhbətlər, ölkənin sosial-iqtisadi dirçəliş yolu ilə inamla addımlamasına həsr olunmuş materiallar toplanmışdır. Sərgidə nümayiş etdirilən ekspozisiyadan aydın olur ki, Azərbaycan bu illərdə böyük iqtisadi, siyasi, sosial-mənəvi inkişaf yolu keçmişdir. Heydər Əliyev etdiyi söhbətlərdə də bütün siyasi qüvvələri və partiyaları ölkədə milli həmrəyliyi möhkəmlətmək, ümumxalq mənafeləri naminə vətəndaş birliyini daha da gücləndirmək məqsədilə səyləri birləşdirməyə dəvət etmişdir.

Kitabda ölkəmizin rəhbərinin dünyanın görkəmli dövlət başçıları və ictimai xadimləri, beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri ilə apardığı danışıqların, keçirdiyi görüşlərin materialları da öz əksini tapmışdır. Burada, eyni zamanda, ulu öndərin ölkədaxili ictimai-siyasi fəaliyyətinə, çoxsaylı xarici səfərlərinə və görüşlərinə dair materiallar da verilmişdir.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Sentyabr, 1999 – noyabr, 1999*. **K. 22:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2007. – 528 s.

Görkəmli dövlət xadimi, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin oxuculara təqdim olunan növbəti cildində Naxçıvan MR-nin 75 illik yubiley tədbirlərində iştirak etməsi, keçirdiyi görüşləri, blokada şəraitində yaşayan diyarın iqtisadi-sosial, elmi və mədəni inkişafına dair dərin məzmunlu nitqləri, çıxışları, kütləvi informasiya vasitələrinə verdiyi müsahibələri toplanmışdır.

Kitabda, həmçinin, "Əsrin müqaviləsi"nin 5-ci ildönümünə həsr olunmuş sənədlər, dünyanın bir çox dövlət və hökumət başçılarına, beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərinə və görkəmli şəxsiyyətlərə ünvanladığı məktublar, bir sıra xarici dövlətlərin nümayəndə heyəti ilə, həmçinin, ədəbiyyat və incəsənət xadimləri ilə görüşlərə aid materiallar öz əksini tapmışdır.

Bu cilddə dahi rəhbərin respublikamızın əldə etdiyi uğurlardan, iqtisadiyyatın inkişafından, müstəqil, demokratik, hüquqi dövlət quruculuğu sahəsində ölkəmizin nailiyyətlərindən, Azərbaycanın beynəlxalq aləmdəki artan nüfuzundan, dünya dövlətləri arasında özünə layiqli yer tutmasından bəhs edən çıxışları və nitqləri daxil edilmişdir.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Noyabr, 1999 – dekabr, 1999.* **K. 23:** /H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2008. – 480 s.

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin çox cildlik əsərlərinin oxuculara təqdim olunan bu cildində ölkə daxili ictimai-siyasi məsələlərə, xarici səfərlərə və görüşlərə dair materiallar, dünyanın görkəmli dövlət və hökumət başçılarına, beynəlxalq təşkilatların rəhbərlərinə, tanınmış şəxsiyyətlərə məktubları verilmişdir. Burada, eyni zamanda ATƏT-in İstanbul sammitində və Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının zirvə görüşündə nitqləri, dövlət və hökumət başçıları ilə apardığı danışıqlar, xam neftin Bakı-Tbilisi-Ceyhan əsas ixrac boru kəməri vasitəsilə nəql edilməsinə dair Azərbaycan, Cürcüstan və Türkiyə respublikaları arasında imzalanmış sənədlər nəşr edilmişdir. Həmçinin, Azərbaycan ilə Bolqarıstan, Azərbaycan ilə Ukrayna arasında bütün sahələrdə əməkdaşlığın daha da inkişaf etdirilməsi barədə imzalanmış sənədlər, informasiya vasitələrinə verdiyi müsahibələr toplanmışdır.

Azərbaycan yazıçılarının bir qrupu, dünya şöhrətli alim İhsan Doğramacı, dahi musiqiçi Mstislav Rostropoviç ilə görüşlərdəki söh-

bətləri, bələdiyyə seçkiləri ilə əlaqədar Azərbaycan xalqına müraciəti və s. öz əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Dekabr, 2000 – fevral, 2000*. **K. 24:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2008. – 504 s.

Ümummilli lider Heydər Əlirza oğlu Əliyevin çıxışları, nitqləri, bəyanatları, müxtəlif görüşlərdə söhbətləri, müsahibələri, həmçinin məktub və teleqramlardan ibarət "Müstəqilliyimiz əbədidir" çoxcildliyinin növbəti – 24-cü cildi 1999-cu il dekabrın 14-dən 2000-ci il fevralın 5-dək olan dövrü əhatə edir.

Kitabda ulu öndərin Yeni Azərbaycan Partiyasının I qurultayında dərin məzmunlu nitqi, Azərbaycanda bazar iqtisadiyyatının, sahibkarlığın inkişafı və bu inkişafın surətləndirilməsi, ictimai-siyasi həyatın digər vacib məsələlərinə dair metariallar verilmişdir.

Kitabda həmçinin Heydər Əliyevin Moskvada MDB-nin üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının Zirvə görüşündə, İsveçrənin Davos şəhərində Ümumdünya iqtisadi forumunda "Qafqazın və Mərkəzi Asiyanın perspektivləri: "İpək yolu və ya böyük oyun" mövzusunda keçirilmiş sessiyada çıxışı, ikitərəfli görüş, danışıq və söhbətləri sessiya iştirakçılarının suallarına verdiyi cavablar toplanmışdır.

Cilddə, eyni zamanda, ədəbiyyat, incəsənət, idmançılar və onların məşqçiləri ilə görüşləri, bu şəxslərə verdiyi böyük qiymət və dəyərli tövsiyyələr öz əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *İyun, 2000 – iyul, 2000*. **K. 25:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2008. – 520 s.

Xalqımızın ümummilli lideri, ulu öndər Heydər Əlirza oğlu Əliyevin oxuculara təqdim olunan bu növbəti cildində müstəqil,

suveren Azərbaycan dövlətinin möhkəmlənib inkişaf etməsinə, respublikamızın surətli iqtisadi tərəqqisinə, xalqımızın rifahı naminə aparılan iqtisadi və siyasi islahatlara həsr olunmuş materiallar toplanmışdır. Heydər Əliyevin Amerika Birləşmiş Ştatlarına işgüzar səfəri zamanı bu ölkənin tanınmış dövlət xadimləri, konqres üzvləri, nüfuzlu iqtisadi və maliyyə qurumlarının rəhbərləri ilə keçirdiyi yüksək səviyyəli görüşləri, dərin məzmunlu söhbətləri, "Vaşinqton post", "Nyu-York taymz" qəzetlərinin redaksiya heyəti ilə görüşləri, verdiyi müsahibələri verilmişdir.

Bu cilddə həmçinin dövlətimizin başçısının görkəmli ədəbiyyat və incəsənət xadimləri ilə görüşləri, bu şəxslərə verdiyi yüksək qiymət və dəyərli məsləhətlər öz əksini tapmışdır.

Bütün cildlərdə olduğu kimi, bu cilddə də dövlətimizin başçısının Azərbaycanın ən ağrılı problemi olan Dağlıq Qarabağ məsələsinə aid ATƏT, Avropa Şurası, NATO rəhbərləri ilə görüşləri, bu münaqişə ilə əlaqədar onun prinsipial mövqeyi öz əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Mart, 2000 – aprel, 2000.* **K. 26:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2008. – 512 s.

Müstəqil Azərbaycan dövlətçiliyinin memarı, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin oxuculara təqdim olunan növbəti cildində Bakıda keçirilən türkdilli ölkələrin dövlət başçılarının altıncı zirvə görüşündəki dərin məzmunlu çıxışı, forumda iştirak edən görkəmli siyasi xadimlərlə danışıqları, bəyanat və müsahibələri toplanmışdır. Kitabda, həmçinin "Kitabi-Dədə Qorqud"un 1300 illik yubileyində söylədiyi parlaq nitqi, bu tədbirə xarici ölkələrdən gəlmiş qonaqlar, eləcə də Azərbaycanı təmsil edən tanınmış elm, mədəniyyət, incəsənət, ictimai-siyasi xadimlər ilə keçirilən görüşlərdəki materiallar öz əksini tapmışdır.

Burada, eyni zamanda türk dünyasının böyük oğlu İhsan Doğramacı və onu müşayiət edən şəxslərlə görüş, apardığı söhbətlər, alimin 85 illik yubileyinə həsr edilmiş təntənəli gecədə söylədiyi nitq veril-

mişdir. Bütün cildlərdə olduğu kimi, bu cilddə də ulu öndərin Azərbaycanın sürətli iqtisadi yüksəlişinə, xalqımızın rifahı və tərəqqisi naminə aparılan geniş islahatlara, eləcə də ictimai-siyasi həyatın mühüm məsələlərinə həsr olunmuş materiallar da toplanmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Aprel, 2000 – iyun, 2000.* **K. 27:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2009. – 495 s.

Müasir Azərbaycan dövlətinin banisi Heydər Əlirza oğlu Əliyevin oxuculara təqdim olunan "Müstəqilliyimiz əbədidir" çoxcildliyinin növbəti – 27-ci cildi ulu öndərin fəaliyyətinin 2000-ci il aprelin 28-dən iyunun 2-dək olan dövrünü əhatə edir.

Kitabda dahi dövlət xadiminin bir sıra xarici dövlət və hökumət nümayəndələri ilə danışıqları və söhbətləri verilmiş, Azərbaycanın beynəlxalq münasibətlər sistemində yeri və rolundan, Dağlıq Qarabağ probleminin həlli və münaqişənin nizama salınması ilə əlaqədar ölkəmizin prinsipial mövqeyindən, dost və qonşu ölkələr arasında ənənəvi qarşılıqlı faydalı əlaqələrin daha da möhkəmləndirilməsi və genişləndirilməsindən bəhs edən materiallar öz əksini tapmışdır.

Burada, həmçinin, ulu öndərin Gəncəyə səfəri zamanı, Yenikənd SES-in açılışı mərasimindəki, "H" hərbi hissənin şəxsi heyəti və şəhər sakinləri ilə görüşlərdəki nitq və çıxışları, informasiya vasitələrinə müsahibələri, bəyanatları və s. verilmişdir.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *İyun, 2000 – iyul, 2000.* **K. 28:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2009. – 480 s.

Müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin çoxcildlik əsərlərinin bu cil-

dinə 2000-ci ilin iyunundan iyul ayına qədər olan dövrdəki nitqləri, çıxışları, bəyanatları, müsahibələri, məktubları, müraciətləri, təbrik teleqramları və s. daxil edilmişdir.

Kitabda "Xəzərneftqaz–2000" Beynəlxalq sərgi-konfransda dərin məzmunlu nitqi, Tehranda İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının – EKO-nun üzvü olan ölkələrin dövlət və hökumət başçılarının VI zirvə görüşündə, həmçinin Moskvada MDB ölkələrinin dövlət başçılarının növbəti zirvə görüşündə dövlət və hökumət nümayəndələri ilə apardığı dərin məzmunlu danışıqlar, nüfuzlu informasiya vasitələrinə verdiyi bəyanat və müsahibələr, ikitərəfli münasibətlərin daha da möhkəmləndirilməsi və genişləndirilməsindən, Dağlıq Qarabağ probleminin həlli və münaqişənin nizama salınması ilə əlaqədar ölkəmizin prinsipial mövqeyindən bəhs edən materiallar toplanmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *İyul, 2000 – sentyabr, 2000.* **K. 29:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2009. – 520 s.

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əliyevin oxucular a təqdim olunan 29-cu cildində müstəqil Azərbaycan dövlətinin iqtisadi qüdrətinin gücləndirilməsi, xalqımızın rifahının yaxşılaşdırılması naminə aparılan islahatlar, eləcə də ictimai-siyasi həyatın mühüm məsələlərinə dair materiallar verilmişdir.

Kitabda prezident Heydər Əliyevin Avstriya respublikasına rəsmi səfəri zamanı bu ölkənin dövlət və hökumət başçıları, tanınmış ictimai-siyasi xadimləri, Avstriyanın nüfuzlu mətbuat orqanlarına verdiyi müsahibələri dərc edilmişdir. Həmçinin bu cilddə Türkiyə prezidenti Əhməd Necdət Sezərlə görüşləri və mühüm sənədlərin imzalanması, Dağlıq Qarabağ probleminə aid prinsipial çıxışları nəşr edilmişdir.

Kitaba daxil edilmiş materiallarda, eyni zamanda görkəmli ədəbiyyat və incəsənət xadimləri, məşhur idmançılar və məşqçilərlə gö-

rüşləri və respublikamızın daxili həyatına aid mühüm sənədlər öz əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Sentyabr, 2000 – noyabr, 2000*. **K. 30:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2010. – 512 s.

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin çoxcildlik əsərlərinin oxuculara təqdim olunan bu növbəti cildində Nyu-Yorkda BMT-nin himayəsi altında keçirilən minilliyin zirvə görüşündə dərin məzmunlu çıxışı, GUÖAM dövlət başçıları ilə, ABŞ prezidenti Bill Klintonla, keçmiş prezident Corc Buşla, iri şirkətlərin rəhbərləri, nüfuzlu dairələrin nümayəndələri ilə keçirdiyi görüşlərə, danışıqlara dair materiallar, Amerika – Azərbaycan Ticarət Palatasının "Azərbaycan Avrasiyanın qapısı, strateji və iqtisadi Alyanslar ölkəsidir" mövzusunda təşkil etdiyi beynəlxalq konfransda çıxışı, mətbuat orqanlarına verdiyi bəyanat və müsahibələri toplanmışdır.

Kitabda Heydər Əliyevin ölkəmizdə bir sıra istehsal müəssisələrinin modernləşdirilərək yenidən qurulmasına, şəhid ailə və Qarabağ müharibəsi əlilləri üçün tikilmiş yaşayış binasının, "Bakı SOS Uşaq kəndi"nin istifadəyə verilməsinə həsr olunmuş mərasimlərdə çıxışları, Azərbaycan Milli Məclisinə seçkilərlə əlaqədar müşavirədə nitqi, seçkiləri müşahidə etmək üçün Bakıya gəlmiş Avropa Şurası və ATƏT-in Parlament Assambleyalarının, ABŞ, Türkiyə, İran, Rusiyanın nüfuzlu dairələrinin nümayəndələri ilə görüşləri və s. öz əksini tapmışdır.

Bu cilddə də dövlətimizin başçısının Azərbaycanın ən ağrılı problemi olan Dağlıq Qarabağ məsələsinə aid ATƏT, Avropa Şurası rəhbərləri ilə görüşləri, bu münaqişə ilə əlaqədar onun prinsipial mövqeyi öz əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məru-

zələr, müraciətlər, fərmanlar. *Noyabr, 2000 – yanvar, 2001*. **K. 31:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2010. – 512 s.

Müasir müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı və qurucusu Heydər Əlirza oğlu Əliyevin oxuculara təqdim olunan çoxcildlik əsərlərinin növbəti 31-ci cildi 2000-ci il noyabrın 5-dən 2001-ci il yanvarın 5-dək olan dövrü əhatə edir.

Kitabda ümummilli liderin yeni 2001-ci il – 3-cü minillik münasibətilə Azərbaycan xalqına, ölkəmizin hüdudlarından kənarda yaşayan bütün soydaşlarımıza müraciətində xronoloji ardıcıllıqla ötən əsrin tarixi gerçəkliyi, bəşəri dəyərləri, qazanılmış nailiyyətləri, azadlığa çıxması, dövlət müstəqilliyini əldə etməsi əks olunmuşdur. Burada, həmçinin Heydər Əliyevin Minskdə MDB-nin üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının zirvə görüşü zamanı və Azərbaycana gələn Rusiya, İran, Türkiyə, AŞPA-nın rəsmi nümayəndə heyətləri ilə, ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri ilə keçirdiyi görüşlərə, apardığı danışıqlara, ikitərəfli münasibətlərin, səmərəli beynəlxalq əməkdaşlığın inkişafına dair materiallar verilmişdir.

Kitabda ulu öndərin elm və sənət xadimləri, "Bakılı oğlanlar" komandasının üzvləri, idmançılarla görüşlərinə, eyni zamanda xalqımızın tərəqqisi və rifahı naminə aparılan geniş islahatlara, ictimai-siyasi, iqtisadi, mədəni həyatın bir çox sahələrinə dair materiallar da toplanmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Yanvar, 2001 – noyabr, 2001*. **K. 32:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2010. – 511 s.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin ümummilli lideri Heydər Əliyevin oxuculara təqdim olunan bu növbəti cildində Azərbaycana gələn beynəlxalq təşkilatların nümayəndələri ilə görüşlərin, danışıqların, Rusiya Federasiyası ilə Azərbaycan arasında qarşılıqlı mü-

nasibətlərin inkişafını əks etdirən Bakı bəyannaməsinin materialları dərc olunmuşdur.

Kitabda ulu öndərin Fransaya rəsmi səfəri zamanı bu ölkənin prezidenti Jak Şirak ilə, digər yüksək vəzifəli şəxslərlə apardığı danışıqları, Azərbaycan Respublikasının Avropa Şurasına üzv qəbul edilməsi ilə əlaqədar təntənəli mərasimdə, AŞ Parlament Assambleyasının sessiyasında Azərbaycanın milli mənafeyini əks etdirən nitqi, mətbuat orqanlarına verdiyi müsahibələri, Azərbaycan, Fransa və Ermənistan prezidentlərinin görüşləri və bəyanatları, Azərbaycan–Ermənistan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həll olunması prosesinə aid materiallar da verilmişdir. Bütün cildlərdə olduğu kimi bu cilddə də Prezident Heydər Əliyevin Pespublikamızın sürətli iqtisadi tərəqqisi və yüksəlişinə, eləcə də ictimai-siyasi həyatın mühüm məsələlərinə dair materialları da öz əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Mart, 2001 – aprel, 2001.* **K. 33:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2011. – 480 s.

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin çoxcildlik əsərlərinin oxuculara təqdim olunan bu cildində Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Fransaya, ABŞ-a işgüzar səfərləri zamanı Azərbaycanın ən ağrılı problemi olan Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə nizamlanması barədə apardığı geniş müzakirələrin, keçirilən görüşlərin, həmçinin bu səfərlərin nəticəsində imzalanmış sənədlərin materialları və mətbuat orqanlarına verdiyi bəyanat və müsahibələri toplanmışdır.

Bu cilddə, həmçinin ulu öndərin İstanbulda Türkdilli ölkələrin dövlət başçılarının VII Zirvə görüşündəki parlaq nitqi, Türkiyənin dövlət və hökumət başçıları ilə görüşləri, danışıqları, bölgəyə aid məsələlər, Bakı–Tbilisi–Ceyhan neft kəmərinin tikintisinə başlanmasına aid materiallar öz əksini tapmışdır.

Kitabda Heydər Əliyevin Azərbaycana gələn Türkiyə, Ukrayna, Rusiya və İranın nüfuzlu dairələrinin nümayəndələri, Skandinaviya

ölkələri və Rusiyanın bir qrup jurnalistləri ilə söhbətləri həmçinin, ölkədaxili ictimai-siyasi məsələlərə, respublikamızın sürətli tərəqqisinə, xalqımızın rifahı naminə aparılan iqtisadi və siyasi islahatlara həsr olunmuş materialları yer almışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *May, 2001 – iyun, 2001*. **K. 34:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2011. – 488 s.

Müasir Azərbaycan dövlətinin qurucusu, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin oxuculara təqdim olunan çoxcildlik əsərlərinin bu cildində ölkəmizin tərəqqisi naminə görülən işlər, dövlətimizin ictimai-siyasi, iqtisadi və mədəni həyatına, həmçinin xarici ölkələrlə əlaqələrin daha da genişlənməsinə aid zəngin materiallar dərc olunmuşdur.

Kitabda ulu öndərin MDB ölkələrinin dövlət başçıları şurasının Minskdə keçirilən toplantısında, GUÖAM təşkilatının dövlət başçılarının Yaltadakı zirvə görüşündə iştirakına, kütləvi informasiya vasitələri nümayəndələrinə verdiyi müsahibələr öz əksini tapmışdır.

Bu cilddə unudulmaz rəhbərin Azərbaycana gələn Türkiyə, Rusiya, Ukrayna, Almaniya, Livan, Norveç, İran və Polşanın dövlət və hökumət nümayəndə heyətləri ilə, türk dünyasının böyük oğlu, alim İhsan Doğramacı, Moskvanın və bütün Rusiyanın patriarxı II Aleksi ilə yüksək səviyyəli görüşlərin materialları, 28 May – Respublika gününə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə parlaq nitqi, 8-ci Beynəlxalq "Xəzər, neft, qaz, neftayırma və neft kimyası" sərgisi açılışında çıxışı, çoxsaylı məktubları və sair sənədlər verilmişdir.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *İyun, 2001 – avqust, 2001*. **K. 35:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2011. – 519 s.

Müstəqilliyimizin daha da möhkəmləndirilməsi, dövlət quruculuğunun sürətli inkişafı ilə bağlı məsələlər, bir sıra yeni istehsal müəssisələrinin açılması, hərbi quruculuq sahəsində mühüm işlərin görülməsi, Qarabağ müharibəsi əlillərinə və şəhid ailələrinə dövlət və hökumətin qayğısının artırılması, elmin, təhsilin müasir problemlərinə ciddi diqqət yetirilməsi ümummilli lider Heydər Əliyevin bu növbəti cildinin əsas mövzusudur.

Kitabda, eyni zamanda, Azərbaycana gələn bir sıra xarici dövlət və hökumət nümayəndələri, beynəlxalq təşkilat və şirkətlərin rəhbərləri ilə dövlət başçısının görüşləri, dərin məzmunlu söhbətləri, Rusiya Federasiyası və digər ölkələrin kütləvi informasiya vasitələrinə verdiyi geniş bəyanat və müsahibələri, həmçinin Soçidə MDB-nin üzvü olan ölkələrin dövlət və hökumət nümayəndələri ilə apardığı danışıqlar yer almışdır.

Əvvəlki cildlərdə olduğu kimi, bu cilddə də prezident Heydər Əliyevin Azərbaycanın ən ağrılı problemi olan Dağlıq Qarabağa aid ATƏT, Avropa Şurası və NATO rəhbərləri ilə görüşləri, bu münaqişə ilə əlaqədar prinsipial mövqeyi öz əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Sentyabr, 2001 – noyabr, 2001.* **K. 36:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2011. – 512 s.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin memarı, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin oxuculara təqdim olunan bu cildində ölkəmizin sürətli iqtisadi tərəqqisi və yüksəlişinə, xalqımızın rifahının yaxşılaşdırılması naminə aparılan islahatlara, görkəmli ədəbiyyat və incəsənət xadimləri, məşhur idmançılarla görüşlərə, eləcə də ictimai-siyasi həyatın digər mühüm məsələlərinə aid materiallar toplanmışdır.

Bu cildə, həmçinin ölkəmizə səfər etmiş Türkiyə, Fransa, Küveyt, Gürcüstan, Ukrayna, Hindistan, Rusiya dövlət və hökumət nümayəndələri ilə görüşlərin, danışıqların materialları, Azərbaycanın dövlət müstəqilliyi haqqında Konstitusiya aktının qəbul olunmasının 10-cu ildönümünə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə, Bakıda

keçirilən Dünya azərbaycanlılarının 1-ci qurultayında söylədiyi dərin məzmunlu nitqi, kütləvi informasiya vasitələrinə verdiyi dolğun bəyanat və müsahibələri daxil edilmişdir.

Bütün cildlərdə olduğu kimi, bu cilddə də Ulu Öndərin Dağlıq Qarabağ məsələsinə dair AŞ-nın, ATƏT-in Parlament Assambleaysının sədrləri, BMT-nin nüfuzlu nümayəndələri ilə görüşləri, bumünaqişə ilə bağlı prinsipial mövqeyi öz əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Noyabr, 2001 – mart, 2002*. **K. 37:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2011. – 520 s.

Xalqımızın Ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin oxuculara təqdim olunan bu növbəti cildinə Azərbaycana gələn bir sıra xarici dövlət və hökumət, beynəlxalq təşkilat nümayəndələri, respublikamızın kütləfi informasiya vasitələrinin rəhbərləri, görkəmli musiqiçi M.L.Rostropoviç ilə görüşlərin materialları, Yeni Azərbaycan Partiyasının 2-ci qurultayında söylədiyi dərin məzmunlu nitqi daxil edilmişdir.

Kitabda ulu öndərin Moskvada MDB-nin üzvü olan ölkələrin yubiley zirvə görüşündə dövlət və hökumət başçıları ilə təkbətək görüşləri, "Qafqaz dördlüyü" ölkələrinin prezidentlərinin görüşləri və bəyanatları, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin beynəlxalq hüquq normalarına uyğun həll olunmasına aid materiallar verilmişdir. Burada, həmçinin Rusiya Federasiyasına rəsmi səfəri zamanı dövlət xadimləri, Moskva Dövlət Universitutinun professor-müəllim və tələbə heyəti ilə görüşləri, İTAR-TASS Agentliyi və RF-nın digər aparıcı kütləvi informasiya vasitələrinin nümayəndələri ilə danışıqları, Rusiya ilə Azərbaycan arasında uzunmüddətli iqtisadi əməkdaşlığın inkişafına dair materiallar da öz əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Mart, 2002 - may,*

2001. **K. 38:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev.- B.: Azərnəşr. 2011.- 480 s.

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin çoxcildlik əsərlərinin bu cildində respublikamızın sürətli iqtisadi tərəqqisi və yüksəlişinin, xalqımızın rifahının yaxşılaşdırılması naminə sahibkarlığın inkişafıyla bağlı çıxışları, nitqləri dərc olunmuşdur.

Kitabda ulu öndərin Xəzəryanı ölkələrin dövlət başçılarının Aşqabad Zirvə görüşündə dövlət və hökumət nümayəndələri ilə apardığı danışıqları, bəyanat və müsahibələri, Türkiyə, Azərbaycan, Gürcüstan dövlət başçılarının Trabzon Zirvə görüşündə Qafqaz bölgəsində sabitliyin yaradılmasına, Bakı–Tbilisi–Ceyhan, Bakı–Tbilisi–Ərzurum neft və qaz kəmərlərinin mühafizəsinin, təhlükəsizliyinin təmin edilməsi məqsədilə üçtərəfli əməkdaşlığın genişləndirilməsinə həsr olunmuş fikir və təvsiyələri toplanmışdır.

Bu cilddə, həmçinin İrana rəsmi səfəri zamanı prezident Seyid Məhəmməd Xatəmi və digər yüksək vəzifəli şəxslərlə apardığı danışıqlar zamanı söylədiyi nitqlər, çıxışlar, İran ilə Azərbaycan arasında dostluq, əməkdaşlıq əlaqələrinin möhkəmləndirilməsinə və inkişaf etdirilməsinə dair materiallar, sənədlər mətbuat orqanlarına verdiyi bəyanat və müsahibələr, ayrı-ayrı dövlət və hökumət başçılarına məktubları, teleqramları da öz əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *İyun, 2002 – iyul, 2002*. **K. 39:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2012. – 486 s.

Azərbaycan Respublikasının prezidenti Heydər Əliyevin oxuculara təqdim olunan çoxcildlik əsərlərinin 39-cu cildində "Xəzər-neftqaz – 2002" IX Beynəlxalq sərgi-konfransdakı nitqi, Sankt-Peterburqda dahi Azərbaycan şairi Nizami Gəncəvinin heykəlinin açılışındakı çıxışı, Rusiya Federasiyasının prezidenti Vladimir Putinlə, ATƏT–in Minsk qrupunun həmsədrləri, Azərbaycan diasporunun nümayəndələri ilə danışıqları, Dağlıq Qarabağ, Xəzər dənizi-

nin statusu məsələlərinə aid ölkəmizin prinsipial mövqeyindən bəhs edən sənədlər verilmişdir.

Kitabda Ümummilli lider Heydər Əliyevin Naxçıvana səfəri zamanı "N" hərbi hissənin şəxsi heyəti və şəhər sakinləri ilə görüşlərdəki, Olimpiya İdman Kompleksinin, Bəhruz Kəngərli muzeyinin açılış mərasimlərindəki, Naxçıvan MR-nın Ali Məclisdə nitqi və çıxışları da öz əksini tapmışdır.

Bu cilddə, eyni zamanda, İstanbulda Qara Dəniz İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatının 10 illiyi ilə əlaqədar bu təşkilatın üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının zirvə görüşündə, Türkiyə prezidenti Əhməd Necdət Sezərlə, İstanbul, Ankara və Qarsda nüfuzlu dairələrin nümayəndələri ilə görüşlərdəki nitqləri, rəmzi olaraq "Üç dənizin əfsanəsi" (Xəzər dənizi, Qara dəniz, Aralıq dənizi) adlandırılan konfransda çıxışı və ayrı-ayrı dövlət və hökumət başçılarına ünvanladığı məktublar toplanmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *İyul, 2002 – sentyabr, 2002*. **K. 40:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2012. – 512 s.

Xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin çoxcildlik əsərlərinin oxuculara təqdim olunan bu növbəti cildində GUÖAM-ın üzvü olan ölkələrin dövlət başçılarının Yalta zirvə görüşündə nitqi, E.Şevardnadze, L.Kuçma, RF-nın Ukraynadakı səfiri B.Çernomırdin ilə, Ukraynada yaşayan soydaşlarımızla danışıqları ölkəmizə səfər etmiş İtaliya, Lüksemburq, Yaponiya, Türkiyə, ABŞ, Almaniya, Ukrayna və Fransanın nüfuzlu dairələrinin nümayəndələri ilə söhbətləri verilmişdir.

Kitabda Heydər Əliyevin respublikamızın milli mətbuat gününə həsr olunmuş mərasimdəki parlaq nitqi və Bakı Mətbuat Klubunun təsisçiləri ilə görüşdəki dərin məzmunlu çıxışı, həmçinin Dağlıq Qarabağ probleminin həlli və münaqişənin nizama salınmasına həsr olunmuş materiallar dərc olunmuşdur. Bu cilddə, həmçinin Naxçıvan Muxtar Respublikasına səfəri zamanı muxtar respublikanın

sosial-iqtisadi proqramının həyata keçirilməsi ilə əlaqədar Ali Məclisdə keçirilən müşavirədə Naxçıvanda Beynəlxalq hava limanının tikintisinə, AMEA Naxçıvan bölməsinin yaradılmasına dair nitq və çıxışları, Şahbuz, Sədərək, Şərur, Babək rayon sakinləri ilə görüşlərdəki söhbəti, respublikanın və xarici ölkələrin KİV nümayəndələri üçün keçirilən mətbuat konfransında çıxışı və digər materiallar öz əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Sentyabr, 2002 – oktyabr, 2002*. **K. 41:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2012. – 488 s.

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin oxuculara təqdim olunan bu cildində ölkəmizin sürətli iqtisadi yüksəlişinə, xalqımızın rifahı və tərəqqisi, eləcə də ictimai-siyasi həyatın mühüm məsələlərinə aid çıxışları, nitqləri, Azərbaycan, Gürcüstan, Türkiyə dövlət başçıları ilə Bakı görüşləri, Xəzər və Aralıq dənizlərini birləşdirən Bakı–Tbilisi–Ceyhan əsas ixrac boru kəmərinin təməlqoyma mərasimindəki çıxışı dərc olunmuşdur.

Kitabda ulu öndərin görkəmli müğənni və bəstəkar Müslüm Maqomayevlə görüşü, müğənninin 60 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli gecədə söylədiyi nitqi, bu tədbirə gəlmiş MDB və eləcə də Azərbaycanı təmsil edən tanınmış mədəniyyət və incəsənət xadimləri ilə səmimi söhbətləri öz əksini tapmışdır. Bu cilddə, həmçinin Rusiyaya işgüzar səfəri zamanı prezident V.Putin və digər yüksək vəzifəli şəxslərlə görüşləri, iki ölkə arasında dostluq, əməkdaşlıq əlaqələrinin daha da möhkəmləndirilməsinə və inkişaf etdirilməsinə dair danışıqların sənədləri, KİV orqanlarına verdiyi müsahibələri və s. verilmişdir.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Oktyabr, 2002 – no-*

yabr, 2002. **K. 42:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2012. – 473 s.

Müasir Azərbaycan dövlətinin banisi Heydər Əlirza oğlu Əliyevin oxuculara təqdim olunan çoxcildlik əsərlərinin bu cildində İstanbulda İqtisadi Əməkdaşlıq Təşkilatına üzv ölkələrin dövlət başçılarının VII zirvə görüşündə, Praqada NATO tərəfdaşlıq şurasının üzvü olan dövlət başçılarının zirvə görüşündə çıxışları, dövlət və hökumət başçıları ilə danışıqları, Azərbaycana gələn bir sıra xarici dövlət və hökumət nümayəndələri, tanınmış ictimai-siyasi xadimlər, beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri ilə yüksək səviyyəli görüşlərinə dair materiallar, KİV-ə verdiyi bəyanat və müsahibələri dərc edilmişdir.

Kitabda, həmçinin ulu öndərin Bakı Metropoliteninin 35 illik yubileyinə həsr olunmuş təntənəli mərasimdə nitqi, ölkəmizin sosial-iqtisadi inkişafı və ictimai-siyasi həyatından bəhs edən materiallar, Şəkiyə səfəri zamanı şəhər sakinləri ilə görüşlərdəki nitq və çıxışları, Dağlıq Qarabağ probleminə dair prinsipial mövqeyi öz əksini tapmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Noyabr, 2002 – fevral, 2003*. **K. 43:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2013. – 463 s.

Bu cilddə zəmanəmizin görkəmli şəxsiyyəti, ümummilli lider Heydər Əlirza oğlu Əliyevin 2002-ci ilin noyabrından 2003-cü ilin fevaralınadək olan dövrdəki çıxışları, nitqləri, bəyanat və müsahibələri toplanmışdır.

Kitabda YAP-ın 10 illiyinə həsr olunmuş yubiley mərasimində söylədiyi dərin məzmunlu nitqi, ölkəmizə səfər etmiş ABŞ, Rusiya, Türkiyə, İran, Ukrayna dövlət və hökumət nümayəndələri ilə söhbətləri, həmçinin Kiyevdə MDB-nin üzvü olan ölkələrin zirvə toplantısında ATƏT-in Minsk qrupunun həmsədrləri və "Qafqaz dördlüyü" ölkələrinin prezidentləri ilə görüşlərinə, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə beynəlxalq hüquq normalarına uyğun nizama salınmasına dair materiallar verilmişdir.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *Fevral, 2003 – may, 2003*. **K. 44:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2013. – 375 s.

Müstəqil Azərbaycan dövlətinin banisi, xalqımızın ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin oxuculara təqdim olunan bu növbəti cildində Azərbaycanın ölkədaxili siyasətinə, beynəlxalq əlaqələrinə və münasibətlərinə dair çıxışları, nitqləri, eləcə də ölkəmizə səfər etmiş Rusiya, ABŞ, Yunanıstan, Çin və İranın nüfuzlu dairələrinin nümayəndələri ilə apardığı danışıqları dərc olunmuşdur.

Bu cilddə, həmçinin ulu öndərin ABŞ-a işgüzar səfəri zamanı prezident Corc Buş və digər yüksək vəzifəli şəxslərlə görüşlərdə ölkələrimiz arasında ikitərəfli münasibətlər, beynəlxalq terrorizmə qarşı birgə mübarizə, Xəzər karbohidrogen ehtiyatlarının işlənilməsi və nəqli ilə bağlı məsələlər, Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsinin sülh yolu ilə həlli və digər məsələlərə dair materiallar, "Şərq-Qərb enerji dəhlizi reallıqdır" adlandırılan beynəlxalq konfransdakı nitqi, mətbuat orqanlarına verdiyi bəyanat və müsahibələri toplanmışdır.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir: çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, müsahibələr, məktublar, məruzələr, müraciətlər, fərmanlar. *May, 2003 – oktyabr, 2003*. **K. 45:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev. – B.: Azərnəşr. 2013. – 383 s.

Azərbaycan xalqının ümummilli lideri, müdrik siyasətçi Heydər Əlirza oğlu Əliyevin çoxcildlik əsərlərinin oxuculara təqdim olunan bu cildində tərəqqisi üçün çalışdığı, mədəniyyəti, keçmişi ilə fəxr etdiyi doğma Vətəni – Azərbaycanın daha da yüksəlişinə və çiçəklənməsinə dair materiallar toplanmışdır.

Kitabda Azərbaycana gələn Türkiyə, Rusiya, ABŞ, Yunanıstan, Böyük Britaniya, Səudiyyə Krallığı və digər ölkələrin nüfuzlu dövlət və hökumət nümayəndələri, beynəlxalq təşkilatların rəhbərləri, icti-

mai-siyasi xadimləri ilə dövlət başçısının görüşləri, dərin məzmunlu söhbətləri, apardığı danışıqlar öz əksini tapmışdır.

Əvvəlki cildlərdə olduğu kimi bu cilddə də ulu öndərin ayrı-ayrı hökumət və dövlət başçılarına, eyni zamanda ölkəmizin tanınmış ədəbiyyat, elm, təhsil, incəsənət, mətbuat işçilərinə, ictimai-siyasi təşkilatlara ünvanladığı çoxsaylı məktubları, teleqramları və s. sənədlər yer almışdır.

Cildə Heydər Əliyevin Azərbaycan xalqına son müraciəti də daxil edilmişdir. Kitabın sonunda müstəqil Azərbaycan dövlətini qurmuş, milli dövlətçiliyimizin ideya təməlini qoymuş Heydər Əliyev haqqında akademik Ramiz Mehdiyevin "Azərbaycanda müstəqil dövlətçiliyi yaradan və yaşadan – ümummilli lider Heydər Əliyevin qadir siyasətidir" adlı məqaləsi verilmişdir.

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir (qeydlər). **K. 46:** / H.Ə.Əliyev; bur. məsul R.Mehdiyev, H.Orucov. – B.: Azərnəşr, 2013. – 496 s.

Bu cilddə Azərbaycan xalqının ümummilli lideri Heydər Əlirza oğlu Əliyevin "Müstəqilliyimiz əbədidir" çoxcildliyində ad və coğrafi göstəricilərlə bağlı məlumatlar öz əksini tapmışdır.

İNFORMASİYA-AXTARIŞ APARATI

Adlar göstəricisi

Abasov Qurban Abasqulu oğlu – 606
Abbaszadə Hüseyn – 1130
Abdullayev Mikayıl – 1106
Abdullayev Rauf – 1086
Abdulov Aleksandr – 1233*
Abışov Şakir – 128
Adams Terri – 598
Ağayev Mirşahin – 905
Axundov Vəli – 860,1313*
Axundova Şəfiqə – 1223
Axvlediani Lomer – 1049
Akayev Əsgər – 287, 765
Akixiro Tzuçi – 563
Akimo Dmitriv – 216
Akira Vatari – 552
Akiro Nişiqaki – 506
Aksoy Ərdal – 766
Aksyonenko Nikolay – 514, 739
Allahverdiyev Rəfael – 69
Almaszadə Qəmər – 1077
Anar – 944, 945, 1275
Annan Kofi – 259
Arxipova İrina – 996
Aslan Səyavuş – 1088
Aslanov Həzi – 149
Aşurbəyli Sara – 855

Ataman Oktar – 195
Atəş Atilla – 205
Ayml Con – 779
Aytmatov Çingiz – 1027
Azəroğlu Balaş – 1113
Babayev Mirzə – 1081
Bağırov Hacıbaba Ağarza oğlu – 969, 1068
Baxşəliyev Elmxan – 874
Bakıxanov Tofiq – 1092
Bakulina Svetlana – 1240
Balayev Rasim – 1085
Bassollini – 718,719
Battl Con – 681
Baybakov Nikolay – 680
Bayram Tofiq – 1265
Behbudov Rəşid – 1018
Behrudin Rüstəm – 1249
Bekett Marqarett – 411
Benturoni Quido – 196
Bertari Renato – 651
Bədəlbəyli Əfrasiyab – 827
Bədəlbəyli Fərhad – 1064
Bədirbəyli Leyla – 1078
Bəhlulzadə Səttar – 1001,1002
Binqəmən Cef – 324
Bitərəfin Həbibullah – 455
Blak Robert – 526
Boblin Mayk – 592
Bomel Jak – 2
Bots Fill – 656
Braun Con – 645, 650, 659, 663
Bukikkionun Canni – 4
Butros Butros-Qali – 239, 258,
Butuflək Əbdüləziz – 432

Bülbül – 921, 929
Bülbüloğlu Polad – 1057, 1225
Bünyadov Ziya – 809, 830, 862
Cabbarlı Cəfər – 1008
Camalov Əlihüseyn – 624
Cavid Hüseyn – 942, 1394
Cavid Turan – 1261*
Cəfər Əli – 853
Cəfərzadə Əzizə – 1221
Co-Zef Ralston – 191
Çakan Zəki – 534
Çanturiya Georgi – 682
Çarlz Frank – 434, 341
Çay Əbdülxaliq – 1312
Çernomirdin Viktor Stepanoviç – 614
Çətin Hikmət – 589
Çjanq Çanq Dak – 474
Çoudrin Ənvər – 1330
Dadaşov Muxtar – 1335
Dalin Mark – 816
Daniel Tarşis – 234
Danzon Mark – 1297
Darbi Co – 651
Davidoviç Bella – 1188
Debeyki Maykl – 349, 1298, 1299
Debeyki Mişel – 1301
Deyli Uilyam – 320, 582
Dəmirəl Süleyman – 238, 307, 529, 576, 765, 894, 895
Di Roza Qaetano – 788
Dilbazi Əminə – 1063
Dilbazi Mirvarid – 975, 1122, 1123
Doğramacı İhsan – 827,852, 854, 861, 867, 892, 893, 956, 998, 1311
Dunxam Arqu – 472

Durmuş Osman – 1312
Düfü Jak – 73
Eqqar Tim – 652
Elbarade Məhəmməd – 173
Elçibəy Əbülfəz – 7, 42
Eldarov Ömər – 940*, 1184
Esembayev Mahmud – 1247
Əfəndiyev Elçin – 1128,1129, 1276
Əfəndiyev İlyas – 1131, 1138
Əhmədova Firəngiz – 1066
Əkbərov Canəli – 1058
Əl-Baradeyi Məhəmməd – 396
Ələkbərov Nəsib Azər – 1418
Ələkbərov Vahid Yusifoğlu – 714, 715,740,744
Ələkbərova Şövkət – 1260
Ələsgərov Süleyman – 1089
Əliyev Əziz – 836
Əliyev Heydər – 30, 31, 49, 50, 51, 61, 79, 82, 241, 272, 594, 614, 1356, 13881487, 1488, 1503
Əliyev İslam – 683
Əliyev Kamil – 1102
Əliyev Natiq – 603
Əliyev Tamerlan Əziz oğlu – 891
Əliyeva Zərifə – 863,864, 1184, 1302
Əmirov Fikrət – 1030, 1031
Ənvər Həsənoğlu – 854
Əylisli Əkrəm – 1129 *, 1277, 1278
Fadeyevin Gennadi – 511
Fəzli Gəray – 1279
Franjialli Françesko – 427
Fucita Kimio – 549
Fuller Lourens – 334
Fürne Jan – 189
Füzuli Məhəmməd – 903, 1010-1014, 1182, 1220

Gəncəvi Nizami – 1015, 1020
Gilman Bencamin – 219
Gökalp Hüsnü Yusif – 804
Gündəş Ebru – 1262
Hacıbəyov Üzeyir – 1009, 1270
Hacıyev Cövdət – 1060
Hacıyeva Lalə-Şövkət – 7
Harman Ceyms – 316
Hasilova Xalidə – 915
Haşimi Rəfsəncani Əli Əkbər – 1409
Haşimoto Ryutaro – 561
Helmut Kuti – 1517
Heydərov Arif – 865
Heyerdal Tur – 866
Həmzətov Rəsul – 1124, 1129*, 1243
Həmzəyeva Zəroş -1098, 1226
Həsənov Əli – 71*
Həsənov Məhərrəm – 1183
Həsənzadə Nəriman – 1248
Həzrəti Məhəmməd – 1410
Hoffman Volfqanq – 174
Hopvud Endi – 644
Hurşit Tolon – 211
Hüseynov Əfqan – 198
Hüseynov İbad Mövsüm oğlu – 978
Hüseynov İsa – 1132
Hüseynova Sofiya – 973
Hüseynzadə Lətif – 856
Xanlarova Zeynəb – 1097
Xanməmmədov Hacı – 1067
Xatəmi Seyid Məhəmməd – 1143
Xazanov Gennadi – 1234
Xəzri Nəbi – 976
Xiroşi Yasuda – 551

Xoriuçi Mistio – 567
Xoyski Fətəli Xan – 1261
Xoyski Zahid Xan – 1287
Xristenko Viktor – 509
İbrahimbəyov Maqsud – 831, 967, 1036
İbrahimbəyov Rüstəm – 1134, 1135
İbrahimov Hüseyn Məmmədəli oğlu – 1280
II Aleksi – 1440
II İohann Pavel – 1356, 1465, 1466, 1467, 1477, 1478, 1479,
İqlesias Xulio – 983, 1185
İqnatenko Vitali – 1235, 1239
İliyesku İon-302,941
İmanov Müslüm-622
İsgəndərov Əhməd – 897, 898
İsmayilov Tofiq – 71,850, 1507
İsmayılova Tükəzban – 1094
Kallahan Sonni – 220
Kalyujni Viktor – 746
Kamata Yoşiro – 774
Kaminski Yeji – 732
Karabay Köksal – 210
Karaul Andrey – 1241
Karpov Anatoli – 1337
Kastel Pyer – 467
Kazimirov V. – 109
Kələntərli İsa – 787
Kərimov Kərim – 821, 1024
Kərimov Mahmud – 821*
Kiltin D.-963
Kinci Miyuxara – 562
Kıvrıqoğlu Hüseyn – 214
Klanq Mak – 433
Klerfayt Corc – 2
Klinton Bill – 224, 574, 575

Kobzon İosif – 1041
Komatsu Kunio – 773
Komissar Mixail – 1141
Köçəryan Robert-268, 269, 270, 272, 315, 826
Köhler H.- 401
Kuçma Leonid – 130
Kuqultinov David – 1156
Kuns Terri – 674
Kutin Helmut – 1517
Kuzmuk Aleksand – 216
Kvasnevski Aleksandr – 298
Kvitaşvili Georgi – 683
Qabil – 1117-1119
Qaradayi İsmayil Haqqi – 209
Qarayev Qara – 922*
Qasımova Fidan – 921*, 1023*, 1065
Qasımova Xuraman – 921*,1023*, 1072
Qədimova Sara – 1087
Qədirli M. – 1177
Qəhrəmanov Gülabbas – 90
Qəmbər İsa – 7
Qəvahi Əbdülrəhim – 448
Qlikman Den -782
Qor Albert – 224
Qordeyev Vyaçeslav – 1236
Qorin Qriqori – 1197
Quliyev Eldar – 1061
Quliyev Tofiq – 1037, 1093
Quliyeva İlhamə – 1074
Qusman Yuli Solomonoviç – 932*
Qutseriyev Mixail-745
Lanfranki Jan-Pol – 439
Lanyer Robert – 689
Linn İohanos – 672

Linnin Yohannes – 417
Luşçevski Rafael – 1016
Mahmudova Tamilla – 1091
Makarov İqor – 512
Maqarinos Karlos – 407
Maqomayev Müslüm – 924, 971, 972, 1025*, 1034, 1038-1040, 1042, 1186
Maqsudov Fərəməz – 817- 819
Maltsev Gennadi – 1155
Mancino Nikola – 706
Mann Stiven- 573
Masataki Husamiçe – 487
Matske Ricard – 519, 578, 759, 760,761
Matsuura Koiçiro – 1286
Mayerz Riçard – 147
Məhəmməd Əl-Baradeyi – 173, 396
Məhəmmədhüseyn Şəhriyar – 1019
Məlikov Arif – 991, 1033, 1055, 1055*
Məlikov Əlixan – 66*
Məlikova İ. – 888
Məmməd Araz – 1120, 1120*, 1121
Məmmədbəyov Lütfi – 1080
Məmmədəliyev Yusif – 808, 843, 900
Məmmədquluzadə Cəlil – 1004, 1005, 1043
Məmmədov Əlibaba – 1062
Məmmədov Həsən – 1069
Məmmədov Tokay – 1112
Məmmədov Yaqub – 1096
Məmmədova Şəfiqə – 1090
Mənn Stiven – 317
Miller Ceyms – 1006
Mirmövsüm Ağa – 1430, 1439
Mirzəcanzadə Azad – 805*
Mirzəoğlu Ramazan – 532

Mirzəyev Musa – 1029*
Mirzəzadə Böyükağa – 1100
Mirzəzadə Xəyyam – 1071
Moxanti Nilmadxabon – 406
Moiseyev İqor – 1073
Morninqstar Ricard – 574, 575
Morrison Freyzer – 653
Morteza Hacı – 457
Moskot Ulyelmo – 707, 710
Murofuşi Minoro – 554, 565
Mustafayev Çingiz – 933*,1503
Mustafayev İman – 807
Mustafayev Məzahir Veysəl oğlu – 1257
Mustafayev Ramiz – 1083
Mustafayev Vaqif – 1029*
Müəzzin Vədud – 1145
Naxçıvani Əcəmi Əbubəkr oğlu – 1192
Naxçıvanski Cəmşid – 176, 177, 177*, 178
Nazarbayev Nursultan – 286,594, 613, 765
Nəcəfzadə Kamil – 1103
Nərimanbəyov Toğrul – 1111, 1189
Nərimanov Nəriman – 879, 1303
Niyazi 1007-1025*
Niyazov Saparmurad – 310
Norvinq Harl – 753
Obrayan Filip – 1511
Ocaqov Rasim – 1084
Odunq-Smi Con – 398, 402
Okonnor – Cudi 418, 419, 420, 421
Oqi Adolf – 461
Olver Dik – 658
Ouen Devid – 399, 400
Özkök Hilmi – 213, 215
Paxmutova Aleksandra – 1246

Pasko Pinn – 218
Pastuxov Boris-692
Paşazadə Hacı Allahşükür -1421
Patruşev Nikolay – 201
Pavel II İohann – 1356
Pavlova Nadejda – 1236
Penya Federiko – 221, 582
Peyt Ceyms – 730
Plisetskaya Mayya – 1139, 1140
Poçinokun Aleksandr – 510
Prodi Pomano – 338, 593, 705
Puqaçova Alla – 1228
Putin Vladimir – 1227, 1230
Raffaelli Mario – 241
Ralston Co-Zef – 191
Rempi Stiv – 654
Rəhmanzadə Maral – 1104, 1105
Riçardson Bill- 579, 580, 584
Robertson Corc – 192, 194, 252
Roqqa Jak – 1331
Rostropoviç Mstislav Leopoloviç – 1017, 1196, 1198-1200, 1202-1204, 1233, 1288-1292, 1307
Roza Di Qaetano – 788
Rubin Robert – 319
Rufkind Ser Mal Kolm- 654
Rüstəmxanlı Sabir – 1250, 1251
Rüstəmov Qədir – 1076
Rza Rəsul – 1125
Rzaquliyev Elbəy – 1101
Rzayev Azər – 1056
Sabançı Sakip – 531
Sabitoğlu Emin – 992
Sadako Oqata – 260, 261
Sadıqzadə Oqtay – 1107,1108

Safronov Nikas – 1190, 1191, 1237
Salahov Tahir – 1109, 1110
Salayev Eldar – 806
Salmanov Fərman – 734
Sandal Byord – 727
Sane Pyer – 72
Sarıtoprağ Vəli – 528
Seyid Məhəmməd Xamenei -1403, 1404, 1405, 1406, 1407, 1408
Səlimova Cənnət – 1059
Səmədoğlu Yusif – 1281, 1282
Sinyavskaya Tamara – 932*, 1025*, 1042
Skelbred Brit – 725
Skolins Bill-717
Slokombe Valer – 147
Smit Ed – 585
Snehin Efraim – 110
Solana Havyer – 171, 193, 244
Spenser Abraham – 327
Spitzer Robert – 408
Stepaşin Sergey – 508
Steysi Don – 466
Stoyanov Peter – 262,648
Sufi Əli – 456, 458
Suver Akkan – 185
Süleyman Rüstəm – 974
Süleymanov Oljas – 1044
Şarettin Erve de – 237
Şekspir – 922*
Şelton Elizabet – 573
Şer Gerson – 901*
Şeyx Əhməd bin Nasir bin Fəlih əl–Təni – 486
Şıxlı İsmayıl – 1133
Şinroku Moroxaşi – 556

Şirak Jak – 272, 1045
Şirye Vera – 1095
Şopen Friderik-1016
Şoyqu Sergey – 203
Şröder Gerhard – 901
Şunro İto – 559
Şvab Klaus – 426
Tağıyeva Sona-855
Tağızadə Tofiq Mehdi oğlu – 1075
Takeo Xirata – 569
Talbott Stroub – 218
Taran Şarık – 529*
Tarşis Daniel – 234
Teplitskaya Yelena – 330
Tesma – 709
Tevfik Yapraq – 419
Tevzadze David – 182
Təbrizli Sirus – 1222
Tomas Foli – 224
Toriumi İvao – 555
Totski Konstantin – 200
Toyoşimo Toro – 550
Tretyakov – 962
Tuayev Kazbek – 1334
Turabov Həsən – 1070
Uilson Brayan – 410
Ulutürk Xəlil Rza – 1116
Uykman-Linn Con – 404
Vada – 553
Vahabzadə Bəxtiyar – 1114, 1115, 1177
Vahid Əliağa – 1035
Valduççi Mario – 465
Vats Filipp – 758
Vəkilova Aybəniz – 908

Vəkilova Leyla – 1032, 1079
Vişnevskaya Qalina Pavlovna – 1196, 1204, 1205
Vudvord Devid – 597,644
Vulfenson Ceym – 422,423
Vulfenson Eleyn – 422
Vurğun Səməd- 1003, 1126, 1127, 1243
Yaqub Zəlimxan – 1252, 1253
Yalman Aytac – 207
Yeşimo Şqeyi – 557
Yiqitgüdən Yurdakul – 533
Yılmaz Məsud – 308
Yudaşkin Valentin – 1026
Yusifzadə Xoşbəxt – 723, 878
Yuzef Zix – 299
Zeynalova Nəsibə – 1082
Zikina Lyüdmila Georgiyevna – 970, 1242
Zurufçu Yaqub – 1136, 1187

Coğrafi göstərici

ABŞ – 141, 147, 148, 191, 218, 219, 220, 221, 222, 224, 225, 316-319, 325-333, 573-582, 584-587, 615,621, 632,643,675, 687, 780, 782, 810, 901*, 902, 1338, 1339
Abşeron – 296
Ağdam – 223, 288, 302
Almaniya Federativ Respublikası – 322,323, 901, 1165
Anadolu – 769
Ankara – 588, 589, 828, 903, 927
Aşqabad – 335, 453, 1137
Atlanta – 1323, 1338, 1339,
Avrasiya – 330, 332, 336, 1022
Avropa – 2-5, 92, 191, 195, 234, 235, 311, 337, 338-341, 347, 398, 402, 417, 434, 452, 542, 593, 639, 771, 1297, 1316, 1317, 1328, 1332, 1346, 1347, 1511
Avstraliya – 1318, 1319
Avstriya –342, 343, 906, 907
Azərbaycan – 2, 3, 6-8, 9-67, 75-77; 79, 80, 82, 95, 97, 100, 101, 103-108; 127, 133-142; 147-150; 158-161; 163, 164, 167, 168, 170, 174-176; 197, 225, 227, 236-246; 263, 265-267; 270, 272, 275, 291, 309, 313, 1357, 1358, 1359, 1360, 1361, 1362, 1363, 1364, 1365, 1366, 1367, 1368, 1369, 1370, 1371, 1372, 1373, 1374, 1375, 1376, 1377, 1378, 1379, 1380
Bakı – 68, 69, 70, 71, 85, 89,101, 149, 170, 171, 184, 248, 262, 263, 278, 280, 283, 290, 294, 302, 373-378, 662, 977*- 986, 1296, 1025, 1041, 1147, 1173-1175, 1206, 1245, 1263, 1304, 1313, 1328, 1329, 1381-1386, 1410, 1434, 1441, 1464, 1468, 1469,1505-1510, 1531, 1534
Baltik ölkələri – 311, 474, 542, 639, 1208, 1511

Belarus – 784, 1180, 1209
Biləsuvar – 250
Bilkənd – 851, 852, 903, 956, 998
Binəqədi – 985
Birləşmiş Ərəb Əmirlikləri – 251
Bolqarıstan – 262, 616, 648
Böyük Britaniya – 409-411, 612, 649 – 658, 681, 1006, 1175,
Brüssel – 175
Budapeşt – 226
Cenevrə – 102, 263, 270, 662
Cəbrayıl – 271, 308
Cəmcəmli – 874
Çeçen Respublikası – 608
Çikaqo – 413, 665, 717
Çin Xalq Respublikası – 986
Dağıstan – 1021, 1243, 1245
Dağlıq Qarabağ – 240, 241, 293
Danimarka – 264
Daşkənd – 53
Davos – 414, 548, 667
Ermənistan – 79, 80,158, 197, 223, 227, 240, 242, 265, 266, 267, 268, 269, 270, 272, 281, 282, 291, 315, 418-420, 664, 826
Fransa – 237, 272, 435-439, 602, 859, 1045, 1513
Füzuli – 271, 302, 308, 310
Gəncə – 179, 180, 440-442, 1285, 1336, 1285
Gürcüstan – 81,182, 246, 273, 418-420, 664, 682-685, 690, 955, 1049-1051
Hyüston – 358, 688, 689, 1300, 1301
Xocalı – 275, 288, 302, 310, 1355, 1395-1401, 1423
İçərişəhər – 977*
İlisu – 868
İllinoys Ştatı – 716
İraq – 1206

İran – 450-458, 771, 787, 1142-1145, 1206, 1402-1409
İspaniya – 983, 1185
İsrail – 110
İstanbul – 85, 115, 277, 278, 279, 289, 355, 452, 460, 576, 702,703, 713, 766, 735, 1146, 1147
İsveçrə – 270, 280, 461, 548, 667
İtaliya – 196, 463-465, 705-710, 788, 1044
Kalmıkiya – 1156
Kanada – 466
Karyer-Su-Puası –1513
Kasablanka – 276
Kəlbəcər – 281, 282
Kəpənəkçi – 1051
Kioto – 470, 471, 1157-1159
Klivlend – 825, 905, 1294, 1295
Kocaeli – 871
Kopenhagen – 473
Koreya Respublikası – 474
Qafqaz – 414, 421, 1170, 1382, 1412, 1413, 1421, 1463
Qara Dəniz – 311, 355, 476-484, 542, 639, 713, 872, 922*
Qarabağ – 240, 241, 248, 284*, 304
Qaradağ – 285
Qars – 1169, 1170
Qazax – 873
Qazaxıstan – 286, 485, 583, 594, 613, 765, 1044
Qərbi Avropa – 92
Qətər Dövləti – 486
Qırğızıstan – 287, 765
Qobustan – 721
Qubadlı – 271
Laçın – 288, 305, 1423
Lissabon –228- 232, 289
London – 290, 523, 1172-1175,
Marneuli –1051

Mədinə şəhəri –1432, 1469, 1470
Mərdəkan – 296
Mərkəzi Asiya – 414, 424
Mərmərə – 185, 767
Miçiqan –716
Minsk – 218, 233, 227, 241, 1178, 1180, 1209
Misir –1206
Moskva – 274, 293, 344, 824, 925, 936, 963, 964, 1197, 1210, 1232, 1236, 1325, 1440
Naxçıvan – 176-178, 186-188, 493, 877, 900, 1192, 1212, 1218, 1264, 1302, 1436, 1443
Neapol –718, 719
Norveç – 495, 725-727
Nyu-York – 728
Orta Asiya – 417
Özbəkistan – 729, 1206, 1217, 1218
Pakistan –1206
Pekin – 496, 881
Polşa – 142*, 243, 298, 299, 497, 617,731,732
Portuqaliya – 300
Praqa – 1213, 1219
Roma – 769, 1356, 1465-1467, 1478, 1479
Rumıniya – 302, 357, 941
Rusiya – 200- 202, 303, 508-514, 608, 614, 619, 620, 692, 739-747, 886, 897, 898, 960-964, 1149, 1175, 1190,1191, 1195, 1227-1242, 1438, 1440
Sabirabad – 887
Səudiyyə Ərəbistanı –1206, 1469, 1470
Sidney – 1318, 1319
Simferopol – 749
Soçi – 1211
Strasburq – 25
Sumqayıt – 128, 127, 513
Şəki – 520, 1255-1257

Şəmkir – 521
Şərqi Avropa – 195, 1511
Şimali İrlandiya – 612
Şotlandiya – 524
Şuşa – 288, 305, 310, 1423
Tbilisi – 611, 636-638, 690, 1261
Texas – 1310
Tokio – 527, 738
Tovuz – 883
Türkiyə – 55,129, 205-215, 238, 267, 279, 306, 309, 355, 367,371,372, 452, 529-541, 576, 589, 615-618, 690, 713, 765-771, 804, 869, 894, 895, 1011, 1206, 1262, 1312, 1348, 1475
Türkmənistan – 310, 771,1137, 1360
Ukrayna – 130, 216, 311, 542,749, 772, 1048, 1438
Vaşinqton – 728
Vatikan – 1356, 1476, 1479
Vyana –173, 174
Yalta – 130, 311, 542, 1046, 1048, 1181
Yaponiya – 352, 443, 487, 506,549-569, 699, 773-778
Zaqafqaziya – 1314, 1315
Zəngilan – 302, 308, 310, 314
Zuğulba – 1293

MÜNDƏRİCAT

Ramiz Mehdiyev. Azərbaycanda müstəqil dövlətçiliyi yaradan və yaşadan – ümummilli lider Heydər Əliyevin qadir siyasətidir 7
Akif Əlizadə. XX əsrin qüdrətli siyasi lideri 59
Tərtibçi-müəllifdən 65

Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir:
çıxışlar, nitqlər, bəyanatlar, məktublar, müsahibələr
Dövlətçilik, müstəqillik və demokratiya 71
Milli təhlükəsizlik 119
Ordu quruculuğu 127
Ermənistan-Azərbaycan, Dağlıq Qarabağ münaqişəsi 153
İqtisadiyyat 187
Neft strategiyası 265
Aqrar siyasət 327
Elm və təhsil 338
Mədəniyyət, ədəbiyyat, dil, incəsənət 371
Tibb və səhiyyə 489
Bədən tərbiyəsi və idman 501
Milli-mənəvi dəyərlər 515
Qadın və ailə 555
Uşaq və gənclər 563
"Heydər Əliyev. Müstəqilliyimiz əbədidir" kitabının 1-46-cı cildlərinin xülasəsi 579

İnformasiya-axtarış aparatı:
Adlar göstəricisi 612
Coğrafi göstərici 625

“HEYDƏR ƏLİYEV.
Müstəqilliyimiz əbədidir“
çoxcildliyin elmi-biblioqrafik göstəricisi

2 cilddə
1-ci cild

Kitabın hazırlanmasında
iştirak edən işçi qrupun rəhbəri:

Firəngiz HÜSEYNOVA,
AMEA Mərkəzi Elmi Kitabxanasının
elmi işlər üzrə direktor müavini

İşçi qrupun üzvləri:

Aytən RƏHİMOVA
Validə HƏSƏNOVA
Tərənə MİRZƏYEVA
Yeganə MƏMMƏDOVA
Tamilla ƏSGƏROVA
Nurgül RƏHİMOVA
Həbib HÜSEYNOV

1986-cı ildən since 1986

"Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evinin məhsuludur

www.eastwest.az
www.fb.com/eastwest.az

Buraxılışa məsul	Sevil İSMAYILOVA
Texniki redaktor	Gültəkin YUSİFOVA
Səhifələyici	Xəqani FƏRZALIYEV
Dizayner	Elşən QURBANOV
Korrektor	Səidə XALIQOVA
Baş redaktor	Samirə BEKTAŞİ
Texniki direktor	Allahverdi KƏRİMOV
Nəşriyyat direktoru	Rasim MÜZƏFFƏRLİ

Çapa imzalanmışdır: 27.11.2013. Format 54x84 1/16. Ofset çapı
Fiziki çap vərəqi 39,5. Sifariş N 13 209. Tiraj 1000

"Şərq-Qərb" Nəşriyyat Evinin mətbəəsində çap olunmuşdur.
AZ1123, Bakı, Aşıq Ələsgər küçəsi, 17
Tel.: (+99412) 374 83 43, Faks: (+99412) 370 18 49

"**Şərq-Qərb**" Nəşriyyat Evinin bütün kitablarının toplusu:
http://www.eastwest.az/az/books/ ünvanda